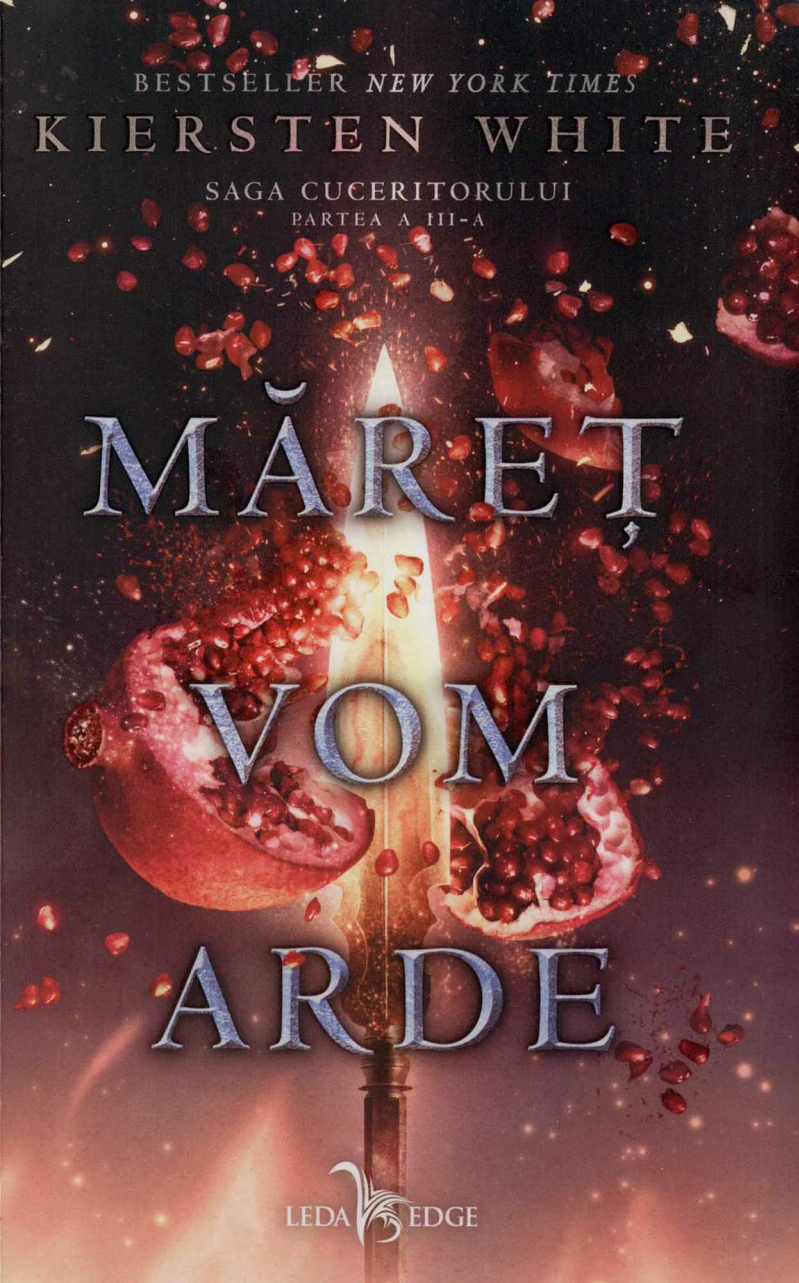
BESTSELLER *NEW YORK TIMES*

KIERSTEN WHITE

SAGA CUCERITORULUI

PARTEA A III-A

LEDA EDGE

KIERSTEN WHITE

MĂREȚ VOM ARDE

Colecție coordonată de
SHAUKI AL-GAREEB

KIERSTEN WHITE

MĂREȚ VOM ARDE

Traducere din limba engleză de
IULIA ANANIA

CORINT BOOKS
-2019-

Această lucrare este o operă de ficțiune. Toate întâmplările și dialogurile, precum și toate personajele, cu excepția unor bine-cunoscute figuri istorice și publice, sunt creații ale imaginației autoarei și trebuie privite ca atare. Acolo unde apar personaje istorice sau publice reale, situațiile, întâmplările și dialogurile legate de aceste personaje sunt bazate pe ficțiune și nu urmăresc să descrie evenimente reale sau să schimbe natura ficțională a cărții. În toate celelalte privințe, orice asemănare cu persoane în viață sau decedate este pur întâmplătoare.

Redactare: Mirella Acsente
Tehnoredactare: Mihaela Ciufu
Ilustrație copertă © 2018, Sam Weber
Design copertă © Alison Impey
Design hartă © 2018, Isaac Stewart

Kiersten White, *The Conquerors series: Bright We Burn*
Copyright © 2018, Kiersten Brazier
All rights reserved.

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin
EDITURII CORINT BOOKS.
LEDA EDGE este marcă înregistrată.

ISBN 978-606-793-619-3

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
WHITE, KIERSTEN
Măreț vom arde / Kiersten White; trad. din lb. engleză de Iulia Anania. - București: Corint Books, 2019
ISBN 978-606-793-619-3

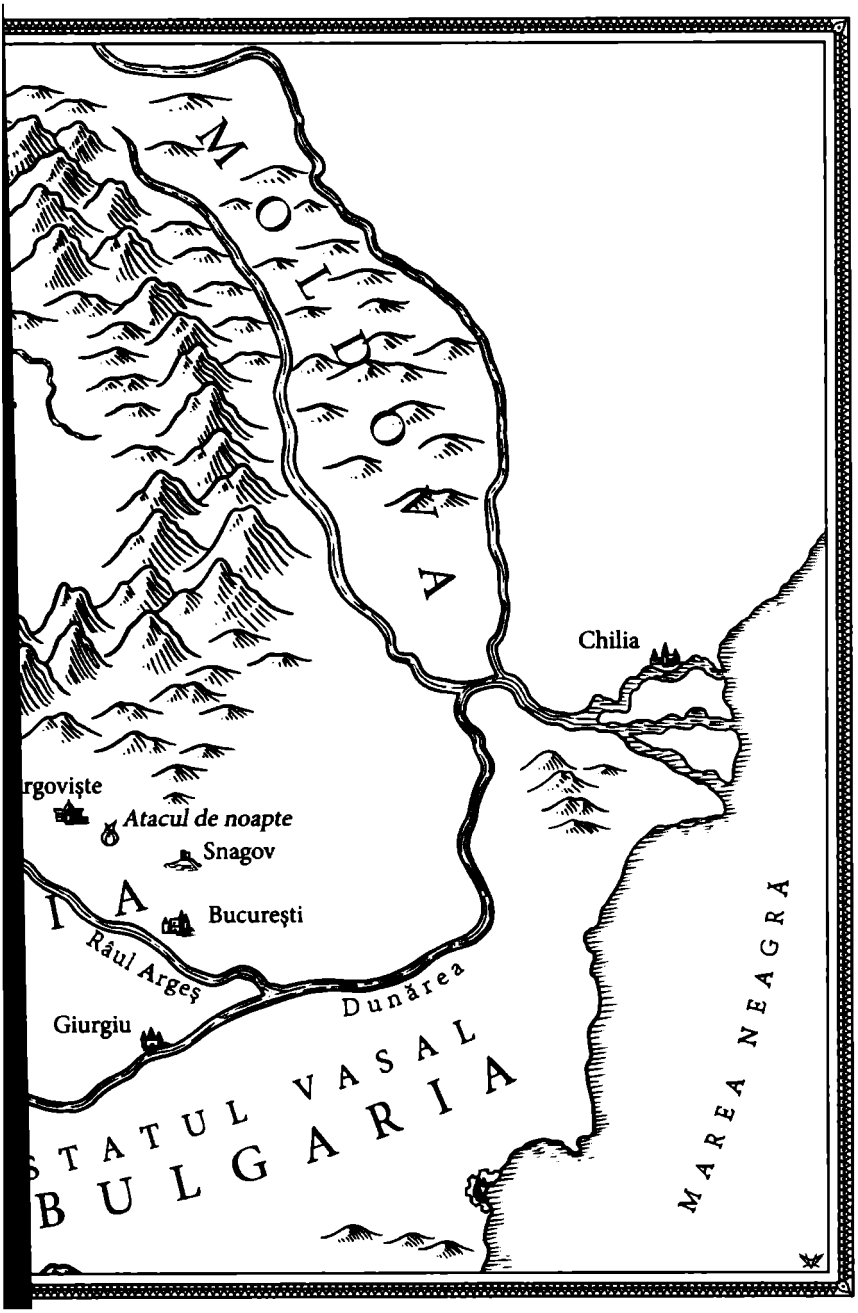
I. Anania, Iulia (trad.)

821.111

Pentru Wendy Loggia, iubită rază de soare
în formă umană, care a văzut încă de la început
ce vor fi aceste cărţi şi care m-a ajutat
pe tot parcursul călătoriei

UNGARIA
TRANSILVANIA
Sighişoara
Hunedoara
Cetatea Poenari
STATUL VASAL
SERBIA
VALA
Dunărea

MOLDOVA
Chilia
rgoviște
Atacul de noapte
Snagov
I A
București
Râul Argeș
Dunărea
Giurgiu
STATUL VASAL
BULGARIA
MAREA NEAGRĂ

1

1454, Valahia

LADA DRACUL ÎŞI CROISE DRUM prin sânge şi oase ca să obţină castelul.

Asta nu însemna că voia să petreacă timp în el. Era o uşurare să scape din capitală. Înţelegea necesitatea unui sediu al puterii, dar ura faptul că acesta era Târgovişteа. Nu putuse să doarmă în odăile acelea de piatră, goale şi totuşi înţesate cu fantomele tuturor prinţilor dinaintea ei.

Cum avea încă prea mult de mers până la Nicolae, Lada plănui să-şi aşeze tabăra pentru noapte. Singurătatea era din ce în ce mai preţioasă – şi totuşi încă o resursă căreia îi simţea crunt lipsa. Dar un sătuc, ferit de drumul îngheţat, o atrăgea. În timpul uneia din ultimele veri înainte ca ea şi Radu să fie daţi la schimb otomanilor, călătoriseră pe acelaşi drum cu tatăl lor. Fusese una dintre cele mai fericite perioade din viaţa ei. Chiar dacă acum era iarnă, nostalgia şi melancolia o încetiniră până ce hotărî să se oprească.

Rămase câteva minute geroase în afara satului, pentru a se schimba în haine mai comune decât alegerea ei obişnuită, pantaloni şi tunici negre. Acestea atrăgeau suficient de mult atenţia, încât risca să fie recunoscută. Îşi puse fuste şi o bluză, dar cu o cămaşă de zale pe dedesubt. Întotdeauna asta. Pentru ochiul neantrenat, nu exista nimic care să indice că era un prinţ.

Găsi adăpost într-un bordei de piatră. Pentru că aici nu era suficient teren arabil cu care să-şi bată capul boierii, ţăranii aveau voie să deţină mici petice de pământ. Nu suficient cât să prospere, dar suficient cât să supravieţuiască. De îndată ce monedele trecură dintr-o mână în alta, o femeie mai în vârstă o aşeză pe Lada lângă foc, cu o bucată de pâine şi un blid cu tocană. Femeia avea o fată, o copiliţă ce purta haine prea mari şi foarte peticite.

Aveau şi o pisică, iar aceasta, în ciuda indiferenţei desăvârşite a Ladei faţă de ea, insista să se frece de piciorul ei şi să toarcă. Fetiţa se aşeză cam la fel de aproape.

— O cheamă Prinţ, zise fata, aplecându-se să scarpine urechile pisicii.

— Ciudat nume pentru o mâţă, ridică Lada o sprânceană.

Fata rânji, arătându-şi dantura cu toate golurile vârstei de copil:

— Dar acum prinţii pot fi şi fete.

— Ah, da, se strădui Lada să nu zâmbească. Spune-mi, ce părere ai despre noul nostru prinţ?

— N-am văzut-o niciodată. Dar vreau s-o văd! Cred că-i cea mai drăguţă fată din lume!

Lada pufni deodată cu mama fetei. Femeia se aşeză pe un scaun în faţa Ladei.

— Am auzit că nu arată cine ştie ce, zise ea. Ce binecuvântare! Poate scapă de măritiş.

— Da? Lada învârti în tocăniţă. Nu crezi c-ar trebui să se mărite?

Femeia se aplecă în faţă, atentă.

— Ai venit aici singură. O femeie? Să călătorească de capul ei? Aşa ceva ar fi fost imposibil acum un an. La ultima recoltă ne-am putut duce roadele la Târgovişte fără să plătim dări hoţilor la fiecare mie de prăjini de-a lungul drumului. Am făcut de

două ori mai mulţi bani decât am făcut vreodată. Iar soră-mea nu mai trebuie să-i înveţe pe băieţii ei să facă pe proştii ca să nu fie luaţi în blestematele de trupe de ieniceri ale sultanului.

Lada dădu din cap, de parcă ezita să se arate de acord.

— Dar prinţul i-a omorât pe toţi boierii ăia. Am auzit că-i coruptă.

Femeia pufni, dând din mână:

— Ce-au făcut boierii pentru noi, vreodată? A avut motivele ei. Am auzit... Se aplecă în faţă atât de repede şi cu atâta avânt, încât îşi vărsă pe jumătate tocana, fără să observe. Am auzit că dă pământ oricui. Poţi să-ţi închipui una ca asta? Fără nume de familie, fără viţă boierească. Dă ălora care merită. Aşa că sper să nu se mărite niciodată. Sper s-ajungă suta de ani, să sufle foc şi să le bea sângele vrăjmaşilor noştri.

Fetiţa înhăţă pisica şi şi-o aşeză în poală.

— Ai auzit povestea pocalului de aur? întrebă ea, cu ochii strălucitori.

— Spune-mi-o, zâmbi Lada.

Şi astfel Lada auzi poveşti noi despre sine, de la oamenii ei. Erau exagerate şi lungite, dar erau bazate pe lucruri pe care chiar le făcuse. Felurile în care îmbunătăţise ţara *ei* pentru poporul *ei*.

În noaptea aceea, Lada dormi bine.

— Ştiai că, pentru a regla o dispută între două femei care se luptau pentru un copil, zise Lada, cercetând pergamentul din mâna ei, am tăiat copilul în două şi i-am dat fiecăreia câte o jumătate?

— Foarte pragmatic din partea ta.

Nicolae ieşise călare la drum ca s-o întâmpine. Acum se aflau unul lângă celălalt, iar caii lor rătăceau printre arborii lucioşi

din cauza gheții. Iarna asta era de preferat celei dinainte, deși, în mod ciudat, simțea că-i lipsește camaraderia taberelor împreună cu oamenii ei, ca fugară. Acum erau care încotro. Toți făceau lucruri importante pentru Valahia, iar ea profita de orice ocazie avea pentru a se reuni cu ei. Așteptase cu nerăbdare să petreacă ceva timp cu Nicolae.

El o conducea spre moșia care-i aparținuse anterior sfetnicului ei, Toma Basarab. Înainte de domnia Ladei, Toma fusese bine sănătos, iar drumurile acestea fuseseră aproape impracticabile fără gardă armată pentru protecție. Acum, Toma era mort, iar drumurile erau sigure. Ambele lucruri – moartea boierilor și siguranța pentru toți ceilalți – erau tipare ale domniei de până acum a Ladei.

Aerul rece îi înțepa nările într-un mod pe care-l găsea înviorător și plăcut. Soarele strălucea pe un cer lipsit de nori, dar nu făcea față păturii de gheață sub care dormea Valahia. Poate că și asta contribuia la siguranța drumurilor. Nimeni nu voia să iasă pe așa o vreme.

Lada o prefera castelului cu o înverșunare intensă și tăioasă precum țurțurii pe sub care trecea.

Flutură pergamentul cu istoria metodelor ei neobișnuite de rezolvare a disputelor familiale.

— Partea cea mai ofensatoare, zise ea, e că povestea nu-i originală. Transilvănenii au luat-o din Biblie. Ar fi putut măcar să inventeze povești *noi* despre mine, în loc să le fure de la Solomon.

Ar trebui să tipărească poveștile pe care i le spuseseră în seara anterioară femeia și fata ei. Să împrăștie zvonurile *alea*.

Nicolae făcu semn spre mănunchiul de rapoarte pe care i le dăduse:

— Ai văzut noua gravură? Foarte priceput artistul. E pe foaia următoare.

Lada frunzărea pergamentele cât de bine putea în timp ce călărea, aruncând fiecare foaie pe drum după ce o termina. Nu erau decât ponegriri. Nimic important. Nimic adevărat. Mănușile ei groase nu erau potrivite pentru manevrarea foilor subțiri, dar le răsfoi până ce dădu de ilustrație.

— Mănânc carne de om într-o pădure de trupuri trase în țeapă.

— Așa faci! Felurile de mâncare din Târgoviște s-au schimbat de când m-ai trimis acolo.

Lada își potrivi cușma roșie din satin ce avea în mijloc o bijuterie în formă de stea, reprezentând steaua căzătoare ce-i însoțise ascensiunea la tron.

— Mi-a greșit părul.

Nicolae se întinse și o trase de șuvițele lungi, buclate.

— E greu să imortalizezi așa splendoare cu unelte simple.

— Mi-a fost dor de tine, Nicolae.

Tonul ei era acid, dar sentimentul era sincer. Avea nevoie de el acolo unde era, dar îi lipsea prezența lui alături. Bărbatul dădu din mână spre steaua sclipitoare din centrul cușmei ei.

— Sigur că ți-a fost. Am îndrăzneala de-a spune că-s unul dintre cele mai strălucitoare... nu, cel mai strălucitor punct al existenței tale. Cum te-ai descurcat în întuneric în astea șase luni lungi fără mine?

— Acum că întrebi, în liniște. Așa o tăcere binecuvântată...

— Păi, conversația n-a fost niciodată punctul forte al lui Bogdan, zâmbi strâmb Nicolae, încrețindu-și cicatricea lungă. Dar tu nu-l ții aproape pentru vorbă.

Lada scrâșni din dinți:

— *Pot* să te omor. Foarte iute. Sau foarte, foarte încet.

— Câtă vreme sașii fac o xilogravură cu moartea mea, o accept cu grație, răspunse el și își frecă bărbia. Te rog să le ceri

să-mi facă faţa cum trebuie. Un chip ca ăsta n-ar trebui să fie niciodată deformat.

Nicolae nu greşea, totuşi, în legătură cu Bogdan. Bogdan, tovarăşul ei din copilărie, iar acum cel mai viteaz soldat şi susţinător al ei, nu vorbea prea des. Dar în ultima vreme, până şi asta fusese prea mult. O despărţire de el fusese unul din motivele pentru care făcea această călătorie de una singură. Urma să se întâlnească cu el în Argeş, dar înainte de asta îi dăduse intenţionat o sarcină care-l îndepărtase de ea.

Bogdan era ca somnul. Necesar, uneori plăcut. Avea nevoie de el. Iar când era inaccesibil, îi ducea dorul. Dar îi plăcea că-l putea avea la îndemână în cea mai mare parte a timpului.

Mehmed n-ar fi tolerat niciodată un astfel de comportament. Se încruntă, alungându-l din minte. Mehmed nu merita un loc printre gândurile ei. Era un uzurpator acolo, aşa cum era pretutindeni.

Treceau pe lângă un lac îngheţat, a cărui poveste spusă de desenele de gheaţă n-o putea citi. În faţă, copacii se răreau, făcând loc ţarinilor cultivate, a căror vălurire era îmblânzită de zăpadă.

— De ce n-a rămas Ştefan, după ce-a înmânat scrisorile alea? Ştia c-o s-ajung aici curând.

— A vrut să se întoarcă la Daciana şi la copii. Şi probabil c-a fost îngrijorat că, dacă o să-l vezi înainte de asta, o să-l pui din nou pe drum şi n-o să aibă ocazia să se oprească în Târgovişte.

Lada mârâi. Era adevărat. Avea nevoie de el în Bulgaria sau poate în Serbia. Ambele erau state vasale active ale Imperiului Otoman şi, probabil, zone de pregătire pentru atacuri. Nu se *aştepta* la un atac. Dar trebuia să fie pregătită, iar pentru asta avea nevoie de Ştefan. El îşi petrecuse ultimele luni iscodind prin Transilvania şi Ungaria, ca să se familiarizeze

cu climatele lor politice, să afle dacă existau amenințări active la adresa domniei Ladei. Ea voia să-i vorbească în persoană. Daciana n-ar trebui să aibă prioritate față de asta. Nimic n-ar trebui.

Daciana conducea treburile de zi cu zi de la castel, toate detaliile și banalitățile de care Ladei nici nu putea începe să-i pese. Lada era recunoscătoare pentru munca femeii. Fusese un adevărat noroc să o găsească în timpul campaniilor din ultimul an. Dar nimic de la castel nu necesita atenția lui Ștefan. Daciana era în siguranță și ocupată. Ștefan nu trebuia să piardă timpul tuturor.

Lada cercetă cu nerăbdare rapoartele ordonate grijuliu. Ștefan își scrisese propriile observații și le împerechease cu tipărituri de xilogravuri. În Ungaria, rege era Matei. Nu-și spunea Huniade, așa cum făcuse tatăl lui, ci Matei Corvin. Lada nu era surprinsă. Relația lui Matei cu tatăl său soldatul fusese tensionată. Bineînțeles că nu avea să-l onoreze pe bărbatul care îi tăiase calea către coroană. Iar Lada ajutase, până la urmă. Trădase moștenirea lui Huniade și ucisese pentru Matei.

Iar apoi, oricum trebuise să facă totul de una singură, pentru că ajutorul din partea bărbaților nu fusese niciodată ceea ce îi promiseseră. Venise întotdeauna însoțit de cârlige, fire invizibile care s-o tragă înapoi când se apropia de scopurile ei.

Măcar Matei nu avea o domnie ușoară. După raportul lui Ștefan, își cheltuia timpul și banii lingușindu-i pe nobili și încercând să-și răscumpere coroana din Polonia. Regele polonez o luase ca s-o *păstreze în siguranță* în urmă cu niște ani, când regele anterior fusese ucis în bătălie. Era un simbol important, iar Matei era disperat să obțină legitimitatea pe care i-ar fi dat-o pretenției lui îndoielnice asupra tronului.

Lada răsfoi informațiile. Matei era un prost dacă își închipuia că o bucată de metal o să-i ofere ceea ce își dorea, iar ei

nu-i păsa de niciuna anume dintre aceste uneltiri, câtă vreme erau direcționate spre alte țări. Aduceau și avantajul de a-l ține ocupat. După câte își dădea seama Ștefan, Matei nu avea niciun plan în ceea ce o privea pe Lada, în ciuda refuzului ei de a se supune autorității lui.

Xilogravurile tipărite arătau opunerea continuă a Transilvaniei față de domnia ei, dar, în afară de un oarecare fler artistic, nu se vedea nicio opoziție organizată. Nu părea că ar exista vreo încercare a celor de-acolo de a o destabiliza din punct de vedere militar. Ștefan menționase dezavantajul pierderii lor ca aliați – serviseră mult timp ca tampon între Valahia și Ungaria –, însă nu era nimic de făcut. În definitiv, Lada petrecuse o mare parte din anul trecut arzându-le orașele. Dar dacă nu le convenea, ar fi trebuit să se alieze cu ea mai curând.

Ținând cont de toate, erau vești pe cât de bune putuse spera. Însă avea întrebări pentru Ștefan. Iar acum și îngrijorări. Daciana era a ei. Ștefan era al ei. Nu îi plăcea ca cei doi să-și aparțină unul altuia înainte de a-i aparține ei.

Îndesă hârtiile în coburi:

— Și, cum merge treaba?

— Dorm bine noaptea, iar apetitul mi-a rămas constant. În unele zile simt o undă de melancolie, dar o combat cu plimbări lungi și butoaie adânci cu vin. Nicolae rânji la privirea exasperată a Ladei. A, nu întrebai despre mine personal? Am fost născut să fiu stăpân. Atâta autoritate mi se potrivește mănușă. Culturile au sporit, câmpurile sunt pregătite de dezgheț, iar oamenii de pe pământurile mele sunt fericiți. Veniturile ar trebui să fie zdravene anul ăsta. Vești bune pentru vistieria regală, care e...

— Încă goală. Și oamenii?

Alături de pământul de cultivat, rezervaseră o parte din moșia lui Toma Basarab pentru instrucția soldaților Ladei.

Prinţilor nu li se permisese niciodată să deţină o armată de sine stătătoare. Erau nevoiţi să depindă în întregime de boieri şi de forţele lor individuale. Era un sistem dezorganizat, dezordonat. Şi un sistem care văzuse prinţii murind unul după altul, înainte de vreme.

Dar Lada nu semăna cu niciun prinţ dinaintea ei.

Nicolae îşi îndesă cuşma pe cap. Din cauza frigului, nasul îi era roşu aprins, iar cicatricea aproape vineţie.

— Ai avut dreptate să ne trimiţi aici. Mai uşor controlezi oamenii şi le impui disciplina când nu există tentaţiile oraşului. Şi-am tras foloase din tot ce-am învăţat de la ieniceri. Ăsta o să fie cel mai mare şi mai grozav grup de luptători pe care l-a avut vreodată Valahia.

Lada nu era surprinsă, dar era mulţumită. Ştia că metodele ei erau mai bune decât tot ce fusese folosit vreodată până acum. Puterea nu era împărţită între boierii băgăcioşi şi egoişti. Curgea în linie directă de comandă până la ea, care răsplătea meritele şi pedepsea lipsa de loialitate şi nelegiuirile. Ambele cu eficienţă ridicată şi public. Şi ştia, după înnoptarea trecută, că vorba mergea. Oamenii ei erau motivaţi.

Trecură pe lângă două trupuri îngheţate spânzurate de un copac. Unul purta un semn pe care scria DEZERTOR. Pe celălalt, HOŢ. Nicolae se strâmbă şi privi în lături. Lada ridică mâna şi îndreptă unul din semne.

Se concentrase pe siguranţa drumurilor şi pregătirea pentru însămânţările de primăvară. De asemenea, se ocupase de curăţarea de uscături a boierilor. Dar munca lui Nicolae era la fel de importantă pentru viitorul Valahiei, iar ea avea să investească în asta tot ce era necesar. Era un alt fel de seminţe de îngrijit.

Nicolae se întinse, ridicându-şi braţele lungi deasupra capului, şi căscă.

— Cum merg lucrurile în capitală? Vreo problemă cu boierii? Am auzit zvonuri că Lucian Basarab e supărat.

Tonul relaxat al lui Nicolae era construit cu la fel de multă grijă ca o xilogravură transilvăneană. Lada știa că el nici nu uitase, nici nu iertase alegerile ei de la banchetul însângerat.

Chiar dacă omorâse cea mai mare parte a boierilor Dănești, familia responsabilă în modul cel mai direct de moartea tatălui și fratelui ei, fusese eliminat și Toma Basarab. Familia Basarab nu trecuse prea ușor peste asta, și nici fratele lui foarte bogat și influent, Lucian. Lada nu regreta. Cu cât mai puțini boieri în viață care s-o trădeze, cu atât mai bine. Supraviețuiseră prea multor prinți. Asta îi făcuse să se simtă confortabil și să se lenevească, convinși de propria lor importanță. Faptul că boierii trăiau acum într-o teamă constantă pentru viețile lor? Nu i se părea că ar fi o problemă. Era necesar ca ei să știe că erau la fel ca toți cetățenii Ladei: serveau Valahia sau mureau.

Însă Nicolae voise întotdeauna mai multă delicatețe. Mai multă milă. Era unul dintre motivele pentru care îl trimisese aici, chiar dacă era unul dintre cei mai buni pe care-i avea. Nu îi era necesar sfatul lui în materie de moderație și calmare. Nu era interesată să cultive niciuna dintre aceste îndemânări. Dacă boierii serveau unui scop, puteau să rămână. Dar asta se întâmpla extrem de rar.

Mila era un lux pe care domnia Ladei nu era încă suficient de stabilă ca să și-l poată permite. Poate, cândva. Până atunci, Lada știa că făcea ceea ce era necesar și totodată *funcționa*.

Inspiră aerul rece și tăios, în timp ce mirosul fumului de lemn îi chema spre căldură și hrană. Călăreau peste câmpuri, prin Valahia pe care ea o eliberase de eșecul trecutului.

— M-am ocupat de problemele lui Lucian Basarab. S-a rezolvat totul. Sunt un prinț foarte bun.

— Când nu ești ocupată să tai pe din două prunci! râse Nicolae.

— O, asta nu ia mult. Doar sunt așa de mici!

Câteva zile mai târziu, mulțumită că Nicolae îi ținea bine trupele sub control, Lada călărea de-a lungul acelorași maluri pe unde mai trecuse de două ori până atunci. Cândva, ca fată, împreună cu tatăl ei, descoperindu-și țara. Și apoi cu oamenii ei, în încercarea de a recupera acea țară.

De data asta călărea singură. Se opri la un cot al râului unde, într-o peșteră ascunsă, cobora un tunel secret de la ruinele cetății de pe munte.

Dar acum nu mai erau ruine. Astăzi nu mai puteai găsi acolo nicio solitudine. Lada ascultă zgomotele de dălți, strigătele oamenilor, clinchetul lanțurilor de metal. Aici, cel puțin, se afla o promisiune împlinită: se întorsese să-și reconstruiască cetatea.

Călări încet de-a lungul drumurilor șerpuite înguste ce urcau panta abruptă a muntelui. În dimineața aceasta se îmbrăcase în uniforma ei întreagă, completată de cușma roșie care-o însemna ca prinț. Peste tot pe unde trecea, soldații se plecau. Iar bărbații și femeile ce munceau se făceau mici, ferindu-se din calea ei.

Aproape de creastă, unde noii pereți ai cetății sale se profilau cenușii și magnifici pe vârf de munte, Bogdan îi ieși în întâmpinare. Îl lăsă s-o ajute să descalece, iar degetele lui întârziară pe talia ei.

— Cum e? întrebă ea, devorând din ochi zidurile.

Medalionul de argint, pe care îl primise de la Radu și în care se aflau floarea și așchia de copac pe care le păstrase toți acești ani lungi, îi atârna greu la gât, ca și cum și el ar fi fost bucuros să se afle acasă.

— Aproape gata.

Un bărbat în lanțuri se împletici pe lângă ei, împingând un cărucior umplut cu pietre. Hainele îi erau zdrențuite și pătate, dezvăluind doar o rămășiță din fosta lor finețe. Lucian Basarab îi plăcea mai mult în felul acesta. În urmă, nevasta și cei doi copii ai lui împingeau alte cărucioare. Copiii aveau privirea goală, târându-și picioarele indiferenți. Lucian Basarab privi în sus, dar nu păru s-o vadă. Se prăbuși într-o parte a potecii.

Unul dintre soldații ei se grăbi înainte, cu o bâtă în mână. Lada nu știa dacă Lucian Basarab era mort. Nu conta. Mai existau destui care să îi ia locul. La fel ca restul Valahiei ei, cetatea era reconstruită cu o viteză remarcabilă grație eforturilor forțate ale celor care i se opuseseră Ladei.

Cel puțin găsise ceva la care boierii erau buni.

— Arată-mi ce fortăreață am, zise Lada, pășind apăsat pe lângă dușmanii ei și înspre propriul triumf.

2

Constantinopol

ÎNTR-O BUNĂ ZI, RADU avea să nu mai tânjească după o vreme când fusese sigur că lucrurile sunt teribile, dar nu avusese nicio idee cât de rele aveau să ajungă.

În această zi, totuşi, era chinuit de amintirile călătoriei pe acelaşi drum spre Constantinopol, alături de Nazira şi Ciprian. Fusese atât de neliniştit, atât de speriat, atât de hotărât să obţină ceva din timpul petrecut acolo. Să îi arate lui Mehmed de ce e în stare.

Îl compătimea pe bărbatul care fusese în acea călătorie. Şi îi ducea dorul. Astăzi, îndreptându-se spre oraş, tot ce simţea era absenţa Nazirei şi a lui Ciprian. Absenţa siguranţei sale că făcea ceea ce era corect. Absenţa încrederii sale în Mehmed. Absenţa încrederii sale în credinţă.

Era un drum foarte singuratic.

Nu plănuise să se întoarcă în Constantinopol. Pentru el, oraşul era bântuit şi aşa avea să rămână pentru totdeauna. După ce fusese cucerit de Mehmed, Radu se întorsese la Edirne cu prima ocazie. Atât ca să scape, cât şi ca să fie cu Fatima. Vina pe care o purta nu era nimic în comparaţie cu ce îi era dator pentru pierderea soţiei ei şi astfel, pentru a uşura ceva din suferinţa Fatimei, suporta chinul de a se afla în prezenţa ei. Nu putea face nimic altceva pentru Nazira.

Toate scrisorile lui – însoțite de eforturile lui Kumal și chiar ale lui Mehmed – nu aduseseră niciun fel de noutăți. Nazira, Ciprian și băiatul servitor Valentin dispăruseră. Îi privise, din orașul ce ardea, cum plecaseră pe mare, înghițiți de fum și depărtare. Îi trimisese de acolo ca să rămână în viață, dar se temea că pur și simplu le găsise un alt mod de a muri. Radu se ruga în fiecare zi ca ei să nu se fi alăturat miilor de oameni trimiși către morminte anonime. Nu suporta ideea ca ființele după care tânjea să nu mai existe.

Și, astfel, trimisese și mai multe scrisori și îi așteptase la casa lor din Edirne, unde îl puteau găsi cu ușurință.

Dar apoi îi scrisese Mehmed. O cerere din partea sultanului nu era niciodată o cerere – era o poruncă. Deși Radu se gândise să respingă invitația lui Mehmed de a i se alătura în Constantinopol, în cele din urmă făcuse ceea ce făcea întotdeauna: se întorsese la Mehmed.

Fatima avea suficientă încredere pentru ei amândoi că totul va fi bine. Aștepta în fiecare zi la fereastra casei lor din Edirne. Radu și-o imagina și acum acolo, în același loc în care fusese când plecase el. Oare avea să aștepte acolo în zadar întreaga ei viață?

O căruță care trecu pe lângă el îl făcu să tresară din reveria mohorâtă. Ultima dată, drumul spre Constantinopol fusese gol, măturat de spectrul războiului care amenința locuitorii satelor. Acum, traficul curgea înspre și dinspre oraș, precum sângele printr-o venă. Purtând viață înăuntru și în afară, într-un puls constant. Orașul nu mai era o creatură pe moarte.

Porțile erau deschise, ca niște brațe care se întindeau spre el ca să-l întâmpine – sau ca să-l târască în interior. Radu îndesă mai adânc în el spaima ce se ridica văzându-le așa. Petrecuse atâta timp apărându-le și, totodată, rugându-se să fie doborâte, încât trupul lui nu știa cum să reacționeze când le vedea funcționând așa cum ar trebui s-o facă porțile unui oraș.

Se făcuseră multe reparații zidurilor pe care luptase. Pietre noi, strălucitoare, refăceau secțiunile care căzuseră în timpul îndelungatului asediu. Era ca și cum evenimentele din ultima primăvară nici nu se întâmplaseră. Orașul se vindecase, trecutul fusese șters. Reconstruit. Îngropat.

Radu privi pământul din fața zidului și se întrebă ce se întâmplase cu trupurile.

Atâtea trupuri.

— ...Radu Bei!

Radu se târî afară din amintirile lui despre întunecime și se azvârli înapoi în ziua strălucitoare.

— Da?

Trecură câteva momente de confuzie până ce își dădu seama că tânărul bărbat care i se adresa fusese doar un băiat acum câteva luni. Amal crescuse atât de mult, încât era aproape de nerecunoscut.

— Mi s-a spus că vei veni astăzi cândva. Trebuie să te conduc la palat.

Radu întinse mâna și o strânse pe a lui Amal. Văzându-l pe tânăr aici, viu și sănătos, îi crescu inima. Amal era unul dintre cei trei băieți pe care Radu reușise să-i salveze din oroarea asediului.

— Vino, rânji Amal. Te așteaptă. Călărim printre ziduri și ajungem direct acolo.

Radu nu știa dacă să fie ușurat sau dezamăgit. Se gândise să o ia prin oraș, dar știa unde l-ar fi dus inima. O casă goală, unde nu-l aștepta nimeni. Mai bine să meargă direct la Mehmed.

— Mulțumesc, spuse Radu.

Amal îi luă frâiele calului și-l conduse prin spațiul dintre cele două ziduri de apărare ale orașului. Radu nu-și dorea să fie aici. Ar fi preferat să viziteze fantome care, deși triste, erau măcar atinse de farmec. Aici, la ziduri, nu existau decât fantome din oțel și os, sânge și trădare.

Radu se cutremură, plimbându-şi ochii de la partea de sus a zidului la poarta spre care se îndreptau. Poarta pe care Radu o descuiase, în mijlocul ultimei bătălii, pecetluind soarta lui Constantin şi făcând oraşul să se prăbuşească în jurul lui.

Amal arătă spre zidurile de pe ambele părţi:

— Abia luna trecută au terminat reparaţiile.

Radu aruncă o privire în sus, spre cei mai apropiaţi ieniceri. Se întrebă dacă bărbaţii aceştia luaseră parte la asediu. Dacă erau dintre cei care inundaseră zidul, vărsându-se peste el. Ce făcuseră când ajunseseră în oraş, după atâtea zile nesfârşite alimentate de frustrare şi ură?

Radu înghiţi în sec, un gust amar şi acru, fără să fie în stare să se mai uite la ziduri.

— De aici aş vrea să merg singur, zise el şi luă frâiele înapoi.

— Dar eu trebuie să...

— Ştiu drumul.

Radu ignoră expresia panicată a lui Amal şi întoarse calul. Intră pe poarta principală, în îmbulzirea oamenilor, în agitaţia vieţii. Măcar era ceva.

Odată ajuns înăuntru, lăsă calul să umble în voie, condus de mulţime. Era disperat să nu fie singur. Existau atâtea lucruri de care să fie distras. Mai înainte, porţiunea aceasta de oraş aproape că fusese abandonată. Acum, ferestrele erau deschise larg, pereţii vopsiţi din nou, flori timpurii plantate în ghivece minuscule. O femeie bătea un covor, îngânând un cântec, în vreme ce un copilaş se clătina pe picioruşe nesigure în urma unui câine.

În timp ce primăvara fusese neaşteptat de rece, iarna era temperată şi plăcută. Nu părea acelaşi oraş disperat, flămând, suspicios. Oriunde se uita, Radu vedea cum se construiesc şi se repară lucruri. Nu exista nicio urmă de incendiu, niciun indiciu că acest oraş trecuse printr-o altă tragedie decât scurgerea timpului.

Radu era atât de distras, încât rată drumul pe care ar fi trebuit să-l urmeze și ajunse în cartierul evreiesc. Nu mai fusese niciodată aici. Și locul acesta zbârnâia de activitate. Se opri în fața unei clădiri în construcție.

— Ce-i asta? îl întrebă el pe un bărbat care căra mai multe grinzi lungi de lemn.

— Sinagoga nouă, răspunse acela.

Purta un turban și veșminte lungi. Trecu grinzile unui bărbat ce purta o kippa pe cap și două șuvițe lungi și răsucite pe lângă urechi.

Radu traversă călare cartierul și ajunse într-o zonă mai familiară. O clădire uriașă, care fusese o bibliotecă abandonată, era înconjurată de băieți. Stăteau lungiți pe trepte, vorbind sau jucându-se. Se auzi sunetul unui clopot, iar băieții săriră în sus și o zbughiră înăuntru. Radu se întrebă cum erau viețile lor. De unde veniseră. Ce știau despre ce se întâmplase pentru a se crea un oraș în care se puteau juca pe treptele școlii, în siguranță. În pace.

Radu privi în josul străzii. Dacă ar fi continuat drumul, ar fi ajuns la Hagia Sophia.

Se întoarse și se îndreptă în schimb spre palat. Călătoria fusese suficientă pentru a-și limpezi nițel gândurile. Anticipase cât de greu îi va fi să revadă zidurile. Dar vitalitatea orașului fusese un balsam pentru simțurile lui. Nu voia să primejduiască asta revizitând Hagia Sophia atât de curând.

Amal aștepta aproape de intrarea la palat, frângându-și nervos mâinile. Fără îndoială, Radu îi complicase ziua făcând un ocol. Nu era vina lui Amal că Radu se simțea așa cum se simțea, iar bărbatul chiar fusese bucuros să-l revadă pe Amal teafăr și nevătămat. Descălecă și-i trecu frâul fostului său ajutor.

— Iartă-mă, făcu Radu. Reîntoarcerea m-a... emoționat.

— Înțeleg, zâmbi Amal, și dintr-odată păru mai în vârstă decât tânărul bărbat care devenise.

Radu îi apărase pe cei doi tineri moștenitori ai lui Constantin de ororile căderii orașului, dar Amal avusese parte de ele din plin înainte ca Radu să-l elibereze.

— O să am grijă de calul tău, spuse el. Și, dacă nu te deranjează, am cerut să-ți fiu desemnat servitor personal cât ești aici.

— Nimic nu m-ar bucura mai mult.

Radu îl urmări pe Amal cum se îndepărtează cu calul, amânându-și astfel propria intrare în palat.

Un ghem în mișcare se rostogoli spre el. Radu abia apucă să-și desfacă brațele, când un băiat se aruncă în ele.

— Radu! A zis el că ești aici!

Radu se dădu în spate, privind chipul angelic al lui Manuel, unul dintre cei doi moștenitori ai împăratului înfrânt, Constantin. Radu rămăsese în urmă când Nazira, Ciprian și Valentin plecaseră, ca să-i poată salva pe copiii moștenitori ai lui Constantin. Reprezentau încercarea lui de a ispăși pentru toate cele făcute în timpul atacului și pentru toți cei trădați. Răscumpărarea era departe de a-i fi reușit, dar, ținându-l pe Manuel – viu, sănătos, fericit – în brațe, Radu simți bucurie pentru prima dată în luni de zile. Râzând, Radu îl trase mai aproape și îl sărută în creștetul capului.

Dintre toate viețile pe care le văzuse întoarse în oraș, această viață mică era cel mai bun lucru la care sperase.

— Unde-i frate-tău?

Manuel se foi, eliberându-se, și-și aranjă hainele. Avea veșminte de mătase în stilul otomanilor. Erau foarte diferite de hainele bizantine, țepene și stricte, pe care le purta înainte.

— Murad e înăuntru, așteaptă. Zice că-i prea mare ca să mai alerge.

— Murad? făcu Radu, nedumerit.

Era numele tatălui lui Mehmed.

— Da! radie Manuel. Iar eu sunt Mesih. Sultanul m-a lăsat să-l aleg singur.

— Aveţi nume noi, se încruntă Radu.

— Aşa ne-am gândit noi că-i mai bine. E un imperiu nou! Un început nou. O renaştere, am decis noi.

— Noi? întrebă Radu.

— Da, Murad şi cu mine. Şi sultanul.

Mehmed se ţinuse de cuvânt, aşadar – că avea să-i facă pe băieţi parte din curtea sa. Radu era bucuros să afle că promisiunea lui fusese ţinută. Şi presupunea că schimbarea numelor avea sens. El însuşi fusese în stare să se adapteze şi să accepte această viaţă nouă când simţise că îi aparţine cu adevărat. Probabil era cel mai bine ca băieţii să se desprindă singuri de cine fuseseră, să uite trauma şi pierderea trecutului. Manuel – Mesih – cu siguranţă părea suficient de fericit.

De-ar fi avut acelaşi efect şi noul nume al lui Radu Bei...

Mesih îl prinse de mână şi-l trase mai adânc în palat. Sporovăia încontinuu, spunându-i lui Radu ce puteau avea la cină şi întrebându-l dacă o să li se alăture la rugăciunea de seară de la Hagia Sophia sau dacă avea să se roage în altă parte. Apoi îşi mută atenţia asupra lecţiilor, ce profesori îi plăceau, cum scrisul lui era mult mai frumos decât cel al fratelui său.

— Şi sunt sigur c-ai observat cât de bună mi-e turca.

— Aşa-i. Aş putea s-o ascult toată ziua! râse Radu.

Şi bănuia că aşa şi avea să se întâmple, până ce aveau să fie despărţiţi. Ceva îl deranja pe Radu, totuşi, în timp ce Mesih continua să-i descrie orele de curs.

Realiză, cu o suferinţă deopotrivă fericită şi tristă, ce era diferit: băiatul acesta primea o educaţie adevărată, fără cruzime. Nu existau vizite la grădinarul-şef, excursii educative în

închisori și camere de tortură, nu existau bătăi. Nu era copilăria de care avuseseră parte Radu și Lada sub domnia sultanului.

Mehmed nu era ca tatăl său. Luase orașul și făcuse ceva mai bun. Luase moștenitorii dușmanului său și făcuse din ei propria lui familie. Groaza pe care o simțise Radu la ideea de a-și revedea cel mai vechi prieten se risipi. Distanța dintre ei era încă mare, dar cel puțin Radu nu greșise crezând în capacitatea lui Mehmed de a face lucruri măreț.

— Ești bine, Radu Bei? întrebă Mesih.

Radu suspină, dregându-și glasul:

— Da, sunt bine. Sau cel puțin cred c-o să fiu.

3

Târgoviște

DACĂ LADA AR FI ȘTIUT volumul uriaș de pergamente în care avea să fie îngropată, probabil că ar fi adoptat alt titlu în locul celui de prinț. Se întorsese revigorată după vizita la cetatea ei, și în schimb dăduse peste mormane de scrisori care o așteptau.

Lada mârâi, lăsându-și capul în față. Peria pe care Oana i-o trecea prin păr se prinsese într-un smoc încurcat.

— Stai drept! se răsti Oana.

— Nu vreau să fac asta, dădu Lada moale din mână spre masa acoperită cu solicitări ale atenției și timpului ei.

— Păi, te-aș ajuta, dar nu știu să citesc.

— Consideră-te norocoasă. Lada se așeză pe podea lângă masă, trăgându-și un morman de misive în poală. Du-te de-l caută pe Ștefan. Dacă găsesc ceva interesant în astea, vreau să vorbesc cu el.

Lada începu să sorteze scrisorile.

Un boier cerea o compensație pentru o rudă care-și pierduse viața – aruncată într-o grămadă, în colț.

Un boier cerea o întâlnire pentru a discuta rechiziționarea de pământ pentru cauzele Ladei – aceeași grămadă.

O scrisoare de la vărul ei Ștefan, regele Moldovei. Pe aceasta o citi cu atenție. Nu-l întâlnise niciodată, dar avea o reputație grozavă. Îi scria ca s-o felicite pentru preluarea tronului și ca

s-o elogieze pentru rapoartele primite despre ordine și pace în țara ei. Nu spunea nimic despre mama ei. Asta îi oferi Ladei un frison întunecat de plăcere a răzbunării. Mama ei vorbise aproape obsesiv despre vizitele lui anuale. Era una dintre principalele atracții ale vieții triste și singuratice a Vasilisei, iar ea nici măcar nu apărea într-a lui.

Dar sfârșitul scrisorii îi învenină o parte din plăcere. „Te rog, ai grijă să nu-ți atragi ostilitatea vecinilor noștri. Spune-mi când ai condiții noi cu sultanul. Sunt extrem de curios să le aflu."

Furioasă, aruncă scrisoarea la un loc cu cele ale boierilor.

— De la Matei Corvin, spuse Ștefan, înmânându-i o scrisoare subțire.

Lada nu știa când intrase el în cameră, dar nu-i oferi plăcerea de a reacționa la furișatul lui. Era încă supărată pe el pentru că n-o întâlnise pe moșia lui Nicolae.

— Citește-o tu, eu n-am chef.

Ridică o altă scrisoare, alte prostii de la un boier lingușitor.

— Matei vrea să vă întâlniți. Zice că aveți multe de discutat.

— N-am nimic să-i spun. Fiecare am primit ce-am convenit. Din punctul meu de vedere, relația noastră e încheiată.

Ștefan îi întinse scrisoarea:

— Îl vrem ca aliat.

— *Noi*? *Eu* nu-l vreau ca nimic.

Ștefan nu-și coborî mâna și nici nu-și schimbă expresia impasibilă. Mârâind de frustrare, Lada îi smulse scrisoarea și o așeză lângă ea, dar nu în mormanul de ars.

— Prea bine.

Ștefan luă o altă scrisoare:

— Asta e de la Mara Brancovici. E... – făcu o pauză, plimbându-și privirea prin aer cât căuta în minte una din miile de bucățele de informații strânse pe care le purta cu el tot timpul – ...fata regelui Serbiei. Văduva sultanului Murad.

Lada deschise această scrisoare cu mai mult interes decât pe oricare alta de până atunci. Scrisul de mână al Marei era perfect şi elegant. Nu exista niciun strop de cerneală nelalocul lui. Lada citi scrisoarea de două ori, pentru a se asigura că a înţeles-o.

— Mara s-a dus la Constantinopol şi a devenit membru al curţii lui Mehmed ca unul dintre *sfetnicii* lui. Ai mai auzit aşa ceva? Era atât de dornică să scape din Edirne şi acum se întoarce de bunăvoie în imperiu?

— N-am mai auzit vreodată de un sultan sfătuit de-o femeie străină.

Lada se încruntă, plimbându-şi privirea peste cuvinte.

— E o mişcare isteaţă din partea lui, totuşi. Femeia e foarte inteligentă. Şi, pentru că face parte din familia regală sârbă, are legături cu europenii şi poate să trateze cu ei mai bine ca el. Mara e alegerea potrivită pentru nişte relaţii calme.

Lada se lăsă pe spate, bătând cu scrisoarea în picior. Mehmed beneficia, evident, dar Mara nu era genul care să se vâre într-o situaţie dacă nu dorea. Căsătoria ei cu Murad fusese silită, dar obţinuse din ea tot ce putuse. Şi ieşise din ea, pentru a se reîntoarce la familia ei.

Aha. Asta îi era motivaţia. Era încă suficient de tânără ca să ispitească pentru o căsătorie politică. Această mişcare şi poziţia obţinută o puneau complet în afara puterii tatălui ei. Acum devenise liberă pentru totdeauna, din toate punctele de vedere. Deşteaptă femeie!

— Ce vrea de la tine? întrebă Ştefan.

— Hmm?

Lada ridică privirea, smulsă din amintirile meselor luate împreună cu Mara, în timpul cărora femeia mai în vârstă o sfătuise cum să se folosească de cerinţele societăţii pentru a-şi crea o poziţie de stabilitate. Ladei nu-i plăceau metodele ei, dar nu putea să nege că Mara ştia ce face.

— O, îmi cere să vizitez Constantinopolul. O face să sune ca o vizită de curtoazie: „Vino și vizitează palatul! O să mâncăm, o să ne plimbăm prin grădini și o să discutăm modurile în care ar trebui să-l lași pe Mehmed și imperiul lui oribil să continue să-ți dicteze viața!" Mă întreb dacă s-a gândit singură la asta sau dacă Mehmed e cel care i-a cerut s-o scrie, gândindu-se că legătura noastră din trecut m-ar influența.

Lada nu știa ce-ar fi preferat să creadă: că Mara încerca s-o manipuleze – nu se îndoia de asta și nici nu era deranjată – sau că Mehmed încerca să ajungă la ea prin toate mijloacele posibile.

Dar dacă așa era situația, cu siguranță ar fi fost trimis Radu. Sau cel puțin i-ar fi scris. Nu mai primise vești despre el de la scrisoarea în care-i spunea despre căderea Constantinopolului și despre noul lui titlu: Radu Bei.

Poate că absența lui însemna că Radu era în sfârșit în afara controlului lui Mehmed. Pentru că Mehmed nu ar fi ignorat niciodată un avantaj ca Radu – nu și dacă avea de ales.

— Ar trebui să-i scriem lui frate-meu, zise Lada, ridicând altă scrisoare.

— Ca să-i cerem să se-ntoarcă și să ne-ajute?

— Nu. Lada aruncă scrisoarea deoparte, fără s-o privească. Am învățat singură cum să mă port cu boierii. Nu am *nevoie* de el la nimic. Dar ar putea să fie o sursă de informații utilă despre Mehmed.

Lada putea accepta asta drept principalul motiv. Celălalt motiv, mai mic, era că-i era dor de Radu. Se temuse pentru viața lui în Constantinopol și se întreba ce se întâmplase cu el acolo. Nu-i plăcea să se simtă așa. Radu era cel care ducea doruri, care jelea.

— De la papă, spuse Ștefan, dându-i altă scrisoare. Îi afurisește pe necredincioși și invocă pedeapsa cerească asupra imperiului lor. Și apoi îndeamnă la pace.

— Ar trebui să se hotărască. Lada aruncă scrisoarea papei în mormanul de ars. Aş vrea să fi avut o ţară fără graniţe. Aş vrea să fi avut o insulă.

Se ridică şi se uită la restul scrisorilor. Cereri şi pretenţii, alianţe şi duşmani, subtilităţi ale politicii unei duzini de ţări şi a unui imperiu cotropitor care ţipau după atenţia ei.

Le strânse pe toate şi le aruncă în foc. Resturile de praf de pergament şi ceară de sigiliu fură scuturate cu uşurinţă de pe nădragii ei.

— Mă duc la grajduri. E o după-amiază minunată pentru călărit.

Două săptămâni mai târziu, ambasadorii turci apărură neanunţaţi şi neinvitaţi, împreună cu o escortă de ieniceri. Lada îşi alinie propriii oameni în cameră, pentru afişarea puterii. Îi depăşeau de trei ori ca număr pe ieniceri. Oamenii ei, câţiva dintre ei foşti ieniceri, priveau cu răceală.

Lada se tolăni pe tron, cu un picior atârnat peste braţul scaunului. Dădea nerăbdătoare din picior, legănându-l prin aer. Putea să observe, din privirile uimite şi posturile nehotărâte ale ambasadorilor, că lipsa ei de maniere îi agita.

Zâmbi.

— Asta-i Valahia. Descoperiţi-vă capetele, în semn de respect.

Nici ienicerii cu coifurile lor cilindrice, cu aripi albe, nici ambasadorii cu turbanele lor nu făcură vreo mişcare ca să-i asculte ordinul.

Conducătorul ambasadorilor, un bărbat mai în vârstă, cu o barbă argintie şi ochi şireţi, ridică dispreţuitor o sprânceană:

— Aducem condiţiile vasalităţii voastre din partea sultanului nostru, Mâna lui Dumnezeu pe Pământ, Cezarul Romei, Mehmed Cuceritorul.

Lada se bătu gânditoare cu degetul în bărbie.

— Ce povară, să fii mâna lui Dumnezeu! Ce mână e, mă întreb? Stânga lui Dumnezeu sau dreapta lui Dumnezeu? Dacă Mehmed se şterge la fund cu mâna lui Dumnezeu în locul propriei sale mâini, o să fie trăsnit pentru blasfemie?

Mulţi dintre oamenii ei din cameră râseră aspru, iar Lada se îmbujoră de plăcere. Dar Bogdan îşi feri privirea. Detesta modul ei de-a vorbi astfel despre Dumnezeu. Era o bună aducere-aminte. Ea nu avea trebuinţă de Dumnezeu, dar majoritatea poporului ei avea, şi tot ceea ce păstra credinţa şi încrederea reprezenta o sursă de putere. Văzuse ce reuşise Mehmed mulţumită credinţei lui neclintite. Văzuse cum aceeaşi credinţă i-l furase pe fratele ei. Credinţa însemna putere. Ştia că n-ar trebui să respingă nimic din ce-i oferea putere asupra celorlalţi.

Se îndreptă pe scaun.

— Dumnezeul nostru, adevăratul Dumnezeu al creştinismului, nu are formă şi, ca urmare, nu are mâini. Respingem titlul sultanului vostru şi autoritatea lui. N-aveţi niciun scop aici. Plecaţi!

— Mai e ceva, zise căpitanul ienicerilor şi făcu un pas în faţă.

Era îndesat şi cu umeri largi, iar anii de instrucţie i se vedeau la fiecare mişcare. Iar ea aproape că uitase cât de perfecţi erau ienicerii. Gândul la oamenii pe care îi conducea acum o făcea să se simtă nesigură. Nu erau nimic în comparaţie cu aceşti soldaţi instruiţi din copilărie să fie arme ale sultanului. Căpitanul continuă:

— Venind încoace, am trecut prin Bulgaria. Se pare că au existat nişte conflicte de-a lungul graniţei voastre. Mai multe sate valahe au fost arse.

Ladei nu-i venea să creadă că afla abia acum despre asta, de la un inamic în loc de propriii ei oameni. Detesta faptul că acela îi arăta că are mai multă informaţie decât ea.

— N-am primit încă rapoarte despre asta.

Bărbatul nu-și schimbă expresia, la fel de tăioasă și neclintită ca oțelul.

— Toți valahii sunt morți. Din nefericire. Cel mai probabil din cauza unei neînțelegeri. Dar odată ce condițiile vasalității voastre vor fi stabilite, Bulgaria o să fie un aliat puternic și astfel de conflicte vor înceta. Sultanul își protejează vasalii.

Bărbatul acesta, otomanul acesta, credea că poate să vină aici și să-i spună despre atacurile asupra propriei ei țări – despre măcelărirea propriului ei popor – ca metodă de a o forța să fie de acord cu stăpânirea otomană? Ca și cum valahii morți ar fi fost vreun fel de argument în favoarea alierii cu cei care-i uciseseră? Iar faptul că știuse despre asta înaintea ei era de neînțeles.

Doar dacă nu venise aici direct după ce-o făcuse chiar el. Lada se aplecă în față, cu voce rece:

— Mi-ați omorât oamenii.

Căpitanul ienicerilor afișă un zâmbet care nu-i atinse ochii:

— Nu. Bulgarii v-au omorât oamenii, de-a lungul unei granițe haotice. Condițiile sultanului elimină un astfel de haos. Un tratat solid, respectat cum se cuvine, o să vă protejeze oamenii.

Lada își dezveli dinții mici și albi. Nu era un zâmbet.

— *Eu* îmi protejez oamenii. Eu îi și răzbun. Și nu ai ce să mă înveți despre respect. La urma urmei, niciunul dintre voi nu mi-a arătat respectul de a vă descoperi capetele. Se ridică în picioare. Legați-i!

Oamenii ei trecură la treabă. Căpitanul de ieniceri și soldații lui încercară să se lupte, dar nu li se permisese să aducă arme în sala tronului.

Toți fură supuși, deși nu fără luptă și cu prețul câtorva nasuri sparte.

Conducătorul ambasadorilor o săgetă pe Lada cu o privire ucigătoare.

— Nu ne puteți răni. Nu vreți să riscați ceea ce ar însemna asta.

— Voi nu v-ați îngrijorat ce risc v-ar aduce omorârea oamenilor mei.

Lada spumega de furie. Veniseră pe pământul ei. Măcelăriseră valahi aflați sub protecția ei. Spre deosebire de scrisori, un astfel de fapt nu putea trece fără răspuns. Avea să trimită un mesaj al cărui ecou va ajunge în tot imperiul lui Mehmed și în toată Europa.

Îi dădu târcoale ambasadorului, apoi smuci de marginile turbanului său.

— O să v-ajut. Dacă era atât de important pentru voi să vă păstrați acoperămintele de cap în prezența mea, atât de important încât merita să fiți necuviincioși față de un *prinț*, atunci o să mă asigur că nu va fi niciodată nevoie să vă mai descoperiți capetele. Lada se întoarse către Bogdan. Adu-mi cuie și-un ciocan, îi ceru ea.

În sfârșit, conducătorul ambasadorilor începea să tremure. În sfârșit, vedea cum răspundea Lada lipsei de respect și morții propriilor ei oameni.

Lada stătu în colțul sălii tronului în timp ce oamenii ei băteau cuie în capetele otomanilor. Ca întotdeauna, se sili să privească. Ar fi fost mai ușor ca asta să se întâmple în altă parte. În vreo temniță ascunsă. Dar nu. Avea să fie martor al lucrurilor care trebuiau făcute pentru ca Valahia să fie în siguranță. Aceasta era povara ei, responsabilitatea ei.

Țipetele oamenilor erau puternice. Într-o strălucire strălucitoare, plină de sânge, își aminti una din multele ei excursii din copilărie în care fusese obligată să vadă munca brutală a torționarilor sultanului. Prețul stabilității era întotdeauna plătit cu sânge, carne și durere.

Privi, dar ca și cum s-ar fi aflat la mare distanță.

Aceia nu erau oameni. Erau scopuri îndeplinite. Nu erau oameni.

O lovi un val brusc de ușurare: Radu nu era acolo. Nu-i plăcea să-și imagineze expresia de pe chipul lui dacă ar fi fost de față. Încercase întotdeauna să-l protejeze, fiindcă el era responsabilitatea ei. Acum așa era toată Valahia. Ar fi făcut orice ar fi fost nevoie ca să-și protejeze poporul.

Țipetele se opriră. Ceea ce era bine. Mai avea și alte lucruri de făcut.

— Trimiteți-i înapoi la Mâna lui Dumnezeu al lor, spuse ea, aruncând o privire corpurilor.

Unii dintre ei erau încă în viață. Din nefericire pentru ei; dar nu avea să mai dureze mult.

— Spuneți-i că *o să am* parte de respectul lui.

Se întoarse spre Bogdan, ale cărui mâini erau lucioase de sânge. Mama lui, Oana, avea să i le șteargă. Unele lucruri nu se schimbă niciodată.

— Trimite după Nicolae și forțele noastre. Avem treabă de făcut în Bulgaria.

4

Constantinopol

RADU NU ŞEDEA ATÂT DE DEPARTE de Mehmed pe cât o făcuse în Edirne, când pretinseseră că Radu era în dizgraţie. Dar aici nu şedea nimeni lângă Mehmed. Sultanul se odihnea la o masă aflată pe un podium, în capătul camerei şi separat de toţi ceilalţi.

Radu era recunoscător că nu petrecuse mult timp la palat în vremea lui Constantin, astfel încât această cameră era nouă pentru el. Pereţii erau acoperiţi de un mozaic impresionant în albastru şi auriu, cu modele florale ce se înălţau până la tavanul acoperit cu foiţă de aur. Deasupra atârna un candelabru greu. Măcar acesta părea original. Dar Radu bănuia că sub mozaic se aflau picturile murale religioase mai dragi bizantinilor. Mehmed revendica fiecare centimetru din oraş, mozaic după mozaic.

Radu venise târziu – ocolul prin oraş îl făcuse să piardă începutul mesei –, aşa că după ce se spălase, se aşezase lângă vechea sa prietenă Urbana şi lângă o femeie pe care o recunoştea vag ca fiind din curtea lui Murad. Era neobişnuit ca la o cină formală să se afle atât de multe femei. Murad le exclusese complet. Dar Radu era liniştit şi mulţumit să şadă lângă Urbana. Asediul n-o schimbase, cu excepţia cicatricei strălucitoare rămase în urma arsurii care îi desfigura jumătate din faţă. Mirosea vag a praf de puşcă şi avea arsuri negre pe toate degetele.

Neschimbat era și faptul că Urbanei nu-i plăcea mâncarea otomană. Se plângea constant, în maghiară, celeilalte femei. Radu se holba hotărât în farfuriile lui, evitând să se uite la Mehmed. De ce-l chemase înapoi în oraș? Cum avea să se simtă când o să vorbească din nou cu el? Cu șase luni în urmă, când plecase, Mehmed era atât de ocupat cu planificarea și reconstrucția, încât abia dacă se văzuseră. Oare îi simțise lipsa lui Radu?

Oare Radu îi simțise lipsa lui Mehmed?

Ridicând privirea, stomacul i se strânse și pulsul i se acceleră la vederea celuilalt bărbat. Da, îi fusese dor de el. Dar nu era aceeași tânjire relaxată care îl încercase înainte.

Mehmed era înfășurat în purpură. Turbanul lui, auriu și prins cu un ac elaborat din aur și rubine, îi aureola capul. Avea acum douăzeci și unu de ani, iar trăsăturile i se așezaseră în cele de adult. Ochii îi sclipeau de inteligență, sprâncenele erau fin conturate, buzele pline erau nemișcate și lipsite de expresie. Radu își dorea să le vadă arcuindu-se într-un zâmbet, să vadă ochii lui Mehmed încrețindu-se de încântare.

Dar Mehmed prietenul lui devenise Mehmed sultanul. Era ca și cum s-ar fi uitat la o schiță a cuiva drag. Îl recunoștea și, în același timp, simțea ceva tulburător de schimbat și de pierdut în procesul reproducerii lui pe hârtie.

Un servitor îngenunche lângă Radu:

— Permiteți-mi să vă ofer salutul de bun venit al sultanului. După masă o să vă conduc în camera de primire, unde puteți aștepta audiența.

Servitorul făcu o plecăciune, apoi se îndepărtă. Radu era surprins. Nu mai avusese niciodată *audiențe* la Mehmed. Mai ales unele programate de servitori.

Nu semăna cu nimic din felul în care Murad își condusese curtea. Favoriții aveau mereu permisiunea de a roi în jurul lui, de a ședea lângă el. Murad fusese întotdeauna centrul tuturor

lucrurilor, desfătându-se cu petreceri şi relaţii apropiate. Dar chiar şi această masă era dovada că Mehmed conducea într-un mod mult mai formal. Nu tu retrageri în secret la ţară, pentru visări cu filosofii. Nu tu sfetnici ca Halil Paşa – executat public în urmă cu nişte luni, într-o demonstraţie la care Radu nu participase – şi alţii de soiul lui, care căutau favoruri şi, prin urmare, putere.

Radu se întreba dacă distanţa pe care Mehmed o crease în public avea să continue chiar şi în privat. Sau pur şi simplu sultanul avea să comunice cu Radu prin mesageri, rămânând separaţi pentru totdeauna?

— Ce mai face sora dumitale, Radu Bei?

Radu ridică ochii, surprins. Vorbise femeia care făcuse parte din curtea lui Murad. Era un paradox de eleganţă dură. Totul la ea era în strictă conformitate cu standardele europene, rochia elaborată şi părul aranjat acţionând ca o barieră între ea şi lume. Stătea dreaptă, cu fustele adunate ciudat în jurul ei, în loc să se rezeme într-un cot, ca majoritatea mesenilor.

— Îmi cer scuze, nu-mi amintesc cum te numeşti, zise Radu şi zâmbi în semn de scuză.

— Mara Brancovici. Am fost una dintre soţiile lui Murad.

— A, da! Ai negociat condiţiile de vasalitate ale Serbiei.

Fusese mişcarea ei de plecare, se folosise de o ofertă de căsătorie din partea lui Constantin pentru a-şi negocia propria libertate şi condiţii mai bune pentru ţara ei. Mehmed o admirase pentru asta.

Fără să-şi dea seama, Radu se trezi că-l priveşte din nou lung pe sultan. Îşi întoarse ochii spre Mara:

— Ce te aduce în imperiu?

Femeia se uită la rândul ei la Mehmed, cu o privire afectuoasă:

— Un conducător care-mi recunoaşte valoarea. Sunt aici ca sfetnic în probleme europene. Ajut în relaţiile cu veneţienii. Cu

sârbii, bineînțeles. Și cu o țărișoară dificilă cu care ești familiar. Și familial, râse ea ușor de propria-i glumă.

— Deci nu te interesezi de sora mea din curtoazie socială.

— O, ba da! Curtoazia socială este miezul rolului meu aici, spuse ea cu un ton ironic, dar plăcut. E uimitor ce poți obține întrebând politicos. În plus, chiar îmi place Lada. Deși a făcut o prostie când a refuzat alianța maritală cu Mehmed. S-ar fi descurcat destul de bine.

Radu își privi farfuria, acum plină cu bucățele din lipia pe care o rupsese.

— Pentru ea, *destul de bine* n-ar fi fost niciodată suficient.

Mara râse. Urbana îi atrase atenția femeii pentru a-i arăta cât de rea era pâinea nedospită, iar Radu rămase din nou singur cu gândurile sale. Care, spre surprinderea lui, nu mai stăruiră asupra persoanei de pe podium.

— Mara, le întrerupse el, ai vreun contact în Cipru?

Femeia se încruntă gânditoare.

— Nu personal, dar sunt sigură că știu pe cineva care are. De ce?

— Caut vești despre soția și... prietenii mei. Au fugit în timpul căderii orașului și de atunci nu mai știu nimic de ei.

Mara își puse mâna peste a lui. Ochii ei întunecați erau înțelegători și serioși.

— Scrie-mi numele și toate detaliile care contează. O să-mi mobilizez toate resursele pentru asta.

— Îți mulțumesc, zise Radu. Am căutat, împreună cu Kumal Pașa, și...

— E un bărbat foarte frumos, zise Urbana cu tonul pe care l-ar fi folosit ca să vorbească despre calitatea metalului pentru turnarea tunurilor sau despre vreme. Nu pare c-ar putea fi vreodată violent. Și e văduv de ceva vreme.

Radu nu putu să urmărească schimbarea în conversație:

— Eşti... îi faci curte?

Urbana îi aruncă aceeaşi privire dezgustată pe care o adresa cărnii condimentate.

— Pentru Mara o spuneam. Eu nu găsesc nici timp şi nici folosinţă pentru un bărbat.

Mara schimbă cu Radu o privire răbdătoare.

— Urbana este îngrijorată că anii mei de fertilitate se scurg rapid. Vorbeşte deseori despre asta, oftă ea adânc. Foarte des.

Radu aproape că râse, dar simţi brusc o strângere de inimă când îşi aminti cum îşi băgase nasul Urbana în viaţa lui privată – şi lipsită de copii – cu Nazira. Nazira ar trebui să fie aici, lângă el. Nu. Ar trebui să fie lângă Fatima. Din vina lui nu era.

— Ai putea să te măriţi cu Radu, spuse gânditoare Urbana. E cam tânăr pentru tine. Optsprezece, acum? Dar s-a căsătorit foarte tânăr cu prima lui nevastă, aşa că nu-l deranjează. E foarte blând şi n-are un temperament vulcanic. Auzeam fetele bârfind despre cât de frumos este, cu ochii lui mari şi întunecaţi şi cu maxilarul proeminent. Îl privi atent pe Radu, într-un fel care-l făcu să se simtă profund inconfortabil. Presupun că înţeleg la ce se refereau. Măcar e înalt şi sănătos. Şi dacă nevasta lui a dispărut, îi lipseşte compania.

Radu se înecă cu bucata de pâine din gură. Se ridică, simţind că nu mai putea să şadă la masă în locul acesta care-i luase atâtea. Dacă Mehmed îl voia aici, avea să fie aici. Dar nu putea să pretindă că totul era normal. Nu putea să poarte conversaţii despre viitorul lui ca şi cum trecutul nu îi era legat de gât ca un ştreang, înecându-l cu regret şi mâhnire.

Chiar atunci, uşile sălii de banchete se deschiseră. Intră o procesiune de bărbaţi neînarmaţi, îmbrăcaţi simplu pe sub mantiile negre frumoase, trăgând şi împingând lăzi mari de lemn. Ienicerii lui Mehmed stăteau pregătiţi, urmărindu-i cu

ochii mijiți. Un servitor trecu grăbit pe lângă ei și se înclină la marginea podiumului lui Mehmed.

— N-au vrut să aștepte, spuse el, tremurând.

Conducătorul bărbaților făcu și el o plecăciune exagerată, fluturând un braț în lături. Cizmele îi erau murdare și hainele prăfuite. Păreau că abia sosiseră cu toții. Radu se uită mai atent și descoperi că toți bărbații purtau mantii cu emblema familiei Drăculeștilor. Un dragon și o cruce, luate din Ordinul Dragonilor. Era ciudat să o vadă acolo. Sentimentele deja fragile ale lui Radu îl făcură să tresară la vederea simbolului familiei sale. Trecutului său.

Bărbatul vorbea valaha, nu turca, așa cum s-ar fi cuvenit.

— Aducem un dar din partea Ladei Dracul, voievodul Valahiei, pentru Înălțimea Sa, sultanul. Vă trimite complimentele ei și vă cere ca, pe viitor, să vă asigurați că oamenii voștri îi oferă măsura de respect datorată ei ca prinț.

Zicând acestea, bărbatul se întoarse pe călcâie și ieși din cameră. Ceilalți valahi îl urmară, mergând grăbit. Radu înălță ochii spre Mehmed, care-i întoarse privirea, ridicând o sprânceană. Mehmed nu vorbea prea bine valaha.

— A spus că-i un dar. De la Lada. Trimite complimentele ei și cere ca, pe viitor, oamenii voștri s-o respecte ca prinț.

— Ce-i? întrebă Mehmed.

— N-a spus, clătină ușor din cap Radu.

Mehmed devenise mai priceput în a-și păstra chipul lipsit de expresie. Radu nu știa ce părere avea Mehmed despre surpriză ori despre Lada. Sultanul nu dezvălui nimic. Făcu un semn, iar un servitor se grăbi să desfacă, cu o rangă, capacul primei lăzi. De îndată ce acesta fu ridicat, bărbatul scoase un strigăt de șoc și groază. Își acoperi nasul și gura cu brațul și se dădu înapoi.

Mehmed dădu să coboare de pe podium, dar Radu ridică o mână pentru a-l opri.

— Lasă-mă pe mine!

Se apropie la câțiva pași de lăzi. Mirosul ce se ridica după ce capacul fusese dat la o parte era suficient pentru a-și da seama că nu-și dorea să vadă ce trimisese sora lui.

Se aplecă totuși peste marginea lăzii pentru a arunca o privire înăuntru.

Un cadavru se holba la el, cu linii uscate de sânge întinse pe fața suptă. După cât putea Radu să vadă de unde se afla, o țepușă de metal îi fusese înfiptă prin turban direct în cap.

Radu se îndepărtă și-și feri din nou privirea de grozăvia acestei imagini. Păstrându-și ochii asupra peretelui opus, puse la loc capacul lăzii.

— Goliți încăperea, spuse el.

Nimeni nu se mișcă.

Mehmed se ridică, făcând un gest scurt din mână. Sala se goli rapid, rămânând în ea doar garda sa de ieniceri și un servitor personal. Coborî de pe podium și i se alătură lui Radu lângă prima ladă. Mai erau încă zece. Mehmed dădu să întindă mâna.

— Nu, spuse Radu. Nu-i nevoie să vezi.

— Ambasadorii mei? întrebă Mehmed.

— Da.

Mehmed se uită lung la ladă, apoi își trecu privirea peste celelalte.

— Și nu există nicio scrisoare cu ei.

— Nu.

Mehmed arătă spre unul dintre ieniceri:

— Prinde-i pe cei care au adus astea. Vreau să-mi povestească tot ce s-a întâmplat.

Bărbatul o zbughi din cameră.

Mehmed se răsuci, iar veşmintele lui purpurii de mătase foşniră prin aer.

— Vino cu mine.

Se strecură printr-o uşă separată, privată. Radu îl urmă. Intrară într-un salonaş cu tavan înalt. Ferestruicile cu vitralii permiteau luminii să intre, dar erau prea mici pentru ca un om să poată trece prin ele. De îndată ce Radu intră, Mehmed încuie uşa în urma lor. Nu existau alte ieşiri.

Radu privi un perete ce purta splendida şi elaborata tugra a lui Mehmed, propriul său sigiliu de sultan şi semnătura sa. În jurul ei se aflau versete din Coran, în scriitură arabă aurită. Fără a se întoarce, Radu spuse:

— Deci de-asta m-ai chemat înapoi. Din cauza ei.

Mehmed ezită. Radu îl putea simţi pe celălalt bărbat în spatele lui, suficient de aproape încât să-l poată atinge. Apoi Mehmed se aşeză, oftând, pe una din sofalele joase.

— N-am ştiut c-o să se-ntâmple una ca asta.

— N-ar trebui să fii surprins.

— Ea întotdeauna mă surprinde.

Radu îşi încleştă dinţii atât de tare, încât îl duru falca.

— Nu pot să te ajut în ceea ce-o priveşte. Nu pot, şi nici nu vreau, să mă bag între tine şi sora mea. Va trebui să găseşti pe altcineva.

Radu se întoarse să plece. Mehmed se ridică şi-l prinse de braţ. Radu privi în jos, spre mâna lui Mehmed, care avea câte un inel cu piatră preţioasă pe fiecare deget. Mehmed era încărcat de privilegii şi putere. Radu îşi aminti voioşia copilăriei lor împărtăşite. Dacă acei doi băieţi care se întâlniseră la o fântână din Edirne, care se agăţaseră unul de celălalt împotriva cruzimii lumii, s-ar fi văzut acum, nu s-ar fi recunoscut. Toţi anii care trecuseră ridicaseră între ei un zid din mătase, aur, putere şi suferinţă.

Mehmed lăsă să-i cadă mâna cu care prinsese braţul lui Radu.

— Nu ţi-am cerut să vii aici ca să m-ajuţi cu Lada!

— Atunci de ce?

Radu se întoarse spre el.

— De-aia! Mehmed îşi încolăci braţele în jurul propriului trup, micşorându-se. Fiindcă ridic un imperiu, şi prefac oraşul ăsta în bijuteria întregii lumi, şi devin sultanul de care are nevoie poporul meu. Şi mă simt atât de singur...

Vocea i se stinse la ultimul cuvânt.

Dusă era siguranţa rece a sultanului, inteligenţa calculată care îl trimisese în ultimul an pe Radu la distanţă, ca spion. Mâna lui Dumnezeu cea de neatins fusese înlocuită de băiatul de la fântână. Prietenul din tinereţea lui Radu. Temelia inimii sale. Radu îşi desfăcu braţele, iar Mehmed se aruncă spre el, îngropându-şi faţa în umărul lui.

Radu îl ţinu strâns, respirând la rândul lui adânc, tremurat.

— Am nevoie de tine, şopti Mehmed.

— Sunt aici, răspunse Radu.

— Halil a adunat prea multă putere.

Mehmed era întins pe spate, pe podeaua camerei sale private, privind în tavan. Radu stătea întins lângă el, umăr la umăr. Niciun sultan şi niciun bei. Doar Mehmed şi Radu.

— Tata a fost prea îngăduitor, prea dispus să-i lase pe alţii să preia o mare parte din slujba de a conduce imperiul. Asta a dus la corupţie, risipire şi slăbiciune. Aşa că mă ţin separat, nelăsând pe nimeni să creadă că se bucură de prea multă atenţie sau încredere din partea mea. În curând o să pun să fie construit un ansamblu de palate, în care toate camerele şi pereţii să alcătuiască un cerc în jurul unui centru în care o să mă aflu

eu, ca toți ceilalți să se învârtă în jurul meu. Așa cum eu sunt centrul imperiului, iar toți ceilalți există pentru a servi imperiul prin mine.

— Chiar că sună a singurătate, spuse încetișor Radu.

— Este. Și va fi. Dar nu pot să-mi pun nevoile mai presus de nevoile oamenilor mei. Ei au nevoie de un sultan puternic. Au nevoie să fiu Mâna lui Dumnezeu, nu doar un bărbat. Așa că trebuie să pun deoparte lucrurile pe care mi le doresc, propriul meu confort și relațiile mele, ca să fiu ceea ce merită poporul meu.

Radu se gândi la propria lui viață, la lucrurile pe care le sacrificase ca să fie ce își doreau ceilalți. Ce își dorea Mehmed, de cele mai multe ori. Ar putea să facă la fel ca el? Să pună deoparte lucrurile pe care le dorea – lucrurile care aparțineau inimii lui – pentru binele imperiului?

Închise ochii. Nu mai știa unde îi era inima. Nu putea pune deoparte ceva ce nu găsea.

— Vreau să rămâi aici cu mine, zise Mehmed, iar vocea lui îl aduse pe Radu în prezent. Fii prietenul meu în mijlocul nebuniei ăsteia.

Radu știa că ar trebui să fie de acord. Că nu ar trebui să strice această apropiere. Dar își petrecuse atâta timp din viață prefăcându-se. Nu mai voia să o facă.

— Știi ce-o să spună oamenii. Ce gândesc deja. Dacă o să revin de partea ta, o să reapară vechile bârfe ale lui Halil.

Radu îl simți pe Mehmed întorcând capul spre el, îi simți privirea întunecată și grea pe obraz. Înghițind în sec din cauza emoției care i se zbătea în piept, Radu întoarse și el capul spre Mehmed, iar buzele lor se aflau la o respirație distanță. Mehmed îl privea atent, cercetându-l cu ochii lui întunecați.

— Lasă-i să zică ce-or vrea. Nu-mi pot face niciun rău și n-am să-i las să-ți facă nici ție.

— Şi Lada? întrebă Radu, trăgând-o pe sora sa în spaţiul dintre ei, unde se aflase întotdeauna.

Mehmed se încruntă. Privi înapoi spre tavan, dar îşi petrecu braţul peste al lui Radu. Acesta resimţi mişcarea ca foarte intenţionată, ca un pas de dans.

— Noi trei am fost meniţi să fim împreună. Te am pe tine. O să se întoarcă şi ea la noi.

— Vrei să vină? Chiar şi după toate astea?

Tăcerea lui Mehmed fu răspuns suficient. Avea să-i ierte această ucidere a trimişilor lui. Radu ar fi trebuit să fie surprins. Dar nu era.

— Şi dacă nu se întoarce la noi?

— Ei bine... Mehmed lăsă cuvintele să atârne grele în aerul de deasupra lor. Măcar o să te am întotdeauna pe tine.

— În fond, sunt cel mai arătos.

Râsul lui Mehmed umplu încăperea. Obişnuia să-l umple şi pe Radu, până ce i-l simţea în vene. Dar sentimentele pe care le avea acum erau doar ecouri ale celor pe care le avusese înainte. Nu ştia dacă aveau să mai crească vreodată.

Mehmed îşi împleti degetele cu ale lui, iar Radu rămase liniştit, întins lângă el, gândindu-se cât de des îşi imaginase scena aceasta şi cum s-ar simţi.

Greşise. Timpul îi furase până şi asta, căci, cu degetele lui Mehmed împletite cu ale lui, îşi aminti alte degete care-i desenau răni pe mâini. Ochi cenuşii în locul celor întunecaţi. Dragostea pe care o găsise când prima sa dragoste fusese pierdută.

Acum, Ciprian era pierdut. Oare sentimentele lui pentru Mehmed se vor întoarce?

Oare îşi dorea el asta?

5

Bulgaria

CENUŞA SATULUI ERA LA FEL DE RECE precum zorii din jurul lor. Solul era pudrat pretutindeni cu negru în loc de alb, ca şi cum ar fi nins cu zăpadă din iad.

Lada, înfofolită în blănuri, se ghemui la pământ. Îşi scoase mănuşile şi-şi trecu degetele prin cenuşa ce rămăsese în locul satului. Satul ei. Satul Valahiei. Mâna îi rămase pătată cu negru mat.

— Câţi oameni au fost ucişi? întrebă.

Călăriseră într-acolo de îndată ce văzuseră plecând convoiul lui Mehmed. Ea venise direct la graniţă, pentru a se asigura că nu mai fusese atacat niciun alt sat. Pe drum, adunase martori.

Un ţăran din satul alăturat se scărpină în cap, cu ochii alergându-i împrejur în timp ce calcula în minte:

— Trei sute?

— Cine-i boierul însărcinat cu regiunea?

Ar fi trebuit să ştie chiar ea. Dar nu fusese niciodată capabilă să-i pese de boieri, cu excepţia cazului în care îi făceau probleme.

— Nu l-am întâlnit niciodată, ridică omul din umeri.

Lada se uită spre Ştefan. Acesta dădu din cap şi plecă pe nesimţite. Avea să afle. Iar boierul urma să suporte consecinţele, atât pentru eşecul de a proteja oamenii din grija lui, cât şi

pentru eşecul de a-i raporta Ladei acest atac. N-ar fi trebuit să afle de la oamenii lui Mehmed. Închise ochii, permiţându-şi să-şi imagineze reacţia lui Mehmed la mesajul ei. Ceva ascuţit şi fierbinte o umplu, ca o anticipare.

— De ce zâmbeşti? întrebă Bogdan.

Ochii ei se deschiseră larg.

— Doar aşa.

Se ridică şi-şi şterse mâinile pe pantaloni, iar cenuşa ce părea neagră pe zăpadă arăta acum gri pe hainele negre. O altă perspectivă schimbă totul.

— Când vine Nicolae?

— Până-ntr-o oră.

Nicolae îi aduna toţi soldaţii. Când avea să vină, urma să aducă peste trei mii de oameni. Plus proviziile speciale pe care le strânsese ea.

Lada miji ochii la soarele care răsărea, lăsându-i strălucirea să-i încălzească chipul.

— Trei sute. Foarte bine. O să le omorâm trei mii. Fiecare moarte de valah va fi plătită de zece ori.

— O să trebuiască să intrăm adânc în Bulgaria ca să omorâm atâţia, zise Bogdan.

— Atunci intrăm adânc.

Nimeni nu putea să se îndoiască de ferocitatea ei, de angajamentul ei faţă de propriul popor. Şi, de acum înainte, nimeni nu avea să mai atace Valahia fără să se gândească foarte atent la consecinţe. Însemna multe cadavre, dar ea le privea ca pe o investiţie. Omoară mii ca să salvezi mii.

Peste două zile, boierul care nu avusese grijă de oamenii săi îşi încleştă pe piept mâinile rupte şi însângerate. Groapa pe care o săpase – una din câteva sute, de când Ştefan îl adusese

în tabăra lor – era gata. Doi bărbați luară țeapa și-o potriviră în groapă, cu ascuțișul în sus. Trupul se prăbuși peste vârf, un blazon îngrozitor al avansării Ladei în Bulgaria.

Lada privi în josul drumului pe care era aliniată o pădure de aduceri-aminte însângerate.

— Câte sunt? îl întrebă pe Bogdan, care călărea alături de ea.

— O mie și cinci sau șase sute.

Pătrunseseră în satele de la graniță la fel de rapid ca un râu ce zdrobește un baraj. Toată lumea fusese măturată în urma lor, nu cruțaseră pe nimeni. Dar asta nu era chiar drept. Atât de puțini dintre ei fuseseră inamicii săi reali. Nu avea niciun fel de dragoste pentru bulgari – erau prea slabi ca să se rupă de sub stăpânirea otomană și erau la fel de vinovați ca toți ceilalți –, însă nu erau turci. Lada demonstrase că hotarele ei erau de neîncălcat. Dar... se întreba dacă n-ar putea demonstra și altceva.

Că protecția otomanilor nu însemna niciun fel de protecție.

Că era mai bună calea ei.

Nicolae cercetă țepele, cu o aversiune obosită.

— Doar câteva pierderi în rândul oamenilor noștri.

— Bun. Și s-a dus vorba?

El scutură din cap.

— N-a rămas nimeni care să trimită avertismente. Iscoadele mele n-au raportat nicio mobilizare de trupe turcești la niciuna dintre fortărețele din preajmă.

Lada se frecă la ochi. Erau iritați de la fumul satelor și câmpurilor arse.

— Asta-i toată protecția pe care le-o cumpără loialitatea lor față de sultan. Cum de nu văd? Cum nu pot să vadă că toate plecăciunile și umilirile în fața lui Mehmed nu le aduc nimic?

— Pornim spre următorul sat? întrebă Bogdan.

Lada scutură din cap:

— Unde-s trupele turcești?

— Există un bastion la două ore de călărit de-aici. Sunt vreo mie de oameni staționați acolo, pentru desfășurare rapidă în zonă. Încă unul, cu cinci sute de oameni, e la jumătate de zi de-aici.

Lada încuviință din cap și își întoarse calul din drumul mărginit de cadavre.

— Ajunge cu omorâtul bulgarilor. Vreau ca restul țepelor mele să fie botezate cu sângele oamenilor lui Mehmed.

Cucerirea primei lor fortărețe se dovedi mai ușoară decât se aștepta Lada. Trupele otomane de aici erau leneșe, neobișnuite să li se opună rezistență sau să lupte. Ea își trimisese înainte oamenii instruiți ca ieniceri. Până să ajungă cu restul oamenilor la fortăreață, paznicii de la intrare fuseseră măcelăriți și toate porțile erau larg deschise, așteptându-i.

Pierduse o sută douăzeci și șapte de oameni, și adăugă morții lor numărului necesar pentru răzbunare.

Înainte de a trage în țeapă soldații din trupele otomane, îi dezbrăcară. Când văzură uniformele camarazilor lor soldați otomani apropiindu-se în noapte, paznicii de la cealaltă fortăreață deschiseră porțile fără să pună întrebări. Lada călărea în frunte și îi omorî ea însăși pe cei doi paznici. Majoritatea otomanilor dormeau și fură măcelăriți încurcați în cearșafuri. Cei care erau treji luptară bine.

Oamenii ei luptară și mai bine.

În următoarea zi ajunseră la un orășel. Era format aproape în întregime din structuri de lemn, împrejmuite de un gard înalt. Oamenii intrau și ieșeau prin două porți, una în față și alta în spate.

Li se dusese buhul. Sute de bulgari se aflau în fața porților orașului, întinși cu fața în jos.

— Vă rugăm! zise un bărbat când Lada se apropie de el călare, fără să ridice ochii spre ea. Vă rugăm, nu ne omorâți!

— Cine vă apără? întrebă ea, privind în jur, cu brațele întinse în lături și palmele în sus. Am crezut că țara asta e sub protecția sultanului.

— Nu ne apără nimeni, zise omul, tremurând.

Lada descălecă. Îi făcu semn să se ridice, nerăbdătoare. Omul rămase în picioare, cu umerii lăsați și capul chel plecat, în semn de respect.

— Sunteți creștini?

Bărbatul încuviință din cap.

— Doriți protecție?

El încuviință din nou, cutremurându-se, deși ziua era atât de caldă, încât părea de primăvară.

Lada ridică vocea:

— Toți creștinii atât de apropiați de Valahia sunt suficient de apropiați încât să fie poporul meu. Am gospodării și pământ și siguranță de oferit tuturor celor care vor să vină cu mine. Ceea ce e mai mult decât vă poate oferi sultanul.

— Dar orașul nostru... casele noastre...

— Orașul și casele voastre au fost vândute sultanului de către prințul vostru. Așa cum au fost vândute și viețile voastre. Lada privi din nou în jur: Nu-l văd aici nici pe prințul vostru, nici pe sultan. Nu sunt decât eu aici.

Bărbatul dădu repede din cap:

— Da. Da. Veniți cu mine, am mâncare și vin și o să...

O femeie de alături se ridică. Era sfrijită, dar avea un chip cu trăsături puternice și un spirit și mai puternic decât bărbatul, arătat de bărbia ridicată și privirea neclintită.

— Nu mergeți în oraș, spuse ea. Soldații necredincioși așteaptă să vă atace prin surprindere. I-am văzut când am ieșit.

Bărbatul chel lăsă să-i scape un mormăit gros de disperare. Dintr-odată, aerul mirosi a urină.

Lada îi zâmbi femeii puternice.

— Mulţumesc. O să am grijă să capeţi o casă, pământ şi animale ca să-ţi începi noua viaţă ca valahă.

Femeia zâmbi crunt, dând din cap într-o plecăciune.

Lada cercetă zidul. Nu putu zări pe nimeni care să-l păzească.

Probabil că se ascundeau cu toţii. Oraşul nu avea un turn din care să poată fi observată.

— Nicolae, închide poarta din spate a oraşului. Încet.

Nicolae porni călare, împreună cu câteva sute de oameni, să ocolească oraşul. Lada îşi ridică vocea:

— Oferta e valabilă pentru cei care doresc s-o accepte.

Bulgarii se ridicară de pe jos. Mulţi purtau copii.

Privindu-i prudenţi pe oamenii Ladei, trecură pe lângă aceştia şi porniră pe drumul spre Valahia. Lada putea fi şi generoasă, şi se va duce vorba şi despre asta. Nu atât de repede precum cea despre violenţa ei, dar amândouă erau adevărate.

Lada se întoarse spre bărbat.

— Du-te înăuntru!

— Eu... îmi pare rău, eu...

— Du-te înapoi în oraşul tău!

Omul lăsă să-i scape un suspin scurt, speriat, apoi se întoarse şi trecu încet prin poartă.

— Închide-o în urma ta! strigă Lada.

Bărbatul făcu aşa cum i se ceruse, iar ultimul lucru pe care-l văzu ea fură ochii lui, lărgiţi de groază, înainte de închiderea porţii. Lada arătă spre poartă:

— Să-i ajutăm s-o ţină bine închisă.

O duzină din oamenii ei se grăbiră cu ciocane, cuie şi câteva scânduri solide. La cealaltă poartă, Nicolae făcea pesemne acelaşi lucru.

— Trimiteți-le un salut călduros.

În timp ce săgețile aprinse desenau arcuri peste orașul de lemn, Lada se răsuci ca să-i urmărească pe țăranii ce porniseră pe lungul lor drum către o nouă casă. Cea pe care le-o dăduse ea.

— Câți morți? îl întrebă Lada pe Bogdan cinci nopți mai târziu, după ce atacaseră toate principalele fortărețe turcești de-a lungul granitei valahe.

În jurul focului ei ședeau Nicolae, Ștefan, Bogdan, Iskra – femeia din orașul de lemn care îi prevenise și care dobândise calitatea de sfetnic regional – și câțiva din oamenii ei cu rang mai înalt.

Bogdan ridică din umeri:

— Două mii de bulgari. O mie de otomani din prima fortăreață. Cinci sute la a doua. Dumnezeu știe câți erau în orașul pe care l-am ars. Am doborât cel puțin o mie când încercau să se cațere pe zid ca să scape.

Iskra mormăi:

— Au venit de la toate garnizoanele din jurul orașului. Probabil două mii, două mii cinci sute.

Bogdan încuviință din cap, numărând orașele pe degete.

— Deci pe lângă astea am mai lovit Oblucița, Novo Selo, Rahova, Samovit și Ghighen. Toată regiunea din jurul Chiliei. Una peste alta, douăzeci și cinci de mii de morți? Majoritatea turci, dar și mulți bulgari.

Lada râse, surprinsă. Un astfel de număr era de neînțeles. Cel puțin pentru conducători ca Matei al Ungariei, care voia să se joace de-a politica, să conducă din spatele zidurilor, să lupte cu scrisori în loc de arme. Dar ea știuse ce putea obține cu câteva mii de oameni.

Forțele otomane erau împrăștiate și leneșe. Prea obișnuite să nu fie contestate. Dacă otomanii ar fi fost pregătiți, trupele Ladei ar fi fost măcelărite. Însă fusese destul de simplu să le taie calea în susul și-n josul graniței dintre Valahia și Bulgaria. Avusese noroc.

Nu. Fusese isteață. Știa că n-o să mai aibă parte de o asemenea șansă a doua oară, dar avea să fie mai isteață decât dușmanii ei. Fă tot timpul ceva neașteptat. Urciorul mergea doar o dată la apă.

— Ajunge? întrebă Bogdan, cu degetele încă desfăcute în calculul volumului de teroare pe care îl împrăștiaseră.

Niciodată nu avea să fie de ajuns.

Era de ajuns deocamdată.

— Da, răspunse ea și-l auzi pe Nicolae cum răsuflă ușurat.

Bărbatul își lăsă capul pe un umăr și apoi pe celălalt, frecându-și gâtul.

— Vrei să las oameni în urmă? întrebă el. Ne extindem?

— Nu, ne oprim. N-am niciun interes să cuceresc. Numai să le dau de veste celorlalți că granițele Valahiei sunt de netrecut. N-o să-mi mai atace nimeni satele. Doar dacă vor război.

Nicolae rânji obosit.

— Cred că am trimis mesajul ăsta.

— Bun. Acum am de trimis mesaje noi! zise Lada și rămase cu privirea în foc, urmărindu-l cum devorează întunericul din jurul său.

6

Constantinopol

RADU ÎNCĂ MAI GĂSEA LINIŞTE în rugăciune. În timpul asediului, simţise lipsa moscheilor, îi fusese dor să se roage la unison cu toţi fraţii din jurul lui. Revenirea la această rutină era un confort.

Totuşi, nu se putea hotărî să meargă la Hagia Sophia, chiar dacă acum era o moschee. Avea prea multe amintiri cu locul acela ca să se mai poată pierde cu adevărat în rugăciune. În schimb, vizită alte moschei din oraş. Majoritatea erau biserici ortodoxe transformate, chiar dacă fuseseră construite şi câteva moschei noi. Cumnatul lui, Kumal, i se alătură în majoritatea rugăciunilor şi, aşa cum promisese, Radu îi însoţi pe micul Murad şi pe Mesih la rugăciune.

Întorcându-se cu ei după rugăciunea de după-amiază, Radu fu surprins să-l întâlnească pe Mehmed. Sultanul ieşea atât de rar pe străzi! Radu făcu o plecăciune adâncă. Mehmed îi făcu semn să li se alăture. Una dintre gărzile ieniceri descălecă, oferindu-i lui Radu calul său.

— Încotro mergem? întrebă Radu, atent să-şi păstreze calul cu un pas în urma celui al lui Mehmed, de dragul aparenţelor.

Venise în Constantinopol de o săptămână şi, chiar dacă în privat erau la fel de apropiaţi ca întotdeauna – când Mehmed avea timp să-l vadă –, Radu cunoştea importanţa păstrării

distanței în public. Mehmed trebuia să stea departe de toți, trebuia să fie deasupra tuturor. Radu nu avea să tulbure asta.

— Urbana are niște planuri noi pentru tunuri pe care vrea să mi le arate. Sunt sigur că s-ar bucura să te vadă și pe tine.

Radu pufni în râs:

— N-o cunoști prea bine, așa-i?

Mehmed întoarse capul, zâmbindu-i lui Radu peste umăr.

— Nu-mi pot imagina că există cineva care nu s-ar bucura să te vadă.

Privirea îi zăbovi pe chipul lui Radu. Părea mai degrabă că-i pândește reacția decât că dorește să continue să se uite la el.

Mehmed făcea asta din ce în ce mai des. Spunea câte o vorbușoară sclipitoare sau îl atingea pe Radu pe umăr, pe mână sau chiar pe obraz, întotdeauna urmărind, studiind. Catalogând acțiunile și cuvintele după reacția pe care o stârneau. Radu nu știa ce să înțeleagă din asta. Acum îi oferi lui Mehmed un zâmbet, care păru să-l satisfacă.

În ultima lor săptămână împreună, totuși, Mehmed nu mai pomenise de Lada. Radu nu știa dacă discutase „mesajul" ei în particular cu alți sfetnici. Dar se părea că, pentru moment, Mehmed era mulțumit să lase problema îngropată alături de trupurile bărbaților trimise înapoi de Lada.

Emisarii erau deseori victimele agresiunilor dintre țări – în urmă cu un an, Mehmed îi omorâse pe trimișii împăratului Constantin, Ciprian fiind cruțat numai pentru că îi scosese pe Radu și pe Nazira din Edirne –, dar Mehmed nu avea cum să nu fie deranjat de pierdere și de intenția din spatele acesteia. Poate că plănuia ceva și se gândea că Radu ar avea obiecții. Sau poate, având Constantinopolul atât de recent rezolvat, Mehmed nu voia să-și atragă dușmănia Ladei decât atunci când avea să fie nevoit întru totul să o facă.

În orice caz, amintirea lui Radu despre ce văzuse în ladă îi rămăsese în minte, şerpuindu-i pe sub piele. Ţepuşa. Chipul îngheţat de agonia morţii. *Sora* lui făcuse asta. Şi trebuia să i se răspundă. Iar când avea să se întâmple asta, Radu nu ştia cum avea să se simtă sau ce-şi va dori să se întâmple.

El alesese să fie de partea lui Mehmed cu un an înainte, când Lada îi ceruse ajutorul. Se părea că avea să fie nevoit să facă alegerea asta din nou şi din nou, pentru tot restul vieţilor lor. Îşi schimbase credinţa, viaţa, chiar şi numele, dar nu avea cum s-o schimbe sau să scape de sora lui.

Când ajunseră la destinaţie, Radu încă se mai gândea la problema pe care o reprezenta Lada. Brusc, lumea se învârti în jurul lui. Rămase încremenit pe cal, holbându-se la topitoria unde petrecuse o noapte lungă împreună cu Ciprian, topind argint şi turnând monede.

— Radu?

Radu tresări, clipi rapid şi se întoarse spre Mehmed.

Bărbatul îl privea cu nerăbdare.

— Arăţi ca şi cum abia te-ai fi trezit. Mehmed făcu un semn spre topitorie. Ştii locul ăsta?

Radu încuviinţă tăcut din cap, sperând ca Mehmed să nu-l întrebe mai multe.

— Ce-ai făcut aici? Mehmed se înclină avid spre Radu. Mi-ai zis atât de puţine lucruri despre ce-ai făcut în oraş în timpul asediului! În lunile alea te-ai înstrăinat de mine. Vreau s-aud totul. Le-ai sabotat intenţiile de a construi un arsenal?

Radu se frecă la ochi şi-şi lăsă degetele peste ei câteva secunde prea mult ca să poată părea un gest oarecare.

— Nu. N-au avut nicio şansă să strângă suficiente tunuri încât să-ţi facă faţă astfel.

— Atunci ce-ai făcut aici?

Radu își îndreptă umerii, privind lung la ușa în spatele căreia petrecuse o noapte înnebunitor de fierbinte și derutantă cu Ciprian. Își amintea forma umerilor celuilalt bărbat, liniile torsului său ce dispăreau sub talia pantalonilor. Senzațiile din trupul lui Radu, pe care le ascunsese în spatele mesei dintre ei. Dar înainte de asta, râsul, amuzamentul viclean al întregii povești, furișatul cu iubita lui falsă nevastă și prietenul pe care deja îl trădau.

— Am furat argint din biserici și l-am topit ca să facem monede.

— Tu și cu Nazira?

— Și Ciprian.

Mehmed se îndreptă brusc în șa, fără să mai stea înclinat spre Radu. Nerăbdarea din vocea lui se schimbase, la fel ca postura.

— Pentru ce făceați monede?

Radu oftă, lăsând amintirea să se piardă.

— Ca să cumpărăm mâncare. Oamenii mureau de foame.

— Cum a ajutat asta cauza noastră?

Radu descălecă și se opri, mângâind crupa calului. Nu se uită să vadă dacă Mehmed îl studia.

— Nu a ajutat. Nici pe tine și, în cele din urmă, nici pe ei. Dar la vremea aia a părut lucrul corect de făcut.

Radu intră în topitorie, clipind din cauza trecerii bruște la întuneric. Trecutul lui contradictoriu, prezentul confuz și viitorul necunoscut erau toate mai aspre și mai dificil de respirat decât aerul arzător dinăuntru.

Așa cum se topise argintul, cum arseseră impuritățile lui, la fel se simțea și Radu de topit și amorf. Se putea turna în orice formă. Ar fi putut umple mulajul prietenului și confidentului celui mai drag al lui Mehmed. Îl putea umple pe cel al lui Radu Bei, puternică forță din Imperiul Otoman. Probabil ar fi putut

chiar să se întoarcă la Lada și să îl umple din nou pe cel al unui Drăculea mai puțin important.

Dar matricea după care descoperi că tânjea, forma care i se părea cea mai adevărată, nu putea fi conturată. Fiindcă oamenii în jurul cărora dorea s-o contureze erau pierduți pentru el. Poate pentru totdeauna.

Lada știuse întotdeauna cu precizie ce formă avea să ia. Nu permisese niciodată ca aceasta să fie stabilită de către cei din jurul ei. Dar Radu nu putea scăpa de nevoia de dragoste, de nevoia ca oamenii din viața lui să-l ajute să vadă ce ar trebui – și ar putea – să fie. Lada se formase în ciuda mediului ei. Radu se formase din cauza acestuia.

Avea să rămână în oraș, pentru că Mehmed contura încă o parte din persoana lui. Însă nu putea să devină ceea ce avea nevoie Mehmed sau ce-și dorea de la el. Și se temea că un foc purificator ar fi dezvăluit că nu fusese niciodată argint; că nu era decât steril și impurități, arse până la cenușă în timp ce se străduia cu disperare să devină ceva care merita valorizat.

7

Târgoviște

LADA INTRĂ ÎN SALA DE PRIMIRE, avându-i pe Bogdan în spate și pe Nicolae alături de ea. Doi bărbați o așteptau. Unul, regele pe care îl cunoștea. Iar celălalt, vărul ei.

Matei Corvin se ridică și aruncă un teanc de pergamente pe podeaua de piatră.

— Idioată mică și hidoasă! mârâi el.

Lada zâmbi.

— Hai, hai, zise celălalt bărbat, Ștefan, domnul Moldovei. Apoi se lăsă pe spate, dezinvolt, în scaunul său, cu un picior întins în față, măsurând-o curios pe Lada: Verișoară.

Lada îl salută cu o înclinare scurtă din cap.

— Vere.

Nu știa multe despre el, doar că avea o înclinație spre a căuta motiv de harță și a câștiga înfruntările. Deja îl plăcea mai mult decât pe Matei.

Dar oricât ar fi preferat să se întâlnească numai cu Ștefan, era bine că ambii domnitori sosiseră deodată. Asta grăbea lucrurile.

Ștefan se îndreptă în scaun.

— Mă bucur să te cunosc, în sfârșit. Mama ta este...

— Nu mă interesează deloc mama.

Nu voia să o aducă pe femeia aceea – și slăbiciunea ei – în această discuție. Ștefan trebuia să vadă că ea nu semăna deloc

cu femeia care îi dăduse naştere. Lada luă scaunul aflat în faţa celor doi bărbaţi. Se aşeză ca un bărbat, cu spatele drept şi picioarele desfăcute, cu braţele încrucişate peste piept.

Matei se aşeză la loc, mânios, într-o postură ţeapănă. Probabil sperase ca ea să reacţioneze mai amplu. Lada era hotărâtă să nu-i ofere nimic din ceea ce aştepta. Când fuseseră ultima dată împreună, el era aproape un rege, iar ea lupta pentru şansa de a fi un prinţ. Acum ea era prinţ. Şi nu avea de gând să îl lase să uite asta.

— Presupun c-ai primit aceeaşi scrisoare ca mine, îi spuse Matei lui Ştefan.

Ridicând o sprânceană, Ştefan scoase propriul său teanc de pergamente. Îşi drese glasul şi citi cu voce tare:

— „Am omorât ţărani, bărbaţi şi femei, tineri şi bătrâni, care trăiau de la Obluciţa şi Novo Selo, unde se varsă Dunărea în mare, până la Rahova, care se află lângă Chilia..." Făcu o pauză, privind în sus: Cum e Chilia la vremea asta?

— Destul de plăcută, spuse Lada, care remarcase întrebarea incisivă a lui Ştefan.

Nu uitase nici că Moldova avea un interes legitim asupra Chiliei. Exact din acest motiv o şi menţionase. De-a lungul timpului fusese când sub stăpânirea Bulgariei, când sub cea a Valahiei sau a Moldovei. Acum era a ei, pentru că o cucerise.

Ştefan ridică o sprânceană, amuzat.

— Mă bucur să aud asta. Să continuăm. Alte localităţi, de-a lungul Dunării şi ah, da, asta-i porţiunea mea favorită: „Am omorât douăzeci şi trei de mii, opt sute optzeci şi patru de turci, fără a-i număra pe cei pe care i-am ars în casele lor sau turcii ale căror capete au fost tăiate de soldaţii noştri. Astfel, Înălţimea Ta, trebuie să afli că am încălcat tratatul de pace cu Mehmed." Ştefan lăsă în jos scrisoarea, râzând: Aş cam zice că da!

— De ce-ai făcut asta? întrebă Matei. Nu ne permitem un război cu otomanii!

Lada îi înfruntă tonul intens cu o privire rece:

— Nu ne permitem să *nu* pornim un război cu ei. Ne iau fortăreţele, ne iau satele, ne iau pământurile, ne iau copiii. Eu, una, nu-mi mai permit costurile administraţiei lor. O să eliberez Valahia de sub ei. Şi am dovedit că-i posibil. Ne conduc fiindcă-i lăsăm. Ajunge.

Ştefan se bătu cu scrisoarea peste genunchi.

— Cifrele tale sunt impresionante.

— Am făcut toate astea cu doar trei mii de oameni, ai mei.

Matei mormăi neîncrezător:

— Exagerezi ori într-o parte, ori în cealaltă.

Lada scoase un pumnal şi-şi curăţă unghiile cu vârful lui.

— Ne-am mişcat rapid şi i-am surprins, fortăreaţă după fortăreaţă. N-am înfruntat niciodată mai mult de o mie de oameni o dată. Aşa că nu, nu exagerez, şi ştii că ăsta-i adevărul. Nu te face că nu ştii exact câţi oameni am la dispoziţie, Matei. Şi nu mă insulta insinuând că mi-aş fi falsificat realizările. Aceia dintre noi care chiar *fac* treabă n-au nevoie de făţărnicii.

Matei ţâşni din nou în sus ca o furtună. Se ridică şi Ştefan, întinzând o mână:

— Calmează-te! Gândeşte-te! Le-a produs turcilor o pagubă devastatoare. Şi, după cum a subliniat, a demonstrat că un astfel de lucru, oricât de surprinzător, e posibil. Aşa că spune-mi, verişoară: de ce suntem aici? Ce altceva ai mai plănuit?

— Să pornim o cruciadă, spuse Lada.

Matei se aşeză iarăşi. Scaunul lui gemu în semn de protest faţă de atâta mişcare.

— Constantinopolul a căzut deja, zise el. Nici măcar tu nu te poţi amăgi că ai putea să-l recucereşti.

— Nu-mi pasă de văicărelile grecilor şi italienilor. Lăsaţi-l pe Mehmed să păstreze ce le-a luat. Dar să nu mai ia niciodată nimic de la noi. Pornim o cruciadă pentru Europa. Pornim o

cruciadă pentru a demonstra că granițele noastre-s ale noastre, neclintite, de neîncălcat, că nu va mai lua de la noi nicio palmă de pământ creștin.

Matei asculta, cu ochii mijiți.

— N-o să lupt pentru pământul valah.

— Nu-ți cer să lupți pentru pământul valah. O să lupt eu pentru propriul meu pământ. Îți cer doar să-ți porți, măcar o dată în jalnica ta viață, propriile bătălii.

Sabia lui Matei era pe jumătate trasă când Bogdan apăru lângă el, cu un cuțit apăsat pe gâtul regelui.

Lada permise cuțitului să rămână acolo deocamdată.

— Uitați ce facem. Ne opunem lui Mehmed. Îl hărțuim. Dacă Ștefan face la fel, o să-i deschidem lui Mehmed trei fronturi, trei bătălii pe care nu le dorește. Imperiul lui depinde de stabilitate. N-o să riște totul pentru granițe de care n-are nevoie. Îl forțăm să se retragă de pe pământurile noastre.

Lada flutură din mână, iar Bogdan își retrase cuțitul, dar rămase lângă Matei, amenințător.

— Deci vrei să lucrăm împreună? Să ne coordonăm? întrebă Ștefan.

— Nu. Dacă-i oferim un singur front, o să-i fie cu atât mai ușor să ne înfrângă. Vreau să facem totul separat. Nicio țintă clară, nicio cale posibilă de a ne înfrânge. Eu am folosit o forță mică și neașteptată pentru a-i măcelări oamenii în susul și-n josul graniței. Planul nostru cel mai bun este să nu ținem cont de niciun plan.

Matei își frecă gâtul, cu o privire furioasă și la fel de ascuțită ca tăișul lui Bogdan.

— Dar Mehmed *nu*-i în Ungaria. N-am de gând să atac alte țări. La ce ți-aș servi?

— Ocupă-te de transilvăneni. Convinge-i să lucreze cu mine. Am nevoie de forța lor numerică.

Ştefan râse, învârtind leneş pe braţul scaunului o cupă de vin goală.

— Am citit câte ceva din scrierile lor despre tine, Lada Dracul. Foarte ingenioase.

— Aţi văzut-o pe cea despre picnic? întrebă Nicolae.

— O, da, încuviinţă din cap Ştefan. Fermecătoare. Regele Matei o să aibă mult de lucru.

— Sunt sigură că se va dovedi la înălţimea sarcinii, făcu Lada; nu era deloc sigură de asta. Iar celălalt rol al tău e mult mai important, Matei. Avem nevoie de bani. Singurul care ne poate da fondurile de care avem nevoie e papa.

— Papa? Uitând de ameninţarea asupra gâtlejului său, Matei se aplecă în faţă, cu ochii mijiţi şiret, odată ce conversaţia se îndreptase spre ceva ce îl interesa. Ce te face să crezi că papa o să ne dea bani?

— Îi e teamă de invadarea Europei de către Islam. I-am scris despre victoriile mele din Bulgaria şi mă place foarte mult.

Matei râse răutăcios:

— Asta fiindcă nu te cunoaşte.

— Exact. N-am nici timpul şi nici starea ca să profit de avantajul ăsta. Vrei s-o faci tu?

Regele Ungariei îşi uni vârfurile degetelor.

— O să trebuiască să te converteşti la catolicism.

— Nu.

— N-o să te susţină cât eşti ortodoxă.

De ce încercau întotdeauna bărbaţii să revendice diferite părţi din ea? Din trupul ei, din numele ei, din sufletul ei? De ce le păsa cui îi era loială? Flutură supărată din mână:

— Atunci m-am convertit. Poţi să-l informezi.

— Cred că-i mai complicat de-atât, zise Nicolae.

— Dacă regele Ungariei îi scrie papei că-s catolică, sunt catolică.

Lada se convertise la islam cam în acelaşi fel, graţie manevrelor politice ale lui Radu. Atunci fusese ca să-şi salveze viaţile amândoi. Acum era ca să finanţeze un război.

În plus, în final n-aveau cum să-i atingă sufletul, în ciuda tuturor pretenţiilor asupra loialităţii lui.

— Oamenilor tăi n-o să le convină convertirea, ridică Ştefan sprâncenele, cu subînţeles.

Lada îi urmări privirea şi descoperi că Bogdan era îngrozit. Bogdan ţinea la credinţa sa ortodoxă aproape la fel de mult pe cât ţinea la Lada.

— Oamenilor mei, îl săgetă ea cu privirea pe Bogdan, le va plăcea fiindcă aşa am ales eu, şi tot ce aleg eu e bun pentru Valahia.

Admonestat, Bogdan privi în podea.

Foametea nerăbdătoare a lui Matei nu-i părăsise complet chipul, deşi încerca s-o facă să dispară. Lada simţi brusc un dor puternic după tatăl lui Matei, Huniade. Un bărbat cinstit. Un bărbat adevărat. Un bărbat care ar fi fost nepreţuit în bătăliile care urmau.

Dar nu-l avea decât pe fiul lui Huniade, aşa că avea să îl folosească dacă putea.

Matei zâmbi scurt:

— S-ar putea să meargă. Căderea Constantinopolului fiind atât de recentă, cred c-aş putea convinge Roma să ne trimită bani. Poate chiar mulţi.

— Bun. Atunci ştim cu toţii care ne sunt îndatoririle.

Ştefan rânji şmecherește, ridicând cupa într-un toast către Lada.

— Tulburarea stabilităţii. Cerere de bani. Provocarea celui mai mare imperiu de pe faţa pământului... Ştefan făcu o pauză, apoi: O să fie distractiv.

8

Constantinopol

ÎN URMĂTOARELE DOUĂ SĂPTĂMÂNI, Radu rămase în palat – pentru el, cea mai puțin bântuită parte a orașului. Își petrecu timpul scriind scrisori și consultându-se cu Mara despre locurile unde ar putea s-o caute pe Nazira. Răbdarea zâmbitoare a Marei îl irita; felul calm și liniștitor în care vorbea îi dădea senzația terifiantă că de fapt nu exista nicio speranță.

Nu avea de gând să renunțe să mai spere. Nu în privința Nazirei. Niciodată.

Radu era invitat să ia parte la toate întâlnirile care implicau Europa. Se întreba dacă nu era pentru a oferi o oarecare legitimitate locului său la curtea lui Mehmed, deși se simțea inutil. Spre deosebire de Mara, el nu-și păstrase legăturile cu propria țară, cu excepția lui Aron și Andrei Dănești, cu care se întâlnea ocazional. Relația lor era una menită disconfortului. Sora sa îl omorâse pe tatăl lor; tatăl lor îl omorâse pe tatăl lui Radu. Iar acum sora lui ședea pe tronul pe care ei îl revendicau în egală măsură. Îi evita, la fel ca pe toți ceilalți, în măsura în care politețea îi permitea.

Singurul loc în care Radu își găsea pacea era în rugăciune, dar chiar și studiul islamului nu îi putea distrage inima încordată, neliniștită. De fiecare dată când se gândea că și-a găsit un loc în lume, lumea se schimba în jurul lui, iar el era din nou lăsat singur.

Astăzi, Mehmed se afla în capul sălii, pe o platformă ridicată. Împreună cu alți sfetnici ai lui Mehmed, Radu ședea cel mai aproape de el. Dar nimeni nu avea voie pe platformă. Nici măcar Radu, indiferent cât de apropiați erau în spatele ușilor închise. Unele lucruri nu se schimbău niciodată.

Se frecă la ochi, obosit. Nu știa câtă vreme mai putea să suporte prefăcătoria. Îl ținuse în viață în cursul copilăriei sale crude, îl ajutase să se descurce în curtea capricioasă a sultanului Murad și în spatele zidurilor Constantinopolului în timpul asediului. Dar când Nazira și Ciprian plecaseră, pierduse singura persoană care îl cunoscuse *cu adevărat*. Și pierduse cealaltă persoană pe care i-ar fi plăcut s-o lase să încerce să-l cunoască.

Se străduia să fie atent la consiliul care avea loc în jurul său, dar îi era greu să se concentreze. Mara detalia anumite nuanțe ale diplomației care i-ar fi oferit lui Mehmed mai multe avantaje în comerțul cu venețienii. Părea extrem de neimportant.

— Dar Nazira? întrebă Radu când se ivi o pauză în discuții.

— Ce-i cu ea? făcu Mehmed.

— S-a auzit ceva? Putem să trimitem mai mulți oameni în căutare? Știm că au plecat din oraș într-o barcă. Poate dacă am căuta de-a lungul coastei...

Mehmed scutură din cap:

— Ar fi o irosire de resurse. A plecat cu un nepot al împăratului. El știe ce valoare are Nazira. Dacă-i căutăm, n-o să reușim decât să le arătăm disperarea noastră și eventual să-i facem să crească răscumpărarea. Cea mai bună metodă de acțiune e s-așteptăm și să vedem ce ne cer.

Observă expresia îngrozită a lui Radu și își ridică mâinile, pentru a-l calma:

— Vom plăti, desigur! Indiferent cât cer. Dar trebuie să fim atenți când îi zugrăvim valoarea.

— Ciprian n-ar face asta niciodată.

Fața lui Mehmed era de o indiferență compusă cu grijă.

— Ciprian. A, da. Uitasem cum îl cheamă.

Radu nu-l credea. Și nu putea accepta că aceasta era soluția lui Mehmed. Să *aștepte* doar și să vadă ce se întâmplă. Radu așteptase luni întregi.

— Dacă n-am primit vorbă de la Nazira, înseamnă c-au dat de necaz. Dacă-mi dai oameni, pot să...

Ușa se deschise brusc și Kumal Pașa, preaiubitul cumnat al lui Radu, intră grăbit. Radu se întrebă dacă fusese cumva atras de discuția despre sora lui. Se ridică, recunoscător. Kumal avea să îi susțină solicitarea mai multor resurse.

Kumal făcu o plecăciune.

— Vă cer scuze pentru întrerupere, dar tocmai am primit veste din Bulgaria.

Întinse un teanc de hârtii. Un servitor îl luă, apoi se îndreptă spre Mehmed, se aplecă și i-l înmână. Radu voia să continue să insiste în legătură cu Nazira, dar Kumal venise cu altă treabă. Avea să vorbească mai târziu cu Mehmed. Și avea să aducă vorba din nou despre asta data viitoare când aveau să fie singuri. Mehmed fusese atât de evaziv în legătură cu extinderea căutării, încât acum Radu se întreba dacă nu era din cauza lui Ciprian. Putea oare să fie gelos?

Mehmed se uită peste hârtii, iar expresia lui calmă de obicei se schimbă, pe măsură ce citea, și ochii i se făcură mari. Când ridică privirea, și-o îndreptă direct spre Radu.

— Lada. A atacat Bulgaria și a omorât zeci de mii.

Inima lui Radu zvâcni ca și cum el ar fi fost cel atacat.

— De ce?

Omorâse trimișii și, chiar înainte ca ei să reacționeze, făcuse *asta*?

Mehmed se ridică.

— Kumal Paşa, Mara Brancovici, Radu Bei, rămâneţi. Toţi ceilalţi, afară!

După o îngrămădeală şi o fluturare de veşminte, cei patru rămaseră singuri, cu excepţia gărzilor lui Mehmed.

— Veniţi! spuse Mehmed şi se retrase în camera lui privată.

Radu îl urmă, percepând spaţiul mai mare, în mod ciudat, deşi erau mai mulţi oameni în el.

Poate din cauză că Mehmed singur era cu atât mai covârşitor decât Mehmed cu alţi oameni de faţă. Radu se rezemă de un perete, în timp ce sultanul umbla încolo şi-ncoace. Kumal şi Mara se aşezară amândoi pe o bancă lungă şi joasă.

— Nu poţi să treci asta cu vederea, spuse Mara, spărgând liniştea.

Mehmed arăta ca şi cum ar fi vrut să arunce cu ceva. Dar în cameră nu erau decât lucruri scumpe, preţioase, proprietatea lui. Îşi încleştă şi-şi descleştă pumnii pe lângă corp.

— Nu înţeleg. I-am *dat* tronul.

Radu se foi, stânjenit.

— Ba nu. Nu cu adevărat. Nu i-ai trimis niciodată oameni sau ajutor. L-a luat singură. Înţelegi de ce nu se simte vasal.

— Valahia e un stat vasal! Ea ştie asta.

— Nu i-ai răspuns nici la moartea trimişilor.

Mehmed se uită la Radu incisiv şi circumspect.

— Crezi că am atras asta?

— Bineînţeles că nu!

Mara scutură din cap:

— Nu contează. Trebuie trasă la răspundere.

Radu îşi trecu degetele peste marginile turbanului. În mod normal, atingerea pânzei îl liniştea, dar de data asta nu găsi nicio uşurare. Zeci de *mii*. Şi încă bulgari. N-avea niciun sens. Ce încerca să obţină?

— A luat ceva pământ în stăpânire?

Kumal îi şoptea Marei, oferindu-i detalii. Privi în sus şi scutură din cap.

— Doar o cetate de la Chilia, care după tradiţie era valahă.

— Deci nu se extinde. Dar de ce-ar ataca Bulgaria? Destabilizează toată regiunea.

Cu un gest rapid, Mara desfăcu un evantai şi şi-l flutură în faţă, chiar dacă în cameră era răcoare.

— A atacat şi-a făcut ravagii în toate fortăreţele otomane. Trupele noastre de acolo trebuie că sunt într-un haos absolut. Nu cred că bulgarii o să folosească prilejul ăsta ca să se ridice împotriva noastră – sârbii n-ar face-o, am lupta alături de tine –, dar toţi ceilalţi din regiune vor deveni mai îndrăzneţi. Mai ales Moldova. Are vreo relaţie cu domnitorul Ştefan? E vărul vostru, nu?

Radu scutură din cap, simţindu-se inutil.

— Nu ştiu. N-am mai fost acasă... Se opri la acest cuvânt, minunându-se cum de-i scăpase în legătură cu Valahia. N-am mai fost acolo din copilărie. Relaţia e din partea mamei, iar ea a plecat când eram foarte mici. Dacă Lada a luat legătura cu el, asta s-a întâmplat recent.

— Dar cum de-a reuşit să facă atâta pagubă? întrebă Kumal. N-ar fi trebuit să fie posibil.

— N-ai cunoscut-o niciodată cu adevărat. Soră-mea excelează în lucruri imposibile. Şi în a nu ceda, zise Radu.

Mara continua să se joace cu evantaiul, desfăcându-l şi strângându-l.

— Ce vrea? Putem s-o cumpărăm?

Mehmed râse sumbru:

— Dacă propunerea de-a fi împărătească n-a tentat-o pe Lada cât să lase Valahia, nimic n-o poate face.

Radu respiră scurt. Împărătească? Când îi făcuse Mehmed oferta asta? Nu pomenise nimic cum că ar fi văzut-o sau că ar fi comunicat direct cu Lada de când aceasta plecase. Mehmed o păstrase întotdeauna secretă, într-o porțiune din inima lui la care Radu nu avea acces. Coborî capul. Toate orele lor singuri, aici. Toată încrederea și apropierea. Toată munca pe care o făcuse Radu pentru el, în timp ce Lada era departe și acționa activ *împotriva* lui Mehmed. Și, totuși, continua să-l stăpânească. Întotdeauna avea s-o facă.

Kumal se ridică și se apropie de o hartă pusă pe perete.

— Dacă atrage Ungaria, Moldova și Transilvania de partea ei, e posibil să ne scoată de sub control toată regiunea. Am pierde și Dunărea. Putem să ne luptăm cu Valahia fără pierderi reale, dar nu-mi place să ne împrăștiem în atât de multe zone.

— Valahia nu prea e în grații. O să dureze până s-o bage în seamă Europa. Ar trebui s-o ataci, zise Mara. Imediat.

Radu deschise gura pentru a o contrazice, dar se opri. Propria lui ezitare costase atâtea vieți în Constantinopol, de ambele părți ale zidului. Nu acționase agresiv și era bântuit de ce s-ar fi putut întâmpla dacă ar fi făcut-o. Dacă l-ar fi asasinat pe Constantin când avusese ocazia, poate că ar fi reușit să salveze zeci de mii de oameni. Nu o făcuse pentru că îi păsase de împărat și pentru că îi păsase de Ciprian. Încă nu știa dacă luase decizia corectă.

Bănuia că nu. Ar putea să rămână indiferent în timp ce și alți nevinovați ar muri? De data asta nu era vina lui, dar...

Sau era? Lada îi ceruse s-o însoțească. Fără prezența lui alături, nu era nimeni care să o tempereze, nimeni care să o îndrume diferit față de primele ei impulsuri. Fără Radu care să o ghideze delicat în noi direcții, se transforma în cea mai brutală versiune a ei înșeși.

Radu îl alesese pe Mehmed în locul Ladei, și acesta era rezultatul. Și mai multă moarte. Întotdeauna moarte.

Nu răspunsese nimeni la sugestia Marei privind atacul. Radu ridică ochii. Toată lumea îl privea. Kumal cu compasiune, Mara în expectativă, iar Mehmed agitat. În cele din urmă, pumnii lui Mehmed se relaxară, iar umerii îi coborâră.

— Nu vreau, spuse el moale. Nu vreau s-o distrug.

Radu încuviință din cap, simțindu-l ca de plumb.

— Atunci, o să mă duc să vorbesc cu ea.

Mara interveni, la fel de calmă și elegantă ca o pictură, dar cu o cută între sprâncene:

— La ce bun vorbitul? Nu poți elibera Valahia din vasalitate. Ar crea un precedent teribil. Dacă nu ne putem gândi la ceva asemănător cu independența totală, pentru care s-ar putea să fie dispusă să se târguie, n-avem nimic de oferit.

— Dacă o să continue să insiste așa, o să fie ucisă, zise Kumal și-și ridică mâinile, ca și cum ar fi cumpănit între două alegeri. N-o spun ca pe-o amenințare. O spun ca pe-un adevăr. Singur ai zis că n-o să dea înapoi niciodată. Acțiunile ei îi amenință pe toți cei din imperiul nostru. Instabilitatea creează fisuri prin care se strecoară moartea. Responsabilitatea noastră e să ne păstrăm oamenii în siguranță și să rezolvăm amenințările la adresa bunăstării lor. Radu, știu că-i sora ta, dar dacă nu face un compromis, asta o să conducă inevitabil la moartea ei.

Radu simți o presiune în spatele ochilor, ca niște lacrimi pe care nu voia să le verse. Kumal avea dreptate. Lada atrăgea spre ea moartea și în călătoria ei sângeroasă avea să târască în urma sa nenumărate vieți. Radu o dezamăgise înainte. De data asta nu avea să o mai dezamăgească. Dar pentru a o proteja, trebuia să o trădeze. Trădarea se transforma rapid în singura abilitate pe care o avea el de oferit.

Radu încuviință din cap.

— N-o să facă niciun compromis. Când o să vină la întâlnirea cu mine – fiindcă asta-i nevoită să facă, sunt fratele *ei* și o irită că am aparținut altcuiva în ultimii ani –, o s-o aduc înapoi aici.

— N-o să se întoarcă niciodată, zise Mara.

— Nu de bunăvoie, replică Radu și așteptă ca ei să-i înțeleagă vorbele.

— Nu, spuse Mehmed. Nu pot s-o fac prizonieră. Nu așa cum a făcut tatăl meu. Asta ar...

Vocea i se stinse.

— Ar omorî orice dragoste ar mai avea pentru noi amândoi, încheie Radu.

Traversă camera și îl luă pe Mehmed pe după umeri. Își văzu propria tristețe și oboseala reflectate în ochii prietenului său. Își ura decizia, chiar dacă simțea că este cea corectă. Singura.

— Poate, cândva, o să putem îndrepta asta. Dar în această clipă, din cauza ei mor oameni. Oamenii tăi. Oamenii noștri. Putem să-i lăsăm să moară din cauza trecutului nostru cu ea?

Ochii lui Mehmed alergau înainte și înapoi, ca și cum urmărea potențiale viitoruri. Fără îndoială, căuta unul în care ar fi putut s-o aibă pe Lada așa cum își dorea. Viitorul pe care îl vedea nu se învârtea în jurul lui Radu.

— Ad-o înapoi, zise Mehmed. Ad-o acasă.

Indiferent ce aveau ei doi aici, indiferent ce ar fi putut să devină, avea să se sfârșească dacă Lada se întorcea, fie și în ciuda voinței sale. Ea fusese întotdeauna pe primul loc. Dar nu conta. Radu nu știuse la ce să spere, însă toată speranța îi dispăruse când Mehmed nu ezitase să-l îndepărteze din nou, dacă asta însemna s-o recapete pe Lada.

Aceasta era ușa care se închidea. Radu știuse că mișcarea ei începuse din ziua în care fugise din Edirne cu Ciprian și descoperise că pentru unele inimi merită mai mult să suferi decât pentru altele. Și foarte curând, simți el, ușa avea să se închidă pentru totdeauna. Putea încă să-și recunoască sentimentele față de Mehmed, deși știa că sunt pe sfârșite.

Radu lăsă mâinile să-i cadă de pe umerii lui Mehmed, zâmbind pentru că nu știa ce altceva să facă. Se agățase atâta timp de dragostea lui pentru Mehmed. Fusese prima, și nu-și putea imagina altceva luându-i vreodată locul.

Se înșelase.

Așadar, avea să lase această dragoste imposibilă să se stingă încet. Pentru totdeauna.

9

Târgoviște

LADA SE ASCUNDEA.

Prefera să se gândească la asta ca la o retragere strategică, dar adevărul era că avea nevoie de câteva minute înconjurată doar de aroma caldă a pâinii care se cocea. Își îndesă un deget într-un borcan cu dulceață, scoase un cocoloș și-l linse.

— Mănâncă frumos, o dojeni Oana, dar cuvintele ei erau îngăduitoare.

Îngâna un cântec, agitându-se prin bucătăria cavernoasă. Lada se transformase din nou într-un copil și, pentru prima dată în cei nouăsprezece ani ai ei, nu-i păsa. Se târî sub o masă și, ghemuită aproape de cuptoarele calde, închise ochii și termină borcanul de dulceață.

— Ai văzut-o pe Lada? întrebă Nicolae.

Rămăsese cu ea după Bulgaria, prezența lui fiind mai necesară la castel decât pe terenurile de instrucție.

Lada îngheță. Ea nu-l putea vedea, dar asta nu însemna că el n-o putea zări.

— E o dispută între doi proprietari de pământ și-au venit aici ca s-o rezolve ea. Avem și câțiva petiționari care cer să li se dea pământ înainte să înceapă sezonul plantatului, și câteva duzini de recruți de aprobat pentru forțele ei armate, și trebuie să discutăm cum o să colectăm dările din zonele fără boieri. Și există mai multe scrisori.

Oana se mișcă, astfel încât fustele ei să acopere ascunzătoarea Ladei.

— Poate c-a ieșit să călărească.

— Pe frigul ăsta?

Oana hârâi, indignată:

— Nu mai sunt doica ei, după cum îi place să-mi amintească. Nu știu unde-i. Și-acum ieși din bucătăria mea sau treci de mă ajută. Blestematul ăsta de castel nu se hrănește singur.

Nicolae se retrase rapid. Mâna Oanei se ivi sub masă, ținând un alt borcan de dulceață și o jumătate de pâine încă aburindă.

Lada avea să redevină prinț peste o oră. Dar deocamdată își putea permite luxul să o lase pe fosta ei doică să aibă grijă de ea.

— Mulțumesc! murmură.

Cântecelul vesel pe care-l fredona Oana arăta că prezența Ladei era toată mulțumirea pe care și-o dorea. Poate că rolurile lor nu se schimbau niciodată. Oana avea să fie întotdeauna o dădacă. Lada, răspunderea ei. Bogdan, credinciosul tovarăș de joacă. Radu...

Își apăsă pâinea caldă pe obraz și hotărî să nu se mai gândească la nimic.

Fratele ei mai mare, Mircea, fusese îngropat de viu în țărână. Uneori, Lada se temea că o să fie îngropată de vie în pergamente.

Răsfoi un nou teanc, mijind ochii și simțind cum o cuprinde durerea de cap. Îi era dor de căldura bucătăriilor. Primăvara tot promitea să apară, dar chiciura acoperea încă pietrele castelului.

— Cetatea din București e aproape gata, spuse ea.

Nicolae scrise cuvintele ei, așteptând informații suplimentare.

— Cetatea Poenari de pe Argeș e și ea aproape terminată. Aș vrea să fiu acolo acum.

Lada își frecă ceafa, visând la stânca rece de pe culme, la verdele intens al copacilor, la panglica strălucitoare a râului ce curgea mult mai jos. Dintre toate locurile din Valahia, în cetatea de pe vârful muntelui se simțea cel mai mult acasă. Dar Târgoviștea îi solicita prezența cu insistența cicălitoare a o sută de petiționari pe zi și duzini de scrisori urgente.

— Trebuie să ne concentrăm asupra altor cetăți? întrebă Nicolae. Zidurilor cetății de aici le-ar prinde bine niță atenție.

— N-o să câștigăm nimic dacă ne baricadăm înăuntru.

— Apărarea unui loc bine întărit e mai ușoară decât întâlnirea în câmp deschis.

Lada își ridică picioarele pe masă.

— Spune-i asta Constantinopolului. Nu. O să luptăm în feluri pe care nu le-a mai văzut nimeni. Așa o să ne păstrăm pământul.

— *Dacă* sultanul vine după noi.

— O să vină, zise Lada, iar vocea ei era întunecată de amintirile ultimei dăți în care îl văzuse pe Mehmed față în față.

Blândețea din vocea lui Nicolae era la fel de falsă ca o zi călduroasă în februarie.

— Crezi că poate-l provoci fiindcă *vrei* să vină?

— Spune ce-ai de spus, Nicolae, mârâi ea.

— Spun că te dai peste cap ca să-ți atragi ostilitatea lui. Nu era nevoie de Bulgaria.

Lada își lăsă picioarele să-i cadă pe podea.

— Mi-au omorât oamenii!

— Într-un *singur* sat. Ca răspuns, i-ai omorât trimişii. Cred c-a fost un mesaj mai mult decât suficient, dar tu continui să-l înjunghii, mai adânc şi mai dur. Încerc să înţeleg de ce.

— Pentru Valahia fac ce fac.

Nicolae zâmbi cu tristeţe, iar chipul i se contorsionă în jurul vechii cicatrice.

— Oare? Lui Mehmed îi pasă de tine. Ai putea să profiţi de asta, să-l faci să fie de acord cu alte condiţii de vasalitate. Plăţi mai mici. Fără băieţi pentru armata lui. Ar face-o. Ai putea să creezi cea mai bună, cea mai puternică, cea mai stabilă poziţie a Valahiei din ultimele generaţii.

— Ca stat vasal al turcilor!

— Atunci aşa să fie!

Lada sări din scaun şi-l trânti pe Nicolae dintr-al lui, ţintuindu-l pe podea cu braţul apăsat pe gâtul lui. Avea dinţii dezveliţi, iar respiraţia ei agitată era amestecată cu cea greoaie a lui. Bărbatul nu se mişcă, nu încercă să o împingă la o parte.

— N-o să fiu vasalul nimănui, şuieră ea. Valahia e a mea. *A mea*. Înţelegi?

Nicolae clipi, genele lui întunecate mişcându-se deasupra ochilor căprui. Ceva ce fusese acolo dinainte de cicatrice, de când îl cunoştea Lada, dispăruse din privirea lui. Nu ştia ce fusese, nu-i observase niciodată prezenţa, dar acum văzu că se dusese.

— Înţeleg, spuse el cu vocea gâtuită.

— Lada? întrebă Daciana.

Lada se ridică şi se întoarse cu spatele la Nicolae. Daciana se afla în uşă, ezitând la vederea scenei. Avea mai multe pachete în braţe.

— Da? făcu Lada.

— Hainele tale noi. Să ne asigurăm că le-am croit pe toate cum trebuie?

— Foarte bine. Poţi să te duci, Nicolae. Vorbeşte cu Bogdan înainte să pleci. A scotocit prin închisori după posibili noi soldaţi.

Se aştepta ca Nicolae să protesteze – întotdeauna protesta –, dar el făcu o plecăciune şi ieşi.

Daciana îi luă locul, ajutând-o tăcută pe Lada să se dezbrace. Era o cusătoreasă mai bună decât Oana, ai cărei ochi nu o mai ajutau. Aşa că Oana preluase bucătăriile, iar Daciana hainele Ladei. Când reuşi s-o ţină pe Lada în loc în timp ce măsura, Daciana vorbi în cele din urmă:

— E vreo problemă cu Nicolae?

— Nu.

— Bun. Îmi place de el.

— Nu ţi-am cerut părerea.

Daciana scoase un zgomot mic, privind în sus spre Lada din locul în care stătea ghemuită şi marca stofa cu cretă. Haina nouă urma să aibă guler şi manşete de blană. Era vopsită în roşu-închis, ca să se potrivească cu cuşma Ladei.

— Atunci poate că nu vrei să auzi nici următoarea mea părere: ar trebui să fii atentă să nu-l laşi pe Bogdan să fie singur cu tine prea curând.

— Ce vrei să spui?

— O să-ţi ceară să te măriţi cu el.

Lada tresări surprinsă, lăsând o dâră lungă de cretă pe tivul viitoarei ei tunici.

— Ce?

— Uneori, după slujba de la biserică, stă de vorbă cu mine. Ultima dată s-a uitat în jur şi a zis cât de drăguţ ar fi ca cineva să se căsătorească acolo. M-a întrebat dacă eu cred că unei fete i-ar plăcea să se mărite în biserica aia, sau ar prefera mânăstirea de pe insula Snagov. Şi din moment ce ştiu că nu încerca,

cu falsă modestie, să obțină atenția *mea*, pot să presupun cu certitudine că se gândea la singura femeie despre care își dă seama că există.

Lada se așeză, distrugând forma tunicii încă necusute.

— De ce niciunul dintre bărbații din viața mea nu poate să facă doar ce le cer?

Daciana adună bucata de material căzut, apoi desfăcu restul hainei din jurul Ladei, cu blândețe.

— I-ai cerut lui Bogdan să nu fie îndrăgostit de tine? întrebă ea, tachinând-o.

— În primul rând, nu înțeleg ce l-a apucat. Sau de ce-și închipuie c-o să mă mărit cu el vreodată.

— E un băiețel.

Daciana puse hainele deoparte, apoi scoase un pieptăn și începu să se ocupe de părul Ladei. Era mult mai blândă decât fusese vreodată Oana. Pe Lada nu o deranja atât de mult când o pieptăna Daciana.

— Vede în tine ceea ce vrea să vadă. Fii blândă cu el când te cere.

Lada privi la Daciana pe sub genele ei dese și ridică o sprânceană.

Daciana râse:

— Bine, atunci nu blândă. Dar încearcă să nu fii crudă. E un suflet fragil.

— E de două ori cât tine. L-am văzut frângând gâturi cu mâinile goale.

— Ah, dar tu o să-i frângi inima cu ale tale.

— Nu i-am cerut niciodată inima.

Daciana termină, trecându-și mâna prin părul Ladei.

— Asta-i problema când îți dai inima. N-aștepți niciodată s-o ceară celălalt. I-o întinzi în palmă și speri c-o s-o vrea.

Ușa se deschise brusc și doi copilași se târâră înăuntru. Ștefan îi urmă și o scurtă tresărire de surpriză îi străbătu chipul la vederea Ladei.

— Scuze, am crezut c-ai plecat.

Se aplecă să ia de jos copiii, dar aceștia se vânzoliră și îi scăpară.

— O vor pe mama lor, râse Daciana.

Întinse brațele și copiii alergară spre ea, căzându-i în poală.

Lada era nedumerită. Pentru că era atât de mult timp plecată de la castel, nu prea o vedea pe Daciana. Și nu o văzuse pe copila Dacianei – numită după Lada însăși – de când era în fașă.

Dar Lada era absolut sigură că fusese vorba despre un singur copil.

— Ăla cine-i? întrebă ea, arătând spre celălalt copil.

Daciana și Ștefan schimbară o privire pe furiș. Lada o observă numai pentru că era atât de obișnuită cu lipsa de expresie a lui Ștefan. Privirea aceea împărtășită făcu o tăietură prin mijlocul confuziei ei. Din care curse în loc suspiciunea.

— Băiatul nostru, zâmbi plăcut Daciana, ca și cum era de la sine înțeles.

— Și de unde-a apărut?

Daciana își trase părul din pumnișorul cu gropițe al băiețelului.

— De unde vin toți copiii, normal.

Lada nu intră în joc. Se ridică în picioare.

— Al cui e copilul?

Ștefan ridică băiatul, ținându-l strâns.

— Al meu, spuse el.

Apucă fetița cu celălalt braț și ieși din cameră.

Daciana își adună lucrurile, privind oriunde, numai spre Lada nu.

— Există o mulțime de orfani, spuse ea, ridicând din umeri. Ne-am gândit că micuței noastră Lada o să-i placă un frate.

— Hmm.

Lada o urmări pe Daciana mânuind cu stângăcie pieptănul, scăpându-l pe jos, ridicându-l și apoi plecând capul și ieșind grăbită din cameră. Nu-și terminase treaba, ceea ce nu îi stătea în fire.

Daciana fusese doică pentru o familie de boieri după ce avusese propriul ei copil. O familie de boieri Dănești.

Lada ucisese toți boierii Dănești. Și ordonase să le fie omorâți și toți urmașii.

Găsi foaia pe care Nicolae trecuse cu grijă notele și adăugă la final încă două însemnări ale ei.

Ai grijă la Nicolae.

Ai grijă la Ștefan.

10

Constantinopol

RADU ŞI OAMENII LUI s-au îndreptat călare către porţile Constantinopolului, însoţiţi de Mehmed. Mehmed era înconjurat de gărzi. Turbanul lui, ţesut cu fire de aur pur, scânteia şi sclipea în soare. Calul său păşea săltat, fiind cu un cap mai înalt decât restul cailor şi de un alb strălucitor. Mantia purpurie a lui Mehmed flutura în spatele lor. Radu îşi închipui că este un localnic aflat pe marginea drumului, urmărindu-l uluit. Sultanul era cu siguranţă tot ceea ce trebuia să fie. Personificarea puterii şi gloriei.

Se opriră chiar la marginea oraşului, iar Mehmed îi permise lui Radu să se apropie de el.

— Ad-o acasă.

Graba tăcută din vocea lui îi contrazicea postura plină de încredere.

Radu încuviinţă din cap, dar nu putea avea pretenţii la încredere. Lada era deja acasă. Iar Radu nu se simţea acasă în Constantinopol. Însă avea să ajungă la Lada şi s-o aducă înapoi. Iar după aceea...

Nu ştia încotro avea să o apuce. Dar datoriile lui, atât faţă de Mehmed, cât şi faţă de Lada, aveau să fie încheiate, şi ştia ce avea să *facă*: să-şi petreacă restul zilelor lui căutând-o pe Nazira.

Durerea găunoasă din trup îi era familiară și începuse să se atenueze pe margini acum; Radu își îmboldi calul înainte. La distanță de Mehmed.

Când se aflau la vreo leghe în afara orașului, Kumal se apropie de el.

— Îți mulțumesc c-ai venit, spuse Radu, cu un zâmbet mai sincer decât fusese în stare să adune pentru Mehmed.

— Sigur. O să fie bine să ieșim din oraș.

— Îți displace?

Radu nu auzise niciodată vreo vorbă de nemulțumire din partea lui Kumal. Dar nu auzise nici vreo vorbă de protest pentru că o pierduse pe singura soră a lui Kumal. Radu se întreba dacă era oare Kumal capabil de cruzime. De fapt, spera să fie. Gândul că oamenii asemeni lui Kumal erau la fel ca toți ceilalți îi dădea speranță – pur și simplu aleseseră să fie mai buni.

Kumal păru surprins, apoi scutură din cap.

— Nu. Sunt fericit în postul meu, aproape de sultan. E un om bun și-l respect. E o onoare să îmi servesc poporul. Dar mi-e greu să nu simt că nu facem nimic în timp ce așteptăm vești despre Nazira.

Radu își strânse reflex umerii. Știa că bărbatul nu adusese vorba despre Nazira pentru a-l dojeni, dar nu putea să scape de sentimentul de vină provocat de absența ei continuă.

Kumal îi observă stingherеala și își mână calul și mai aproape.

— Ai luat cea mai bună decizie într-un moment fără scăpare. Știu c-ai făcut tot ce ți-a stat în putință ca s-o aperi. Voiam să spun că așteptatul într-un singur loc poate să te înnebunească. E bine să ieșim, să fim activi, să apărăm imperiul. O să continuăm să sperăm și să ne rugăm să primim vorbă despre siguranța Nazirei. Dar asta putem s-o facem și de pe drum.

Radu încuviință din cap, simțindu-se ceva mai puțin împovărat.

— Mulțumesc. Întotdeauna mi-ai fost prieten.

— Ești fratele meu.

Radu râse:

— Iar tu cu siguranță ești fratele pe care mi l-am ales. Propriul meu frate nu mi-a fost niciodată prieten.

— Că veni vorba de frați, ce planuri ai cu sora ta? O să încerci mai întâi să negociezi?

— Trimit vorbă înainte să vină să ne întâlnim la avanpostul nostru din Giurgiu. Cred c-o să vină să mă vadă și fără promisiuni anume. Când ajunge, o separăm de oamenii ei și-o aducem înapoi în Constantinopol.

— Câtă forță ești pregătit să folosești?

Radu se foi încordat în șa, adâncindu-se și mai mult în blănuri. Când discutase cu Mehmed și Mara, i se păruse un plan bun. Dar nu se gândise la amănunte. Lada nu avea să vrea să vină. Măcar atât era clar. Avea să fie nevoit să-i ucidă oamenii? Și dacă Bogdan era cu ea? Radu nu-l plăcuse niciodată pe Bogdan; prin loialitatea lui încăpățânată, încuraja ce era mai rău în Lada. Dar Radu nu voia să-l omoare. Și nici pe Nicolae. Întotdeauna considerase că Nicolae este superior celorlalți oameni ai Ladei. Nostim și isteț, uneori chiar cumsecade.

Și apoi, mai era și Lada însăși. Radu își închipui cum o leagă și o aduce îndărăt într-una din căruțele lor cu provizii. Altminteri avea să se lupte cu ei tot drumul. Și odată ce s-ar fi întors cu ea, ce urma? O celulă de temniță?

Radu oftă, frecându-se la ochi.

— Atâta forță câtă e nevoie.

Nu vedea o rezolvare fericită a planului său, dar nu putea s-o lase pe Lada să-și continue agresiunile.

— E corect asta? S-o chemi sub pretextul fals al păcii, iar apoi s-o răpești?

Kumal nu părea supărat, însă în tonul său blând se simțea dezaprobarea. Nu contribuise mult la planurile făcute de ei. Continua să îi recunoască autoritatea lui Mehmed și nu îl contrazicea, însă cu Radu se simțea mai confortabil.

— Pe termen lung o să salveze vieți. Radu își ridică mâinile, apoi le lăsă să cadă pe lângă el, neajutorat. Și o să-i salveze și ei viața. Mara avea dreptate. Nu se poate să continue așa. Cineva *chiar* o s-o omoare. Prefer s-o știu în siguranță în temniță în Constantinopol, decât într-un mormânt fără însemne, lângă tatăl și fratele nostru.

Kumal dădu din cap.

— Prea bine, atunci. Dacă tu consideri că ăsta-i cel mai bun mod de acțiune, o să fac tot ce pot ca să te susțin. Uneori trebuie să lucrăm cu subterfugii. Deși, trebuie să recunosc, asta mi se potrivește ca o cămașă prea mică. N-am nicio îndemânare sau plăcere în așa ceva.

— Asta fiindcă ești un om bun și cinstit.

Radu nu putu să zâmbească și acum. El se strecura pe nesimțite în subterfugiu, la fel de ușor ca și cum s-ar fi lăsat într-o baie caldă. Fusese întotdeauna abilitatea lui cea mai bună, să facă și să spună orice era nevoie pentru a supraviețui.

Acum avea să facă și să spună orice era nevoie pentru a se asigura că sora lui supraviețuia. Chiar dacă ea nu avea să-l ierte niciodată pentru asta.

La două zile de când începuseră călătoria spre nord, către cetatea Giurgiului care marca hotarul pământurilor controlate de otomani, un mesager îi prinse din urmă.

— Sunt trimis de Mara Brancovici! spuse el, prăfuit tot, și le înmână o scrisoare.

Radu o luă, nedumerit. Ce avea Mara să-i comunice cu atâta disperare? Rupse sigiliul și desfăcu scrisoarea. Una dintre foi era o însemnare de la Mara. Liniile elegante ale scrisului ei îl tăiară pe din două. Nu putu să-și recapete răsuflarea și nici să se uite la următoarea scrisoare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Kumal.

— Mara. Are vești despre Nazira. Nu pot... Kumal, nu pot să citesc.

Radu tremura, prea îngrozit să afle ce se întâmplase cu Nazira. Neștiința fusese teribilă, dar să-i țină soarta în mâini era și mai rău. N-ar fi rezistat să afle că murise.

Kumal îi luă cu blândețe scrisorile. Radu își păstră ochii ațintiți în pământ. Să urmărească reacția lui Kumal era același lucru cu citirea scrisorii. Încerca să oprească timpul în loc acolo, pentru totdeauna, ca să nu trebuiască să afle că prietena lui cea mai adevărată era moartă, și din vina lui.

Kumal răsuflă scurt, ușurat, și-l lăudă pe Domnul. Radu se simți străpuns de speranță și îndrăzni să ridice privirea. Kumal avea ochii strălucitori din cauza lacrimilor și zâmbea:

— Trăiește.

Un suspin se desprinse din pieptul lui Radu, eliberându-l de toate lunile de chin și teamă.

— Trăiește?

— Da. Kumal cercetă din nou scrisoarea. Au naufragiat pe o insulă din Marea Marmara. Nazira a ajuns acolo nevătămată. Ciprian și băiatul servitor au fost răniți grav. A trebuit să rămână să aibă grijă de ei și n-a avut cum să trimită vorbă decât atunci când a putut să călătorească într-o zonă mai populată.

Nazira trăia. Ciprian şi Valentin erau răniţi.

— Şi-au... Ciprian şi Valentin şi-au revenit?

— Nu spune. Asta nu-i scrisă de mâna Nazirei. E de la unul din contactele Marei. Cel care a scris zice c-o poate însoţi pe Nazira până în portul Bursa, dar că e nevoie s-o întâmpine cineva acolo.

Radu deja întorcea calul. Trase aer adânc în piept, închise ochii şi îşi ridică faţa spre ceruri. Inspira gratitudine, expira teamă. Inspira speranţă, expira îngrijorare. Nazira trăia şi era bine. Radu nu-şi omorâse cea mai dragă, cea mai sinceră prietenă. Avea s-o aducă pe soţia Fatimei acasă la ea.

Şi pe Ciprian.

Dacă Ciprian şi Valentin ar fi fost morţi, scrisoarea ar fi pomenit de asta. Cu siguranţă erau bine, ceea ce era tot ce-şi putea dori. Orice altceva ar fi fost prea egoist din partea lui, după tot ce făcuse.

— Ar trebui să te duci la ea, îi zâmbi Radu lui Kumal.

Ochii calzi ai lui Kumal erau plini de lacrimi. El scutură din cap şi un zâmbet îi lumină chipul. Acelaşi zâmbet blând, blajin, care fusese funia de salvare a lui Radu pe când era un copil speriat şi pierdut într-o ţară străină.

— Tu eşti soţul ei. Du-te şi ad-o.

— Dar Lada...

— O să mă ocup de toate. Îţi promit c-o s-o tratez cu tot respectul şi blândeţea de care sunt capabil. Lasă-mă să am grijă de sora ta, în timp ce tu o să ai de a mea.

Radu râse, se întinse şi-i strânse mâna lui Kumal.

— Mulţumesc, frate. O s-o aduc acasă. Radu îşi întoarse calul spre drumul care avea să-l ducă la Bursa şi Nazira, apoi se opri o clipă. Te rog, ai grijă cu sora mea!

— Îți promit că voi fi blând.

— Nu, voiam să spun să fii atent. Pentru binele tău.

Expresia lui Kumal deveni mai rece și mai severă.

— Am citit rapoartele. N-o s-o subestimez.

Radu și Kumal dădură din cap și porniră pe drumuri separate, pentru a le recupera pe surorile care trebuiau să se întoarcă în imperiu. Una salvată, alta prizonieră.

11

Târgoviște

— ĂSTA CE-A FĂCUT? întrebă Lada, ascuțindu-și pumnalele, în timp ce un grup pestriț de prizonieri aștepta în fața tronului ei, înconjurat de propriii ei soldați.

— Viol, răspunse Bogdan.

— Omorâți-l! făcu Lada, fără să se uite la bărbatul luat târâș și în locul căruia era adus un altul. Și ăsta?

— Furt.

Îl simți pe Bogdan cum o privește, doritor să fie privit, la rândul lui. De când cu avertismentul Dacianei, îl evitase. Nu avea timp să fie grijulie cu sentimentele lui și era iritată că trebuia să le accepte în vreun fel.

— De ce? întrebă ea.

— Îmi murea familia de foame, mârâi prizonierul. Aș face-o din nou.

Lada se opri și-l măsură cu privirea. Era deșirat și subțire, dar cu potențialul de a fi puternic dacă era hrănit bine.

— Poți să intri în armata mea. În caz de luptă, o să fii în primele linii și cel mai probabil o să fii ucis. Dacă supraviețuiești și te distingi, vinovățiile o să-ți fie iertate și o să ai ocazia să capeți pământ pentru tine și familia ta. Dacă furi din nou sau mă dezamăgești în orice alt fel, o să fii omorât. Altminteri, te întorci în temniță. Ești de acord?

Bărbatul ezită, gândindu-se încruntat. Lada aprecie asta.

Oamenii care erau de acord fără a cugeta asupra ofertei fie se minţeau pe ei, fie, cel mai probabil, o minţeau pe ea. Întotdeauna îi trimitea înapoi la închisoare sau punea să fie omorâţi, în funcţie de nelegiuirile pe care le comiseseră.

În cele din urmă, bărbatul îşi înclină capul şi se lăsă într-un genunchi.

— Sunt de acord, prinţul meu.

— Foarte bine.

Lada îi făcu semn din mână să plece. Soldaţii îl îndrumară spre ieşirea opusă, unde avea să se alăture forţelor ei din ce în ce mai numeroase. Se apropia de cinci mii şi spera să facă rost de şi mai mulţi din Transilvania.

— Chiar vrei răufăcători în armata noastră? întrebă Nicolae.

Se aşezase în apropiere, deşi Lada nu-i ceruse să ia parte la adunarea din acea zi.

— Am avut răufăcători printre nobili vreme de veacuri. De ce să nu-i lăsăm pe răufăcători să realizeze ceva pentru noi?

— Dar chiar o să le dai pământ dup-aia? oftă Nicolae.

— O să dau pământ cui cred eu de cuviinţă. Dacă vine de la mine, îmi sunt datori cu totul. Dacă-s răsturnată, pierd tot ce-au câştigat. Vezi vreun mod mai bun de-a încuraja loialitatea în rândul oamenilor mei?

Nicolae ridică din umeri, rânjind. Dar rânjetul părea îndepărtat, şters şi obosit asemeni cicatricei lui. Lucrurile nu mai fuseseră la fel de când o luase la întrebări. Iar ea simţise distanţa dintre ei ca pe o margine zimţată de lamă. Dacă-ţi purtai încet degetul pe ea, era doar neplăcut. Însă dacă-l mişcai prea repede, dădea sângele.

— De ce eşti aici, Nicolae? Ar trebui să ne instruieşti noii recruţi.

— A sosit o scrisoare.

— Ah, o scrisoare. Asta-i ceva nou. O propunere de căsătorie? Poate o admonestare atentă să stau între hotarele mele şi să încetez să-mi atrag ostilitatea inamicilor noştri? Sau poate cineva vrea să mă felicite pentru acţiunile mele, dar de fapt să nu facă nimic ca să ne ajute? Ce-mi plac scrisorile astea...

Lada vârî pumnalul bine ascuţit în teaca de la încheietură şi-l scoase pe celălalt ca să-l ascută.

— E de la fratele tău.

Lada se îndreptă în scaun.

— Goliţi sala!

Soldaţii împinseră afară restul de prizonieri, lăsându-i înăuntru doar pe Bogdan şi Nicolae.

— Unde-i Ştefan? întrebă Lada, întinzând mâna.

— Nu ştiu, răspunse Nicolae, înmânându-i scrisoarea.

Radu avea un sigiliu nou, ceva în scriitură arabă învârtejită şi stilizată. Lada sfărâmă ceara în bucăţi înainte să deschidă scrisoarea.

Preaiubită soră,

Îţi scriu din partea splendorii sale, Mâna lui Dumnezeu pe Pământ, Împăratul Romei, Sultanul gloriosului Imperiu Otoman, Mehmed Cuceritorul.

Lada se minună de greutatea absolută a titlurilor pe care şi le adăugase Mehmed. Cum putea să umble cu toate vorbele alea atârnându-i de umeri?

Evenimente recente necesită o reînnoire a condiţiilor vasalităţii Valahiei faţă de Imperiul Otoman. Pentru a evita un conflict pe care nu ai cum spera să-l câştigi, te

rog, întâlneşte-te cu mine la Giurgiu, unde putem ajunge la un acord privind continuarea prieteniei şi păcii. De preferat, o prietenie care să includă semnificativ mai puţine trupuri trase în ţeapă.

Lada pufni în râs, surprinsă de o flamă de încântare. Ăsta era fratele ei. Ăsta era Radu, ascunzându-se sub un titlu nou, în spatele unui imperiu care nu era al său. Fu lovită de un acces de melancolie şi deopotrivă mânie. Îi era dor de el. Îi solicitase prezenţa cu atât de mult timp în urmă, iar el sosea acum numai la insistenţele lui Mehmed, care ghicise corect că Radu era *singurul* trimis care nu se afla în pericol să fie expediat înapoi într-o ladă de lemn.

Isteţ din partea lui.

O să-ţi aştept sosirea. A durat prea mult, soră. Avem atâtea de discutat şi mi-a fost dor de tine. Până la revederea noastră apropiată,

Radu Bei

Scrisul lui de mână, întotdeauna elegant şi meticulos, şovăia niţel în jurul cuvintelor „mi-a fost dor de tine". Oare pentru că mintea? Sau pentru că recunoştea un adevăr dificil?

Lada îi dădu scrisoarea lui Nicolae şi începu să se învârtească prin încăpere.

— Interesant, făcu el când termină. Mult mai amabil decât mă aşteptam, sincer să fiu. Poate că micul habotnic încă-ţi mai păstrează ceva afecţiune, chiar şi acum.

Lada nu reacţionă, bănuind că Nicolae o tachina din nou.

— Ce-ai de gând să faci? întrebă el.

— O să mă întâlnesc cu frate-meu.

— Şi-o să accepţi condiţii noi? Între influenţa fratelui tău şi indulgenţa sultanului, cred că putem obţine cele mai grozave condiţii de care a avut vreodată parte Valahia.

Nicolae părea entuziasmat, vorbele i se buluceau din gură. Sugerase acelaşi lucru în odăile ei. Scrisoarea asta era dovada că ideile lui erau corecte.

— O să primeşti răsplata pentru toate lucrurile la care ai muncit. Şi o să beneficieze de ea tot poporul tău.

Lada zâmbi, răsucind pumnalul pentru a prinde lumina.

— O să-l întâlnesc pe Radu. Şi-o să-l aduc acasă.

Nicolae păru semnificativ mai puţin entuziasmat şi mult mai prudent.

— N-a zis nimic despre întorsul în Târgovişte.

— Nu, n-o să vrea. O să-l răpim pe frate-meu!

Rânjetul ei se lărgi.

— Ce? făcu Bogdan. De ce?

Pentru că oricum ar fi trebuit să fie al ei.

Pentru că îi era dor de el şi îl ura pentru asta.

Pentru că Bogdan voia mai mult decât i-ar fi putut ea oferi vreodată. Pentru că nu avea încredere în Ştefan. Pentru că întrebările lui Nicolae o rodeau pe sub piele. Pentru că Petru, tânăr şi tare de cap, dar *al ei*, era mort, ucis de boierii pe care ea îi eliminase mai târziu, chiar în sala de mese a acestui castel. Pentru că, şi după toate astea, ştia în sângele care-i curgea prin vene că putea avea încredere în Radu.

Şi pentru că... Nicolae avusese dreptate. Lada *încercase* să-l provoace la harţă pe Mehmed, chiar dacă nu conştientizase asta mai devreme. Nu o făcuse pentru Valahia. O făcuse pentru sine. Pentru tot ce însemnase el pentru ea. Pentru toate felurile în care o dezamăgise. Ea avea Valahia şi urma să facă

tot ce putea pentru a o proteja, dar dorea să-l pedepsească pe Mehmed. Era posibil ca răpirea lui Radu – recuperarea primului şi ultimului lucru pe care i-l luase Mehmed – să fie suficientă pentru a-l face să vină la ea, dacă zeci de mii de trupuri nu reuşiseră.

Doar trei corpuri contau. Aceleaşi trei care contaseră dintotdeauna.

Al lui Radu.

Al Ladei.

Şi al lui Mehmed.

12

Bursa

RADU NU PUTEA SĂ DEBARCE suficient de repede. Pentru prima oară, nu pentru că se simţea rău, ci din cauza persoanei care-l aştepta. Stătuse la proră, cercetând orizontul încă din zori. De îndată ce zărise în depărtare Bursa, se abţinuse din răsputeri să nu sară în apă şi să înoate. Conştiinţa faptului că ar fi fost mult mai lent decât nava îl ţinuse la bord.

Se apropiau, de-a lungul oraşului – pe care-l vizitase, împreună cu Nazira, înainte de Constantinopol –, iar vântul îi biciuia faţa lui Radu, la fel de sălbatic precum nerăbdarea lui. În cele din urmă, ajunseră lângă chei.

Radu văzu un chip familiar, la fel de luminos şi primitor ca primăvara.

Sări peste copastie, aterizând dur pe chei. Nazira îl întâmpină la jumătatea drumului. El îşi aruncă braţele în jurul femeii, ridicând-o de jos şi învârtind-o. Nu-şi dădea seama dacă râdea sau plângea. După câteva minute de îmbrăţişare, Radu îi dădu drumul. Îi prinse chipul în palme şi i-l cercetă. Era mai tuciurie decât fusese – dovadă că stătuse mai mult în soare decât obişnuia –, iar hainele ei aveau culori pe care nu şi le-ar fi ales niciodată, dar arăta sănătoasă. Nu avea cearcăne de suferinţă sub ochi, cercul rotund şi dulce al buzelor ei nu ascundea terori înăbuşite.

— Nazira, eu...

Ea îi puse mâna peste gură.

— Te rog, nu-mi cere scuze. Te cunosc. Probabil că în toate lunile astea n-ai avut altă povară decât vina, care te-a sfâşiat. Dar ai reuşit. Ne-ai scos la liman în siguranţă. Am supravieţuit, ceea ce înseamnă că suntem vii, putem să ne vindecăm şi să creştem.

Radu suspină, lăsând capul în jos şi mutând mâna femeii, astfel încât să se odihnească pe obrazul lui.

— Tot timpul cât am fost împreună în Constantinopol, asta a fost singura mea rugăciune. Ca indiferent ce altceva se va întâmpla, tu să fii în siguranţă.

— Dumnezeu e bun, spuse Nazira, zâmbind.

Radu nu se uitase după nimeni altcineva în afara Nazirei. Acum, totuşi, cu inima preaplină după ce o văzuse bine, sănătoasă şi *vie*, avea loc să-şi pună întrebări.

— Valentin şi Ciprian, cumva...

— Nu-s aici. Dar au supravieţuit şi ei.

Un tremur îl scutură pe Radu. Eliberarea de vină şi spaimă era o senzaţie fizică, şi iarăşi simţi că e pe pragul de a se prăbuşi. Nazira îl luă de mână, dorind la fel de mult ca şi el să păstreze contactul, şi-l conduse spre un morman de pietre aflate lângă apă, unde puteau şedea. Ultima dată când fuseseră aici împreună, priviseră armada lui Mehmed. Pe vremea când Radu credea că ştie ce-i rezervă viitorul, când Constantinopolul nu era decât un scop. Nu o realitate îmbibată de sânge.

Atingându-i turbanul, Nazira îi cercetă chipul.

— Mă bucur să te văd din nou purtând ăsta. E bine să laşi în urmă prefăcătoria. Privind în jos spre propriile ei haine, adăugă: Uneori, în vis, port în continuare moda Constantinopolului. Când mă trezesc, nu pot respira. Scutură din cap, ca şi cum şi-ar fi dorit să se trezească, şi întrebă: Fatima cum e?

Radu puse un braţ în jurul ei, trăgând-o aproape. Nu credea că ar mai fi putut s-o lase să se îndepărteze vreodată. Numai ca să i-o redea Fatimei.

— E bine, răspunse el cu blândeţe. I-am trimis vorbă că te aduc înapoi, dar n-am avut timp să mă duc s-o iau şi pe ea.

Nazira se şterse sub ochi.

— Mi-a fost atât de dor de ea! Dar ştiam că o să-i porţi de grijă. Asta mi-a făcut dorul suportabil. A fost doar tristeţe, nu tristeţe şi frică.

— Nu şi-a pierdut niciodată speranţa. Cred că din asta e făcută.

Nazira râse şi încuviinţă, iar capul i se lovi de umărul lui Radu.

— Aşa e. E lumina mea care nu se stinge niciodată. Iar tu eşti sticla ce ne protejează flacăra. Nazira îl sărută pe obraz. Sunt în Bursa de trei zile. Am aşteptat aici pe chei în fiecare dintre ele, ştiind c-o să vii. Când omul Marei Brancovici a venit să mă aducă aici, m-am despărţit de Ciprian şi de Valentin. Nu ştiu unde sunt acum. Mi-a părut rău să-i părăsesc. Îmi deveniseră ca o familie.

Radu ştia că trebuia să caute cai şi să se întoarcă la Fatima cât de repede cu putinţă, dar era încă nesigur şi avea nevoie de câteva minute în plus pentru ca trupul lui să accepte faptul că Nazira era în siguranţă.

— Spune-mi tot ce s-a întâmplat de când ai plecat. Te rog.

— Mai întâi spune-mi tu: i-ai salvat? Nepoţii lui Constantin?

Radu încuviinţă din cap, privind lung spre cerul presărat cu nori de deasupra lor. O lăsase pe Nazira să plece cu Ciprian ca să se ducă în oraş şi să-i salveze pe cei doi băieţi. Fusese primejdios pentru ei toţi. Radu îşi riscase viaţa pentru ceea ce ar fi putut să fie o misiune inutilă, şi o riscase şi pe a Nazirei, încredinţându-i-o lui Ciprian chiar şi după ce Radu dăduse în vileag

înșelătoria lor. Dar nu percepuse niciodată *asta* ca pe un risc. Știuse atunci, la fel cum știa acum, că Ciprian nu ar fi făcut niciodată nimic ca să-i rănească.

Poate că era mai mult decât meritau, iar asta îl făcea să resimtă și mai dureros dorul după Ciprian.

— Am făcut-o. Și au fost scutiți de cea mai mare parte din carnagiu și teroare. Acum fac parte din curtea lui Mehmed și numele le-au fost schimbate în Murad și Mesih. Sunt fericiți.

Nazira îl strânse de mână. Nu îi ceru detalii, iar el nu intenționa să i le ofere. Femeia văzuse destule în timpul fugii lor ca să nu-și dorească mai multe imagini din acel coșmar.

— Aș spune c-ai făcut ce era corect, dar cred că în circumstanțele alea nu mai exista nimic „corect". Totuși, ai făcut un lucru *bun*. Cum e orașul?

— Înfloritor. Așa cum știam c-o să fie în grija atentă a lui Mehmed.

— Și cum e sultanul?

Radu o înghionti cu blândețe.

— Nu trebuie să vorbești ca și cum ai fi un chirurg care cercetează o rană. N-am avut pe nimeni cu care să discut, nimeni care să mă cunoască pe de-a-ntregul. Hai să renunțăm la prefăcătorii.

Nazira îl înghionti înapoi cu cotul.

— Prea bine. Cum a fost revederea cu el?

— Ții minte când mi-ai zis că din cauză că-i atât de măreț, e deopotrivă mai mult și mai puțin decât un om? M-am gândit de multe ori la asta. E așa de izolat, prin forța lucrurilor! Refuză să comită aceleași greșeli ca tată-său. Și se bazează pe mine, ba chiar mă iubește, în felul lui. Dar asta – ce am cu tine – m-a hrănit în ultimele minute mai mult decât au făcut-o niște luni alături de Mehmed.

— Îmi pare rău, în cazul ăsta.

— C-ai avut dreptate?

Nazira râse:

— E o povară grea, să ai întotdeauna dreptate. Dar unii dintre noi trebuie s-o poarte.

— Sunt recunoscător c-o porţi pentru mine, fiindcă nu-s în stare s-o port eu însumi. Radu se ridică şi-i întinse mâna: Şi-acum, vino! Să facem rost de cai şi provizii. Şi tot nu mi-ai spus nimic din ce s-a întâmplat de când v-am lăsat la Cornul de Aur.

— Pregăteşte-te, atunci, răspunse Nazira, e o poveste *foarte* interesantă. Cel puţin acum, când ştiu că am un final fericit pentru ea.

Îşi croiră drum prin străzile vântoase ale Bursei, cumpărând ce aveau nevoie. Punga de bani a sultanului grăbi procesul remarcabil de mult. Nazira îşi spuse povestea printre târguieli:

— Am înotat spre una din galerele mici, abandonate. Ciprian a reuşit să întoarcă pânzele astfel încât să prindă vântul, şi ne-am strecurat neobservaţi prin haosul din jur. Ne-am hotărât să ne îndreptăm spre Cipru. Ciprian voia să acosteze mai devreme, dar am refuzat. M-am temut că dacă aveam să fim prinşi de forţele otomane, Ciprian avea să fie ucis. Ştiam că decât să-şi rişte el viaţa, tu ai fi vrut să mergem mai departe.

Radu încuviinţă din cap, mângâind calul pe care-l alesese în timp ce aşteptau şeile şi desagii.

Nazira continuă:

— În a doua zi pe navă, lucrurile s-au înrăutăţit. N-aveam provizii şi, în starea noastră de oboseală, am adormit cu toţii deodată. Ne-a trezit o furtună, şi înainte să putem îndrepta vasul spre ţărm, ne-am răsturnat. Ciprian s-a lovit rău. S-a scufundat. Nu l-am putut găsi nici pe el, nici pe Valentin. Apoi l-am văzut pe băiat agăţat de catarg, ţinându-l în braţe pe Ciprian. Am reuşit amândoi să plutim suficient cât să ajungem

la malul unei insule. Dar piciorul lui Valentin era rupt și nu-mi puteam da seama cât de grave erau rănile lui Ciprian.

Deși știa c-au supraviețuit toți trei, Radu descoperi că-și ținea răsuflarea.

— L-am târât pe Ciprian pe țărm, apoi m-am întors să-l ajut pe Valentin. La adăpostul unor copaci, am așteptat să treacă furtuna. Când în cele din urmă a trecut, cum Ciprian era încă inconștient, am pornit să caut ajutor. N-am găsit nimic. Pe nimeni. Reușiserăm să naufragiem pe cea mai pustie insulă din toată Europa, presupun.

Nazira râse ușor, dar Radu știa cât o costa să pretindă că nu fusese înspăimântător. Pe când legau desagii pe cai, ea adăugă detalii poveștii. În următoarele câteva luni îi îngrijise pe Ciprian – care nu fusese rănit doar la cap, ci și la o gleznă și la umăr – și pe Valentin, în timp ce se zbătea să facă rost de suficientă mâncare și totodată să pună laolaltă resturile vechii lor nave pentru a construi o barcă nouă.

— Nu încetezi să mă uimești, spuse Radu, aflat la jumătatea împachetării.

Nu-și putea lua ochii de la Nazira, care roși, zâmbind cu cochetărie.

— Sper că pot să încetez de îndată, fiindcă nu vreau să mai fac niciodată ceva atât de uimitor. Am reușit, în cele din urmă, să ajungem de pe insulă pe continent, unde am găsit o fermă singuratică. Dar oamenii nu au avut încredere în noi și au vrut bani, iar noi nu aveam. Ne-au pus la lucru. Când au decis că produseserăm suficient pentru hrana și adăpostul pe care ni le dăduseră, mi s-a permis să mă duc pe jos până la cel mai apropiat oraș – aflat la distanță de o zi întreagă –, unde am putut să cer ajutor și informații. Închipuie-ți surprinderea mea când am descoperit că lăsase cineva vorbă că ne caută! La început m-am temut că era din cauza lui Ciprian, că se pusese un preț

pe capul lui, aşa că nu ţi-am scris. Îmi pare rău. N-am putut risca să fie prins. După toate cele prin care am trecut, e ca un membru al familiei. Eu am grijă de familia mea.

— Ştiu c-o faci.

Radu termină să-şi lege bagajele şi o ajută pe Nazira să se urce pe cal, apoi încălecă şi el.

— Aşa c-am aranjat o întâlnire cu bărbatul care lăsase vorbă şi-am aşteptat. Când mi-a spus că Mara Brancovici era cea care căuta aşa atentă, am presupus c-o să fim în siguranţă. Agentul ei ne-a dus până la un port unde am putut găsi trecere spre Bursa. Acolo m-am despărţit de Ciprian şi Valentin. Am încercat să-i conving să vină cu mine, dar...

Radu n-o forţă să rostească adevărul dur.

— După toată înşelăciunea şi rolul meu în căderea Constantinopolului, nu-mi pot închipui c-au fost prea dornici să mă vadă din nou. L-am folosit într-un mod îngrozitor pe Ciprian. Nu-l învinovăţesc de nimic.

— I-am spus tot lui Ciprian.

— Ce înţelegi prin tot?

— *Tot.* Merita toată onestitatea. A fost supărat. Mai mult de atât, a fost rănit. Voia să înţeleagă de ce făcuserăm ce făcuserăm. Cum am putut să-l mintim atâta timp. I-am spus despre copilăria ta, cum ne-am întâlnit, ce-ai făcut pentru mine. I-am spus despre Lada şi despre tatăl tău. I-am spus ce ţi-a oferit imperiul: siguranţă, un cămin, credinţă. Lucruri pe care nu le avuseseşi niciodată. I-am spus de ce ne aflam în oraş ca spioni, ce-am făcut efectiv cât ne-am aflat acolo. I-am spus despre Fatima şi despre propriile mele motive de a dori siguranţa imperiului şi credinţei noastre. I-am spus ce credeam c-o să facă sultanul cu oraşul. Şi i-am spus despre relaţia ta cu Mehmed, atât ce este, cât şi ce nu este.

Radu tresări, închizând ochii. Desigur, el îi spusese deja lui Ciprian adevărul cel mai dur: adevărul despre duplicitatea lui. Dar faptul că Ciprian știa totul era mai intim și mai umilitor. Cât trebuie să-l urască Ciprian! În cele din urmă, Radu dădu din cap.

— Ai făcut alegerea corectă. El te-a salvat în ciuda tuturor lucrurilor.

— Nu m-a salvat în *ciuda* a toate. M-a salvat *grație* tuturor lucrurilor. Om fi intrat noi în Constantinopol cu intenții false, dar prietenia noastră a fost adevărată. Noi i-am salvat viața de mai multe ori. Și-am făcut-o pentru că l-am iubit. Cred că știe asta.

Radu oftă:

— Nu contează. E în trecut. Sper că ne poate ierta într-o zi, dar asta-i o speranță egoistă. E pentru mine, nu pentru el. Așa că, în schimb, sper c-o să-și găsească cumva fericirea.

— E tot ce ne putem dori.

Radu se simți și mai ușurat, dar și mai împovărat de această informație. Cel puțin îi oferise lui Ciprian o nouă șansă la viață. Dacă n-ar fi fost el, cu siguranță că Ciprian ar fi murit alături de unchiul lui. Radu era bucuros să știe că bărbatul încă trăia, undeva acolo. Trase de frâie:

— Haide! În Edirne e o fată care așteaptă de foarte mult timp.

— O s-o țin în brațe niște săptămâni. O să trebuiască să ne hrănești pe amândouă, fiindcă n-o să-i dau drumul pentru nimic în lume.

— O să fie o onoare pentru mine, râse Radu.

— Și frate-meu?

— Ar fi venit, dar eram în drum spre Valahia ca s-o aducem pe Lada înapoi. Cu forța, dacă e cazul. Kumal s-a oferit să rezolve asta ca să pot eu să te-aduc pe tine.

— Aţi făcut schimb de surori.

Radu râse, dar mai mult cu vinovăţie decât cu bucurie.

— Aşa a zis şi el. M-am ales de departe cu varianta mai bună.

Radu îi era foarte îndatorat lui Kumal.

— Şi ce-o să faci după ce ne întoarcem? Te duci din nou în Constantinopol?

Radu mână caii dincolo de periferia Bursei, către drumurile care aveau să-i poarte spre Fatima.

— Nu ştiu. Şi nu-mi pasă. Te am pe tine, iar tu o ai pe Fatima. Mi-am ţinut toate promisiunile. Sunt obosit. Şi-s fericit.

Norii se îndepărtaseră, iar cerul era de un albastru strălucitor, promiţând o călătorie blândă. Nu era aşa de frig ca atunci când se îndreptase spre Valahia. Dar totul părea mai cald cu Nazira alături.

Viitorul era nescris, iar pe Radu nu-l deranja. O recăpătase pe Nazira şi în curând Kumal avea să se întoarcă şi să fie din nou împreună cu ei. Ciprian era în siguranţă. Mehmed avea să o aibă din nou pe Lada, şi pentru prima dată Radu nu simţea nimic în legătură cu asta. Dacă urma să fie întemniţată, avea şanse mai mici să fie omorâtă. Şi cu siguranţă ar fi omorât mai puţin. Cât despre sentimentele lui Mehmed pentru ea, lui Radu îi era indiferent. Acest ultim capitol oribil al timpului petrecut de el în Constantinopol se încheiase. Toată lumea care îi era dragă se afla în siguranţă. În sfârşit, Radu se întorcea acasă pentru totdeauna.

13

Lângă Giurgiu

— UNDE-AȚI FOST?

Ienicerul iscoadă îi privi încruntat pe oamenii Ladei, care purtau cu toții uniforme de ieniceri. Cei din față vorbeau turca. Cei din spate erau tăcuți.

— Vă așteptam de ieri.

— Am avut niște încurcături, mârâi Bogdan.

De fapt, *ei* erau încurcăturile. Cu o zi înainte se năpustiseră asupra unui grup de ieniceri trimiși ca întărire către cetatea Giurgiului. Astăzi, deveniseră acei ieniceri. Lada se afla, neștiută, în mijlocul oamenilor ei. Valahii care nu crescuseră ca ieniceri erau în spatele ei, ca să-i poată urma semnele. Nu știau cum să se comporte ca niște ieniceri, dar știau cum să mimeze.

Nicolae călărea în fruntea lor, drept conducător. Se oprise lângă Bogdan ca să vorbească cu iscoada. Mai erau câteva ore de mers până la cetate, așa că iscoada fusese probabil trimisă în căutarea lor. Lada își croi drum mai în față, pentru a putea trage cu urechea. Insectele care tocmai începuseră să iasă din gerul adânc al iernii zburau rapid prin aerul proaspăt, aterizând pe arborii stropiți de verdele mugurilor. Călătoria până aici fusese mocirloasă și ocolită, dar trebuiseră să se asigure că fac rost de uniformele ienicerești și că ajung *după* Radu.

— Care-i planul în cetate? întrebă Nicolae.

— Nu știi?

Nicolae ridică din umeri, indiferent.

— Ne ducem unde ne trimit. Ni s-a zis să venim aici. Asta-i tot ce știu.

— Uneori, voi, forțele de la graniță, sunteți la fel de răi ca spahiii.

Nicolae se trase mai aproape, jucându-se cu plăselele armei. Vocea lui plăcută adoptă un ton amenințător, pe potriva nivelului insultei ienicerului. Spahiii erau elita, oameni împroprietăriți, nu soldați pe viață, ca ienicerii. Rivalitatea dintre cele două grupuri nu era una oarecare. Spahiii aveau privilegiul, dar ienicerii aveau prestigiul și erau deseori preferați de sultan.

— Ar trebui să-ți iei vorbele înapoi, zise Nicolae.

Omul flutură din mâini.

— Îți cer iertare. Uneori e frustrant să stai într-un avanpost. Primim toate știrile, dar n-avem parte de niciun fel de acțiune. Suntem aici cu un pașă. Trebuie să apară cățeaua care s-a declarat prinț al Valahiei, ca să semneze noile condiții de vasalitate.

Nicolae se scobi leneș în dinți.

— De ce aveți nevoie de atâția oameni în plus pentru asta?

Iscoada ridică din umeri, scărpinându-se sub coiful tipic, cu aripi albe.

— Ai auzit câți a omorât în Bulgaria?

Nicolae mormăi:

— Eram în Serbia. De-atunci ne-am așternut în marș. Tot nu-mi vine să cred câți au fost.

— Ei bine, se aplecă soldatul spre el, conspirativ, nu mi-au dat detalii, dar am senzația că nu suntem aici ca să facem un târg. Prea mulți oameni, plus o căruță cu bare și cătușe. Cred că suntem aici ca s-o ducem înapoi pentru pedeapsă.

Lada își reținu un zâmbet. Faptul că Radu încă o cunoștea îndeajuns încât să nu o subestimeze o încânta. Așternuse

o cursă ca să obțină ce își dorea și ea. Aproape că pufni în râs, dându-și seama de ironia faptului că mergea să îl răpească pe fratele ei, venit să o răpească pe ea.

Nicolae chiar râse:

— Nu-i mare lucru să prinzi o femeie. Tot nu înțeleg de ce vă trebuiau atâția oameni în plus. Detest călătoria la vremea asta a anului. Tocmai când începi să te simți confortabil, apare un viscol. Iar de restul, plouă. Noroi peste tot. Curățatul uniformei durează o veșnicie.

— După Bulgaria, cred că pașa e speriat. Vrea protecție suplimentară.

— Câți oameni sunt deja în cetate?

— O mie.

— Hmm.

Nicolae păru întrucâtva impresionat. Lada era flatată. Era o alocare semnificativă de oameni pentru ce considerau a fi un șiretlic simplu. Trupa de ieniceri pe care îi pândiseră și omorâseră pe drum fusese de două sute de oameni. Așa că avea două sute din oamenii ei cu ea, iar încă cinci sute îi urmau de la distanță.

— Câți oameni ne așteptăm să vină cu ea? întrebă Nicolae.

— Nu mai mult decât garda personală. Îmi plac șansele noastre, râse vesel ienicerul. Ar trebui să te bucuri că ați primit așa o însărcinare ușoară.

Nicolae mârâi:

— E bine c-o să fie ușor, din moment ce noi o să facem toată treaba, ca de obicei. L-am întâlnit o dată pe Radu Bei, acum niște ani, la asediul de la Krujë. Era nevoit să poarte nădragi maro ca să nu se vadă că făcea pe el tot timpul de frică. Tot așa e și-acum?

— Nu știu. Nu-i aici.

Lada șuieră, surprinsă. Bogdan tuși, ca să acopere sunetul, iar Nicolae se grăbi cu altă întrebare:

— Dar credeam că Radu Bei e momeala? Nu-i fratele ei? Cine altcineva să vină?

Iscoada se opri, privindu-l dintr-odată cercetător pe Nicolae și regretând, fără îndoială, că avusese limba slobodă.

— Credeam că nu știi mare lucru despre asta.

— Sunt plin de surprize, rânji Nicolae.

Lada își trase cuțitul, sărind în fața iscoadei și doborându-l la pământ. Încălecă peste el, ținându-i cuțitul la gât.

— Cine ești? icni el.

— Sunt cățeaua care a măcelărit niște mii. Ia zi-mi: îți place ce șanse ai acum?

Omul se albi la față.

— Unde-i Radu?

— Nu știu, făcu iscoada repede, în timp ce respirația rapidă îi trăda panica. Dar încă nu conștientizase că era mort. Vorbi repede, ca și cum și-ar fi putut obține eliberarea: Radu s-a despărțit de grup înainte să ajungă ei aici. Nu l-am întâlnit deloc.

— Cine-i ține locul?

— Kumal Pașa.

Mușchii Ladei zvâcniră instinctiv, ferindu-se de acel nume. Din nefericire pentru iscoadă, tresărirea ei îi spintecă jugulara. Lada se ridică, în timp ce el își vărsa sângele pe pământul pădurii.

— Putea să aibă mai multe informații, se încruntă Nicolae.

— Accident.

Lada săltă coiful iscoadei pe moarte și-i folosi aripile albe pentru a-și șterge lama. O aștepta Kumal, nu Radu.

Toate vechile ei resentimente izbucniră la viață, arzând fierbinți și flămânde. Din nou, Kumal Pașa îi răpise fratele. El era motivul pentru care Radu acceptase de bunăvoie captivitatea lor printre otomani. Radu îl iubise pe Mehmed, cu siguranță. Dar și Lada îl iubise și totuși putuse să se îndepărteze. Radu, pe

de altă parte, fusese otrăvit din copilărie de dumnezeul acela pe care i-l dăduse Kumal. Falsa credinţă a lui Radu fusese cea care-l separase de Lada, falsa credinţă care îl făcuse să se alăture pe viaţă inamicilor lor. Kumal îl revendicase chiar ca frate, prin căsătorie, rupând şi mai mult legăturile lui Radu cu familia şi moştenirea lui adevărate.

Iar acum Kumal i-l luase din nou pe Radu. În loc să călărească înapoi spre oraş, cu Radu alături de ea – de bunăvoie sau nu –, fusese din nou lipsită de el. Scrâşnind din dinţi, îşi vârî arma în teacă.

— Şi-acum? întrebă Nicolae. Nu ştim unde-i Radu.

— N-o să mă întorc în Târgovişte cu mâinile goale! Lada porni spre cetate. Planul e acelaşi. Ne infiltrăm. Luăm pe cineva cu noi.

Dar, spre deosebire de planul otoman rezervat ei, acela nu avea să fie în viaţă.

Aşteptară până ce întunericul le ascunse rândurile.

— Hei! strigă Nicolae pe când se îndreptau spre poartă. A ajuns deja?

— Ştii cum sunt femeile, îi răspunse un bărbat. Întotdeauna întârzie.

— Suntem obosiţi şi ne e foame. Deschideţi poarta! strigă Nicolae şi lovi în ea, ca să fie şi mai convingător.

Porţile se deschiseră, iar Lada şi cei două sute de oameni ai ei îmbrăcaţi în ieniceri intrară. Restul erau ascunşi, înconjurând cetatea.

— Unde-i toată lumea? făcu Nicolae semn spre curtea interioară goală.

Câteva torţe singuratice făceau mai multă umbră decât lumină. Pe ziduri se vedea o mână de oameni, siluete negre

profilate pe cerul nopții. Dar toți se uitau în afară, nu înăuntru, unde se afla deja amenințarea.

— În pat. Ați venit prea târziu pentru un culcuș. Drept pedeapsă, aveți podeaua.

— Și pentru asta blestem fiecare stânjen din țara asta părăsită.

Nicolae își petrecu brațul pe după paznic. Apoi paznicul se prăvăli pe o parte.

— Mai întâi barăcile, șopti Lada. Ucideți-i în liniște. Apoi răsfirați-vă și ocupați zidurile. Eu o să-l găsesc pe Kumal.

Se furișă înainte, încredințată că oamenii ei aveau să-i urmeze pe Nicolae, Bogdan și ceilalți conducători. După ce intră în cetate, ucise paznicii din holuri, tăcută ca o umbră, până ce ajunse la o zonă de locuit. Luă o torță din cele câteva înșirate pe perete. Primul dormitor era gol. Într-al doilea se afla ținta ei.

Lovi cu piciorul în pat.

— Trezește-te!

Kumal Pașa se ridică în capul oaselor, cu ochii mari și clipind în lumina pâlpâitoare. Nu-l văzuse niciodată fără turban. Era aproape chel, iar scalpul îi era mai palid decât fața.

— Lada Drăculea! făcu el, iar recunoașterea situației îi liniști trăsăturile din frică în tristețe.

— Lada Dracul, îl corectă ea. Prinț.

Avu îndrăzneala să-și încline capul, în semn de respect, ca și cum n-ar fi fost acolo ca s-o răpească. De parcă nu i-ar fi furat șansa prețioasă de a-l obține pe fratele ei și de a-l răni pe Mehmed dintr-o singură mișcare simplă.

— Unde-i Radu?

— S-a dus după Nazira. Se rătăcise de la căderea orașului, și...

Lada flutură torța prin aer, tăindu-i vorba.

— Nu-mi pasă ce făcea soră-ta. Voi doi întotdeauna ați complotat ca să mi-l luați pe frate-meu.

— A vrut să fie aici, spuse moale Kumal.

— Asta a fost ideea lui? Să mă răpească?

— Da. Nu ne-a plăcut înșelăciunea, dar a zis că-i necesară.

Lada râse și un freamăt cald îi umplu pieptul.

— Ei bine, eu venisem să-l răpesc, așa că se pare că avem mai multe în comun decât credeam.

— Întoarce-te cu mine. Sultanului îi pasă de tine. O să-ți ofere o înțelegere dreaptă. Nu mai poți continua pe calea asta.

— Pe ce cale crezi că sunt?

Ladei îl venea să-l plesnească. Purtarea lui calmă o înfuria.

— Ai ce ți-ai dorit, dar nu ești fericită. Îi ataci pe ceilalți și-i faci să sufere. Astea nu-s acțiunile unei persoane împăcate cu trecutul și viitorul ei.

Lada mârâi:

— Nu știi nimic despre mine sau trecutul meu.

— Îi știu trecutul fratelui tău. Și știu că-și poate găsi încă fericirea, chiar și în cele mai negre situații, fiindcă îl susține credința lui. Pe tine ce te susține?

— Sângele dușmanilor mei, spuse ea.

14

Edirne

NAZIRA NU ÎŞI EXAGERASE intenţiile. Îi dădea drumul Fatimei numai când era absolut necesar. Radu se lăsă pe spate pe pernă, zâmbind în sinea lui în timp ce Nazira se străduia să-şi mănânce cina ţinând-o în acelaşi timp pe Fatima de mână.

— Când vă întoarceţi la casa de la ţară? întrebă Radu.

Ştia că acolo fuseseră foarte fericite. Veniseră în Edirne ca să-l ajute, şi din moment ce asediul se terminase şi toată lumea era în sfârşit în siguranţă, el nu mai avea nevoie de ajutor. Dar avea să-i fie dor de ele. Viaţa fără Nazira în aceste ultime luni înspăimântătoare fusese o tortură. Avea să fie diferit, ştiind că e mulţumită, dar tot îi anticipa absenţa cu o tristeţe enormă.

— Nu ne întoarcem, spuse Fatima.

— Ce?

Nazira dădu drumul mâinii Fatimei, dar numai ca să-şi răsucească pe deget o şuviţă din părul Fatimei şi s-o mângâie.

— Am vorbit despre asta azi-noapte. Fatima şi cu mine o să stăm oriunde ai să stai tu.

— Dar Fatimei nu-i place să fie departe de casa ei!

Zâmbetul Fatimei era dulce şi ruşinos:

— Casa mea e familia noastră.

Zâmbetul Nazirei era ferm şi hotărât, ca toate lucrurile pe care şi le punea în minte.

— Suntem de acord în privinţa asta. N-o să mai fim niciodată separaţi.

Radu nu putu să nege valul de uşurare pe care-l simţi. Nu voise să le ceară asta. Dar nu le-o ceruse el – ele se oferiseră. Şi, după ce trăise atâta vreme fără onestitate şi fără dragoste, nu avea de gând să le respingă oferta.

— Mulţumesc! zise el, sperând ca ele să simtă tot ce voia să exprime prin acest cuvânt. O să-i cer lui Mehmed să-mi ofere un post în provincie, undeva unde sunt mai puţine amintiri.

— O să ne facem unele noi, zise Fatima şi îşi rezemă capul pe umărul Nazirei.

— De asemenea, zise Nazira, punând seducător o boabă de strugure în gura soţiei sale, ne-ar plăcea s-avem un copil.

Radu se înecă cu pâinea.

Tusea lui fu întreruptă de un ciocănit ferm. Se ridică atât de repede, încât se împiedică de pernă.

— Mă duc să văd cine-i.

În timp ce se grăbea să iasă din cameră şi să traverseze holul, o auzi pe Nazira râzând în urma lui. La uşa de intrare găsi un mesager care purta însemnul lui Mehmed.

— Sultanul, splendoarea sa Mehmed al II-lea, Cezar al Romei şi Mâna lui Dumnezeu pe Pământ, îţi solicită imediat prezenţa în Constantinopol.

Făcu semn din mână pentru a-i atrage atenţia lui Radu spre perechea de cai ce aştepta în stradă.

Lada, se gândi Radu. Deci mersese. Se întrebă ce se gândise Mehmed că poate Radu să reuşească. Ea nu avea să accepte niciodată captivitatea, aşa cum nu o făcuse nici mai înainte. Iar Radu nu putea schimba asta în niciun fel. Şi, totuşi, avea să se ducă. Avea să facă tot ce-i cerea Mehmed, pentru că nu ştia cum să facă altceva.

Gândul de a o vedea pe Lada îl înspăimânta. El nu era aceeași persoană pe care o lăsase ea în urmă. Cu toate acestea, nu și-o putea imagina diferită de cea care fusese întotdeauna. Și nu voia să vadă cum l-ar fi judecat și ce lipsuri i-ar fi găsit.

Dar cu Nazira și Fatima alături de el, ar fi găsit tăria să-și amintească faptul că lucrurile puteau – și trebuiau – să fie diferite. Avea să-i ceară un post lui Mehmed imediat. Astea nu mai erau probleme de care să se ocupe el. Sinceritatea în legătură cu asta nu era o trădare a prietenului său sau a surorii sale. Lada și Mehmed aleseseră puterea. Niciunul dintre ei nu-l alesese pe el.

Radu putea să se îndepărteze.

Mesagerul își drese glasul. Radu stătea acolo, tăcut, pierdut în propria lui istorie.

— Dă-mi câteva minute ca să-mi adun lucrurile, zise el și închise ușa cu blândețe.

Se răsuci și le găsi pe Nazira și pe Fatima stând în hol. Zâmbetul lui se așternu ca primul strat de gheață peste un râu, iarna. Rece și fragil.

— Am fost chemat la Constantinopol. Hotărârea voastră e pusă la încercare mai devreme decât am crezut cu toții.

Fatima îl surprinse, vorbind prima:

— Ne-am făcut deja bagajele pentru o astfel de situație.

Dispăru în sus pe scări.

Nazira îi oferi lui Radu un zâmbet înțepător, în timp ce-l privea fix:

— Nu poți să scapi de conversația asta prin chemări urgente în oraș. Și gândește-te la tot timpul pe care-l avem pe drum ca să discutăm despre familia noastră extinsă!

Se părea că, totuși, exista ceva mai înspăimântător decât Lada.

Radu fu salvat, pe parcursul lungii călătorii spre Constantinopol, de adăugarea la grupul lor a unui bei minor, chemat în legătură cu veniturile din biruri. Deşi Radu nu-l mai întâlnise până atunci, deveni rapid cel mai bun prieten al bărbatului, încurajându-l să-i spună toate detaliile vieţii sale.

Nazira îl urmărea şi aştepta, cu o sclipire amuzată în ochi. Radu nu scăpase de conversaţia despre... familia lor. Nu făcea decât să amâne inevitabilul. Dar avea să profite de orice amânare pe care o putea obţine.

Pe când treceau dincolo de ziduri şi intrau în Constantinopol, Fatima privea împrejur, minunându-se. Călătoriseră toată noaptea – o grabă solicitată de Mehmed, după câte se părea –, aşa că intraseră în Constantinopol când acesta era scăldat de zorii calzi şi aurii în cea mai blândă lumină. Radu încercă să-l vadă aşa cum ar fi făcut-o Fatima: fără fantome, fără sânge, fără apăsarea amintirilor, mai grele decât pietrele din ziduri. Nazira se întinse în spaţiul dintre ei şi-l strânse de mână.

— L-a făcut splendid.

Dar îşi păstră privirea neclintită asupra propriilor ei mâini.

Chiar dacă dimineaţa abia se ivise, sunetele ciocanelor şi şantierelor de construcţii răsunau deja ca o muzică prin aer, în timp ce ei ajunseră la palat. Fură întâmpinaţi de un servitor care-l îndreptă pe beiul ocupat cu birurile într-o altă direcţie şi-i ceru grupului lui Radu să-l urmeze.

— O s-o ajutăm pe sora ta, murmură Nazira lângă Radu. În orice fel putem. O să te scoatem din asta.

Radu încercă să-şi manifeste recunoştinţa printr-un zâmbet, dar fălcile îi erau prea încleştate. Lada nu îşi dorise niciodată ajutorul lui în perioada în care erau mici, iar atunci când, în cele din urmă, i-l ceruse, el i-l refuzase. Iar acum o făcuse captivă. Un hău de groază i se deschise în stomac când servitorul făcu

semn spre o uşă şi se înclină. Radu nu era familiar cu această încăpere, dar palatul avea numeroase zone de primire.

Inspirând adânc, Radu intră cu paşi mari, urmat de Nazira şi Fatima.

Mehmed se ridică de pe sofaua pe care şedea. Radu îşi plimbă privirea prin cameră. Mehmed era singur. Să fi fost Lada atât de sălbăticită de furie, încât să fi fost deja închisă într-o celulă?

Mehmed privi dincolo de Radu, la Nazira şi Fatima, care se înclinară frumos amândouă. Radu îşi aminti să facă la fel. Când se ridică, Mehmed continua să o privească pe Nazira. Trăsăturile lui autoritare nu arătau nimic unei persoane care nu-l cunoştea; dar Radu îl cunoştea.

Mehmed nu voia să rostească nimic din ce urma să spună.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Radu, în timp ce hăul de spaimă din el se adâncea. Unde-i Lada?

Mehmed scutură din cap.

— Nu-i aici.

Pieptul lui Radu se strânse. Închise ochii, liniştindu-se. Nu era moartă. Nu avea cum să fie moartă. Nu asta voise Mehmed să spună! Voia să spună că se afla în altă clădire. Radu avea să-i facă rost de un aranjament mai plăcut decât celulele reci şi umede ale temniţei pe care le văzuse când interogase un prizonier din partea lui Constantin. Cel puţin atâta lucru putea să facă!

— Unde-o ţii?

— Voiam să spun că nu-i aici deloc.

Radu se încruntă:

— Nu s-a întors Kumal? Ce s-a întâmplat?

Mehmed scutură din nou din cap şi, văzând schimbarea din privirea sa, de la spaimă la tristeţe, Radu simţi cum inima i-o ia la galop. Voia să se îndepărteze de orice avea să urmeze.

Radu îi aruncă o privire scurtă Nazirei, care avea o expresie plăcută şi plină de respect pe chip, în vreme ce aştepta veşti

despre preaiubitul ei frate. Stomacul lui Radu se strânse şi un tremur îl străbătu prin tot corpul.

— Ce-a făcut Lada? şopti el, ţintuindu-şi privirea în modelul floral al covorului gros.

Nu suporta să se uite la nimeni.

— Îmi pare atât de rău, zise Mehmed. Se pare că a intrat în cetate, vrând să te răpească. Dar l-a găsit pe Kumal. Mehmed făcu o pauză, ca şi cum îşi căuta următoarele cuvinte. N-a avut milă.

Radu se înecă, undeva între un hohot de râs şi un suspin.

N-a avut milă.

Când avusese vreodată? Radu căzu în genunchi, cu capul plecat.

— E vina mea. Trebuia să fiu acolo. Trebuia să mă duc eu după ea şi să-l trimit pe Kumal să... Dacă aş fi făcut aşa, atunci...

O mână uşoară, tremurătoare, i se aşeză pe umăr. Nazira şopti:

— Ce vrea să spună? Zi-mi ce vrea să spună, Radule.

Radu scutură din cap.

— Ar fi trebuit să ştiu. E soră-mea. Eu, dintre toţi oamenii, trebuia să ştiu că mila nu-i în firea ei. Ar fi trebuit să mă duc eu.

Îl costa atât de mult să fie un Drăculea! Crezuse că terminase de plătit pentru sângele care-i curgea în vine. Dar nu avea să termine niciodată. Preţul pentru a fi în familia lui era să-i fie mereu şi mereu luat tot ce îi era drag. Ei erau dragonii. Diavolii. Nu exista niciun fel de milă în ei sau pentru ei.

Nazira îngenunche lângă el.

— Spune-mi. Spune-mi exact ce vrea să zică.

Pedeapsa lui Radu era că trebuia să rostească el cuvintele. Să-i facă Nazirei una ca asta.

— L-a ucis.

Se iscă un bocet nepământean, pe un ton atât de jos, la început, încât Radu nu-şi dădu seama ce este până nu se transformă într-un urlet. Nazira, care fusese întotdeauna atât de puternică, era distrusă. Fatima se lăsă să cadă pe podea lângă ea, cuprinzând-o în braţe. Nazira striga şi suspina, agăţându-se de braţele Fatimei ca şi cum ar fi putut să se îngroape acolo şi să se ascundă de suferinţă.

Radu nu ştia ce să facă. Nu putea să facă nimic.

— Îmi... Nazira, îmi pare atât de rău, eu...

— Te rog! zise Fatima, scuturând din cap în chip de avertisment. Te rog, nu spune nimic!

Întinse un braţ spre el, iar Radu se târî spre cele două femei. Fatima îi ridică pe amândoi.

Radu şi-l aminti pe Kumal aşa cum îl văzuse ultima oară. Zâmbind. Făcându-i cu mâna. O imagine nechemată a fratelui său, a învăţătorului său, a prietenului său îi străpunse mintea ca o sabie. Lada îl ucisese pe Kumal. Cum o făcuse? Cu un cuţit? Cu o sabie? Kumal ripostase? Radu nu voia să-şi închipuie cum, nu voia să-şi imagineze. Şi nu se putea opri din asta.

Nu-şi dădu seama că suspinele guturale veneau chiar de la el până ce Fatima nu-l mângâie pe spate, şuşuindu-l uşor. Nazira se agăţă de braţul lui, cu degetele încleştate dureros în timp ce-l trăgea mai aproape şi-şi îngropa faţa în umărul lui. Tremura, tăcută acum, iar respiraţia îi era sacadată de suspine. Erau toţi trei amestecaţi într-un ghem de disperare.

Nu se cădea să se poarte aşa cu o servitoare, dar lui Radu nu-i mai păsa să continue prefăcătoria cu rolul Fatimei. Nu acum. Nu în faţa lui Mehmed, care nu făcuse nicio mişcare ca să îl aline sau chiar să îl atingă. Lasă-l pe Mehmed să vadă şi să ştie ceea ce dorea.

Radu plânse alături de familia sa pentru tot ce pierduseră. Pentru tot preţul plătit de ei din cauza lui.

15

Târgoviște

LADA SUPRAVEGHEA MÂHNITĂ PODUL.

— Suntem siguri că n-avem suficient praf de pușcă pentru a-l arunca pur și simplu în aer?

Nicolae îi puse o mână pe umăr și încuviință din cap, mohorât.

— Mă tem că va trebui să-l distrugem în modul clasic: forțându-i pe alții s-o facă.

Lada și Nicolae se aflau pe o colină, supraveghind munca. Dedesubt, oamenii ei păzeau un grup de nelegiuiți care demolau podul. Era primul din cele câteva pe care le aveau de vizitat în ziua aceea. Ea dorise să controleze totul, ca să fie sigură că se făcea treabă. Era, de asemenea, o ocazie să evalueze situația din provincie.

— Toată munca depusă ca să facem drumurile mai sigure, spuse ea, râcâind prin noroi cu o cizmă, iar acum trebuie să ne facem țara de neumblat.

— Știi că nu suntem obligați să facem asta.

Nicolae folosea din nou vocea aceea moale, care i se strecura Ladei ca o lamă printre coaste. Nu mai vorbiseră între patru ochi de când se certaseră în camerele ei. Ea nu voise asta. Nu o voia nici acum.

Rosti cuvintele ca pe niște lovituri furioase:

— Şi ce-ar trebui să facem în schimb?

Dincolo de cicatricea care-i împărţea faţa în două, expresia lui Nicolae era meditativă.

— Mi-a cam plăcut să fim bandiţi. Am putea s-o facem din nou. Să ne furişăm în noapte şi să nu privim niciodată înapoi.

Lada se lăsă pe spate, surprinsă. Se aşteptase ca el s-o împingă iarăşi spre un nou tratat.

— De ce am face-o?

— Fiindcă ar fi uşor. Fiindcă putem. Nu trebuie să alegem asta.

— Ţi-e frică?

Nicolae râse:

— Bineînţeles că mi-e frică. Tu ceri celei mai mari armate din lume să vină să se lupte cu tine. Am *fost* în armata aia. Ştiu ce poate să facă. Visez lucrurile alea în fiecare noapte. Sunt atât de speriat, încât a trebuit să tai din porţia de băutură ca să nu mai fac pe mine atât de des. Nicolae făcu o pauză şi tonul acela oribil de moale reveni. Se uita lung la ea, ca şi cum voia să şi-o întipărească în memorie. Mi-e frică să mor şi mi-e frică să te văd murind şi să n-o pot împiedica, zise. Fiecare pas pe care-l facem în direcţia asta pare un pas spre mormântul tău. Nu vreau să văd asta. Îşi drese glasul şi privi în lături, cu un zâmbet automat: Deşi bănuiesc că n-o să avem morminte. Ţepe pentru capete, dacă suntem foarte norocoşi.

Lada înălţă ochii spre cer. Îl lăsase pe Bogdan în Târgovişte, ca să evite nişte discuţii încărcate de emoţii de care nu voia să se ocupe. Se părea că ar fi trebuit să-l lase acolo şi pe Nicolae. Dar era unul dintre cei mai vechi prieteni ai ei, primul ei susţinător, cel care o introdusese în rândul ienicerilor. Tatăl ei îi dăduse un cuţit; Nicolae îi dăduse o sabie.

— Ai făcut-o, insistă el. Ai devenit prinţ. Nimeni nu spune că trebuie să *rămâi* prinţ. Avem atâtea alte opţiuni.

— Nu pot să plec.

— De ce?

Ca o melodie care îi răsuna mereu în minte, fără să o poată opri, Mehmed i se ridică dintre amintiri. *El* știa de ce. Numai el îi înțelesese această dorință, această ambiție, această nevoie de a avea propria ei țară. Nu putea să o abandoneze, pentru că Valahia *era* ea. Dacă ar fi putut să se îndepărteze de Valahia, dacă ar fi putut să o lase altora, Lada nu ar mai fi *existat*. Era atât de simplu.

— O să rămâi cu mine?

De data asta nu-i pusese un cot în gât. În schimb, îi întindea mâna, privindu-l în ochii căprui, încercând în continuare să-și dea seama cum se schimbaseră. Când el își lăsă mâna într-a ei, ea își dădu seama ce lipsea din privirea lui din ziua în care îl atacase.

Nicolae nu mai avea speranță.

Optimismul lui, ascuns de umorul întunecat și sângeros, fusese o constantă a vieții ei. Era un bărbat care își privea propria moarte cu ochii. Mai văzuse oameni care o priveau așa, dar numai când ținea o armă. Nu când le întindea mâna.

— Nicolae, eu...

Podul se prăbuși cu un zgomot asurzitor în apa râului de dedesubt.

Nicolae și Lada se răsuciră să privească.

— O! făcu Nicolae, poticnindu-se într-o parte a Ladei.

Ea se clătină sub greutatea lui.

— Ce...

Nicolae privi peste umăr, apoi o împinse pe Lada la pământ. Tresări, căzând în genunchi.

— Ce-i cu tine? întrebă Lada, ridicându-se.

Nicolae se prăbuși în față.

Avea două săgeți de arbaletă înfipte în spinare. Cercuri întunecate de sânge îi înfloreau pe tunică. Lada cercetă cu privirea

liziera pădurii, unde un bărbat pregătea o a treia săgeată. Sări peste Nicolae și țâșni, strigând. Asasinul încărcă arbaleta.

Cuțitul ei îi găsi gâtlejul înainte ca degetul lui să găsească trăgaciul.

Îi spintecă gâtul, apoi îl urmă la pământ, înjunghiindu-l din nou și din nou și din nou. Se opri numai când ochii lui sticloși rămaseră ațintiți spre cer, lipsiți de viață, iar mâna ei se umpluse de sânge.

O parte din ea voia să alerge înapoi. Să îl ajute pe Nicolae să se ridice.

Cealaltă parte din ea știa exact ce însemna când sângele se împrăștia atât de repede, când săgețile atingeau acele părți din corp. Săgețile acelea îi fuseseră destinate ei. Pe prima, Nicolae o primise din greșeală, pentru că se întorseseră spre podul care se prăbușea. Dar pe a doua o primise cu intenție. Poate că Lada mai avea timp pentru a-i mulțumi. Pentru a-l ocărî că a fost atât de prost. Pentru a-i spune că regretă. Dar nu voia să spună nimic din toate astea.

Nu când însemnau același lucru cu rămas-bun.

Alergă înapoi spre el, fiecare pas – o răsuflare, fiecare pas – o bătaie de inimă, fiecare pas – o eternitate.

Se lăsă să cadă lângă el, ridicându-i capul în poală. El o privi lung, iar fața lui urâtă și atât de dragă era palidă. Ea îi dădu părul din ochi, mângâindu-l pe frunte.

Sângele de pe mâinile ei se întinse pe pielea bărbatului, iar ea se panică la vederea lui. Trebuia să-l curețe, să dea sângele ăla de pe el. Ochii o înțepau îngrozitor și gâtul strâns o făcea să vorbească cu greutate:

— Ai zis c-o să mă urmezi până la capătul pământului! Îi susținu privirea, deși ochii lui își pierdeau concentrarea. Mă aștept să te ții de cuvânt. Suntem foarte departe de capătul pământului.

Rânjetul lui Nicolae se întinse mai încet decât sângele care băltea sub el.

— Nu, Lada. Am ajuns deja acolo. Doar că te-am întrecut.

— Ai grijă, sau chiar că o să-ți expun capul într-o țeapă.

Nicolae râse.

Și apoi muri.

— Dar pentru cine lucra asasinul? întrebă Bogdan.

Stătea la o masă din colțul bucătăriei, împreună cu Daciana, Oana și Ștefan. Mirosul reavăn de țărână se agăța de ei, la fel ca amintirea coborârii trupului lui Nicolae în pământ, cu doar o oră în urmă.

Lada lovi un scaun. Acesta lunecă peste pardoseala de piatră inegală înainte să se răstoarne și să troncănească pe jos.

— Nu contează pentru cine lucra!

— Ar fi fost mai bine să-l prindem viu și să obținem informații, zise Daciana. Atunci am ști cine te voia moartă.

— Cine *nu* mă vrea moartă? Aia ar fi o listă mai scurtă.

Lada umbla de colo-colo, învârtindu-se prin încăpere, mânioasă și devastată, vrând să facă ceva, orice, numai să nu se mai simtă așa. Își frecă brațele pentru a nu-și smulge părul din cap.

Ultima dată când pierduse unul dintre oameni fusese Petru, omorât chiar în acest castel. Încă o durea pierderea lui. Dar Nicolae... Pe Nicolae se bazase, de el avusese nevoie într-un fel în care de puțini oameni avea nevoie. Și chiar dacă ea se îndoise de el, Nicolae îi rămăsese loial până la sfârșit. Își aflase sfârșitul *din cauza* loialității pe care i-o păstrase.

— Dacă ne..., începu Bogdan, dar Lada îl întrerupse.

— Nu contează. Asasinul a dat greș.

Nu dăduse greș pe de-a-ntregul. O parte din ea se dusese în pământ odată cu Nicolae. Nu știa cât de mare era această parte.

Rana era încă prea sensibilă, prea nouă ca să-şi dea seama cum se va forma cicatricea. Îşi dori să o aibă înscrisă pe chip, aşa cum fusese cicatricea lui Nicolae. Dorea o mărturie vizibilă a ceea ce pierduse.

Lada îşi ridică scaunul, îl târî înapoi la masă şi se aşeză.

— Avem prea multe de făcut ca să ne îngrijorăm cine a trimis un asasin. Şi avem un aliat de încredere mai puţin, deci fiecare are mai multă muncă de făcut. Prima problemă e că n-avem destui oameni. Chiar dacă recrutăm ocnaşi şi vagabonzi, suntem depăşiţi numeric cu mult. Mă aştept ca Mehmed să vină cu cel puţin douăzeci de mii, probabil treizeci sau patruzeci. Noi avem, în momentul ăsta, cel mult cinci.

— Lada! Daciana se aplecă peste masă, întinzându-i o mână. Lasă-mă să te ajut. Odihneşte-te puţin.

Lada se uită lung la mâna Dacianei, apoi o privi în faţă. Daciana era puternică. Toate femeile valahe erau – pentru a supravieţui, nu puteau fi altfel. Lada zâmbi. *Aveau* să ajute.

— Femeile pot să lupte. E ţara lor în aceeaşi măsură în care e şi a bărbaţilor.

— Femeile? pufni batjocoritor Bogdan.

Mama lui îl plesni peste umăr:

— Nu suntem nişte flori delicate. Ne rupem spatele spălând, lucrând pământul şi născând copii. Putem să batem duşmanul la fel de lesne cum batem covoarele.

Lada încuviinţă din cap.

— Oricine e suficient de puternic o să lupte. Bărbaţi, femei, nu contează. Avem mult de lucru înainte de începerea bătăliei propriu-zise, şi n-avem timp decât până la jumătatea primăverii. Mehmed n-o să vină până atunci.

Din punct de vedere logistic, era imposibil. Mehmed trebuia să aştepte până ce nu mai exista riscul de a îngheţa de moarte, până ce putea să prade pământurile şi să îşi hrănească oamenii.

— O să începem de îndată să strângem şi să instruim femeile. Copiii şi bătrânii o să fie trimişi în munţi.

— Şi bolnavii? întrebă Daciana ironic.

— O, am alte planuri pentru ei.

Lada zâmbi ca răspuns la privirea nedumerită a femeii.

Ştefan şedea nemişcat, ca de obicei ultimul în a atrage atenţia.

— Tot o să fim depăşiţi numeric şi din punct de vedere al instrucţiei, zise el. Ce altceva mai avem?

— Matei.

— Ai încredere în el?

— Deloc. Dar am aflat că a primit bani de la papă ca să lupte cu necredincioşii. Şi nu vrea să facă faţă unei întregi armate otomane care-şi ridică tabăra la graniţele lui. E spre binele lui să păstreze Valahia liberă. O să ne-ajute.

Ştefan părea îngrijorat.

— Ce-i? întrebă Lada.

— N-am încredere în el c-o să folosească banii pentru ce erau destinaţi. De mult timp încearcă să strângă bani pentru alte scopuri.

Ştefan aşteptă, placid şi răbdător. Ajunsese deja la o concluzie, Lada putea simţi asta. Frustrată, trecu în revistă ce ştia despre Matei. De ce avea nevoie de bani. Apoi îşi smuci capul pe spate şi privi în tavan.

— Coroana luată de Polonia. Coroana pe care nu-şi permitea s-o recupereze. Lada înjură, scrâşnind din dinţi. Coroana aia stupidă, inutilă. Neîndoios, continuă să fie obsedat de ea. Dar a luat banii cu promisiunea că o să lupte cu necredincioşii. Nu poate să-şi atragă mânia întregii Biserici catolice. Va *fi nevoit* să vină.

Ştefan nu-i răspunse.

Lada ridică din umeri ca să-şi alunge de pe ceafă înţepătura rece a fricii.

— O să vină sau o să plătească, într-un fel sau în altul.

— Eu cred c-o să vină, îi zâmbi Bogdan încurajator.

— Eu cred că nu știi nimic despre Matei, așa că n-ar trebui să oferi o părere pe subiectul ăsta, se răți Lada.

Bogdan tresări ca și cum ar fi fost lovit.

Oana se foi pe scaun, dar Lada evită să-i privească. Nu era corectă cu Bogdan. Dar era prinț; nu avea nevoie să fie corectă.

— Avem vreun ban? întrebă Oana, schimbând clar subiectul.

— Nu.

Ar fi trebuit să aștepte un an sau doi, să lase țara să se așeze, să înceapă să primească dările. Dar ideea de a sta în castelul ăsta, adunând încet monede, căutând la un viitor în care Valahia avea să fie liberă, când viitorul acesta era deja dureros de aproape... Ar fi trebuit să aștepte, dar n-ar fi putut niciodată s-o facă.

— Arme? întrebă Daciana.

— Vărul meu Ștefan nu ne poate trimite trupe, dar ne-a trimis ceva praf de pușcă și tunuri de mână. O să trebuiască să le folosim strategic. Avem o mulțime de arcuri și arbalete.

— Ce fac toți dulgherii ăia? întrebă Bogdan.

Lada îi invitase în capitală pe toți cei care aveau cunoștințe de dulgherie și experiență în tăierea pădurilor. Câțiva dintre oamenii ei supravegheau sarcina uriașă. Nu era nevoie de multă îndemânare, doar de multe provizii și multă mână de lucru.

Lada zâmbi din nou:

— Se ocupă de alt proiect.

— Deci avem bărbați și femei. Și bolnavi, după câte se pare! zise Daciana, în timp ce-l urmărea pe Ștefan luând note și calculând în mare câte trupe se adăugau dacă recrutau și o mare parte din femeile din țară. Ceva praf de pușcă. Câteva tunuri de mână. Întărim orașele?

— Nu, spuse Lada. Dacă se lasă cu asediu, pierdem în orice situație. Trebuie să nu ajungem în niciun caz la asta.

Ștefan încuviință din cap tăcut.

Daciana îl urmărea, iar teama desena noi riduri în jurul ochilor ei.

— O să fie suficient ce-avem?

— Nu, zise Lada și se aplecă în față, uitându-se la calculele lui Ștefan.

Aveau să fie depășiți numeric cu cel puțin patru la unu. Probabil mai mult, în funcție de cât de tare își dorea Mehmed să o dea drept exemplu. Și îi lipseau atâtea lucruri de care avea nevoie. Și oameni. Nicolae. Petru. *Și Radu.*

Dar avea să facă asta în ciuda a ceea ce îi lipsea. Era suficient de puternică. Țara ei era suficient de puternică. Avea să-i arate lui Mehmed de ce el nu avea să dețină niciodată Valahia, de ce nu avea să o dețină niciodată pe ea.

— Avem altceva: pământul. O să folosesc fiecare stânjen din el împotriva otomanilor.

Din obișnuință, degetele Ladei atinseră cuțitele de la încheieturi.

— Imperiul vine după noi, iar eu am de gând să învinge.

16

Constantinopol

MEHMED ÎȘI PUSE ÎNTR-O DOARĂ o mână pe spatele lui Radu.

— Cel puțin Kumal a murit știind că sora lui era în siguranță.

Radu era aplecat în față, cu capul ascuns în mâini. Le lăsase pe Nazira și Fatima – în sfârșit adormite, din fericire, încolăcite una în jurul celeilalte, cu chipurile palide și golite de durere – după o noapte lungă, neliniștită. Radu nu dormise. Nu mâncase. Nu își dorea nici una, nici alta.

— N-aveam cum să știm...

Radu suspină, pentru a-l face pe Mehmed să tacă. Mehmed își mută mâna pe spatele lui Radu, dar nu se îndepărtă. Ședeau, umăr la umăr, în camera privată a lui Mehmed.

Vocea lui Radu era plină de fisurile mici care îi străbăteau acum întregul suflet.

— Puteam să știm. Ar fi *trebuit* să știm. Din toată lumea, noi ar fi trebuit să fim ultimii care s-o subestimăm. Și eu știam că-l urăște pe Kumal. Întotdeauna l-a urât. Eram atât de nerăbdător s-o văd pe Nazira și să aflu...

Se opri, înghițindu-și ultimele vorbe. *Să aflu și ce s-a ales de Ciprian.*

— Și să aflu ce s-a întâmplat cu ea din ce nu gândisem că se poate întâmpla. Kumal a plătit prețul în locul meu.

— Dacă ai fi mers acolo, te-am fi pierdut pe tine.

— Nu m-ar fi omorât.

Radu tăcu pentru o clipă. De fapt, Lada promisese să facă asta într-o zi.

— Indiferent de asta, eu eram ținta ei. Kumal mi-a luat locul. E mort din vina mea.

— E vina Ladei.

— Atunci e vina noastră. Noi suntem cei care-am pus-o în situația asta.

Mehmed se ridică. În expresia lui era o mândrie rece pe care Radu nu o simțise niciodată adresată lui când erau singuri. Era privirea unui sultan, nu a unui Mehmed.

— Și-a luat propriile decizii. Nu eu i-am cerut să atace Bulgaria. Aș fi făcut tot ce-mi stătea în putință ca s-o ajut.

Radu ridică o sprânceană, prea obosit de durere și vinovăție pentru a se supune nevoilor lui Mehmed.

— Ai fi făcut? Serios?

O undă de vinovăție trecu rapid prin ochii lui Mehmed. Apoi el se îndepărtă, încleștându-și mâinile în timp ce umbla de colo-colo.

— Nu putem să lăsăm lucrurile așa. Mi-a ucis ambasadorii, mi-a atacat unul dintre vasali și a ucis un pașă aflat într-o misiune diplomatică.

— O misiune de *răpire*.

Mehmed se opri, surprins de corectură.

— Radu! făcu el, cu mustrare în voce.

Radu ridică din umeri.

— De ce trebuie să ne prefacem când suntem numai noi doi de față?

Sprâncenele lui Mehmed se apropiară, gura i se strânse într-o linie aflată undeva între provocare și zâmbet.

— A, renunți la prefăcătorie? E vremea pentru onestitate?

Radu privi în podea. Faţa îi ardea mai strălucitor decât vasul de mangal din cameră.

Mehmed se lăsă pe vine în faţa lui, forţându-l să-l privească în ochi.

— Îmi pare rău, prietene, dar nu pot lăsa lucrurile aşa. Ameninţă tot ce am construit... tot ce-am construit *noi*. E un precedent prea periculos. Trebuie să mă duc după ea.

— Înţeleg. Şi nu sunt împotrivă.

Radu ura faptul că resimţea moartea unui om mai mult decât a miilor de oameni din Bulgaria. Dar de data asta era ceva personal. Lada se asigurase de asta. El bănuia că ea *voia* să fie atacată, deşi nu îşi putea da seama ce motiv avea.

— O să mă ajuţi?

— Ştii că întotdeauna o s-o fac.

Mehmed îi mângâie obrazul lui Radu cu dosul degetelor. Acestea zăboviră acolo câteva secunde în care Radu nu respiră, apoi Mehmed zâmbi. Era zâmbetul care însemnase protecţia şi chinul lui Radu vreme de atâţia ani.

Radu era împietrit de tristeţea a tot ce îl costase dorinţa lui pentru acel zâmbet, şi ce avea să continue să-l coste.

— Nu putem s-o subestimăm, zise el.

— N-o s-o facem. Nu de data asta.

Mara Brancovici şedea cu spatele drept, în rochia ei croită strâns. Radu nu înţelegea împotrivirea ei în a adopta veşmintele şi straturile vaporoase ale otomanilor, mult mai confortabile – şi mai frumoase. Chiar şi Urbana, aşezată la masă lângă Mara, se convertise în cele din urmă la *entari* şi iminei. Alături de ele se aflau Aron şi Andrei Dăneşti, care încă trăiau în Constantinopol ca oaspeţi ai lui Mehmed, Işak Paşa şi Mahmud Paşa, paşi mai în vârstă care se făcuseră remarcaţi la zidurile

Constantinopolului, precum și comandantul ienicerilor, Ali Bei. Toți priveau prezența Marei și a Urbanei cu o dezaprobare intrigată.

— E *Valahia*, spuse Ali Bei.

Deși ienicer, era totodată bei și avea o barbă atent tunsă și aranjată, pentru a corespunde poziției sale. Era mai tânăr decât pașii, având în jur de treizeci și cinci de ani. Uneori, Radu uita că el însuși nu avea nici nouăsprezece ani, iar Mehmed doar douăzeci și unu. Trăiseră oare chiar atât de multe vieți în atât de puțini ani?

Ali Bei își încrucișă brațele și continuă:

— Nu cred că-i cazul să ne îngrijorăm.

— Nu pentru Valahia ne îngrijorăm, zise Radu. E vorba de soră-mea. S-a instruit cu Ilyas Bei, iar apoi cu Huniade.

— Ilyas? pufni ironic Ali Bei. Trădătorul?

— L-a ucis.

Radu alungă amintirea acelei nopți când Ilyas Bei – prietenul lor – încercase să-l asasineze pe Mehmed. Lada îl omorâse pe Ilyas, dar Radu îl omorâse pe complicele acestuia în conspirație, Lazăr. Propriul lui prieten. În acel moment păruse un act de neevitat, dar câte alegeri inevitabile ale lui duseseră la consecințe de neiertat?

Ali Bei păru ușor intimidat.

— Prea bine. Ienicerii o să conducă asaltul, luând Dunărea și asigurând trecerea peste ea. După asta, o să cercetăm și o să eliberăm drumurile. Ar trebui să luăm cu ușurință Bucureștiul, și la fel și Snagovul. E mai puțin strategic, cât demonstrativ. Iscoadele mele îmi spun că a plătit patronatul mănăstirii de pe insulă. Ar trebuie să ne asigurăm că luăm tot ce contează.

Işak Paşa se aplecă înainte, bătând cu degetul în însemnările sale. Radu nu avea încredere în majoritatea pașilor care serviseră sub Murad, dar Işak Paşa fusese întotdeauna devotat

și angajat în planurile lui Mehmed. Și Kumal avusese încredere în el. Radu îl ascultă cu o înțepătură dureroasă de jale, dorindu-și ca în locul lui să se afle Kumal.

— Spahiii mei o să fie însărcinați cu căutarea proviziilor, spuse Işak Paşa. E încă devreme, dar există multe pământuri cultivate între Dunăre și Târgoviște, așa că logistica pentru campanie n-ar trebui să fie foarte solicitantă pentru resursele noastre. Aș prefera vara mai târzie sau toamna timpurie, dar ne putem descurca. O să facem planuri pentru un asediu scurt.

Mehmed încuviință din cap. Era așezat pe un scaun mai ridicat, în capătul camerei, separat de masa lor.

— Radu Bei o să aibă comanda a patru mii de călăreți. Își cunoaște sora și pământurile.

Radu presupunea că ar fi trebuit să fie recunoscător pentru o asemenea dovadă de încredere. Se prefăcu cât putu de bine, cu o plecăciune sumbră. Conflictul acesta era atât de personal, încât părea că se desfășoară de fapt între Mehmed, Lada și Radu. I se părea greșit să fie plănuit pe teren, cu zeci de mii de oameni. Cum de se ajunsese aici?

— Dați-mi o schiță amănunțită a Târgoviștei, zise Urbana și își trecu leneș degetele peste cicatricea netedă și strălucitoare care-i acoperea jumătate din chip, o mărturie a prezenței sale la cel mai mare asediu din istorie. Pot să-i dobor zidurile într-o zi.

Aron Dăneşti se întoarse spre Urbana:

— N-avem o schiță, dar putem să-ți desenăm una și să-ți dăm toate detaliile.

Andrei scoase o bucată de pergament și începu să deseneze, în timp ce Aron privea peste umărul lui și-i șoptea îndrumări.

Mara Brancovici scria o listă, cu caligrafie elegantă.

— Evident, spuse ea, că putem conta pe susținere din partea bulgarilor. Lada e cunoscută acolo ca Doamna Țepeș, iar ei se agită în direcția răzbunării. Serbia o să contribuie cu oameni.

O să le scriu contactelor mele italiene, sfătuindu-i să nu se amestece, dar nu cred că va fi necesar nici măcar atâta.

— Saşii? întrebă Mehmed.

— Oh, ei o detestă pe Lada. Ai văzut vreo xilogravură de-a lor? Pur şi simplu oribile. Mara îşi reţinu un zâmbet amuzat. N-o să aibă parte de niciun ajutor din partea lor. Dar nici noi. Singura persoană pe care o urăsc mai mult decât pe Doamna Ţepeş este Alteţa Ta.

— Dar Ungaria? făcu Ali Bei. Dacă s-a instruit cu Huniade, sigur sunt aliaţi.

Mara îşi ţuguie buzele, bătând cu pana în foaie şi lăsând o serie de puncte.

— Poate. Dar Matei Corvin nu-i seamănă deloc lui taică-său. E un om de stat, nu un războinic. Sunt sigură că există fisuri care ar putea fi lărgite dacă se aplică suficientă presiune. Mara făcu o pauză, gânditoare, şi desenă un cerc. A primit recent o sumă mare din partea Bisericii Catolice, pentru cruciade, adăugă ea.

— Am crezut că s-a terminat cu nenorocitele alea de cruciade, bombăni Mahmud Paşa.

Era cel mai bătrân din încăpere, şi părul lui, cândva negru, îi albise. Şi el purta cicatrice ca urmare a asediului şi a deceniilor anterioare de asedii.

— Avem deja preţioasa lor capitală creştină. La ce mai pornesc în cruciade acum? încheie el.

— Lada are susţinerea catolicilor, atunci? îl întrerupse Ali Bei. Ar *trebui* să ne îngrijorăm în privinţa italienilor?

Mara scutură din cap:

— Convertirea ei e privită cu o cantitate corespunzătoare de scepticism. Conexiunea catolică trece prin Matei. Dacă putem s-ajungem în vreun fel la el, ar trebui s-o facem. Dar încă nu putem să contăm pe el că nu va intra în luptă. O să mă gândesc la ceva.

— Şi Moldova? întrebă Mehmed.

Mara îşi consultă lista. Radu se întrebă dacă exista vreo ţară din Europa cu care să nu aibă legături.

— Tânărul lor rege, Ştefan, e o forţă de luat în seamă. Şi, după câte se spune, foarte şarmant şi atrăgător, cel puţin aşa sună propunerile primite de sora mea. Mara făcu o pauză şi îi zâmbi inofensiv lui Mehmed: Pe care ea, desigur, le va respinge, aşa cum îi recomandă sora ei mai mare şi de încredere.

Radu îşi înăbuşi un hohot de râs. Chiar şi într-un consiliu de război, Mara găsise o modalitate de a-i reaminti lui Mehmed cât de valoroasă era şi ce important era să fie ţinută aproape şi fericită. Cu cât le cunoştea mai mult pe femeile din jurul lui, cu atât Radu se întreba dacă exista *vreuna* dintre ele care să nu fie îngrozitoare în secret.

Mara continuă:

— Aş recomanda să nu se încerce nicio pregătire de atac dinspre Moldova. Ar trebui să nu-i luăm deloc în considerare.

Ali Bei arătă spre harta mare din centrul mesei:

— Regele Ştefan va proteja hotarele. Dar dacă trimitem forţe în apropiere, aici, îl vom obliga să rămână înăuntrul lor şi sub tensiune, pentru a-şi apăra propria ţară, în loc să vină în ajutorul Valahiei.

— Aşadar, n-o să aibă niciun fel de ajutor în afara Ungariei, şi până şi ăsta este îndoielnic, remarcă Mehmed, părând mulţumit.

— Zece mii de oameni ar trebui să fie mai mult decât suficienţi, spuse Mahmud Paşa.

Mehmed ridică o sprânceană:

— O să mergem cu şaizeci de mii.

Işak Paşa tuşi, bolborosind. Furios, deschise gura ca să îl contrazică, dar apoi îşi aminti de locul său. Coborî privirea sub masă.

— Cum crede Înălțimea Voastră că-i mai bine. Așa se va face.

Cei doi pași nu păreau mulțumiți. Pentru că își păstrau propriile armate, nu erau finanțați de sultan, la fel ca ienicerii. Plecatul la război era un demers costisitor. Spre deosebire de ei, Ali Bei zâmbea, ca și cum anticipa o după-amiază distractivă. Conducea cele mai bine instruite unități de luptă din lume. Fără îndoială că vedea asta ca pe un prilej bun pentru a-i reaminti lui Mehmed de valoarea lor.

Imperiul își făcuse planul de acțiune. Dar mai erau de față încă trei valahi. Iar Radu voia să-și facă intențiile clare când avea să fie vorba despre tronul lor:

— Când luăm Târgoviștea, Aron o să fie încoronat prinț.

Aron înclină capul, iar Andrei încuviință. Radu știa, la fel ca și ei, că pretențiile lui la tron erau la fel de puternice ca ale lor. Liniile Drăculeștilor și Dăneștilor succedaseră violent și alternativ la tron de decenii întregi și niciuna dintre familii nu avea dreptul la el mai mult ca alta. De fapt, pretenția lui Radu era chiar mai puternică, din moment ce era favoritul sultanului. Dar el le voia susținerea și încrederea. Ceea ce s-ar fi întâmplat doar dacă nu l-ar fi privit ca pe o amenințare. Poate că din cauza asta fuseseră cruzi cu el în copilărie. El nu înțelesese încă natura rivalității lor, dar ei o prinseseră de timpuriu. Luptele din pădure erau o reflexie a realității, jucată la scara copilăriei.

În luptele acelea nu câștigase Radu, dar nici Aron sau Andrei. Câștigase Lada.

Cu toate acestea, frații Dănești se transformaseră în niște adulți inteligenți. Nu avea niciun fel de presimțiri negre dându-le țara pe mână. Cu siguranță lui nu îi trebuia.

— E cazul să știți, zise Mara cu voce moale, că rapoartele mele spun că Lada a ucis aproape toți Dănești rămași în Valahia. Cei care sunt încă în viață au fugit în țările dimprejur.

— Știm.

Aron nu părea supărat sau răzbunător, doar obosit, trist și puțin speriat. Radu îi întâlni privirea și împărtiră un moment de înțelegere. Nu erau bărbați conduși de răzbunare. Aron își purta numele de familie ca pe o mantie a responsabilității, nu ca pe o pelerină a îndrituirii.

Mehmed se ridică.

— Ne angajăm cu forță și ne mișcăm rapid. Nu-i oferim niciun fel de oportunități. Luăm capitala, asigurăm țara și-i arătăm restului Europei că nu tolerăm niciun fel de ofensă sau agresiune îndreptată către – sau dinspre – statele noastre vasale.

— Și fata prinț? întrebă Ali Bei.

— O vreau vie, spuse Mehmed, fără a oferi explicații. Cu orice preț.

Radu le spuse despre planuri Nazirei și Fatimei, cu inima grea. Era ușurat că Lada nu avea să fie ucisă – chiar și acum –, dar nu se aștepta ca Nazira să simtă același lucru. Indiferent de asta, nu credea că o să își poată vedea sora sau să vorbească cu ea din nou. Urma să lase asta în seama lui Mehmed.

Radu trecu repede peste detaliile campaniei, concentrându-se pe calendar.

— Nu vreau să vă părăsesc atât de curând, dar e responsabilitatea mea.

— O să venim cu tine, zise Fatima, ridicându-se deja să împacheteze lucrurile.

Radu zâmbi cu afecțiune:

— Îți dai seama că merg la război.

Nazira se ridică și ea. Arăta amețită, incapabilă să se concentreze. Fatima o ajută cu blândețe să se așeze din nou.

— Atunci o să te întâlnim acolo, spuse Fatima.

— Mehmed mi-a cerut să mai rămân o vreme după ce-l instalăm pe Aron pe tron.

— De ce Aron? se răsti Nazira. Știu un alt moștenitor mult mai merituos.

Radu se întinse după pachetul de haine pe care-l ținea Nazira. Femeia privea veșmintele ca și cum nu-și dădea seama cum îi ajunseseră în mâini. I le dădu lui Radu. În loc să le pună în cufăr, el le așeză înapoi pe pat.

— Știi că nu-mi doresc asta. Dar înseamnă c-o să stau în Târgoviște încă o vreme după ce se termină conflictul. Voi două ar trebui să vă întoarceți la Edirne sau la țară și să mă așteptați. Doar dacă nu vreți să rămâneți aici.

— Abia aștept să plec din orașul ăsta blestemat.

Cuvintele Nazirei erau umbrite de amintirile pe care le împărțeau cu toții. Iar acum orașul acesta îi adusese vestea morții fratelui ei.

Fatima luă hainele pe care Radu le pusese pe pat și le mută în cufăr.

— O să ne întâlnim cu tine în Târgoviște după ce se va termina lupta. O să fie frumos să vedem de unde vii.

O spuse atât de convingător, încât Radu aproape că o crezu că nu o deranjează o călătorie atât de lungă. Ridică o sprânceană, iar Fatima privi în lături, îmbujorându-se din cauza minciunii.

— Nu trebuie să faceți asta, zise Radu.

Nazira se ridică pentru a se alătura Fatimei, dar apoi se clătină lângă pat, împleticită și fără direcție. Radu știa cât de tare încerca să fie curajoasă. Cât se străduia să funcționeze în ciuda durerii copleșitoare. Îi va face bine Nazirei să iasă din orașul ăsta. Radu avea să încerce în schimb să le convingă să se ducă acasă. Indiferent de direcție, Nazira trebuia să fie scoasă din Constantinopol.

Fatima vorbi pentru amândouă:

— Dar vrem să ne alăturăm ţie, în Valahia.

— N-aţi vrea dacă aţi mai fi fost înainte.

— Atunci o să venim şi-o să descoperim cât de mult n-am fi vrut. Sora ta... o să stea acolo, în Târgovişte, când terminaţi? întrebă Fatima.

Nazira încremeni la auzul numelui Ladei. Radu ura faptul că prezenţa lui în viaţa Nazirei o adusese şi pe Lada în ea, şi toată pierderea şi vărsarea de sânge asociate ei. Îşi iubea sora, dar...

Dar oare *chiar* o iubea? Ştiind că ajunsese în cele din urmă cea mai rea versiune a ei posibilă?

— Nu, zise Radu. O s-o aducă aici. N-o să mai fie niciodată liberă.

Pentru Lada, aceasta era cea mai crudă soartă. Ştia că sora lui mai degrabă ar fi murit în luptă. Dar nu avea să i se îngăduie asta. Radu simţi ceva ascuţit şi rău în interiorul lui întărindu-se pe când anticipa modul în care lipsa de putere şi captivitatea aveau s-o distrugă pe sora lui.

Bun. Aşa să fie.

17

Dunărea, teritoriu otoman

LADA ERA CULCATĂ PE BURTĂ, trăgând cu ochiul, de după adăpostul de stânci, la întinderea largă a Dunării. Putea să-şi dea seama de activitatea agitată de pe celălalt mal, deşi era prea departe ca să zărească detalii. Dar era suficient de aproape. Suficient de aproape ca să ştie că veniseră. Suficient de aproape ca să ştie că *el* venise.

Mehmed.

Şi, probabil, şi Radu.

Lada o şterse înapoi, oprindu-se când ajunse la arborii care-i ascundeau pe Ştefan, Bogdan şi oamenii pe care-i alesese cu mâna ei ca să-i conducă soldaţii.

— Sunt în câmp deschis. Ceea ce înseamnă că nu se aşteaptă la necazuri până ce nu intră în interiorul hotarelor Valahiei. Dacă nu pot să treacă Dunărea, pot să aibă toţi oamenii din lume şi tot n-o să le fie suficienţi pentru invazie.

— O s-o treacă în cele din urmă.

Doru îşi scărpină nasul cu un deget bont şi murdar. Era isteţ, brutal şi se pricepea să conducă oamenii, dar de fiecare dată când îl privea, Lada îşi amintea de cine nu era acolo: Nicolae. Încercă să nu îl urască pe Doru pentru asta. Nu îi reuşea întotdeauna.

— Nu și dacă-i costă prea mult. Mehmed pune preț în primul rând pe stabilitate. N-o să rişte s-o tulbure numai ca să ne pedepsească. Dacă-i lovim suficient de tare acolo, o să se retragă.

Doru miji ochii a îndoială:

— De unde știi...

— Nu-i pune întrebări.

Tonul lui Bogdan era plat. Ochii, totuși, îi erau amenințători. Doru lăsă capul în jos, plin de căință.

— O să instalăm o linie de-a lungul malului ăstuia.

Lada avea aici patru sute de oameni. Restul forțelor ei se aflau în adâncul țării, formând linii după linii de apărare. Dar patru sute de oameni bine folosiți la o traversare a râului puteau opri în loc treizeci de mii de oameni pe celălalt mal.

— Atenționați arcașii să fie gata să-i culeagă când o să încerce să plutească încoace. Și rămâneți ascunși cu orice preț. Nu vrem să stricăm surpriza.

Lada zâmbi în direcția Dunării. Era prima dintre surprizele pe care le plănuise, dar, dacă funcționa, avea să fie singura necesară.

În noaptea aceea, chiar dacă Lada era bine ascunsă printre trestiile de pe mal, un bărbat se strecură prin stufăriș și se lăsă lângă ea.

— Cum m-ai găsit? întrebă ea.

Ștefan ridică din umeri.

— Ei bine?

Aștepta raportul lui. Ștefan traversase râul la o poștă în aval, pentru a iscodi tabăra dușmană. Lada nu crezuse că o să se întoarcă atât de curând.

— Șaizeci de mii.

Lada se înecă și-și înăbuși tusea cu mantia verde-închis, cu glugă, pe care o purta pentru a se topi în umbre.

— Șaizeci de mii? Câți luptători?

Mehmed călătorea de obicei cu câte o persoană care să susțină fiecare bărbat care lupta cu adevărat. Așa că asta însemna treizeci de mii. Se așteptase la mai puțini de atât, dar...

— Șaizeci de mii de *luptători*.

— Pe rănile Domnului! șopti Lada, lăsând numărul să treacă peste ea ca valurile care săltau la țărm în fața ei. Șaizeci de mii? Ești sigur?

— Încă douăzeci de mii ca susținere, dar, după convoaiele cu provizii, nu se așteaptă să fie o campanie lungă.

— Șaizeci de mii.

Lada coborî capul. Iar apoi începu să râdă. Horcăit și cu pufăituri, iar umerii i se zgâlțâiau din cauza efortului de a păstra liniștea.

— Ești... bine?

Lada scutură din cap. Șaizeci de mii! Nimeni n-ar fi putut bănui că Mehmed avea să aducă atât de mulți. Nici măcar ea nu bănuise. Știa că era greșit, dar ceva cald și plăcut prinse timid viață înăuntrul ei. Cu adevărat era un semn de respect fabulos din partea lui.

Și unul extrem de supărător. Era un moment numai bun ca să fie în sfârșit luată în serios de cineva.

— Ei bine, șaizeci de mii sau șase sute de mii, dacă nu-i poate trece apa, Mehmed fie o să trebuiască să-și mai adauge niște săptămâni în planuri ca să găsească alt vad, fie o să renunțe. Și având în vedere cât de mult îi place austeritatea pentru orice altceva în afară de garderoba proprie și cortul personal, contez pe ultima variantă.

Ștefan încuviință din cap.

— Unde ai nevoie de mine?

— Înapoi lângă capitală. Când o să ştim rezultatul de aici, o să putem stabili următoarea cea mai bună mişcare. Vreau să stai în afara pericolului şi cât mai aproape cu putinţă de Ungaria.

Fără o altă vorbă, Ştefan se strecură în întunericul care-i era cel mai familiar.

— Şaizeci de mii, îşi şopti Lada, chicotind.

Mehmed ar fi putut la fel de bine să îi trimită o altă scrisoare de dragoste.

Trecură două nopţi până ce otomanii încercară traversarea.

Lansară o luntre largă, cu fundul plat, manevrată cu prăjini de-a latul celei mai înguste părţi a Dunării. În urma ei atârna o funie groasă. Lada şi oamenii ei priviră cum luntrea ajunse pe malul lor. Aşteptară ca ienicerii să debarce, apoi se târâră cu greu prin noroi şi stuf până la punctul aflat exact în dreptul locului din care plecase luntrea. Otomanii construiseră un chei pe partea lor, iar câteva alte luntri, mult mai mari, aşteptau să transporte pe celălalt mal oameni şi căruţe.

Clinchetul metalului lovit de metal răsună în noapte, când ţăruşi uriaşi fură împlântaţi în solul moale şi de ei fu legată funia care avea să tragă luntrile dintr-o parte în alta.

Lada şi oamenii ei aşteptau în continuare. Aşteptară până ce munca se termină.

Aşteptară până ce primele trei luntri – înţesate fiecare cu câte două sute de oameni, umăr la umăr, toţi ieniceri cu coifurile lor stupide fluturându-şi aripile albe ca o capitulare în lumina lunii – fură umplute până la refuz şi începură să fie trase încet de-a latul apei.

Când în cele din urmă ajunseră la jumătatea drumului, Lada se ridică, întinzându-şi muşchii ce agonizau. Apoi trase cu arbaleta. Toate arbaletele din jurul ei fură descărcate, iar

săgeţile cântară întunecat prin noapte. Oamenii căzură, iar fluviul acceptă ofrandele Ladei cu plescăituri înfometate.

Ultima luntre îşi schimbă direcţia de mers, îndreptându-se spre chei. Oamenii din prima luntre traseră mai rapid, gândindu-se, evident, că debarcarea pe malul cel mai apropiat era soluţia cea mai bună. Iar luntrea din mijloc pur şi simplu renunţă, plutind la întâmplare în josul fluviului, în timp ce oamenii Ladei o decorau cu moarte.

Lada fluieră ascuţit. Tunurile ei traseră. Trei dintre ghiulele ajunseră aiurea, dar două îşi atinseră ţinta: luntrea cea mai apropiată de malul lui Mehmed. Vasul se scufundă, aruncând toţi oamenii care se mai aflau încă la bord în apele iuţi şi neiertătoare.

Armurile lor aveau să le pecetluiască sfârşitul.

Luntrea care se îndrepta spre malul Ladei încetini, apoi se opri. Oamenii rămaşi nu erau suficienţi pentru a o trage. Era târâtă de curent şi un ultim ienicer se ţinea eroic de funie, până ce Lada îi împlântă o săgeată în spate. Apoi luntrea se alătură surorii sale, într-o călătorie pitorească pe Dunăre, îndepărtându-se pentru totdeauna de pământurile Ladei.

În cele din urmă, oamenii lui Mehmed îşi reveniră. Aduseră tunuri pe mal, pentru a răspunde celor ale Ladei. Dar câteva detunături de rămas-bun din partea celor din urmă făcură rapid fărâme cheiul temporar, iar apoi Lada şi oamenii ei alunecară din nou la sol, nelăsându-i lui Mehmed nicio ţintă.

Lada, extaziată, ştia *exact* ce ţintea. Nu avea să dea greş.

— Măcar de-am fi avut mai multe tunuri..., oftă ea, bătând cu palma flancul de metal rece şi greu al unuia dintre ele. Am fi putut să-i bombardăm toată tabăra.

Vocea lui Nicolae îi şopti în ureche: *Încetează s-o numeşti tabără* lui. *Nu te lupţi cu Mehmed, te lupţi cu otomanii.*

Lada își puse obrazul pe tun. Inima i se strânse dureros. Ce n-ar fi dat ca Nicolae să se afle aici cu adevărat, enervând-o cu observațiile lui întotdeauna prea pătrunzătoare! Sau Petru, nerăbdător și entuziasmat, indiferent de ce urma! N-o să-i mai audă niciodată, n-o să-l mai asculte niciodată pe Nicolae luându-l pe Petru în derâdere și pe Petru amenințând să îl omoare pentru asta.

Îi voia înapoi.

Voia înapoi tot ce pierduse vreodată. Copilăria ei. Pe fratele ei. Chiar și dragostea și respectul pentru tatăl ei. Otomanii le luaseră pe toate.

O mână i se așeză cu blândețe pe umăr.

— Ești bine? o întrebă Bogdan.

— De ce toată lumea mă întreabă asta? Întotdeauna sunt bine!

Lada se îndreptă, scuturându-se de sentimente și, fără intenție, și de mâna lui Bogdan. El tresări și chipul i se mohorî.

Lada se întinse și-l prinse de mână. Pe el nu îl pierduse. Valahia nu o pierduse. Avea să recapete totuși ceva din ce pierduse, și nu avea de gând să mai cedeze nimic fără luptă.

Chipul lui Bogdan se lumină de o bucurie tăcută. Bărbatul rămase complet nemișcat, ca și cum i-ar fi fost teamă să n-o sperie.

— Ce urmează?

— Trebuie să mutăm tunurile. Bombardăm și apoi le mutăm din nou. Facem așa întruna, îi obligăm să ghicească, îi ținem locului și nu le îngăduim să încerce altă traversare. Spune-i...

O săgeată ricoșă din tun, învârtindu-se în aer înainte de a se așeza la picioarele Ladei. Aceasta se uită încruntată la ea. Bogdan o trânti la pământ, azvârlindu-și trupul peste al ei în timp ce alte săgeți zburau în jurul lor.

— Ienicerii! strigă cineva.

Lada se rostogoli de sub Bogdan – nu era rănit, observă ea cu un tremur de uşurare, căci o amintire a trupului însângerat al lui Nicolae se ivise, nechemată – şi îşi scoase sabia. Pentru că aleseseră să se ascundă adânc printre arbori, nu putuseră forma o linie. Nu se aşteptaseră la o luptă corp la corp, nu acum.

— De unde-au apărut? şopti Bogdan, în timp ce se târau la distanţă de tun şi se întâlneau cu o rezervă de oameni care se odihniseră.

Dar nu se odihneau şi acum.

— Barca a doua. Cea care s-a dus în aval. Trebuie c-au dus-o la ţărm şi şi-au croit drum spre noi. Fir-ar. Fir-ar, fir-ar, fir-ar.

Asta însemna că erau cel puţin o sută de ieniceri, presupunând că jumătate dintre ei fuseseră ucişi înainte de a scăpa. Lada ştia că nu era cazul să le pună la îndoială abilităţile. Erau cu mult mai mortali decât marea masă a forţelor ei recent instruite. O sută de ieniceri la atac ar fi putut cu uşurinţă să-i şteargă de pe faţa pământului pe cei patru sute de oameni răsfiraţi ai ei.

— Ar trebui să ne retragem în linia a doua, zise Bogdan.

— Am pierde tunurile. Nu ne permitem. Lada fluieră ascuţit. La arme! ţipă ea. Apăraţi tunurile!

— E-aici! strigă un bărbat în turcă. Prindeţi-o de vie!

Bărbaţii din jurul ei ezitară.

— Au venit după tine, spuse Bogdan.

— Dar tunurile!?

— Mai bine tunurile decât tu. Bogdan îşi trase sabia, apoi strigă următoarele comenzi. Apăraţi prinţul! Aşezaţi-vă în jurul nostru şi trimiteţi vorbă în lungul liniei să abandoneze urmărirea. Ducem prinţul în linia a doua! Abandonaţi tunurile!

Lada rămase cu picioarele înfipte în pământ, privind lung la fluviul care îşi râdea de ea. Ajunseseră atât de aproape de victorie, atât de aproape de a câştiga fără ca măcar să fie nevoiţi să lupte. Atât de aproape de a-l umili pe Mehmed aşa cum o

umilise și el pe ea. Nu era drept. Dacă ar fi avut jumătate din resursele lui Mehmed – un sfert, o zecime chiar –, l-ar fi învins aici. Nu avea decât Valahia. Și oricât de mult o iubea, fu cuprinsă brusc de teama că lucrul ăsta nu era suficient. Nu fusese niciodată. Cine era ea să sfideze toată istoria, care o învățase că țara ei nu fusese și nu putea fi niciodată liberă?

— Putem să pierdem azi și totuși să câștigăm, spuse Bogdan, fremătând de grabă. Dar dacă te pierdem pe tine, pierdem totul.

Cine era ea? Era *dragonul*. Țara ei avea dinți, gheare și foc, iar ea avea să le folosească pe toate, până la ultima. Lada își scoase sabia.

— Spre linia a doua! strigă, și fiecare cuvânt o duru mai mult decât ar fi durut-o o săgeată de arbaletă.

În timp ce își croiau cale printre ienicerii care apăruseră din întuneric pentru a le bloca drumul, toate gândurile Ladei se îndreptau spre ce lăsau în urmă.

Mehmed. Radu. Și o trecere liberă pentru intrarea lor în Valahia.

Eșuase la prima ei sarcină. Dar avea să se asigure că le trimite un mesaj de bun venit puternic.

18

Granița de sud a Valahiei

RADU ȘEDEA AFARĂ ÎMPREUNĂ cu ceilalți conducători, privind cum oamenii lor așezau o tabără masivă, ordonat organizată, pentru noapte. Cu atât de mulți oameni, trebuiseră să se oprească din marș la jumătatea după-amiezii, pentru a se putea instala cu toții până la căderea nopții. Era o acțiune colosală, pe care erau nevoiți să o întreprindă în fiecare zi.

— Am pierdut peste trei sute de ieniceri, spuse Ali Bei cu o încruntătură îngrijorată. Și, din câte știm, ei n-au pierdut decât câteva duzini de oameni la retragere. Nu-mi plac numerele astea. Dacă o să continue...

Mahmud Pașa privi cu ochii mijiți la norii amenințători din zare. Nu era sezonul ploios, dar primăvara aducea precipitații masive care aveau să umfle râurile și să înnoroiască drumurile, făcându-le sarcinile mult mai dificile. Exista un motiv pentru care atacurile aveau loc la sfârșitul primăverii și nu la începutul ei.

Lada îi împinsese să o facă prea devreme.

— N-o să continue în același ritm. Le-am luat toate tunurile. Fuge de frică.

— Sora mea nu face nimic de frică.

Radu privea înainte, spre Valahia, cu inima grea și o îngrijorare și mai grea. Era aproape sigur că nu aveau să aibă parte de

niciun atac aici. Lada știa care îi erau punctele forte, iar lupta directă cu mai puternicele forțe otomane nu era ceva ce ar fi riscat.

Dar se afla undeva, acolo. Și aștepta.

Ignorând alte discuții, Radu intră în cortul lui Mehmed. Al lui fusese ridicat primul, într-o poziție ușor de apărat, în timp ce restul taberei era în curs de așezare. Radu se aștepta să îl găsească pe prietenul lui furios. În schimb, îl găsi pe Mehmed așezat pe o pernă, privind în tavan, cu un zâmbet uluit.

— Cred că ne-a ratat, spuse el.

Radu se așează pe podeaua acoperită cu covoare, reținându-și o replică amară. Amuzamentul lui Mehmed nu lua în considerare faptul că între ei muriseră oameni. Dar probabil că Mehmed avea nevoie de câteva momente în care să fie o persoană, nu sultanul. Toate conversațiile recente despre Lada se învârtiseră în jurul tacticilor, fata fiind văzută ca prinț și conducător militar. În cortul acesta, ea era doar Lada. Radu ignoră fantomele morților pentru a vorbi cu Mehmed la nivelul pe care îl dorea acesta.

— E supărată pe noi. Și la cât de netemătoare era ea când era tânără, acum că a crescut, e înarmată și înconjurată de soldați? Îmi doresc un grajd în care să mă ascund până ce găsește un alt obiect spre care să-și îndrepte furia.

Mehmed râse:

— Ți-amintești când făceam întreceri de alergare pe dealurile din Amasya?

Radu tresări. Imită pe cât de bine putu vocea Ladei, adăugând un mârâit la tonul înalt:

— Ești mândru de tine că poți să alergi mai iute decât mine? Nu contează, fiindcă întotdeauna o să te prind în cele din urmă. Oi alerga tu mai repede, dar tot eu lovesc mai tare.

Radu își frecă umărul ca să alunge durerea fantomatică. Majoritatea amintirilor lui despre Lada includeau această senzație.

Mehmed râse şi mai tare, lăsându-se pe spate în pernele de pe podea.

— Ţi-aduci aminte când a memorat mai multe versete din Coran decât mine, numai ca să arate că-i mai bună decât mine în toate?

— Mi-amintesc tot. Şi mă face să pun sub semnul întrebării judecata noastră când am ales s-o urmărim. Chiar vrem s-o prindem? Şi, odată ce-o avem, ce-o să facem cu ea?

Fericirea simplă de pe chipul lui Mehmed fu înlocuită cu tensiunea familiară.

— Ştii de ce sunt nevoit să fac asta. Nu te-ai răzgândit.

— Nu. Sunt de acord că nu putem să nu răspundem acţiunilor ei. Ameninţă stabilitatea tuturor hotarelor noastre europene. Dar nu pot să nu mă îngrijorez gândindu-mă unde se va sfârşi asta. *Cum* se va sfârşi.

— Şi eu mă îngrijorez. O vreau doar înapoi acasă, cu noi.

Radu vorbi cât de blând putu:

— Ea e acasă, Mehmed.

Mehmed se încruntă, alungând cuvintele lui Radu cu o fluturare de mână:

— Nu poate să răzbească aşa. Ştim asta amândoi. Dac-o să continue să se lupte cu toată lumea, o să sfârşească prin a pierde. Se ridică în capul oaselor, onest şi intens: Are nevoie să piardă în faţa *noastră*, Radule. Nu fiindc-o urăsc sau fiindcă-s supărat pe ea. Trebuie să piardă în faţa noastră fiindcă noi o iubim. Fiindcă o înţelegem.

— Dar pierderea Valahiei s-ar putea s-o frângă.

— Mai bine frântă decât moartă.

Radu nu era sigur că era de acord cu Mehmed. Nu după ce văzuse şi prin ce trecuse el însuşi. Nu se vindecase încă şi nu era sigur că avea să se vindece vreodată complet. Şi lucrurile

care însemnau cel mai mult pentru el – Nazira, credința lui, protejarea celor mai inocenți – nu-i fuseseră luate. Dacă ar fi făcut-o...

Era, de asemenea, inconfortabil de nesigur de adevărul afirmației că amândoi o iubeau pe Lada. Cu siguranță acțiunile lor din ultimul an spuneau contrariul.

— Știu ce reprezintă Valahia pentru ea, continuă Mehmed. Nu sunt orb, o văd cât de devotată îi este. A arătat foarte limpede că o va alege întotdeauna în defavoarea mea. Mehmed făcu o pauză, apoi în tonul lui se strecură o melancolie amară. Dar o să îndepărtăm alegerea asta de ea înainte s-o distrugă.

Radu privi în sus, la tavanul elegant de mătase al cortului. De el atârna un candelabru de aur, aprins deși era ziuă. Numai Mehmed putea să facă îndreptarea unei armate împotriva surorii lui să pară un act de dragoste și prietenie.

— Azi ajungem la Argeș, zise Aron Dănești, care călărea alături de Radu și Mehmed.

Aron era mai scund decât amândoi – Mehmed și Radu era înalți și subțiri, deși Mehmed se mai lățise acum, că încetase să crească –, iar faptul că și calul lui Aron era mai scund decât ai lor nu-l ajuta deloc. Aron se foia tot timpul în șa, încercând să stea mai drept, dar tot trebuia să-și lungească gâtul ca să se uite în sus spre ei.

— Există un pod bun pe care-l putem folosi, zise el. Și pământurile de pe malul celălalt sunt mănoase. Ar trebui să găsim recolte timpurii și vite. Putem să ne odihnim acolo.

Mehmed nu răspunse. Din ce în ce mai des alegea să nu vorbească cu cei din jurul lui, cu excepția cazului când îi corecta.

Aron îşi drese glasul sfios, apoi continuă:

— N-ar trebui să lăsăm Bucureştiul deschis în urma noastră. Ne-ar lua câteva zile, dar merită să cucerim cetatea decât să ne lăsăm expuşi la un posibil atac din spate.

Ali Bei, aflat de cealaltă parte a lui Radu şi Mehmed, mârâi:

— Nu-mi place chestia asta. A trebuit să trimitem oameni să recucerească şi Giurgiul. Dar e necesar. O să trecem Argeşul şi dup-aia trimitem o forţă să ia Bucureştiul.

Radu voia să se termine totul. Voia ca Târgovişteа să fie cucerită, Lada să se afle sub pază, şi toată ţara asta, cu tot ceea ce îl lega de ea, să fie lăsată în urmă. Dar ştia că, şi după cucerirea Târgoviştei, nu avea să fie simplu.

Ajunseră pe creasta unei coline şi găsiră toate iscoadele aşteptând, privind în aceeaşi direcţie.

Unde se aşteptaseră la un pod lângă un oraş mare, plin de vite, provizii şi recolte – ca să nu mai pomenim de oameni –, nu se aflau decât ruine fumegânde. Lui Radu îi reveni dintr-odată amintirea timpului petrecut în Albania, când luptau cu rebelul otoman Skanderbeg. Radu fusese atunci alături de Murad, într-un asediu fără sfârşit. Fusese prima dată când avusese parte de război şi nu reuşise niciodată să scape de gustul putreziciunii pe care o lăsaseră arzând în urmă. Oamenii lui Skanderbeg purtaseră acelaşi fel de campanie, distrugându-şi propriile recolte pentru a-i împiedica pe otomani să le ia.

Oare el îi spusese Ladei despre această strategie? Nu îşi putea aminti. La acea vreme, nu mai erau apropiaţi. Ea îl luase pe Mehmed, iar Radu i se alăturase lui Murad într-un efort de a-şi dovedi că este fratele mai util, prin manevre politice. Cu siguranţă nu el îi povestise. Asta nu era vina lui. Ar fi putut s-o afle în timpul petrecut alături de Huniade, deşi nu părea stilul bătrânului comandant militar maghiar.

Era posibil să fie tendința naturală a Ladei care ieșea la iveală. Dacă nu le putea avea ea, nimeni nu avea să le aibă.

— S-a zis cu podul nostru, spuse Radu.

Însemna o întârziere, și încă una petrecută fără provizii suplimentare. Radu privi cum câteva iscoade călări explorau zona din jurul podului. Una dintre ele pur și simplu... dispăru. Fusese, iar apoi nu mai era. Ceilalți întoarseră cu iuțeală caii, strigând despre gropi și capcane. Ali Bei începu să transmită instrucțiuni pentru evitarea întregii zone.

— Radu Bei? îl interpelă un bărbat, atrăgându-i atenția.

Mai multe dintre propriile lui iscoade se apropiseră. Deși Ali Bei avea grosul forțelor, cei patru mii de călăreți ai lui Radu erau independenți față de principalele trupe de ieniceri. Radu îi trimisese să cerceteze zona dimprejur, mai degrabă decât calea ce se întindea înaintea lor.

Iscoadele aveau cu ei doi oameni, doi țărani, după haine. Bărbatul și femeia îl priveau pe Radu cu expresii amenințătoare.

Conducătorul iscoadelor se înclină.

— I-am prins la mai puțin de-o poștă în susul râului, aruncând cadavre putrezite de animale în apă. Fac asta de niște săptămâni. Au stricat apa aici de cel puțin câteva zile.

Femeia rânji:

— Vă e sete? Sper c-ați adus Dunărea cu voi.

Radu își frecă fruntea.

— Unde-i cea mai apropiată sursă de apă curată?

Bărbatul chicoti. Avea barbă, ceea ce era neașteptat. În Valahia, numai boierilor le era îngăduit să poarte barbă, la fel cum ienicerilor li se cerea să se radă. Era o chestiune de rang social.

— Sunteți bine-veniți să încercați toate fântânile pe care le găsiți. Chiar vă rog.

— Din ce familie eşti? întrebă Radu.

Bărbatul nu avea nici vorba şi nici portul unui boier, care să corespundă bărbii.

— Niciuna pe care s-o cunoşti, îşi frecă el falca, în timp ce ochii i se îngustară într-un zâmbet viclean. Credeai c-o să te întorci şi-o să găseşti lucrurile aşa cum le-ai lăsat? Avem un prinţ nou. Reguli noi. Libertate nouă.

Aron Dăneşti i se alătură lui Radu.

— Asta n-arată a libertate pentru mine. N-aveţi recolte. N-aveţi oameni.

— Sunt în munţi, ridică din umeri femeia, rânjind şi arătându-le mai multe goluri decât dinţi în gură. Pot să vă spun asta, fiindcă n-o să-i găsiţi niciodată. O să muriţi de foame până atunci sau o să-i căutaţi până ce-o să vină iarna şi o să vă ia trupurile învineţite şi îngheţate. Şi atunci oamenii noştri o să calce peste trupurile voastre ca să-şi ia înapoi pământurile. Căutaţi cât de mult şi de îndelung poftiţi, aici n-o să găsiţi decât moarte.

— Venim să vă *ajutăm*! spuse Aron, cu-adevărat uimit de îndrăzneala lor. Prinţul vostru fals provoacă alte ţări. Vă pune într-o poziţie nesigură.

— Ea e totul, scuipă femeia spre Aron.

Una dintre iscoade o prinse de braţ, dar ea se smuci spre el, cu ochii febrili.

— Tot ce avem îi datorăm. Boierilor corciţi li s-a dat locul pe care şi l-au dorit dintotdeauna: sunt deasupra tuturor, privind în jos la noi din ţepele lor înalte. Pe tine te ştiu, copil de Dăneşti. O să te alături lui taică-tău! zise ea şi îşi împinse înainte bărbia.

Un alt grup de iscoade apăru călare din direcţia drumului ce ducea spre Bucureşti.

— Luaţi-i pe ăştia doi! dădu Radu din mână.

Nu voia să le ordone moartea – nu omorâseră niciun om de-al lui, din câte cunoştea –, dar nici nu ştia ce să facă cu ei. Avea să-şi lase grija asta pentru mai târziu.

Radu recunoscu un ienicer scund, îndesat, pe nume Simion, pe care îl trimisese în cercetare de îndată ce trecuseră Dunărea.

— Ce-i? întrebă Radu, văzând feţele albe şi sprâncenele încruntate ale cercetaşilor. Vine cineva? Eraţi mai mulţi când aţi plecat. Aţi întâmpinat opunere?

— Nu, spuse Simion, descălecând şi făcând o plecăciune. Doar capcane. Am pierdut trei oameni. Nu iese nimeni să lupte, fiindcă n-au nevoie. Pe unde am călărit, cât vezi cu ochii arată ca aici. Fântânile sunt otrăvite. Nu există niciun animal, nicio recoltă, nici măcar un om. Dacă trimitem oameni către Bucureşti, bine-ar fi să cucerim oraşul, altfel murim de foame.

Radu îi mulţumi lui Simion, apoi călări încet spre Mehmed, cu Aron lângă el.

— Ce s-a întâmplat în ţara noastră? întrebă Aron, îngrozit.

Radu îşi dădu seama că, în afară de Constantinopol, unde Aron fusese doar în exteriorul zidurilor, Dăneştii nu văzuseră niciodată o luptă.

— Lada ştie ce înseamnă un asediu. Vrea să-l coste pe Mehmed cât mai mult cu putinţă. Pierderi în oameni, aur şi moral.

— Nu, nu-i asta. Adică, da, e groaznic şi asta. Dar felul în care ne-au vorbit omul ăla şi femeia. Nimeni nu mi s-a mai adresat aşa vreodată, în toată viaţa mea. Are barbă! Iar ea vorbeşte ca şi cum ar fi egala noastră – sau chiar mai bună decât noi!

Mara nu se ostenise să capete rapoarte din Valahia propriu-zisă. Se concentraseră pe cine ar fi putut fi aliatul Ladei din afară. Dar acum era evident că ar fi trebuit să se concentreze mai mult pe cine avea să fie de partea ei *înăuntrul* ţării.

Lada întotdeauna considerase Valahia ca fiind cel mai grozav loc din lume. Se părea că mândria ei faţă de patrie se extinsese şi asupra poporului ei. În planurile lor nu luaseră în considerare atâta devotament pur.

Radu privi cum cei doi valahi erau duşi pe sus în tabără. Câţi ca ei îi mai aşteptau? Radu avea nevoie de susţinere în interiorul ţării.

— O să trimitem călăreţi să caute în secret boierii. Nu-mi pot imagina c-o susţin prea mulţi, nu după moartea Dăneştilor.

Radu îşi opri calul la distanţă şi fu străbătut de un scurt fior de plăcere, văzându-l pe Mehmed cum se foia de nerăbdare pe calul lui. Urmărindu-l. Aşteptându-l.

Dar continuând să o vâneze pe sora lui. Radu zâmbi în sinea sa, ştiind cât l-ar fi deranjat această campanie chiar şi cu un an în urmă. În schimb, acum îi era dor de Nazira.

Îi era dor de Ciprian.

Dorul din urmă durea mai mult, pentru că era unul fără scop. Deşi îşi spusese de atâtea ori că nu se va mai gândi la Ciprian, acum că ştia că bărbatul celălalt era în viaţă şi în siguranţă, ochii aceia cenuşii şi zâmbetul care putea topi un suflet rămăseseră aproape de gândurile lui Radu.

— Totul s-a schimbat, spuse Aron.

— Nimic nu se schimbă vreodată, răspunse Radu, grăbindu-şi în cele din urmă calul spre prietenul lui, pentru a se putea îngrijora împreună cu el de sora lui.

19

În afara Bucureștiului

LADA ȘEDEA AȘEZATĂ, SUB SOARELE de primăvară blând, încă prea arzător pentru gustul ei. Fusese un urcuș anevoios, în care îi cocoțaseră în susul dealurilor stâncoase, abrupte, pe toți soldații ei și tunurile rămase. Privi în jos, în defileul de sub ei. Era singura cale logică pe care ar fi putut-o urma o armată pentru a ajunge la București.

Testase deja o dată această strategie anume a defileului. Huniade continua să o ajute, și din mormânt. Ea îl salvase, cu un an înainte, dintr-o bătălie cu ghinion dusă într-un defileu, atacând de sus în mod neașteptat și blocând ieșirile trecătorii. Aici avea să fie la o scară mai mare, dar era încrezătoare. Trebuise să aibă imaginație în evitarea luptei directe cu armata mult superioară numeric a lui Mehmed; aici era perfect.

Și, după cum își tot reamintea după pierderea de la Dunăre, nu era necesar să *câștige*. Nu direct. Era suficient dacă făceau ca această încercare să-l coste pe Mehmed mai mult decât era acesta dispus să cheltuiască, în toate sensurile. Oameni. Aur. Timp. Mândrie.

Îi plăcea să le distrugă bucățică cu bucățică, mai ales pe cea din urmă.

— Suntem siguri c-o să vină spre București? întrebă Bogdan, curățând suprafața unei stânci pentru ca Lada să poată ședea.

După ce dăduse instrucțiuni, Lada lăsase restul soldaților să se instaleze în diferitele lor locuri. Erau toți loiali și buni la ceea ce făceau, dar începeau să o enerveze tot mai mult. Nu mai putea vedea decât ce nu erau.

Strânse în pumn medalionul pe care îl purta în jurul gâtului și care acum făcea parte din ea la fel de mult ca pumnalele. Știa că dacă le-ar fi pierdut, ar fi dat mereu să le atingă, și de fiecare dată ar fi fost surprinsă că nu mai sunt. Așa cum în minte încerca mereu să ajungă la Petru și Nicolae, numai ca să-și aducă aminte că nu avea să-i mai atingă niciodată.

Câți avea să mai piardă? Câți își mai permitea să piardă?

Lăsă medalionul să-i cadă înăuntrul tunicii.

— Trebuie să vină la București. E prea important ca să-l lase în spatele liniilor lor. Și e primul oraș mare dincolo de Argeș, fără alte traversări de râuri care să le blocheze drumul spre Târgoviște. Trebuie să-l folosească drept punct de pregătire intermediar.

— Și dacă iau orașul?

Lada ridică din umeri.

— Atunci îl iau. Dar o să-i facem să plătească scump. O să-i coste timp și provizii, și nu primesc nimic în schimb. N-o să ne întoarcem după el, așa că oamenii pe care-i lasă aici o să fie leneși și slăbiți, mai puțini decât cei cu care trebuie să luptăm în alte părți.

Bogdan încuviință din cap, satisfăcut. Și el se juca cu ceva. Lada privi mai îndeaproape. Mătănii. Își reprimă impulsul de a-l lua peste picior. Intenționa să profite de orice susținere ar fi primit, iar dacă zeul lui Bogdan era interesat să îi sprijine, ajutorul lui era bine-venit.

Acum nu aveau nimic de făcut, doar să aștepte sosirea otomanilor.

Era plictisitor. Lada ura asta.

Mult prea târziu, ca de obicei, îl observă pe Ştefan apropiindu-se de ei. Dacă ar fi venit să o ucidă, ar fi fost moartă deja. Dar el aducea numai informaţii, nu moarte.

Ştefan se aşeză, încrucişându-şi sub el picioarele lungi. Era atât de plin de praf şi şters, încât părea una cu stâncile.

— Turcii o să ajungă aici în două ore. A trimis zece mii.

Asta era o veste proastă. Lada sperase că Mehmed o să îşi îndrepte pe aici întreaga armată. Se asigura că Bucureştiul nu avea să îl ameninţe cu atacuri din spate, fără a implica prea mulţi oameni. Dar asta nu schimba decât puţin lucrurile. Ea se putea mişca prin ţară mult mai rapid decât uriaşa tabără a lui Mehmed şi convoaiele lui cu provizii. El avea să rămână cu principala lui armată, dar Lada putea – şi avea să fie – peste tot.

— Bun, spuse ea. O să-i împotmolim în trecătoarea asta, astfel încât să nu mai poată merge nici înainte, nici înapoi. Nici măcar nu trebuie să-i omorâm pe toţi şi Mehmed tot o să-şi piardă a şasea parte din forţe.

— Şi dup-aia? întrebă Ştefan.

— Mă duc la Târgovişte să mă asigur că e totul pregătit acolo. Până acum, Daciana ar fi trebuit să supravegheze evacuările în munţi. Lada se încruntă. Ar fi trebuit s-o folosesc în altă parte, totuşi, remarcă ea.

Ştefan se încruntă şi el. Din partea lui, era extrem de demonstrativ. Trebuie să fi fost cu adevărat supărat.

— E grea, Lada. Şi nu ar încredinţa copiii noştri altcuiva.

— E grea? Iarăşi?

Era un moment îngrozitor să ai copii. Şi egoist, totodată. Lada nu voia ca atenţia celor ce o urmau să fie mai împărţită decât era deja.

— Ei bine, măcar ăsta o să fie al tău.

Ştefan se îndreptă de spate, cu chipul atât de atent şi intenţionat golit de orice expresie, încât Lada se înfioră.

— *Toți* sunt ai mei.

Ceva din postura lui o făcu pe Lada să-și dorească să scoată cuțitele, în apărare. În schimb, se uită în lături, afișând încredere. Nu avea nevoie să-l privească pentru a ști că nu o atacă. El îi aparținea, și ar fi făcut bine să-și amintească asta.

— Vreau să te duci în Ungaria. Asigură-te că-și mobilizează forțele, așa cum au promis.

— Și dacă n-o fac?

— Omoară-l pe Matei.

— N-o să fie ușor. Și cum te-ar ajuta?

— Dacă Matei nu-și poate ține cuvântul, îl vreau mort. *Așa* m-ar ajuta.

Ștefan se ridică în picioare, scuturându-și mâinile de praf.

— În drum, o să trec pe la Daciana, să mă asigur că au tot ce le trebuie. Unde sunt?

Lada se uită jos în defileu, trasând cu ochii o traiectorie imaginară. Foarte curând, aici aveau să moară oameni. Era ciudat să privească locul acela liniștit, tăcut și curat, știind cum o să arate înainte de sfârșitul zilei.

— Numai eu știu unde sunt. E mai sigur așa. Oricine ar fi prins, nu-i poate trăda.

Lada se întoarse spre Ștefan pentru a-i evalua reacția. Pusese o greutate specială în cuvântul *trăda*.

Chipul lui era la fel de ascuns și comun ca întotdeauna. Dacă înțelesese că Lada îl amenința, nu recunoscu asta și nici nu răspunse. Înclină capul, apoi plecă tăcut.

— Lada.

Tonul nesigur al lui Bogdan era extrem de nepotrivit cu statura lui intimidantă. Era cât un taur, dar în preajma ei devenea un mâț.

— Voiam să vorbesc cu tine, continuă el, însă n-am rămas deloc singuri.

— Nu mă mărit.

Lada nu încercă să-şi îmblânzească tonul sau vorbele, dar nici nu dorea să-l rănească. Nu când pierderea lui Nicolae era încă atât de proaspătă. Moartea lui îi dăduse, poate, o nouă perspectivă asupra bărbaţilor pe care îi avea. Îl pierduse pe Bogdan când erau copii. Fusese luat de otomani. Îl găsise şi îl pretinsese, şi nu avea de gând să renunţe la pretenţia aceea.

Bogdan încuviinţă din cap, cu ochii în terenul stâncos de sub ei.

— Aşa a zis şi mama. Şi dacă te-ai mărita, n-ar avea sens s-o faci cu mine. Nu ţi-aş aduce niciun avantaj.

Lada îl trase destul de răutăcios de una din urechile lui caraghioase, ca nişte toarte de urcior. Urechile acelea o ascultaseră toată viaţa ei, fără întrebări. Le prinsese şi între dinţi. Bărbatul îi servea multor scopuri.

— Nu vreau să fii niciodată despărţit de mine, spuse ea.

Era adevărul. Nu însemna atât de mult pe cât îşi dorea el, dar asta era tot ce îi putea Lada oferi.

Chipul lui înflori de bucurie ca un câmp smălţuit cu floricele de primăvară, tandru şi strălucitor.

— N-o să te părăsesc niciodată.

Lada încuviinţă din cap. Îşi terminase munca. Emoţional, nu îi datora nimic altceva, ceea ce era bine, pentru că până şi atâta o epuizase. Ea voia să se lupte cu cineva, să aibă aliniate claritatea acţiunii şi pe cea a scopului. Ce amabil din partea lui Mehmed că îi oferise o întreagă armată numai pentru asta!

Bogdan îşi suci piciorul prin pietrişul de sub el, cu un scârţâit enervant.

— Dar dacă te hotărăşti să te măriţi cu cineva, şi nu contează dacă-ţi aduce sau nu vreun avantaj politic, ai vrea...

— Dacă mai pomeneşti de asta vreodată, o să te arunc în defileu. Pe urmă o să-ţi găsesc corpul, o să-l târăsc aici sus şi-o

să-l mai arunc o dată, doar ca să fiu sigură că dacă a mai rămas ceva suflet din tine, o să înțeleagă mesajul.

Bogdan își lăsă capul în jos și își frecă ceafa, unde se înroșise.

— Corect. Păi, mai avem cam o oră. Vrei să...? dădu el din mână neelegant spre nădragii ei.

Trecuse *într-adevăr* mult timp de când îl tot evita. Nu fu blândă. El nu se plânse. Între ei totul rămăsese neschimbat.

— Țineți-i jos!

Lada arătă spre un grup de ieniceri care încercau să ocolească marginea liniei și să se cațăre pe peretele defileului. Nu era un scenariu la fel de bun cum fusese defileul cu bulgari. Aici erau prea mulți bolovani, prea multe locuri în care trupele se puteau ascunde și de unde puteau răspunde cu foc.

Dar oamenii ei erau capabili să îi țină în loc multă vreme. Chiar zile întregi. Asta era toată victoria de care aveau nevoie.

Satisfăcută, Lada se întoarse spre bărbatul răutăcios și brutal pe care îl lăsa la conducere. Îl găsise pe Grigore în închisoare, unde își aștepta execuția pentru că bătuse fiul unui boier. Era potrivit pe deplin nevoilor ei.

— Fă-i să plătească fiecare pas înainte cu zece morți. Odată ce termini praful de pușcă, altul nu mai vine. Distruge-le tunurile, ca să nu le poată lua. Apoi fugi la București și pune oameni pe ziduri.

Grigore zâmbi, trăgând adânc în piept mirosul de carne arzândă și sânge.

— O să fie plăcerea mea.

Bogdan o aștepta cu caii. În timp ce o armată nu putea străbate regiunea fără o planificare masivă și dificultăți, doi oameni călări puteau acoperi lesne distanța. Lada știa că principala forță

a lui Mehmed nu avansase încă mult spre Târgoviște. Aveau să îi întreacă ușor.

— O să merg singură la Târgoviște. Trebuie să mă asigur că Oana a ieșit în siguranță și că nu mai au nimic de luat. În plus, trebuie să fac ultimele verificări ale operațiunilor ca să-i primim cum se cuvine. Vreau să te duci la taberele de pe deal și să organizezi soldații. Unii din ei sunt conduși de boieri – Lada se strâmbă la acest gând –, și mă aștept să aibă nevoie de o grămadă de ajutor.

O enerva faptul că trebuia să folosească *vreun* boier, dar unii îi rămăseseră loiali și pur și simplu nu avea suficienți oameni instruiți pe care să-i pună să conducă. Avea să schimbe asta după ce se va fi terminat totul. Nu avea să mai depindă niciodată de altcineva. Inevitabil, cu toții o dezamăgeau sau plecau. Sau alegeau pe altcineva în locul ei.

Bogdan se aplecă spre ea, ca și cum ar fi vrut s-o sărute. Ea lovi cu călcâiele în coastele calului, depășindu-l rapid.

Călări singură. Așa i se părea corect.

20

Valahia rurală

RADU TERMINASE SĂ SE ROAGE şi rămăsese pe covor. Pierderea lui Kumal îl apăsa greu tot timpul, dar o simţea mai tare în timpul rugăciunii. Kumal fusese cel care îl invitase în asta, care îi oferise islamul ca refugiu pentru suflet, când totul în jur era tulburat.

Şi din nou totul în jur era tulburat, iar Kumal plătise cu viaţa pentru Radu.

Radu nu se putea abţine să nu se întrebe care era relaţia sa cu Dumnezeul lui. Fusese testată din greu în timpul petrecut în Constantinopol. Dar nu fusese ruptă. Uneori, Radu se temuse că o să se întâmple, dar încă mai găsea în rugăciune aceeaşi pace şi aceeaşi mângâiere dintotdeauna.

Radu îşi dori să fi fost deschis cu Kumal în legătură cu ce era în propria lui inimă. Se îngrijorase că prietenul său ar fi putut să spună ceva care i-ar fi separat sau, mai rău, l-ar fi separat pe Radu de Dumnezeu. Molla Gurani, învăţatul care îi pregătise pe Mehmed şi pe Radu şi care fusese martor al convertirii sale, i-ar fi putut spune lui Radu, fără îndoială, dacă dragostea pe care o purta în inimă pentru alţi bărbaţi îl condamna. Radu studiase întrucâtva subiectul, dar nu îi adusese nicicum pacea.

Poate Kumal ar fi putut vorbi despre inima credinţei, şi dacă Radu ar putea avea o inimă plină pentru Dumnezeu şi totuşi să iubească aşa cum simţea nevoia.

Dar Kumal se dusese. La fel şi Molla Gurani. Radu nu se avea decât pe sine, pe Dumnezeul lui, gestul rugăciunii şi ritualul de venerare care îi legau. Nu avea să reteze acea legătură. Simţea că Nazira avea dreptate: în privinţa problemei lui Dumnezeu şi a dragostei, era fericit să o lase nerezolvată.

Dorindu-şi să mai poată zăbovi, Radu îşi rulă covoraşul de rugăciune şi-şi strânse cortul. Îşi croi drum spre cortul lui Mehmed. După cum se vedea, strânsul lucrurilor sultanului pentru călătoria din acea zi nu începuse încă. Radu nu era încântat de ideea de a pierde vremea prin jur. Tabăra avansa greu, iar Radu nu credea că putea suporta plictisul astăzi. Îi lăsa prea mult loc de cugetat. Văzu un grup de iscoade şi se urcă pe cal, alăturându-li-se.

Ziua începuse strălucitoare şi limpede, aerul era cald şi umed.

— Ştii bine terenul? întrebă una dintre iscoade.

Era un bărbat tăcut şi gânditor, un ienicer numit Chiril. Radu mai călătorise cu el înainte şi îl plăcea.

— Mi-amintesc locurile, răspunse el, deşi n-am mai fost pe-aici de când eram mic. Am urmat un drum pe lângă râu, de la Târgovişte până la Edirne.

— Ce te-a adus în imperiu?

Radu zâmbi din colţul buzelor, amintindu-şi.

— Politica. De fapt, am fost ostatic.

— N-am ştiut, Radu Bei.

Radu râse, pentru a-i uşura stingherealа celuilalt. Chiril era mai mare ca el doar cu un an sau doi. Radu îi plăcea pe ieniceriі tineri. Îi era mai uşor să se afle în compania lor. Simţea că are mai puţin să le dovedească decât celor mai în vârstă.

— A fost cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat.

— Aşa cum a fost pentru mine instruirea ca ienicer. Atunci, asta-i o întoarcere acasă mai ciudată pentru tine.

— Pentru mine nu-i acasă. N-a fost niciodată cu adevărat.

O iscoadă apăru din susul drumului, dintr-o văioagă aflată între două muncele împădurite. Omul călări spre ei, încruntat, cu chipul plin de pistrui frământat de confuzie.

— Mai e un drum? Cred c-am apucat-o greșit.

— Nu, răspunse Radu.

După amintirile și hărțile lui, se aflau exact unde trebuiau să se afle.

— Ăsta-i singurul drum destul de larg pentru căruțe. Nu există alte drumuri principale. De aici până la Târgoviște nu-s decât pământuri lucrate.

— În față nu-s niciun fel de pământuri lucrate.

Radu schimbă o privire îngrijorată cu Chiril. Nu mai fusese aici din copilărie, dar nu era posibil ca lucrurile să se fi schimbat atât de mult. Cu stomacul din ce în ce mai strâns, Radu dădu călcâie calului. Se opri brusc când ajunseră în vârful unei coline domoale. În locul pogoanelor nesfârșite de câmpuri verzi, înmugurite, care străjuiau râul, acum erau... mlaștini.

Stânjeni și stânjeni de mlaștini. Râul, acum încet și lenevos, îmbibase tot terenul din jurul lui. Radu știa că uneori râul ieșea din matcă și ducea la acest soi de stricăciuni, dar în ultima vreme nu avuseseră un astfel de sezon ploios.

Asta era mâna omului.

Nu. Asta era mâna Ladei.

— Uite, colo, zise Chiril, arătând cu mâna. Șanțuri. Care abat apa râului pe câmpuri. Trebuie să le fi luat o grămadă de timp să le sape.

— Găsește o trecere și apoi întoarce-te și raportează până unde se întinde mlaștina, îi spuse Radu iscoadei pistruiate.

Nu își putea ascunde propria disperare în timp ce privea cum era distrus un nou teren care ar fi putut să hrănească atât valahii, cât și trupele otomane. Se întoarse spre Chiril:

— Du-te roată şi vezi până unde trebuie să mergem ca s-o ocolim. S-ar putea să fie mai bine să ne croim propriile noastre drumuri decât să târâm căruţele pline cu tunuri prin nămolul ăsta.

Radu privi ogoarele distruse. Lada le făcuse rău lor, da. Dar le făcuse rău şi oamenilor ei pe termen lung. Cum de nu vedea ce face? Cum putea justifica aceste costuri?

— *Sora* ta a făcut toate astea? întrebă Chiril, rotindu-şi ochii peste nenorocire în timp ce un grup de iscoade se strângea pentru a pleca împreună cu el.

Radu trase adânc aer în piept, închizând ochii împotriva furiei ce se aprindea în el la adresa Ladei şi a distrugerilor din ce în ce mai numeroase pe care le aducea asupra lumii în care erau nevoiţi să trăiască amândoi.

— Nu-mi pot imagina totuşi că asta-i ce-i mai rău din ce ne aşteaptă.

Radu greşise în tot acest timp. Se simţise vinovat pentru felul în care inima îi tânjea după alţi bărbaţi. Dar nu dragostea lui fusese cea otrăvitoare şi distructivă. Dragostea lui nu distrusese nimic, nu rănise pe nimeni. Lada iubea Valahia mai presus de orice, iar rezultatul era acesta. Ceea ce făceau Mehmed şi Lada – pentru ce *şi* pe cine iubeau amândoi – era mult mai rău decât orice l-ar fi putut mâna dragostea pe Radu să facă.

Era un lucru ciudat în care să îşi găsească alinare, dar îl acceptă. Nazira *avea* dreptate. Dragostea lui nu avea nimic rău în ea.

Ceea ce nu putea spune despre a surorii lui.

21

Târgoviște

De când ajunsese la periferia Târgoviștei, Lada nu putuse să tragă aer adânc în piept. Închizând ușa castelului în urma ei, își scoase cârpa legată peste gură și nas și inspiră adânc.

— Da, e neplăcut aici! remarcă Oana, privind-o cu oarecare amuzament, deși mult mai întunecat.

— N-au reușit cât sperasem.

Lada se rezemă de ușă, ca și cum greutatea ei ar fi putut împiedica aerul de afară să pătrundă înăuntru. Mirosul o urmase, dar era doar copleșitor, nu de neîndurat.

— Nu pot să lucreze decât în schimburi scurte. Trebuie să scoatem muncitorii și să-i aducem înăuntru mai des decât planificaserăm.

— Pot să facă mai mult.

Oana râse răgușit.

— Dacă-s leșinați, nu pot. O să trebuiască să le mai faci rost de-un pic de timp.

— Din fericire, asta mă costă doar efort și vieți, nu bani. Am oricând de dat din primele două, dar cei din urmă îmi lipsesc cu desăvârșire.

Lada își frecă șalele. Fusese o călătorie lungă și grea, și nu avusese luxul de a se odihni. Nu că ar fi crezut că poate dormi *aici*.

— De ce eşti încă aici? Te vreau în munţi. Du-te la cetatea mea de la Poenari.

Oana o bătu uşurel în creştetul capului, într-un fel care o făcu pe Lada să se întrebe dacă ar fi nepotrivit să îi tragă un pumn în burtă fostei sale doici.

— Copilă, eşti îngrijorată pentru siguranţa mea?

— De-ar fi tot oraşul în flăcări, tu tot ai sta în mijlocul ruinelor, nevătămată, cu un pieptăn în mână, şi mi-ai zice că-i vremea să ne ocupăm de părul meu.

— Chiar că arată jalnic, zise Oana, mijind ochii.

— O, du-te de te ascunde în munţi, bestie!

Înainte ca Lada să se poată feri, Oana o strânse în braţe.

— Ai grijă. Avem nevoie de tine.

Oana o îmbrăţişă prea strâns, apoi îi dădu drumul şi deschise uşa. Duhoarea era atât de puternică, încât Lada se împletici înapoi, de parcă ar fi fost lovită. Oana nici măcar nu îşi acoperi faţa, ci o zbughi spre calul Ladei.

Lada trânti uşa înapoi. Avea nevoie să mai verifice pentru o ultimă oară că Mehmed nu va găsi nimic aici în avantajul lui, în caz că avea să ajungă până în centrul oraşului.

În sala tronului găsi dalele încă pătate de sângele predecesorului ei. Conturul şters al sabiei care atârnase cândva deasupra capului tatălui ei – şi pe care acum o purta la şold – rămăsese pe perete. Pe holuri găsi şoapte fantomatice şi amintiri despre teamă şi furie. Iar în camerele ei, care aparţinuseră cândva tatălui ei, nu găsi nicio amintire demnă de luat.

— Lada! rosti un om în spatele ei.

Ea ţipă, surprinsă, răsucindu-se în loc cu un pumnal deja scos.

Ştefan stătea într-un colţ întunecat al camerei. Lada nu-şi dădea seama de cât timp se afla el acolo. Fie îi slăbiseră ei simţurile, fie el era mai bun ca niciodată.

Spera să fie a doua variantă.

— Mă bucur că eşti tu.

Inima încă îi gonea când puse pumnalul la loc în teaca de la încheietura mâinii.

Bărbatul rămase la fel de nemişcat şi liniştit ca şi expresia lui. Era un chip atât de uşor de uitat, încât atunci când era plecat, Ladei îi era greu să îşi amintească exact cum arăta. El înclină capul uşor într-o parte, ca şi cum Lada ar fi fost o problemă de rezolvat.

— Mi s-a plătit o sumă uriaşă de bani ca să te omor.

Vocea lui era atât de lipsită de emoţie, încât Lada avu nevoie de câteva secunde pentru a înţelege ce spusese.

Mâna îi tresări spre încheietură, dar se opri. Ştia cât de mortal este Ştefan. Ea se mândrea mult cu asta. Era mai degrabă neplăcut să ştie că, dacă bărbatul ar fi vrut-o moartă, ea ar fi fost deja. La început, mânia şi tristeţea i se îngrămădiră în suflet. Dar apoi fură înlocuite cu un fel de plăcere sumbră. Nu sperase ea oare că într-o zi cineva îşi va da seama că merită un asasin de calibrul lui Ştefan?

Ar fi preferat ca ziua aceea să nu vină niciodată. Dar era o confirmare, într-un fel morbid.

— Cât? întrebă ea.

— Mai mult decât ţi-a rămas ca să finanţezi bătălia asta.

Bărbatul vârî mâna în vestă – cu mişcări atente şi lente – şi scoase o pungă de piele. O aruncă pe pat, lângă ea.

— Asta nu-i tot. Şi nici măcar cea mai mare parte.

De data asta, o umbră de zâmbet îi trecu peste faţă, ca un vis ce dispare rapid.

— Dar poţi să-i foloseşti cum crezi.

— Deci n-o să mă omori.

— M-am gândit s-o fac.

Îi aprecia onestitatea. Dacă ar fi fost nevoită să-l omoare, i-ar fi părut foarte rău.

— De ce?

— Pentru că dacă te vrea cineva moartă și este dispus să dea atâta aur, la un moment dat o să apară altcineva care s-o facă. Eu aș putea s-o fac într-un fel potrivit lungii noastre istorii.

— Cred că ăsta e cel mai mișcător sentiment pe care te-am auzit să-l exprimi în legătură cu noi.

De data asta, zâmbetul lui fu adevărat și dură. Ea speră că avea să și-l amintească, chiar dacă îi uita chipul.

— Nu știu cine m-a plătit să te omor. Bănuiesc că fie Matei Corvin, fiindcă-l faci să pară slab în lupta împotriva necredincioșilor, fie vărul tău moldovean, care îți folosește neatenția ca să-și recupereze câteva cetăți de la hotare.

— Pe rănile Domnului! Îl plăceam! Lada își frecă fruntea, apoi ridică din umeri. Deși și eu aș face la fel, în locul lui. Până la urmă, *suntem* de-un sânge. Se așeză pe pat, bătând cu piciorul în covorul uzat de dedesubt. Nu crezi c-a fost Mehmed?

— A dovedit în mai multe rânduri că te vrea în viață. Dacă o să mori din cauza lui, asta va fi în luptă și împotriva dorinței lui.

Lada încuviință din cap. Și ea simțea la fel în legătură cu trimiterea unui asasin după Mehmed. Dacă el ar fi murit, ea și-ar fi dorit să fie de mâna ei. Orice altceva i-ar fi dat senzația de ceva neterminat.

Nu știa dacă îl voia mort. Cu toate manevrele, toată oroarea și lupta și moartea dintre ei, tot nu credea că ar fi preferat o lume fără el.

Privi în urmă, dorindu-și mai mult ca oricând să aibă timp să doarmă. Iar la trezire, Ștefan să fie încă al ei. Și Nicolae. Și Petru. Și Radu și Mehmed și toți ceilalți pe care își dorea să-i aibă.

— Ce-o să se întâmple cu noi?

— Când se termină totul, nu pot rămâne alături de tine. Și... nici nu vreau. Mi-ai dat ceva pentru care să lupt, și nu

sunt nerecunoscător. Dar acum am ceva pentru care să trăiesc. Și viețile lungi nu par cu putință în compania ta.

Lada rânji spre el:

— Înțeleg de ce i-ai căzut drag Dacianei, cu așa grai dulce.

Ștefan își drese glasul, ca pentru a îndepărta orice emoție ce reușise să străbată la suprafață.

Chiar dacă alegerea lui nu era neașteptată, tot o rănea. Ura faptul că Ștefan nu mai avea să fie al ei pentru multă vreme. Era bine că Daciana se afla departe de mânia și resentimentele Ladei. Lada o plăcea și pe ea, dar acum asta însemna că avea să îi piardă pe amândoi. Zâmbetul ei deveni mai întunecat și mai tăios.

— Familia pentru care trăiești e la mine. Dacă rămâi până la sfârșit, indiferent care va fi acela, o să ți-o dau înapoi.

Lada se aștepta la furie, dar ar fi putut să jure că un fel de afecțiune fu cea care tulbură calmul lui Ștefan. El înclină respectuos capul:

— Am pornit alături de tine. O să termin la fel. Iar apoi n-o să mă mai vezi niciodată.

— De acord. Du-te și dă-mi de veste despre oamenii pe care-i trimite Matei și cum stăm cu papa.

El se răsuci spre ușă.

— Ștefan! făcu Lada.

Bărbatul se opri, cu spatele întors spre ea. Ar fi putut să înfigă un cuțit în el chiar acum. Dar nu făcu niciun gest spre lamele ei. Poate că era obosită, sau doar obosită să își vadă prietenii sângerând. Sau poate pentru că el trebuia să știe că ea o putea face și, în ciuda acestui lucru, avea destulă încredere în ea cât să-i întoarcă spatele, orice ar fi fost.

— *Cum* m-ai fi omorât?

— Cu toată blândețea pe care n-ai avut-o în viață.

Și ieși.

Vreme de câteva secunde, Lada se gândi dacă să nu trimită vorbă ca Daciana şi copiii să fie ucişi. Ştefan n-ar fi aflat decât când ar fi fost prea târziu. Dar nu îi voia morţi. Fuseseră prietenii ei. Viaţa ori succesul ei nu erau ameninţate de trădarea acelei prietenii din partea lor.

Se străduise atâta să nu piardă pe nimeni şi nimic. Dar greşise să simtă asta. Într-o bună zi, toţi aveau să dispară, într-un fel sau altul. Se ridică şi ieşi cu paşi mari din cameră, fără să se deranjeze să caute dacă mai era cineva în castel. Acolo nu rămăsese nimic – şi nimeni – din ce nu-şi permitea să piardă.

Şi, graţie acestui lucru, putea să câştige în final. Pentru că avea să ofere *totul* pe altarul sacrificiului, atâta timp cât îşi putea păstra ţara.

22

La trei zile distanță sud de Târgoviște

— Nu mai e nimeni nervos că prințul nu ne-a atacat încă? întrebă Ali Bei, privind în jos la harta lor – care fusese modificată cu adnotări pentru noile smârcuri și mlaștini.

Toate fântânile și orașele existente fuseseră tăiate. Harta se afla în centrul unei mese așezate în cortul lui Mehmed. În jurul ei stăteau Aron, Andrei, Radu și pașii, evaluând sumbri opțiunile lor în cerneală și pergament.

Chipul lui Aron era la fel de mohorât ca harta.

— Nu are nevoie. Ne-a luat trei săptămâni să ajungem până aici. Plănuiserăm trei zile.

— Cum stăm cu proviziile? întrebă Radu.

— Având în vedere întârzierile și lipsa a orice ar putea fi adunat sau cerut, nu suntem bine! Ali Bei lovi cu pumnul în masă. De ce nu dă piept cu noi pe teren deschis?

Mehmed izbucni în râs, făcându-i să tresară și atrăgându-le atenția spre celălalt capăt al cortului somptuos, unde ședea aparent captivat de o carte despre viața Profetului, pacea fie asupra lui.

— De ce-ar face-o? Avem de partea noastră toți oamenii și toată puterea. Ea are de partea ei timpul. O să-l folosească împotriva noastră în toate felurile în care poate.

Ali Bei se încruntă, iar sprâncenele stufoase îi coborâră atât de mult, încât Radu se întrebă dacă nu îi gâdilau ochii.

— Sună ca și cum ai admira-o.

— N-ar trebui să admir excelența peste tot unde o găsesc? Sunt sigur că nu găsesc nimic de admirat în anturajul meu curent.

Ceilalți bărbați tresăriră. Radu simți înțepătura cuvintelor, dar ele nu îl răniră atât de mult cum ar fi făcut-o odinioară. Existau și niște avantaje în a avea inima frântă de atâtea ori. Lucrurile rupte deveneau mai groase și mai puternice după reparare decât fuseseră înainte. Presupunând că supraviețuiai suficient timp cât să te vindeci.

— Sultanul are dreptate, zise Radu. Lada folosește fiecare avantaj pe care-l deține. Dar n-are prea multe la dispoziție. Trebuie să-i găsim punctele slabe și să presăm acolo la fel de mult pe cât presează ea pe ale noastre.

Privi lung la harta adnotată și la povestea pe care o spunea ea. Era Valahia, transformată într-o armă. Lada își folosea țara în același mod în care o adorase întotdeauna: total și agresiv.

Aron aruncă penița, care lăsă o pată de cerneală.

— Atunci, care-i sunt slăbiciunile?

— Oamenii.

Hamza Pașa, cel mai bătrân din cort și conducătorul unei forțe de zece mii de spahii, fornăi:

— Am luat prizonieri și îi sunt devotați nebunește. Acolo nu găsim nicio slăbiciune de exploatat.

— Nu oamenii *ăia*. Oamenii noștri. Radu se întoarse spre Aron și Andrei. A ucis mulți boieri. Aceia care au rămas îi sunt loiali, dar nu pot să aibă cu adevărat încredere în ea. Nu după tot ce-a făcut. Dă pământ și putere oricui dorește ea. Aceia trebuie să știe că titlurile lor – viețile lor – nu sunt în siguranță

câtă vreme ea e prinţ. Are prea puţin respect pentru tradiţie şi legăturile de sânge.

Andrei ridică dintr-o sprânceană:

— Mi se pare că are foarte mult respect pentru sânge. Doar că-l preferă vărsat pe pământ.

Mehmed râse scurt din colţ, dar continuă să-şi păstreze ochii asupra cărţii, ca şi cum nu ar fi urmărit conversaţia.

Radu rezistă impulsului de a-şi apăra sora. Nu o merita şi se putea apăra singură. Dovedise măcar atâta.

— Am trimis oameni să-i găsească pe boierii rămaşi. O să le ofer o alternativă la domnia de teroare a Ladei şi ei o s-o trădeze.

— Cum poţi fi sigur? întrebă Ali Bei.

Turbanul i se desfăcuse, dând la iveală şuviţele argintii din părul lui negru. Trăise mult peste vârsta obişnuită a unui ienicer. Poate din cauza asta era conducător – pentru că avea experienţă şi un truc ca să nu moară.

— Sunt boieri, zise Aron cu un zâmbet ironic. Asta fac. L-au trădat pe tatăl lui Radu pentru tatăl meu. Au trădat amintirea tatălui meu pentru un prinţ pe care îl urăsc. Dacă le oferim siguranţă şi putere, o s-o trădeze pe Lada. Şi, în cele din urmă, mă vor trăda şi pe mine.

Radu îşi lăsă mâna pe umărul lui Aron.

— O să te vedem pe tron. O să reparăm asta.

Radu spera ca Aron să restabilească ceva din echilibrul stricat de Lada. Deşi, cu cât vedea mai mult din ţară, cu atât se întreba cât avea să dureze ca lucrurile să revină la felul în care fuseseră. Lada făcuse atât de multe în atât de puţin timp. Nu doar distrugerea pământului – deşi remedierea avea să dureze –, dar introdusese ferocitatea ei rebelă într-un popor obişnuit de multă vreme să accepte ce i se oferea şi să nu ceară

niciodată mai mult. Această infectare cu idei avea să fie cel mai dificil de reparat.

Și, poate, nici nu trebuia să fie reparată. Radu se gândea să îi sugereze lui Aron să profite de noile structuri sociale, în loc să le dezmembreze imediat. Lada se concentrase numai pe valahii de rând, nu pe nobilime. Era slăbiciunea ei. Dar nobilimea își dovedise propria slăbiciune, ignorând atâta timp potențialul propriilor săi oameni. La drept vorbind, Lada dovedise că valahii pot face lucruri măreț sub conducătorul potrivit.

— Radu? îl împunse Andrei.

— Scuze, da?

Conversația continuase, iar el rămăsese în urmă.

— S-au ivit boli, zise Hamza Pașa.

Chiar și acum stătea mai retras, făcându-și vânt la față, deși cortul nu era foarte încălzit. Era deseori tăcut la aceste întâlniri strategice. Nu din reticență, ci pentru că, aparent, se considera mai presus de discutarea strategiei cu trei străini și un ienicer. Rivalitatea dintre ieniceri și spahii era păstrată dintr-un număr de motive – pentru ca niciunul dintre grupuri să nu ajungă prea puternic și pentru ca să nu se înhăiteze niciodată împreună împotriva sultanului –, dar în momente ca acesta era extrem de incomodă.

— Și ar trebui..., lăsă Radu fraza neterminată, nesigur în legătură cu ce credea Hamza Pașa că ar trebui să facă el.

— Țara *ta* îi îmbolnăvește. Poate ai știință de ceva de făcut pentru asta.

Radu recunoștea un joc de putere când îl vedea. Hamza Pașa știa că Mehmed asculta, și dorea să le reamintească tuturor că Radu, chiar dacă era bei, nu fusese și nu avea să fie niciodată unul de-ai lor. Că țara lui Radu era cea care îi costa atâta. Și că Radu avea legături strânse cu persoana care făcea totul.

Radu zâmbi dulce. Chipul lui frumos nu îi aducea niciun avantaj aici, dar obiceiurile vechi mor greu.

— Şi eu m-am îmbolnăvit cât am stat aici. N-am fost întreg până ce nu mi-am găsit căminul, alături de sultanul nostru. Sigur de sublinierea pe care o făcuse – că el era mai aproape de atenţia sultanului decât paşa –, Radu se ridică. Dar o să merg să văd ce-i de făcut. Spuneţi-mi dacă harta asta mai arată vreun secret cât continuaţi să vă uitaţi la ea.

Radu ieşi din cort, cu pas uşor şi încrezător. Dar umerii îi căzură odată cu pânza cortului în urma lui. De ce mai juca încă jocul acesta? De ce îi păsa de un paşă prost care punea sub semnul întrebării valoarea şi locul lui în imperiu?

Mehmed nu spusese nimic când Hamza Paşa îl provocase pe Radu. Radu înţelegea teoretic necesitatea ca un sultan să se ţină deoparte. Dar Mehmed nu avusese nicio problemă să comenteze când subiectul fusese Lada. Radu era obosit de locul lui în toate astea. Toată viaţa lui făcuse aceleaşi jocuri de putere calculate şi disperate.

Îi veneau la îndemână acum, dar asta nu însemna că se bucura de ele.

Îşi croi drum peste marginea taberei, unde îi ţineau pe cei care erau bolnavi. Numărul lor era neaşteptat de mare. Insistenţa cu care Mehmed impunea măsuri de igienă în regulamentul taberei păstra de obicei cazurile de boală la un nivel minim. Poate chiar *exista* ceva în Valahia care îi îmbolnăvea pe oameni.

Radu îşi acoperi gura cu mantia, umblând încet. Un bărbat cuprins de febră zăcea pe pământ, pe un aşternut uzat, acoperit de sudoare şi bâiguind. Radu se opri şi ascultă. Bărbatul bâiguia de unul singur nu în turcă, ci în valahă.

Radu îl prinse de braţ pe unul dintre îngrijitori.

— De unde-a venit omul ăsta? E un ienicer?

Îngrijitorul scutură din cap:

— Nu, doar un muncitor. Majoritatea bolnavilor nu-s soldaţi.

— Asta-i bine, zise Radu.

Îngrijitorul îl privi cu un dispreţ nimicitor.

— E bine până ai nevoie de susţinere pentru şaizeci de mii de soldaţi. Iar atunci e devastator.

Ruşinat de mustrare, Radu se ghemui aproape de bărbatul bolnav. Limba îi dăduse o bănuială teribilă lui Radu, pe care trebuia s-o înlăture.

— Ce ţi-a promis prinţul? îl întrebă, în valahă.

Bărbatul avea ochii închişi, dar gura îi zvâcni într-un zâmbet.

— Familia mea. Pământ pentru familia mea.

Radu se ridică, ameţit. Nu se aşteptase să aibă dreptate. Se întoarse cu paşi mari în tabără şi îl găsi pe Chiril, ienicerul pe care îl folosea cel mai mult din grupul lui de patru mii.

— Adună-mi toată unitatea ta. Trebuie să mergem prin tabără şi să-i interogăm pe toţi cei care nu-s soldaţi.

— De ce? întrebă Chiril, dar din curiozitate, fără să îl judece.

— Fiindcă soră-mea e plină de surprize. Şi niciuna nu-i plăcută. Căutaţi valahi. Şi căutaţi-i pe bolnavi.

Nu aveau cum să-şi dea seama câţi valahi se strecuraseră prin haosul taberei masive. Erau nevoiţi să verifice bucătarii, servitorii şi – oh, pe rănile Domnului! – femeile care urmaseră tabăra pentru a servi oricăror *nevoi* pe care le-ar fi putut avea bărbaţii.

Târâseră armele Ladei după ei tot timpul.

Chiar că era isteaţă. Radu nu putea să îl învinovăţească pe Mehmed pentru că o admira încă. Putea, totuşi, să vrea ca acea isteţime să nu fi creat atâta muncă suplimentară pentru el şi suferinţă şi moarte pentru toţi ceilalţi.

23

La o zi distanță sud de Târgoviște

LADA ÎȘI POTRIVI COIFUL de ienicer de furat. Nu mai purtase unul de ani de zile. Era ca și cum ar fi ascultat din nou o poveste favorită din copilărie și și-ar fi dat seama că, deși detaliile erau aceleași, întregul înțeles se schimbase. Aruncă o privire grupului de douăzeci de oameni aleși unul câte unul, verificând ultimele detalii. Dar ei știau ce urmează să facă. Cu excepția lui Bogdan, erau ultimii ei ieniceri rămași.

Își dădu seama, cu o strângere de inimă neașteptată, că în curând și aceștia douăzeci vor muri, iar ea va rămâne fără niciun valah instruit de către otomani. Își drese vocea, împingând în adânc un imbold neașteptat de a-i lăsa în urmă și în afara suferinței.

— După noaptea asta, nu mai suntem decât informație. Cum e așezată tabăra. Unde-s ținute animalele de povară. Unde-s depozitele de mâncare și, mai ales, de arme. Câți oameni. Fiți atenți la tot, dar nu dați de bănuit. Mâine-noapte, fiecare dintre voi o să conducă oameni de-ai noștri înapoi în tabără. Lada zâmbi, cu dinții albi precum oasele în lumina lunii. Mâine-noapte e toată distracția. În noaptea asta e munca, pentru ca distracția de mâine să dea roade.

Bogdan o prinse de braț în timp ce toți ceilalți se împrăștiau, pentru a pătrunde în tabără prin puncte diferite. Se apropie prea mult de ea, lăsând prea puțin întuneric între ei.

— Vreau să fiu cu tine.

— Iar eu ţi-am zis, spuse Lada, trăgându-se la distanţă, că am nevoie să stai aici ca să semnalezi dacă ceva merge prost. Încă mai putem să trimitem suficienţi oameni în josul colinelor ca să le distragă atenţia şi să fugim. Dar numai dacă tu aştepţi ca să le dai semnalul. Altminteri, dacă oricare dintre noi e prins, suntem morţi cu toţii.

Bogdan i se aşeză în faţă, blocându-i calea.

— Te duci după el?

Lada nu avea nevoie să-l întrebe la cine se referea, dar îşi dorea să îl pedepsească pentru că îndrăznise să ceară un răspuns.

— Nu. Radu poate să rămână aici pentru trădarea lui. Nu mi-e de niciun folos.

— Nu la el m-am referit.

Lada îl împinse pe Bogdan şi trecu de el.

— Am de gând să aflu unde doarme sultanul. Poate c-o să-l omor în propriul lui pat. Poate c-o să fac la fel şi cu tine, mai târziu.

— Fii cu băgare de seamă, zise Bogdan, descurajându-i răutatea cu grija lui constantă.

Ea continuă să meargă.

Beneficiul unei astfel de forţe masive era că existau mai multe puncte de intrare în tabără şi nimeni nu avea cum să-şi dea seama că ea nu era de-a locului. Se pregătiseră să înfrunte sute sau mii. Nu unul singur. Lada se strecură printre corturi, apoi merse hotărâtă. Ca oricare alt ienicer care ştia exact unde se duce şi care avea o treabă de făcut. Tabăra era bine luminată de torţe şi focuri de tabără. Totuşi era mai puţină activitate decât se aşteptase. După câte îşi putea da seama, toţi soldaţii care nu patrulau activ se aflau în corturi. Iar porţiunea de servicii a taberei la periferia căreia se afla ea era şi mai tăcută. Poate că descoperiseră contribuţiile ei la forţele lui Mehmed.

Deodată, avu imaginea lui Radu îmbolnăvindu-se. În viziune i se alătură și Mehmed, amândoi sfârșiți de boală.

Nu. Nu așa ar fi trebuit să moară ei. Așa că nu se putea întâmpla acum. Se scutură ca să alunge imaginea și coti brusc, ca să intre mai adânc în tabără.

Lipsa de activitate îi făcea sarcina ceva mai dificilă, dar îi oferea și ceva avantaje. Cum doar câțiva oameni erau ieșiți și se învârteau prin tabără, avea să le ia mai mult să răspundă la orice atac. Soldații din corturi erau soldați adormiți. Într-o campanie ca asta, niciun om nu rata vreo ocazie de dormit.

Continuă să meargă, notându-și în minte locurile și pozițiile care prezentau importanță. Tabăra fusese așezată la baza colinelor, cu câmp deschis pe trei laturi. Tăiaseră toți copacii care puteau oferi ascunzători. Nicio armată nu se putea apropia călare fără a fi zărită de la o distanță bună. Iar colinele erau prea golașe și abrupte ca să permită unei armate să atace de deasupra într-un timp scurt. Era o poziție isteață, ușor de apărat.

O poziție la care îi condusese toată distrugerea rurală – prea multe gropi într-o direcție, prea mlăștinos în alta, carcase de animale putrezite lăsate în toate celelalte locuri –, subtil dar precis.

Își zâmbi fericită. *Era* imposibil să aranjezi o armată pe colinele acelea dacă armata ar fi sosit acum.

Dar nu și dacă armata ar fi fost deja acolo de niște săptămâni.

Dădu camaraderește din cap spre un ienicer care trecu pe lângă ea, apoi coti pe după un grup de corturi și se opri brusc.

Mehmed tot nu se învățase minte. În fața ei se afla un cort splendid, mai înalt și mai mare decât oricare altul din tabără. Avea chiar numele sultanului înscris pe el, sub forma steagurilor și flamurilor lui care atârnau în aerul liniștit al nopții.

Lada îi dădu ocol prin spate, pe lângă ienicerii care stăteau de pază la intrarea în cort. Cu un sentiment acut al istoriei care

se repeta, scoase un cuţit şi despică materialul mătăsos, pentru a-şi crea propria ei uşă. Apoi se strecură înăuntru.

Mehmed şedea la un birou, cu spatele la ea. Câţiva paşi. Cuţitul ei. Sfârşitul campaniei otomane în Valahia. Poate chiar sfârşitul dominaţiei otomane întru totul, fiindcă ar fi fost aruncaţi într-o problemă de succesiune.

— Tot nu te înveţi minte, spuse ea. Te-am omorât din nou.

Mehmed se încordă. Apoi se întoarse, zâmbind. Şi el ţinea un pumnal.

— Ai întârziat. Te-am aşteptat în fiecare noapte de când am traversat Dunărea.

Câteva clipe, Lada stătu nemişcată, gata de violenţă. Apoi trecu pe lângă Mehmed şi se înfundă într-una din pernele lui roşii de mătase, rezemându-şi de podea picioarele întinse. Cizmele ei murdăriră cu noroi covorul lui bogat.

— Am fost cam ocupată. Lucruri de făcut. Imperii de înfruntat. Sejururi de vară de plănuit.

— Sunt o prioritate atât de scăzută, atunci? Asta-mi răneşte mândria.

Se ridică şi el în cele din urmă, cu mişcări lente şi măsurate, ca şi cum ea s-ar fi putut speria – sau ar fi putut ataca –, şi se aşeză faţă în faţă cu ea. Îi prinse o cizmă şi i-o scoase. Atinse cuţitul pe care-l purta ascuns la gleznă, apoi îi scoase şi cealaltă cizmă. Scutură din cap, purtându-şi degetele şi pe cealaltă teacă de gleznă.

— Pe amândouă părţile?

— Îmi place să fiu pregătită.

— Ştiu.

Mehmed îi scoase şosetele de lână pe care i le tricotase Oana şi începu să-i maseze tălpile. Nu şi-l putea imagina făcând asta cu – pentru – nimeni altcineva. Cu siguranţă nu pentru vreuna dintre femeile din haremul lui. *Ele* existau pentru a-l servi pe *el*.

— Vreau să ieşi din ţara mea, spuse Lada, fără să-şi ia ochii de la el.

El zâmbi, la fel de tainic şi de întunecat ca noaptea.

— Atunci de ce m-ai invitat aici?

— N-am făcut una ca asta.

— Lada. Trecu de tălpile ei şi începu să-i maseze gambele vânjoase. Mi-ai trimis oamenii în lăzi şi un întreg stat vasal în harababură. Aşa ceva din partea ta înseamnă practic că-mi faci curte.

Lada râse. Nu voia să râdă. Nu venise aici ca să fie *cu* el. Dar în ciuda trecutului lor, în ciuda trădărilor lui, el era... Mehmed. Mehmed al ei. Ştiuse de când intrase în cort că nu avea să îl ucidă. Chiar dacă ar fi trebuit cu adevărat să îl ucidă, dacă credea în ceea ce se apucase să facă.

Ridică un picior şi i-l puse în piept, împingându-l deoparte.

— Idiotule! Ar trebui să te omor.

Mehmed se lăsă în spate, pe coate.

— Probabil. Iar eu ar trebui să-mi chem oamenii încoace şi să pun să fii prinsă. Dar nu vreau să fac asta.

Privirea pe care o păstra asupra ei era mult mai tandră şi mai intimă decât îi fuseseră vreodată degetele. Lada o simţea prin tot corpul.

— Vreau să te întorci cu mine, continuă el.

— N-o s-o fac niciodată.

— Ştiu, oftă Mehmed. Dar continui să mă prefac faţă de mine că există vreo cale. Ca să te recapăt. Ca să fim împreună. Întotdeauna nu te-am vrut decât pe tine.

— Ai vrut extraordinar de mult în afară de mine.

Rânjetul lui Mehmed era la fel de tăios şi de primejdios precum cuţitele ei, şi la fel de familiar.

— E-adevărat. Dar te vreau şi pe tine.

— Da, acum că ai obținut *toate celelalte* pe care ți le doreai. Lada își adună picioarele sub ea, trăgându-se mai aproape de el. E așa cum ai sperat? Constantinopolul?

— E mai mult. Mehmed făcu o pauză, iar expresia lui deveni meditativă și tristă. Și în același timp, mai puțin.

Lada atinse un colț al gurii lui Mehmed.

— Înțeleg.

Era greu să-ți stabilești un țel măreț și să-l atingi, numai ca să descoperi pe de altă parte că munca abia a început.

— Cred că numai tu mă poți înțelege. Și tu? Ai țara ta.

— Zise bărbatul cu o armată a cărei tabără e aproape de capitala mea.

— Știi că n-am avut de ales.

Lada își trecu un deget peste buza de jos a lui Mehmed, apoi în josul bărbiei lui și pe gât, până la piept. Îl înfipse acolo, suficient de tare încât să doară.

— Întotdeauna ai avut și alte alegeri. Și niciodată n-ai ales să fii de partea mea.

Mehmed îi prinse degetul, strângând-o de mână.

— Pentru că vreau ca partea ta să fie de partea mea.

— Asta n-o să se întâmple niciodată.

— Atunci suntem în impas. Nu pot să trec cu vederea agresiunea ta. E un precedent periculos pentru celelalte state vasale.

— Atunci renunță la vasalitatea Valahiei.

— Nu pot.

Lada își retrase degetul, ridicând dintr-o sprânceană și lăsând disprețul să îi atârne din voce precum strugurii dintr-o viță.

— Și eu care credeam că ești sultanul. Împărat al Romei. Mâna lui Dumnezeu pe Pământ, după cum m-au informat toate misivele tale. Titlurile erau și ele minciuni, alături de celelalte?

— Dacă renunţ la teren, oriunde, risc să-l pierd peste tot. Tu, dintre toţi oamenii, ştii cât de fragilă e puterea. Nu putem să facem compromisuri?

Lada îşi miji ochii. Nicolae îi spusese că putea şi *trebuia* să negocieze. Încă îi şoptea, fantomatic, în ureche. Pentru prima dată, ascultă.

— Cum am face compromisuri?

— Aş fi de acord să iert datoriile anterioare la schimb cu un tratat reînnoit.

— Niciodată.

Mehmed oftă, ridicând ochii spre tavanul cortului.

— Aş fi de acord să iert datoriile anterioare la schimb cu Bucureştiul şi noi condiţii de vasalitate.

— Nu se poate să capeţi pământ.

— Ah, dar n-ai spus un „nu" total! Mehmed îi zâmbi cu şiretenie. Semnezi noi condiţii de vasalitate, nu mă amestec în ţara ta, nu-mi zgândăreşti hotarele şi nici pe cele ale ţărilor vasale mie.

— N-o să-ţi mai dau niciodată băieţi pentru ieniceri. Şi n-am bani – şi chiar dac-aş avea, i-aş cheltui luptându-mă cu tine.

Mehmed râse.

— N-am spus că trebuie să-mi dai *efectiv* nimic. Tot ce-ţi cer e să semnezi condiţiile. Semnează-le doar, îngăduie-mi să plec cu un tratat care e respectabil şi care arată Europei că avem o înţelegere, şi asta-i tot.

— Serios?

Lada se aplecă şi mai aproape spre el, ca şi cum l-ar fi putut citi ca pe un plan de luptă. Radu ar fi ştiut dacă Mehmed era sincer. Lada nu ştia. Dar descoperi că spera asta.

— Ai renunţa la dări, soldaţi, tot ce are ţara mea de oferit?

— În momentul ăsta, ţara ta nu-mi oferă decât mlaştini, fântâni otrăvite şi ciumă. Făcu o pauză, apoi continuă: Că veni vorba, mulţumesc pentru asta.

Lada rânji, cuprinsă de exaltare.

— Ştiu cât apreciezi o tabără curată. Am vrut să fac lucrurile interesante pentru tine.

— Deci eşti de acord?

Lada ştia că Mehmed ar fi trebuit să fie nebun să dea curs unui astfel de acord dezavantajos. Iar Mehmed nu era nebun. Dar dacă pleca, asta i-ar fi dat ei timp să se organizeze. Să adune mai multă susţinere. Să acceadă la suficientă putere pentru a-l provoca de-adevăratelea. Poate că Mehmed nu avea să se mai întoarcă niciodată. Poate că acordul lor avea să rămână în picioare, iar ea şi-ar fi salvat ţara de decenii de conflict. Se îndoia de asta. Dar Nicolae o împingea din mormânt să nu ignore această oportunitate.

Lada se aplecă mai aproape, cercetându-i lui Mehmed ochii întunecaţi, buzele pline.

Amintindu-şi de gustul lui.

— O să mă întorc mâine-noapte să-l semnez. Iar dup-aia o să-ţi iei oamenii şi-o să pleci din ţara mea.

— Ne-am înţeles. Mehmed îi scoase coiful de ienicer şi oftă când părul fetei se desfăcu, liber. Ştii, ultima dată când am fost aici, mi-ai zis c-o să mă omori dacă mai pun piciorul pe pământul tău.

— Din fericire pentru tine, te-ai dovedit util.

El îşi coborî faţa spre gâtul ei, atingându-i pielea cu dinţii.

— Lasă-mă să-ţi arăt cât de util pot fi.

Mişcările lor aveau toată tandreţea unei lupte şi de două ori mai multă pasiune. Lada pretinsese că îi era suficient ce îi oferea Bogdan, dar acum, faptul că era cu cineva cu adevărat

egalul ei, care o înțelegea cum nu reușea nimeni altcineva, îi aprindea trupul într-un fel pe care nu-l mai simțise altundeva.

Mehmed îi puse o mână peste gură ca să nu țipe cu glas tare. Ea îl mușcă, iar el se cutremură înainte să se prăbușească alături de ea pe covor.

— Mărită-te cu mine, șopti el, cu un braț aruncat peste ochi și cu pieptul încă săltând greu.

Lada își aruncă hainele pe ea, își trase cizmele și-și îndesă părul sub coiful de ienicer. Apoi se aplecă, lipindu-și buzele de urechea lui Mehmed:

— Mai degrabă te omor.

Plecă la fel cum venise. Dar de data asta ea era cea care îl părăsea, trădat, nu cea distrusă de trădare. Pentru că exista și alt motiv pentru care fusese de acord cu condițiile lui. Însemna că otomanii aveau să rămână în tabăra asta, în poziția asta, încă o noapte.

Iar ea avea opțiuni în cazul în care Mehmed nu își ținea cuvântul în legătură cu acordul lor.

Trecu prin tabără ca într-un vis, mai fericită și mai relaxată decât se simțise în ultimele luni. Poate ultimii ani. Nicolae ar fi fost mândru de ea. Luase decizia înțeleaptă. Decizia care îi aducea timp să construiască, să devină mai puternică. Să continue să creeze Valahia pe care o meritau oamenii ei.

La ureche îi ajunseră voci ce vorbeau în valahă. Se opri. Una dintre voci o trase de inimă. Era o voce din copilăria ei, cu ascunzători în hambare și aventurări pe gheața subțire. Cu lacrimi și apoi distanțare rece. O voce de care avea nevoie de partea ei.

Găsi cortul și se opri afară, aplecându-se mai aproape ca să asculte.

— Basarabii – câți au rămas – o să ne susțină, zise un bărbat pe care nu îl cunoștea.

— Bănuiesc că și regele Ungariei va face la fel, spuse Radu. Poate nu direct, dar când Aron va fi pe tron, Matei nu va reprezenta o problemă.

Mâinile Ladei se îndreptară spre pumnalele de la încheieturi. Dar cuvintele lui Radu tăiaseră deja adânc. După atâta vreme, se afla înapoi în Valahia. Dar era aici ca să-i ajute pe inamicii ei. Nu numai pe Mehmed – ceea ce ea se așteptase să facă –, dar și pe boierii trădători. Cei care îl omorâseră pe tatăl lor. Cei care îngăduiseră să fie dați la schimb otomanilor. Radu devenise cu bună-știință *tot* ce înfrunta ea.

Lada se clătină din cauza durerii fizice ce o cuprinsese auzindu-l cum conspiră împotriva ei. Apoi se oțeli, ascultând mai atentă.

Aron. Aron. Cine era Aron? Cunoștea numele acela.

Dănești. Era fiul prințului Dănești pe care îl detronase Lada.

Și era în tabăra lui Mehmed. Chiar în timp ce Mehmed îi oferea pacea, avea un înlocuitor pregătit.

Vezi, Nicolae? gândi ea. *Întotdeauna am dreptate.*

Lada avea să se întoarcă în următoarea noapte. Și știa că Mehmed avea să o aștepte cu speranță. De data aceasta, așteptările lui aveau să fie întâmpinate de lama ei.

24

La o zi distanță sud de Târgoviște

RADU ÎȘI DOREA UN CORT MAI MARE, ca să aibă unde se plimba încolo și-ncoace. Orice, numai să rămână treaz în timpul acestei discuții nesfârșite, cu Aron și Andrei Dănești, despre viitoruri probabile.

— Stai să ne-ajuți, după ce luăm înapoi tronul? întrebă Aron.

Radu voia să se întoarcă în cortul lui și să doarmă. Nu voia să ia în calcul o funcție prelungită în țara aceasta. Se vorbise ca el să rămână și să ajute în tranziție, dar spera să nu fie necesar. Acum, că era aici, tot ce își dorea era să se afle în altă parte.

— Nu știu, răspunse. Sincer să fiu, nu-mi place Valahia. Nu-mi doresc să rămân mai mult decât e nevoie ca să-l ajut pe sultan.

Andrei mormăi:

— Că-ți place sau nu, e moștenirea ta.

Radu zâmbi cu buzele strânse:

— Am hotărât cu mult timp în urmă să nu-mi las trecutul să-mi dicteze viitorul.

Aron îi zâmbi înapoi lui Radu:

— Ăsta-i un lux foarte frumos.

Radu nu putea să suporte judecata din tonul celuilalt bărbat. Nu îi era dator cu nimic țării acesteia, și nici poporului ei.

Îl dăduseră la schimb pentru câțiva ani de pace. Dăneștii nu aveau de ce să insinueze că Radu era egoist.

Dădu din cap și apoi, fără să își ia rămas-bun, ieși din cort.

În apropiere se afla un ienicer, nemișcat. Era scund și îndesat.

Radu se răsuci să plece spre cortul său, dar... ceva...

Ceva...

Se întoarse brusc pe călcâie și îl privi pe ienicer îndepărtându-se. Mersul îi era agresiv, mișcările ca de prădător. Radu nu își dăduse niciodată seama cât de bine cunoștea pasul surorii sale, dar era de neconfundat.

— Lada, spuse el.

Ea nu se opri. Nu era sigur că îl auzise. Încă putea să o prindă din urmă. Să o înhațe de braț și să o oblige să se oprească. Să dea alarma și să pună să fie prinsă, încheind toată campania asta. Din nou era pus în fața unei oportunități de a trăda pe cineva la care ținea și de a impune un sfârșit rapid unei lupte violente.

În schimb, o urmări plecând.

Ce făcuse aici? Și unde...

Mehmed.

Cu spaima croindu-i drum, Radu alergă prin tabără spre cortul lui Mehmed. Cei doi ieniceri de pază îi ieșiră în cale, până ce văzură cine era și îl lăsară să treacă.

Radu se năpusti înăuntru și îl găsi pe Mehmed zăcând nemișcat pe podea.

Iar apoi ochii lui cuprinseră toate informațiile suplimentare. Nemișcat și *complet gol*. Și foarte în viață.

— Deci soră-mea a fost pe-aici.

Radu rămase la marginea covorului, păstrându-și privirea asupra candelabrului de deasupra.

Mehmed râse adormit.

— Lasă expresia aia scandalizată, Radule. Am negociat un acord nou.

— Negociat. N-am mai auzit cuvântul ăsta folosit aşa.

De data asta, râsul lui Mehmed fu vesel şi scurt.

— Radu! N-am ştiut că poţi să vorbeşti astfel.

Radu îşi închise strâns ochii şi se ciupi de şaua nasului.

— Ar fi putut să te omoare.

— Şi când colo, uite-mă! Am găsit o soluţie. Îi dăm ce vrea, deocamdată. Nu se poate susţine singură. Măcar atâta lucru e clar. Are câteva luni, poate un an, până s-o alunge fie Ungaria, fie Transilvania, fie propriii ei boieri. Dar *noi* plecăm în relaţii bune, aşa că atunci când o să piardă totul, o să se întoarcă la noi.

— Am văzut-o afară. M-a auzit vorbind cu Aron şi Andrei.

— Nu contează asta.

— Închipuie-ţi c-ai fi în locul ei. În repetate rânduri ne-am dovedit a-i fi împotrivă. Suntem în pragul capitalei ei, cu o armată întreagă. Bineînţeles c-o să fie de acord cu ceva. Iar dup-aia o să caute următorul prilej ca să păstreze puterea, şi următorul, şi următorul. N-o să se întoarcă niciodată la noi.

— Deja a făcut-o. În definitiv, nu sunt mort.

— Încă.

Radu deschise ochii. Candelabrul îl orbi, lăsând pete albe strălucitoare în locurile în care flăcările îi arseră vederea.

— Radu Bei, îl chemă unul dintre ienicerii de afară. Te caută cineva. Zice că reprezintă familia Basarab.

— Poate s-aştepte, îi spuse Mehmed lui Radu. Sunt fericit. Lada e fericită. Ar trebui să fii şi tu fericit. Radu.

Vocea lui era joasă şi insistentă, solicitând atenţia lui Radu. Acesta îşi mută privirea din lumină. Puncte albe de flacără îi dansau încă în ochi, înconjurându-l pe Mehmed.

Mehmed miji ochii, gânditor, cu o umbră de zâmbet viclean. Radu își amintea bine zâmbetul acela, din zilele lor în Amasya, când se furișau afară din castel în toiul nopții. Ca să fure mere. Ca să înoate în iazul lor secret.

Mehmed bătu cu palma covorul, lângă el.

— Vino! Petreci noaptea cu mine.

Nu era o întrebare, părea că Mehmed încerca acele cuvinte ca să vadă cum sună. Radu nu știa ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi traversat spațiul nesfârșit, imposibil dintre ei.

În clipa aceea, convingerea lui fu dovedită: nu își dorea asta. Nu voia să accepte niciun fel de dragoste pe care Mehmed hotărâse să i-o acorde. Timpul petrecut cu Ciprian – știind că dacă dragostea lor ar fi fost posibilă, ar fi fost una între egali, cu inimi dăruite complet și fără rezerve – fie îl distrusese pentru totdeauna, fie îl vindecase, în cele din urmă.

Îl iubea pe Mehmed – întotdeauna avea să îl iubească și să îi pese de el ca prieten și ca salvator din copilărie –, dar nu mai avea nevoie și nu își mai dorea ca între ei să fie ceva ce n-ar fi fost niciodată de ajuns.

— Mulțumesc, prietene! zâmbi Radu, eliberându-se de ani de tânjire, suferință și disperare de a fi iubit. Dar am de lucru.

Înclină capul, apoi ieși înainte să poată vedea reacția lui Mehmed.

Afară, noaptea era limpede. Stelele străluceau reci și constante deasupra lui. Cândva, cu mult timp în urmă, Mehmed le spusese povestea celor doi iubiți, Ferhat și Shirin. Ferhat săpase prin inima unui munte pentru a aduce apa pe cealaltă parte și a-i câștiga mâna lui Shirin. Ferhat murise înăuntrul acelui munte, cu inima frântă. La vremea aceea, Radu crezuse că era cel mai romantic lucru pe care îl auzise vreodată. Ce sfârșit nobil, să mori din dragoste!

Poate că Radu nu avea să cunoască niciodată dragostea totală în viața sa. Dar toți anii aceștia în care săpase disperat îi deschiseseră calea către *propria* lui inimă. Nu mai trăia cu teama că se va frânge dacă va fi expusă. Ca să fie puternică, o inimă nu avea nevoie să fie de piatră.

— Radu Dracul? întrebă o voce.

Bărbatul se întoarse. Radu Dracul. Radu cel Frumos. Radu Bei. Toate numele care îi fuseseră dăruite de cei care aveau putere asupra lui.

— Doar Radu, te rog, răspunse el cu un zâmbet. Și acum zi-mi cu ce pot să te-ajut.

25

La o zi distanță sud de Târgoviște

LADA AVEA TREIZECI DE MINUTE ca să răstoarne un imperiu.

Se îndoia că avea nevoie de atâta timp. Merse încrezătoare prin tabăra întunecată, de-a lungul aceleiași poteci pe care o urmase în noaptea precedentă. Încă purta uniforma de ienicer. Poate că i se potrivea. Avea să folosească tot ce îi dăduseră otomanii, chiar și hainele, pentru a-i distruge.

Se opri numai în dreptul cortului lui Mehmed. Greutatea istoriei, tot ce fuseseră și făcuseră împreună, îi încetini pașii. O simți, o acceptă, o lăsă să se așeze.

Era în stare să facă ceea ce își propusese? Una era să plănuiești o crimă și alta era să o duci până la capăt. Iar în noaptea asta nu avea să acționeze din furie sau din instinct. Aceasta trebuia să fie o alegere.

Avea să intre în cort și să îl înjunghie în inimă pe primul ei prieten, pe primul ei iubit, pe cel care îi era singurul egal adevărat.

Descoperi că nu voia. Dar avea să o facă, indiferent de asta. Era ce avea nevoie Valahia, ce cerea, iar Valahia venea înaintea lui Mehmed. Așa fusese întotdeauna. Așa trebuia.

Cu inima bătând egal, cu respirația calmă, Lada folosi tăietura pe care o făcuse în noaptea dinainte și intră pentru ultima oară în cortul lui Mehmed.

— Salut, Lada, spuse fratele ei.

Lada făcu repede ochii roată prin cort, iar inima începu în fine să îi bată mai iute.

— Nu-i aici, zise Radu, rezemându-se de biroul lui Mehmed. Dar pot să supraveghez eu semnarea noului tratat.

Vorbea în turcă.

Buza Ladei se răsfrânse de dezgustul limbii pe care şi ea o vorbise ani întregi din viaţă.

— Nu-s aici ca să semnez un tratat.

Radu zâmbi. Privindu-l cu adevărat pentru prima oară, Lada văzu în acel zâmbet cât de mult se maturizase fratele ei de când fuseseră despărţiţi. Era mai înalt. Tot suplu, dar cu nişte scobituri pe faţă care-i accentuau relieful ascuţit al maxilarului şi pometilor. Ochii prea mari erau în continuare la fel de izbitori. Era splendid. Şi era un străin. Băiatul pe care îl cunoscuse, băiatul pe care îl iubise şi îl protejase dispăruse.

— Ce s-a întâmplat cu tine? întrebă ea.

— Prea multe lucruri.

Radu se aşeză pe una dintre perne şi îi făcu semn Ladei să i se alăture.

Ea rămase în picioare:

— I-am spus că n-ar fi trebuit să te trimită la Constantinopol. Nu-mi vine să cred că te-a trimis în calea pericolului.

— Şi tu ai fi făcut la fel.

— N-aş fi făcut-o! Întotdeauna ai avut nevoie de apărare, şi te-am apărat.

Radu înclină capul într-o parte, cu o expresie nedumerită pe chip. Îi aminti din nou Ladei cât de mult semăna cu mama lor. Şi, cum tristeţea obosită îi strâmba gura, văzu cum viaţa şi cruzimea acesteia aveau să îl distrugă. Când o vizitase pe propria lor mamă decăzută, aruncase o privire în viitorul lui Radu.

— Cred, spuse el, că tu şi cu mine ne amintim foarte diferit copilăria noastră. M-ai apărat de Mircea, dar numai fiindcă-l plăceai şi mai puţin decât mă plăceai pe mine.

Lada pufni.

— Asta-i adevărat, cu siguranţă. Dar în Edirne?

— Mi-amintesc cum n-ai vrut să-ţi faci lecţiile, chiar şi când am fost bătut pentru insolenţa ta.

— Eşti chiar atât de prost? Când Radu păru rănit în loc să înţeleagă, Lada se trânti furioasă în faţa lui. Foloseau tot ce puteau împotriva noastră. Şi ne foloseau împotriva tatei. Dacă l-aş fi oprit pe tutorele ăla, dacă le-aş fi arătat că pot să te folosească astfel încât să mă controleze pe mine, n-ai mai fi fost niciodată în siguranţă. I-am lăsat să te bată ca să nu te poată folosi împotriva mea.

O duzină de emoţii alunecară peste chipul lui Radu, niciuna de înţeles pentru Lada. Sfârşi prin a fi amuzat şi trist.

— Atunci avem definiţii extrem de diferite pentru apărare.

Lada căută ochii fratelui ei, încercând să găsească băieţelul pe care îl ştia dintotdeauna. Chiar şi după refuzurile lui de a o ajuta, chiar şi după tot acest timp, în mintea ei el nu se schimbase. Dar realitatea îi oferi adevărul. Nu mai era frăţiorul ei mai mic, delicat şi slab.

— Pari supărată, spuse el cu voce blândă.

— Am pierdut ceva.

Chiar dacă Lada ar fi trebuit să o ştie deja, nu îşi permisese niciodată să o creadă. Dar acum adevărul nu putea fi negat. Îşi pierduse complet fratele în favoarea otomanilor.

— Unde-i Mehmed?

— De ce?

— Trebuie să dea socoteală pentru multe.

— Bănuiesc că toţi trebuie să dăm.

Radu își trase genunchii la piept, îi încolăci cu brațele și își odihni bărbia pe ei. Iată! O licărire fugară, însă Lada îl zări pe Radu al ei.

— Spune-mi ce ți s-a întâmplat. Și de ce ești în cortul lui Mehmed? Ești... stai aici acum?

Lada își păstră vocea cât de egală putu, pentru a nu trăda nimic. Dar Radu fusese întotdeauna mai bun la emoții, mai bun la cititul oamenilor decât fusese ea vreodată.

Bărbatul râse. Ea se ridică, iritată. Radu dădu din mână, făcându-i semn să se așeze la loc.

— Nu, nu stau aici acum. Sunt în cortul lui Mehmed fiindcă ai venit în seara asta ca să-l omori, nu?

— Bineînțeles că da! se răsti Lada.

Radu oftă și își întinse la loc picioarele.

— Nu m-a crezut.

— E un prost. Sigur că după toți anii ăștia în care l-ai studiat, ai aflat-o și tu.

Lada simți apăsarea timpului. Stătuse deja prea mult aici. Până acum ar fi trebuit să își îndeplinească sarcina.

— Crezi că el a intervenit între noi? Sau era scris să sfârșim în tabere opuse?

Lada simți o greutate neobișnuită în spatele ochilor.

— A trebuit să supraviețuim, răspunse. Doar c-am găsit moduri diferite de-a o face.

O izbi, în acel moment, cum trăiseră exact aceeași copilărie. Cum de îi formaseră aceleași circumstanțe în moduri atât de divergente?

— Deci nu îl învinovățești pe Mehmed?

— Ba bine că nu! Îl învinovățesc pentru foarte multe! Lada lovi cu piciorul într-o pernă, exasperată. De ce în noaptea asta, dintre toate, găsesc în sfârșit pe cineva care să mă bată la jocul

meu „Omoară-l pe sultan"? Spune-mi unde e și pe urmă fugi din tabără. O să trimit vorbă să nu fii omorât.

— Am avut o ocazie, cândva, zise Radu, ridicându-se încet. În Constantinopol. Împăratul Constantin avea încredere în mine. Și am văzut cum mureau oameni cumsecade, din ambele tabere, zdrobiți unii de alții, în sânge și oase și teroare, de către forțe imuabile. Mehmed de-o parte a zidului, Constantin de cealaltă. Și-mi plăceau amândoi. Radu zâmbi strâmb: Deși știm amândoi, desigur, unde-mi era inima. A existat un moment, o ocazie perfectă de a sfârși toate astea. De a lua o viață și de a scuti mii, zeci de mii prin alegerea aia.

Lada nu știa ce avea de-a face această poveste cu ea.

— Și? îl îmboldi, nerăbdătoare.

— N-am făcut nicio alegere. Și din cauza asta Constantin tot a murit, dar la fel și nenumărați alții, împreună cu el, care ar fi putut fi salvați dacă aș fi făcut o alegere. Tu ai fi făcut-o.

Lada *ar fi* făcut-o. Era un scenariu simplu. Dar avea sentimentul supărător că nu avea să-i convină încotro se îndrepta această poveste.

— Știi c-ai fi putut în schimb să-l omori pe Mehmed, spuse ea.

— Nu pretinde că opțiunea asta a existat vreodată!

Dar ceva obosit și uzat de pe chipul lui Radu sugera altminteri. Acolo exista un potențial. O oportunitate. Să îl recapete – și să încheie toată această istorie. Lada traversă spațiul dintre ei și îi cuprinse umerii în palme.

— În noaptea asta. În noaptea asta există o opțiune. Îl putem ucide. Pentru Valahia. Putem în sfârșit să ne eliberăm din colivia pe care a făurit-o tata pentru noi, o dată pentru totdeauna. În noaptea asta, fă alegerea cea bună.

Radu, mult mai înalt, mult mai frumos, privi în jos către ea. Făcu un pas înainte şi o cuprinse într-o îmbrăţişare. Lada rămase ţeapănă, neştiind cum să răspundă.

— Sper c-am făcut-o deja, zise el, ridicând apoi vocea. Intraţi!

O ţinu pe Lada mai strâns, ţintuindu-i braţele pe lângă ea şi zdrobindu-i chipul la pieptul lui, astfel încât să nu poată zări ce se întâmpla.

— Nu vreau să-ţi văd sfârşitul, spuse el. N-aş putea suporta. Îmi pare rău.

Lada îl călcă pe picior şi îl împinse, eliberându-se. Zece ieniceri intraseră, cu săbiile trase. Şi din spatele unei perdele de unde auzise totul, se ivi Mehmed, purtând pe chip moartea cea rece.

26

La o zi distanță sud de Târgoviște

— IARĂȘI L-AI ALES PE EL, spuse Lada.

Radu așteptase mânie, furie, pe acea Lada care fusese centrul înspăimântător al copilăriei lui, conducând totul cu temperamentul și pumnii. În schimb, această soră părea resemnată. Obosită, chiar. Vorbea în valahă, renunțând la turca în care conversaseră.

Radu îi răspunse în limba istoriei lor comune:

— Nu l-am ales pe *el*. Am ales ce-am simțit c-o să creeze cel mai bun, cel mai fertil teren pentru vieți și credință. Uită-te la țara ta, Lada! Chiar crezi că tu cultivi un viitor aici?

— Nu știi nimic despre ea! De când am luat tronul, nu mai există fărădelegi. Oamenii mei n-au nevoie să zăvorască ușile, n-au nevoie să doarmă lângă animale de teamă că dimineață n-o să le mai găsească. Nu mai au nevoie de gărzi armate numai ca să umble dintr-un sat în altul. Țara mea prosperă așa cum n-a făcut-o *niciodată*!

— Ai transformat o câmpie întreagă în mlaștini. Ai otrăvit fântânile și ai ars podurile. Ai despicat țara cu o brazdă de distrugere.

— Fiindcă venea el! arătă scurt Lada în direcția lui Mehmed.

Radu nu se uită la Mehmed, fiind sigur că acesta o să îi facă semn să vorbească într-o limbă pe care să o înțeleagă și el.

Ienicerii se traseră mai aproape. Radu fu surprins să constate că îşi dorea să nu îi fi chemat atât de curând. Conversaţia cu Lada părea a fi – şi probabil avea să fie – ultima. Şi nu voia să se încheie.

Era posibil ca ea să-l fi găsit schimbat, dar el o găsea acum cu un sine mai precis şi mai puternic decât fusese vreodată. Era... mândru. În ciuda a toate. Şi asta îl întrista peste măsură. Lada muncise atât de mult şi luptase atât de tare pentru asta. Iar ei aveau să îi ia totul.

De când plecase Lada, era prima dată când ei trei – inseparabili pe vremuri – se aflau în aceeaşi încăpere. Totul se schimbase. Şi, în acelaşi timp, nimic. Ea alegea în continuare Valahia în locul lor. Radu continua să îl susţină pe Mehmed. Iar Mehmed pretindea în continuare ca ei doi să îi aparţină. Doar mizele crescuseră.

Radu oftă. Ar fi putut fi o întâlnire cu totul diferită. De fapt, nu. Nu cu Lada. Dar ar fi *trebuit* să fie diferită.

— Am venit pentru că ne-ai forţat. N-am vrut asta.

Lada scutură din cap, dar ceva evaziv din expresia ei îi dădu de înţeles lui Radu că ea ştia că el are dreptate.

— N-am făcut decât să grăbesc inevitabilul, replică ea. Nu m-ar fi lăsat niciodată să câştig.

— Tot ce trebuia să faci erau concesii. Ţi-am fi dat...

— Nu-i a lui ca să mi-o dea! Valahia e a *mea*, şi nu-i sunt datoare nimic lui sau oricui altcuiva!

— De-asta o s-o pierzi! strigă Radu. Fiindcă refuzi să te pleci. Din cauza mândriei tale afurisite! Ţi-am oferit pacea.

— Şi aţi venit înarmaţi cu uzurpatori, ca să mă trădaţi şi să mă înlocuiţi!

Radu ridică braţele, exasperat:

— Nu poți să ne acuzi pe noi de trădare! Nu când ai fost de acord să semnezi un tratat și-ai venit să-l asasinezi pe Mehmed.

Lada deschise gura să protesteze, apoi se opri. Îi scăpă un chicotit șocant. Care o făcu aproape feciorelnică.

— Presupun că-i adevărat.

Prins pe picior greșit, Radu descoperi că îi răspunde la zâmbet.

— Noi doi întotdeauna am avut planuri pentru orice eventualitate. Asta nu s-a schimbat.

Zâmbetul Ladei se lărgi și se întunecă:

— Habar n-aveți ce v-așteaptă!

— Ești sigură de asta?

Stingherea își făcu loc pe chipul Ladei. Ochii ei adânci, cu pleoapele pe jumătate coborâte, se îngustară, iar buzele pline se strânseră. Radu fu încântat, în mod rușinos, că acum îl respecta destul încât să se pună pe sine sub semnul întrebării. În copilărie ar fi dat orice pentru un astfel de moment, ba ar fi dat chiar mai mult pentru un moment în care ea să îl privească cu încântare pentru că o depășise. Dar nu avea să aibă niciodată parte de așa ceva.

— Ajunge! spuse Mehmed. Te iau prizonieră.

Trăsăturile lui erau ascuțite de mânie, și ceva rece și dur creștea în spatele moliciunii obrajilor săi.

— Ar trebui să te omor pe loc pentru asta, adăugă.

Lada înclină capul într-o parte, privindu-l pe sub genele dese.

— Chiar ar trebui s-o faci, răspunse. Îi zâmbi inexpresiv, banal, ca și cum era femeia care ar fi trebuit să fie, o femeie ca mama lor: Pune-l pe Radu s-o facă.

Radu se împiedică, dându-se un pas înapoi. Îi aruncă o privire lui Mehmed, cuprins de o teamă subită că el ar putea fi atât de furios încât să îi ceară asta. Dar prietenul său scutură din cap:

— Nu i-aș cere niciodată așa ceva.

Zâmbetul Ladei se transformă într-unul evaziv. Radu văzu în ea un pic din sine, ca și cum îl imita.

— Ai face-o, dacă ai considera că-i cea mai bună opțiune, zise ea. Nu pretinde că-i pui sentimentele înaintea alor tale. N-ai făcut-o niciodată. Nu poți.

— La fel cum tu nu poți să te eliberezi de obsesia ta nesănătoasă pentru țara asta!

Mehmed inspiră adânc, încercând să își țină mânia sub control. Oamenii din jurul lor se foiră, stânjeniți. Acesta nu era sultanul distant, preocupat doar de sine, sub care erau obișnuiți să servească.

— Ți-am oferit tronul.

— Nu mi-ai oferit nimic din ce n-am deja! Ea își răsfrânse buza disprețuitor, transformându-se la loc în Lada pe care o știa Radu. Și nu mi-ai dat nimic din ce nu pot găsi în altă parte, cu mult mai puțin deranj și mult mai multă plăcere.

Mehmed făcu ochii mari, șocat și rănit. Apoi se transformă din Mehmed în sultan, ridicând bărbia și strângând din fălci.

— Legați-o și duceți-o la căruțe. O să terminăm repede restul campaniei aici, în timp ce ea o să fie trimisă înainte, la Constantinopol.

Lada zâmbi către Radu, arătându-i acestuia toți dinții ei mici și ascuțiți:

— Spune-le boierilor Dănești că neamul lor nu trăiește mult în Valahia mea.

Radu voia ca toate astea să se termine. Voia să doarmă. Știa că n-o să fie în stare, nu în noaptea asta. Avea să-și schimbe planurile și să ceară să o escorteze pe Lada înapoi la Constantinopol. După cum o cunoștea, ea avea să îi înfurie pe paznici ca să o omoare. Ea nu ar fi recunoscut-o niciodată și nici măcar

nu își dădea seama, dar acum avea nevoie de protecția lui. El avea să o conducă în închisoare – în siguranță, în fine, o dată pentru totdeauna –, iar cu asta treaba lui s-ar fi sfârșit.

— Lada, eu sunt...

— Cam de câtă vreme crezi că-s aici? întrebă ea, cu o expresie gânditoare.

Radu le făcu semn ienicerilor să o ia:

— Aveți grijă!

— N-o s-o rănim, spuse Chiril, dând din cap respectuos.

Lada își depărtă picioarele și-și îndoi genunchii.

— Nu de asta-i e lui frică.

— Eu...

O explozie asurzitoare zgâlțâi tabăra, întrerupându-l pe Radu. Cortul se scutură și mai multe panouri se desprinseră de pari, fiind măturate spre interior. Radu se ghemui, acoperindu-și capul, în timp ce candelabrul se prăbuși la pământ. Când se ridică, cei doi ieniceri aflați mai aproape de Lada erau deja morți.

— Apărați-l pe sultan! strigă el, împingându-l pe Chiril spre Mehmed, nu spre lupta cu Lada. Voi toți, înconjurați-l pe sultan!

Radu își scoase sabia. Lada se opri, cu două pumnale însângerate în mâini, în timp ce în jurul ei zăceau trei trupuri. Cei-lalți ieniceri îl zoriseră pe Mehmed afară din cort.

— Chiar o să te lupți cu mine? întrebă ea, arătând spre sabia lui cu unul din tăișurile roșii.

Apoi porni spre el. Radu se răsuci într-o parte, blocându-i lamele cu sabia, astfel încât să n-o rănească.

Lada se opri chiar lângă el, aruncându-i o privire care îl făcu pe Radu să se simtă precum copilul care fusese, care plângea până adormea și care nu făcea niciodată față vieții.

— Așa mă gândeam, spuse ea.

Apoi țâșni afară din cort, în noapte.

Radu căzu în genunchi, cu capul plecat. Avusese o sabie contra pumnalelor ei. Ar fi putut să câștige. Din nou, avusese ocazia să sfârșească lucrurile. Din nou, nu făcuse alegerea pe care Lada sau Mehmed ar fi făcut-o în locul lui. Câte vieți aveau să fie prețul, de data asta?

Cu mers nesigur, o urmă pe Lada în noaptea arzătoare.

27

La o zi distanță sud de Târgoviște

LADA ȘTIA CĂ AR FI FOST IMPOSIBIL să îl găsească pe Mehmed în întuneric și haos.

Deși *era* semnificativ mai puțin haos decât sperase ea. Aproape toți oamenii lui Mehmed rămăseseră în corturile lor, în loc să se grăbească în luptă. Asta îngreuna lucrurile. Ar fi trebuit să știe că nu poate conta, totuși, pe lipsa de disciplină a oamenilor lui Mehmed. El controla întotdeauna tot. De ce ar fi fost oamenii lui altfel?

Depozitele de praf de pușcă fuseseră deja atacate – explozia avusese loc și la momentul oportun, permițându-i să scape. Știa că o să găsească un grup mare de oameni de-ai ei atacând animalele de povară și căruțele. Cinci mii erau deja acolo sau pe drum, toate sufletele pe care le putuse aduna se revărsau de pe dealuri și atacau din întuneric. Le auzi țipetele, muzica, deoarece foloseau tacticile ienicerilor împotriva lor. De îndată ce în tabără avea să fie suficient haos, Lada urma să trimită semnal pentru restul trupelor ei de pe dealuri să atace. Alte cinci mii. Erau doar zece mii împotriva a cincizeci, dar avea să meargă. Dacă toate lucrurile decurgeau cum fuseseră plănuite, Valahia putea să învingă cea mai puternică armată din lume.

Ea putea să îl înfrângă pe Mehmed.

Desigur, lucrurile deja nu se mai aflau pe făgaşul dorit. Cel mai mare punct de cotitură spre haos şi disperare ar fi trebuit să fie moartea sultanului şi conducătorului lor. Asta nu reuşise ea. Scrâşni din dinţi de frustrare. Radu o învinsese.

Dar, pe de altă parte...

— Sultanul e mort! Lada înhăţă o torţă şi dădu foc celui mai apropiat cort. Sultanul a fost ucis!

Continuă astfel, alergând prin tabără şi ţipând despre moartea sultanului, în timp ce se asigura că un număr cât mai mare de oameni cu putinţă nu puteau rămâne în corturile lor.

În jurul ei activitatea era în creştere – din ce în ce mai mulţi oameni intrau în haos.

— Hei! strigă cineva, prinzând-o de braţ.

Îl înjunghie în coaste şi îşi continuă calea spre ţarcurile animalelor.

În partea din spate a taberei, lupta se înteţise. Sperase să atragă aici majoritatea oamenilor lui Mehmed cu primii ei cinci mii, să îi împotmolească în luptă şi apoi să îi lovească din spate cu rezerva. Din punctul ei de observaţie, părea că otomanii au câteva mii de oameni angajaţi în luptă. Nu erau destui încă. Săgeţi de arbaletă, trase de către oamenii ei aflaţi pe dealuri, cântară prin aer, revendicându-i pe otomanii care alergau în jurul ei.

Dacă nu se grăbea, risca să fie revendicată şi ea.

Femeile ţipau în timp ce alergau prin secţiunea principală de corturi. Văzându-le, Ladei îi veni să râdă. Nu erau femei din tabăra otomană, ci femei valahe, înarmate până în dinţi, pretinzând că fug în timp ce despicau câţi ieniceri puteau. Când ajungeau la capătul îndepărtat al taberei, aveau să facă ocol şi să se întâlnească cu forţele care coborau de pe dealuri.

Peste tot era confuzie. Haos. Sânge şi foc.

Pentru prima dată în viață, Lada tânjea să se alăture femeilor. Făceau exact ce își dorea ea să facă. Dar de ea era nevoie în altă parte. Nu era aici în rol de soldat, ci de prinț.

Dădu ocol corturilor pe exterior, apoi fugi spre dealuri, unde găsi punctul de întâlnire cu Bogdan și ceilalți conducători. Aceștia așteptau, urmărind nerăbdători desfășurarea asaltului.

Lada strigă, în timp ce alerga în susul dealului:

— Toți cei cu uniformă de ieniceri, intrați în tabără și apucați-vă să plângeți că sultanul a fost ucis!

Câteva duzini de bărbați o luară din loc. Bogdan ridică sprâncenele, plin de speranță.

Lada ura să își admită înfrângerea. Scutură din cap:

— Așteptau.

El păru îngrijorat, dar dădu din cap și trecu mai departe:

— Deci suntem gata?

Lada își mușcă buzele. Voia mai mult timp pentru ca ordinea trupelor lui Mehmed să se spargă, dar știa că dacă așteptau prea mult riscau opusul. Otomanii se putea organiza și puteau forma rânduri. Lupta se întețise la capătul cu provizii al taberei. Acum era o bătălie în toată regula, una pe care oamenii ei nu puteau să o susțină mult timp.

— Faceți-o! spuse ea.

Bogdan le dădu semn trâmbițașilor. Notele erau metalice și limpezi peste tumultul zgomotelor din tabără. Lada urmări dealurile, așteptând. Mesagerii stăteau lângă ea, pregătiți să îi preia comenzile în orice clipă. Avea să coordoneze totul de aici. De aici avea să vadă înfrângerea armatei lui Mehmed.

Ceva era în neregulă, totuși.

— Faceți-o din nou! le ceru ea.

Semnalul răsună din nou. Inima Ladei i se prăbuși în piept. Tabăra ardea, dar nu suficient de repede sau de strălucitor.

Oamenii ei de la căruțe luptau, dar nu erau suficienți otomani angajați acolo. Unde erau boierii cu restul oamenilor ei? Cu ungurii pe care îi trimisese Matei?

În timp ce trâmbițele transmiteau un ultim apel final, tremurător, Lada își aminti răspunsul lui Radu când îi spusese că nu are nicio idee despre ce plănuise ea.

El *știuse.*

Știuse tot timpul.

Ochii ei măturară cu disperare dealurile după un indiciu, un semn care să îi arate că se înșela. Că soseau. Că ar fi putut termina totul în noaptea asta. Dacă ar fi avut încredere în ea, dacă i-ar fi urmat planul... Lipsa de încredere a bărbaților, dorința de a obține orice fals avantaj oferit de Radu, în loc să aleagă calea bravă. Calea de sânge și victorie, calea luptei și a triumfului pentru Valahia.

Nimeni nu alesese vreodată Valahia.

Lada căzu în genunchi, azvârlindu-și capul pe spate, spre stelele înecate în fum. Își urlă furia și disperarea. Apoi se ridică și își trase sabia. Dacă nu o ajuta nimeni, avea să o facă de una singură.

Apucă să facă doi pași în față, când cineva o prinse de mijloc, din spate.

— Dă-mi drumul! țipă ea.

— Sună retragerea! îi spuse moale Bogdan.

Lada se răsuci, mârâind ca o sălbăticiune. Bogdan o ținu strâns, adoptând o voce egală, liniștitoare.

— Otomanii formează rânduri. Nu vine niciun ajutor. Dar am numărat aproape cincisprezece mii de morți de-ai lor, nenumărate animale de povară măcelărite, depozite de praf de pușcă distruse. Acum fugim. Bogdan făcu o pauză, apoi continuă: Dacă scăpăm, câștigăm.

— Nu am câştigat! Lada se zbătu încă o dată, apoi se înmuie şi doar braţele lui Bogdan o mai susţinură. Am fi putut să-i distrugem cu totul. Aşa ar fi trebuit.

— Sună retragerea! strigă Bogdan peste umăr. O ridică pe Lada pe un cal şi se urcă în spatele ei, strângându-i piciorul într-o încercare stângace de a o linişti. În capitală îi aşteaptă mesajul tău de bun venit. Fugim şi o să luptăm din nou.

Lada auzi în acele vorbe tot viitorul, întinzându-se înaintea ei. Nu avea să se poată opri niciodată din luptă. Chiar şi victoriile care ar fi trebuit să fie ale ei aveau să-i fie luate de către bărbaţii lipsiţi de credinţă. Aveau să se aleagă la nesfârşit unul pe celălalt, în defavoarea ei – să aleagă tratate şi tradiţie în defavoarea unei ocazii adevărate de schimbare.

Întotdeauna avea să fie o luptă. Huniade îi spusese măcar atâta lucru. Visurile ei despre un triumf decisiv fuseseră împrăştiate spre cer ca nişte scântei, dar numai ca să ajungă întunecate şi reci precum cenuşa.

28

În fața Târgoviștei

Hamza Paşa izbi cu pumnul în masă.

— Dacă forţele de pe dealuri i-ar fi urmat planul, puteam să pierdem. A pus *femeile* să lupte! Femeile! Am pierdut spahii fiindcă erau prea şocaţi ca să ridice săbiile!

Radu visa să dea foc mesei, să o arunce în mijlocul resturilor, arzând mocnit, rămase din convoiul lor de provizii. Dispreţuia masa aceasta, harta de pe ea şi din ce în ce mai mult şi pe oamenii din jurul ei.

Zâmbetul lui Ali Bei era tăios ca un vârf de sabie:

— Atunci ăsta-i un eşec din partea lor. Ienicerii mei au depăşit destul de repede şocul.

— Nu pretinde că oamenii tăi au schimbat situaţia! Am triumfat numai graţie târgului făcut de Radu cu aliaţii ei, spuse Işak Paşa, cel mai echilibrat din cei trei.

Hamza Paşa suflă aer printre buze cu un zgomot dispreţuitor, ca şi cum eforturile lui Radu de a-i convinge pe boierii Basarabi să nu participe fusese mai degrabă un accident norocos decât un triumf care adusese câştigul în bătălie.

— Nu poate să folosească acelaşi truc la Târgovişte, zise el. Nu putem conta pe nimeni altcineva care s-o trădeze. Oamenii de rând o venerează.

Radu aruncă o privire spre uşa cortului. Mehmed nu se afla acolo. Radu nu îl văzuse de la atacul din noaptea precedentă. Nimeni nu îl mai văzuse, în afară de gărzile lui. Chiril îi raportase lui Radu că Mehmed era nevătămat şi, după câte se părea, perfect capabil să adoarmă imediat.

Radu îşi frecă fruntea. Îl durea de epuizare şi prea mult fum inhalat.

— Avem avantajul asediului, zise.

— Avantajul e întotdeauna al apărătorilor! La Krujë...

— Am fost la Krujë, îl întrerupse Radu pe Hamza Paşa. Se săturase să fie desconsiderat de bătrân. În afara zidurilor, continuă el. Şi am fost la Constantinopol, înăuntrul lor. Nu sunt străin de asedii.

Nu oferi niciun zâmbet care să îmblânzească duritatea vorbelor lui. Ştia ce gândeau încă mulţi dintre aceşti bărbaţi despre el: că îşi condusese călăreţii doar din cauza chipului său frumos şi preferinţelor sultanului. Dar preferinţele sultanului erau motivul pentru care conduceau *cu toţii*. Iar Radu realiză că, în ciuda celor optsprezece ani ai săi, cu adevărat avea la fel de multă experienţă pe cât s-ar fi cerut oricărui bărbat.

O simţea densă, întunecată, înecăcioasă în vise, o greutate constantă în mintea lui, pe când era treaz sau dormea.

Da, avusese parte de mai multe experienţe decât s-ar fi cerut oricărui bărbat.

Radu trase aer adânc în piept şi spuse, pe un ton mai măsurat:

— Târgovişteа nu are niciunul dintre avantajele naturale de la Krujë şi cu siguranţă niciuna din apărările de la Constantinopol. E mai mică decât amândouă. Zidurile-s departe de a fi formidabile. O să ne poată vedea venind, dar asta nu-i un secret. Şi, după cum s-a demonstrat clar noaptea trecută, Lada

n-are loialitatea nobililor sau susţinerea europeană pe care au avut-o Skanderbeg sau Constantin. N-o să-i vină nimeni în ajutor. Când au abandonat-o Basarabii, şi-a pierdut jumătate din forţe. Am ucis trei mii, ceea ce înseamnă, din câte putem spune, că am lăsat-o cu doar vreo două mii de comandat.

Hamza Paşa se încruntă:

— Noi am pierdut *cincisprezece* mii! Şi provizii, şi animale!

— Ne permitem cincisprezece mii cu mai multă uşurinţă decât îşi permite ea o mie cinci sute, spuse Radu.

Şi apoi se strânse în el din cauza durităţii tratării vieţilor de oameni ca pe simple calcule. Războiul făcuse din ei toţi nişte monştri.

— Când luăm Târgovişteа, continuă el, şi o s-o facem, indiferent de planurile ei, acela va fi sfârşitul. O să avem capitala. Îi putem instala pe Aron şi Andrei la locurile lor, iar Valahia va reveni la starea de vasal.

Işak Paşa bătu cu un deget în masă:

— Dar boierii şi oamenii lor nu au ieşit cu totul din joc. Dac-au trecut aşa uşor de partea noastră, se pot răzgândi la fel de lesne. E posibil să se afle deja în spatele zidurilor din Târgovişte. Dacă ea...

— Puterea ei nu-s zidurile. N-au fost niciodată. Fără îndoială că are nişte planuri, dar nu poate să lupte în felul în care a făcut-o până acum. Aici contează instruirea şi abilităţile *noastre*. Aici îşi dă ea seama că nu poate să păstreze oraşul în faţa puterii armatei otomane. Indiferent câţi oameni poate aduna laolaltă.

Uşa cortului se deschise. Radu fu şocat să o vadă intrând pe Mara Brancovici, cu un foşnet al fustelor suprapuse.

— Mă gândeam c-o să prind din urmă o armată triumfătoare care controlează deja ţara, zise ea şi strânse din buze, dezaprobator. Dac-aş fi ştiut că o să mă alătur taberei, mi-aş fi amânat călătoria!

Radu îi trase un scaun. Femeia se aşeză afectată, aruncând o privire peste planurile lor.

— Forţele maghiare sunt aici?

— Da, dar nu au jucat niciun rol. Încă.

Radu trebuia să admită că Işak Paşa avea dreptate. Încă se puteau hotărî să o susţină pe Lada. Până la urmă, nu boierii Basarabi care le conduseseră se aflau la cârmă. Regele Ungariei era, iar dacă el trimitea vorbă, ele ar fi făcut ce li se cerea.

— Trimiteţi-i un cadou lui Corvin, spuse Mara, deschizându-şi evantaiul cu o mişcare rapidă a încheieturii.

— Poftim? întrebă Radu.

— Matei Corvin. Trimiteţi-i ceva. Luxos. Frumos. O, ştiu! Trimiteţi-i o pernă de catifea cu pietre preţioase pentru coroană. O să-i înţeleagă semnificaţia.

Işak Paşa se încruntă, mutându-şi mânios greutatea de pe un picior pe altul. Avea câteva răni vechi care făceau călătoria dureroasă şi dificilă. Dar loialitatea lui faţă de imperiu era atât de mare, încât refuza să îl lipsească pe Mehmed de prezenţa lui în campanie.

— De ce am irosi din timpul de plănuire a războiului ca să trimitem un cadou sofisticat unui rege inamic?

Mara se aplecă spre Radu, cu un aer conspirativ:

— Tocmai am auzit cel mai încântător zvon. Regelui Matei i s-a trimis o cantitate destul de mare de aur din partea papei, ca s-o ajute pe soră-ta în cruciadă. Şi, printr-o coincidenţă şocantă, el a găsit cumva fonduri pentru a-şi răscumpăra coroana din Polonia. Mara redeveni serioasă: Folosind aurul acela pentru el însuşi, a furat de la papă. Asta n-o să le pice bine aliaţilor lui europeni. Ar trebui să ne asigurăm că loialitatea lui rămâne hotărât divizată.

Radu se juca alene cu un inel greu:

— Și n-am face rău să includem o notă despre cât de mult ne dorim o relație îndelungată și pașnică cu regele de drept al Ungariei, a cărui coroană o recunoaștem și o celebrăm și ale cărui granițe le recunoaștem și le respectăm.

— Cu suficientă amenințare subînțeleasă în caz că trece acele granițe pentru a se implica în conflicte care nu-l privesc, zise Mara, rădioasă. Ce-mi place să joc jocul ăsta cu tine, Radule! Cu un cadou și-o scrisoare, putem să-l scoatem pe Matei Corvin de pe harta asta.

Hamza Pașa se ridică, împungând cu un deget spre ea:

— Ăsta nu-i un joc de-al curtezanelor!

Mara își acoperi modestă chipul cu evantaiul:

— Mi se pare că indiferent în ce fel te-ai jucat *dumneata*, nu te-a ajutat prea mult până acum.

Hamza Pașa se năpusti afară din cort, urmat de un Işak Pașa mai puțin supărat.

— Nu-l băga în seamă pe Hamza, zise Mara. E încă supărat că i-am respins cererea în căsătorie.

— A vrut să se însoare cu tine? întrebă Radu, surprins.

Ceilalți bărbați din jurul mesei plecau, pentru a începe sarcina uriașă de a repara ce mai putea fi salvat și a pune tabăra în mișcare pe drumul spre Târgoviște. Lada făcuse o pagubă enormă. Aveau să șchioapete tot restul drumului, dar aveau să ajungă acolo.

— O, da. Dragul de Hamza a fost îndrăgostit nebunește de mine. Mara făcu o pauză, apoi continuă: Scuze. Am vrut să spun că a fost îndrăgostit nebunește de poziția mea ca favorită a sultanului. E cea mai atrăgătoare caracteristică a mea, zâmbi ea răutăcios, atingându-și părul pudrat ca și cum vreo șuviță ar fi putut vreodată să fie nelalocul ei.

Radu îi întinse mâna pentru a o ajuta să se ridice.

— Sunt destul de sigur că cea mai atrăgătoare caracteristică a ta este mintea ta remarcabilă.

— Dacă o să găsesc vreodată un bărbat care să vrea să se însoare cu mine pentru asta, e posibil să-mi calc jurământul de a nu mă mai mărita vreodată.

— Serios?

Ea râse:

— Nu. Dar, că veni vorba de neveste, știu una foarte drăguță care e la doar două zile în urma mea. Ar trebui să trimiți vorbă să întârzie. Ăsta nu-i un loc pentru femei.

Radu își duse palma pe frunte, exasperat. În nebunia de până acum a campaniei, nici măcar nu se gândise să o avertizeze pe Nazira să își întârzie călătoria. Socotiseră că până acum aveau să fie așezați cum se cuvine în Târgoviște.

Radu scoase un teanc de pergamente și făcu loc pe masă pentru a-și scrie scrisoarea înainte ca altceva să îi solicite atenția.

— Mulțumesc, o s-o fac. Dar dacă ăsta nu-i un loc pentru femei...

— Niciodată să nu te temi pentru mine. Mă ofer să-i duc personal lui Matei Corvin cadoul. Țara asta e pur și simplu îngrozitoare, Radu. Nu înțeleg cum de te-a creat.

Radu își termină nota grăbită:

— A creat-o și pe Lada.

— Asta-i mult mai de înțeles.

În timp ce Radu îi oferea brațul Marei pentru a ieși din cort, gândurile lui se întorceau bolnăvicios la modul dur în care se referise la frații lui care își pierduseră viețile. Îi tratase ca pe numere. După tot ce văzuse, după toate viețile pe care le privise plecând de pe această lume, nu își permitea să gândească așa. Pentru că, odată ce începea, cum s-ar mai fi oprit?

— Dumnezeule din ceruri! Chiril ridică o mână pentru a-și acoperi gura și nasul. Ce-i mirosul ăsta?

Radu îl simți și el, dar nu își putu da seama ce era. Se afla împreună cu oamenii lui, călărind înaintea restului armatei. Forța lor era destul de mare pentru a face față oricărui atac direct, și suficient de rapidă pentru a trimite vorbă înapoi, în caz că apărea ceva pentru care nu erau pregătiți.

Trebuind să o înfrunte pe Lada, se puteau aștepta să nu fie pregătiți.

În depărtare, Radu abia putea să zărească pata întunecată a capitalei, spre care ducea un drum mărginit de copaci. În afara arborilor subțiri înșirați de-a lungul drumului, majoritatea pădurii din jur fusese tăiată. Era o mișcare isteață – Lada avea vedere liberă pe tot terenul din jurul orașului –, dar asta însemna și că nu putea ascunde nimic de ei.

— Cu prudență! zise Radu, făcându-le semn să continue să înainteze.

Nu văzuseră încă niciun suflet, deși cerul era împestrițat de păsări întunecate ca niște stropi de cerneală. Ultima dată când Radu văzuse atât de multe păsări hoitare fusese în Constantinopol. I se cam tăie răsuflarea, căci țipetele lor păreau scoase direct din cele mai crunte amintiri ale sale.

Călăriră mai aproape unul de celălalt, și toți încetiniră treptat pasul. Senzația că ceva era în neregulă creștea în ei la fel de lent și puternic ca duhoarea. În spatele lui, Radu auzea oamenii icnind. Chiril se aplecă și vărsă.

Tot nu văzuseră pe nimeni. Niciun singur soldat. Nicio capcană sau ambuscadă. Radu își desfăcu turbanul și și-l răsuci peste nas și gură, deși tot simțea gustul putred prin el.

Apoi, în cele din urmă, ca într-un peisaj de coșmaruri, Radu fu suficient de aproape ca să vadă copacii ciudați, subțiri, de pe marginea drumului.

Nu erau copaci.

La distanţe egale şi plantate cu toată grija, ca o livadă, cadavrele erau înfipte în ţepe. Unele erau mai noi, altele erau atât de putrezite, încât trebuie să fi avut nişte săptămâni de când muriseră. Şi toţi erau otomani.

— Du-te şi spune-i sultanului, zise Radu.

Ar fi vrut să se întoarcă. Dar nu putea. Călări în continuare prin iad, în timp ce feţele osândiţilor îi urmăreau înaintarea cu ochi goi, putreziţi.

Erau aşezaţi la distanţe atât de egale, încât era uşor să îi numeri. Zeci. Apoi sute. O mie. La cinci mii ajunse la casele de la periferia oraşului. Clădirile erau toate reci, abandonate. Toate uşile erau deschise. Ştia că ar trebui să trimită oameni care să verifice dacă înăuntru nu sunt ascunşi soldaţi, care să aştepte să îi atace prin surprindere.

Nu putea să facă nimic altceva decât să meargă în continuare. Sentimentul copleşitor al nefirescului acoperea totul cu o ceaţă asemănătoare visului. Nu îşi putea simţi membrele, nu putea decât să privească. Nu putea decât să miroasă.

La zece mii, ajunse în sfârşit suficient de aproape încât să zărească porţile către oraşul interior. Erau deschise. Ţepele erau atât de apropiate, încât nu putea desluşi nimic dincolo de corpuri. Pe fiecare parte a drumului se afla câte un zid solid de carne putredă, iar el nu putu să vadă decât cerul de deasupra când intră direct în oraş.

Nu se auzeau niciun fel de sunete, cu excepţia ţipetelor aspre ale păsărilor, precum şi a celor mai îndepărtate, dar mult mai percutante, ale ciocurilor care smulgeau carnea şi tendoanele de pe os.

Radu ştia că unele sunete veneau de la calul lui, dar nu le putea auzi. Nu ştia dacă vreunul dintre oamenii lui mai era cu el. Nu se putea opri, nu putea privi în stânga sau în dreapta.

Era obligat să meargă înainte, ca și cum, făcându-și drum prin acest tunel de groază, s-ar fi putut trezi de cealaltă parte, într-o lume care avea din nou sens. O lume în care poarta era încuiată, în care zidurile aveau pe ele oameni și în care exista ceva concret și de înțeles și *uman* cu care să se lupte.

Ajunse la castel. Douăzeci de mii de țepe, după câte își putea da seama. În dimineața aceasta, oare, se hotărâse să nu mai vadă niciodată oamenii în termeni de numere?

Acolo, în fața porților și ușilor căscate ale castelului, într-o țeapă mai înaltă decât celelalte, un ultim cadavru.

Radu cunoștea acea mantie, cunoștea acele haine.

Era încă așezat pe cal când Mehmed ajunse la el. Erau zgomote noi acum – icnete de vomă, blesteme și câteva suspine tăcute. Desigur că se aflau mai mulți oameni aici. Mehmed nu ar fi venit de unul singur. Radu nu știa de cât timp se afla el acolo.

— Este...?

Mehmed nu își putu termina propoziția.

— Kumal, șopti Radu.

Bărbatul care îi dăduse islamul ca balsam și protecție pentru sufletul tânăr și îngrozit al lui Radu. Bărbatul care devenise fratele lui Radu în spirit și în fața legii. Bărbatul care venise aici în locul lui Radu.

Chiril vorbi. Radu nu văzuse când li se alăturase. Nu putea să se uite în altă parte, ci doar în locul în care fuseseră cândva ochii blânzi ai lui Kumal. Putreziseră sau fuseseră mâncați? Lui Radu i se părea important să știe, dar nu avea nicio cale de a afla.

— ... toate goale. Nu e nimeni aici.

— Cum putem lupta împotriva a așa ceva? întrebă Mehmed. Cum putem lua o țară când ea pur și simplu pleacă din capitală? Cum putem vreodată înfrunta pe cineva care e în stare să

facă așa ceva... – vocea i se frânse când făcu un gest cu mâna de jur împrejur – ... doar ca să trimită un mesaj?

— Cum poate o femeie să facă așa ceva?

Vocea lui Ali Bei era plină, în mod egal, de minunare și dezgust.

— Nu-i femeie, zise un soldat de lângă Radu, scuipând.

În mod normal, un soldat nu ar fi îndrăznit să vorbească în prezența sultanului. Dar nu mai era nimic normal aici.

— E un demon, încheie el.

— Nu. Radu închise ochii în fața pădurii de cadavre crescute din voința de neîmblânzit a surorii lui. E un dragon.

29

În fața Târgoviștei

BOGDAN FĂCUSE TOT CE PUTUSE ca să o convingă pe Lada să nu se îmbrace ca un ienicer și să nu pătrundă în oraș cu oamenii lui Mehmed.

Ea voia să fie acolo.

Voia să vadă.

Să se delecteze cu șocul lor în fața unei capitale nepăzite. Să le vadă expresiile când își dădeau seama că nu pot să lupte cu ea. Să le vadă disperarea când erau puși în fața a cât de departe putea să meargă ca să apere ce era al ei. Puteau să ia orașul, cu binecuvântarea ei. În fond, Târgoviștea nu era Valahia.

Lada era Valahia.

În schimb, rămăsese între dealuri și privise de la distanță, închipuindu-și. Desfătându-se cu asta. Și urmărind, cu uimire și încântare, cum armata lui Mehmed se oprea, apoi se întorcea și se îndrepta spre Dunăre.

În sfârșit, Mehmed știa adevărul. Ea nu avea să fie niciodată a lui. Țara ei nu avea să fie niciodată a lui. Ea câștigase. Fusese nevoie doar de douăzeci de mii de otomani morți, trași în țeapă.

Iar Mehmed credea că ea nu înțelege puterea imaginii poetice.

30

În fața Târgoviștei

FUSESE NEVOIE DE DOUĂZECI DE MII de țepe pentru a arăta un singur lucru: Lada nu avea să cedeze *niciodată*.

Radu nu știa ce îl zguduise mai profund pe Mehmed: că văzuse atâția dintre oamenii lui trași în țeapă, într-o sfidare oribilă a tradițiilor de înmormântare musulmane, sau că înțelesese că Lada intenționase cu adevărat să îl omoare în timpul atacului de noapte.

Retragerea lor din oraș fusese necesară atât din motive de moral, cât și de sănătate. În cel mai bun caz, atmosfera din tabără era una de disconfort. Radu auzea o mulțime de bombăneli în legătură cu întorsul acasă. Erau nevoiți să hotărască ce era de făcut înainte ca opinia generală să încline prea mult într-o direcție sau alta și oamenii să devină indisciplinați.

Mehmed se mutase într-un cort mult mai puțin ostentativ și mai anonim. Acum se aflau acolo, de niște ore. Radu aștepta în tăcere alături de Mehmed, care ședea cu spatele drept, cu ochii în covor. Pigulea nemilos broderia cu fir de aur a robei.

— Cum mă pot lupta cu asta? întrebă într-un final Mehmed.

Era pentru prima oară de la noaptea primei vizite a Ladei când se aflau singuri. Mehmed părea alt om. Și Radu se simțea diferit. Din nou, mult mai bătrân. Câte vieți îmbătrânise în decursul a câțiva ani?

— Cum mă pot lupta cu asta? repetă Mehmed, dar Radu nu credea că îl întreba pe el.

Radu bănuia că, până la dubla lovitură a adevăratelor intenții ale Ladei și a demonstrației ei înspăimântătoare, Mehmed nu luase în serios nimic din toate astea. Pentru el fusese mai mult decât un joc, dar mult mai puțin decât un război. Se împotrivise Constantinopolului cu hotărâre religioasă. Acum nu fusese vorba decât despre aducerea Ladei înapoi.

Și de data asta, Lada se asigurase că nu aveau cum să o ierte *vreodată*. Toată speranța pe care o avusese Mehmed pentru o reunire era la fel de lipsită de viață și putredă ca santinelele de la Târgoviște.

Tabăra se mutase suficient de departe de oraș încât mirosul să nu îi mai îmbolnăvească pe oameni. Radu îi pusese pe propriii lui oameni – patru mii de luptători abili și disciplinați – să sape morminte în loc să călărească în bătălie. Dar oamenii lui nu erau singuri. Ali Bei, Işak Paşa și Hamza Paşa dăduseră toți câți oameni putuseră pentru a oferi otomanilor înmormântări cum se cuvine. Schimburile se făceau cu tristețe solemnă. Unii săpau, alții păzeau, alții se rugau.

— Avem Târgoviștea, dar nu contează, spuse Mehmed, cu o voce la fel de bântuită ca privirea lui. Nu știu cum să port un război în care tacticile sunt inutile, în care efectivele mari nu-mi aduc niciun avantaj, în care porțile sunt lăsate deschise și orașele sunt păzite numai de morții mei care mă acuză. Spune-mi cum pot purta lupta asta.

Privi în sus, rugător.

— Nu poți.

Radu îngenunche în fața lui Mehmed. Prietenul lui se aplecă în față, rezemându-și capul de picioarele lui Radu și ghemuindu-se în sine. Radu puse o mână pe turbanul lui Mehmed. Dorința feroce a lui Radu dispăruse, pasiunea lui fusese atenuată de

uzura îndelungată și grea a timpului și dezamăgirii. Dar afecțiunea lui tandră și respectul profund pentru prietenul său, sultanul, nu aveau să îl abandoneze fără luptă.

— Dacă rămânem, zise Radu, trebuie s-o urmărim în munți. O să dureze niște luni. Poate chiar ani. O să-ți epuizeze oamenii cu trecerea timpului și foamete, boală și frustrare. Nu putem să luptăm în condițiile ei și să câștigăm.

— Și-atunci ce să fac?

Chipul lipsit de ochi al lui Kumal se ridică nechemat în mintea lui Radu. Acesta închise ochii. Nu îl ajută.

Nu se putea ca Lada să câștige. Radu nu avea să îi îngăduie.

— Întoarce-te la Constantinopol. Arde orașele prin care treci, ia toate animalele pe care le poți găsi și, peste tot unde poți, exagerează cifrele. Pune-o pe Mara să le spună tuturor cunoștințelor ei ce victorie măreață a fost, cât de ușor ai repus Valahia în condiția de stat vasal și l-ai așezat pe Aron pe tron.

— Dar Lada a învins!

— Și cine-o să spună povestea asta? Țăranii ei? Hoardele ei de oameni lipsiți de pământ și de nume? Cum o să călătorească la papă, la italieni, în restul Europei ca să povestească despre victoria ei? Sigur că o să se împrăștie zvonuri, dar toate dovezile sunt în favoarea noastră. Omul nostru pe tron, în capitală. Marșul nostru triumfător spre casă.

— Dacă plecăm, o las pe Lada liberă să facă din nou toate astea.

— Nu. Radu suflă adânc și netezi marginea turbanului lui Mehmed. Am spus că nu putem lupta în condițiile ei. Luptăm, în schimb, în ale mele. Cu permisiunea ta, o să-mi păstrez oamenii și-o să rămân în urmă ca să lucrez. Pot să fur țara de la soră-mea prin singurul mod în care nu m-a putut învinge niciodată.

— Trasul cu arcul? făcu Mehmed, iar încercarea lui sumbră de a glumi fu recunoscută de ambii bărbați prin zâmbete ironice, care dispărură de îndată ce apăruseră.

— Pură simpatie. O s-o învingprin manipulare. Politică. Spunând lucrul potrivit, la momentul potrivit, oamenilor potriviți.

— O să se lupte cu tine.

— Poate să încerce, dar o să dea greș. A încercat să dezmembreze fundația unei construcții în care încă locuia. A încercat să fie prinț în timp ce demonta tot sistemul care susținea prințul. O să găsesc fiecare dușman, fiecare boier care a pierdut un fiu, un văr sau un frate, fiecare nobil care se teme, pe drept cuvânt, pentru locul lui în lumea nouă. O să folosesc Transilvania, Ungaria și Moldova. O să fur fiecare piatră de susținere pe care o are, până ce o să rămână singură în ruinele Valahiei noi pe care a încercat s-o construiască.

— Și apoi? Mehmed își îndreptă spatele și îl privi în ochi pe Radu. N-o să se oprească niciodată. Nu știe cum. Iar speranțele nebunești pe care mi le făceam, că s-ar putea întoarce la noi, sunt duse demult.

Mehmed fusese ferm împotriva uciderii Ladei. Radu văzu că această poziție se schimbase. Avuseseră atât de multe în comun, sora lui și sultanul lui. Iar acum urau cu tot atâta hotărâre cu câtă iubiseră.

Din cauza asta se adunau cadavrele.

Radu știa că mai fusese o dată pus în situația asta, știa că fusese prea slab ca să ia decizia corectă, știa că nu își permitea să o facă din nou când erau la mijloc atâtea vieți. Fusese egoist din partea lui să evite ce era de făcut. Ce-ar fi făcut Lada în locul lui. Radu putea să fie tare pentru această singură sarcină îngrozitoare. Avea să îl distrugă, dar nu mai putea cere unor mii de oameni să plătească prețul conștiinței lui blânde.

— Apoi o să fac ce trebuie făcut. O să termin treaba.

31

Cetatea Poenari

LADA SE APLECĂ PESTE ZIDUL de piatră în locul în care depășea marginea stâncii.

Râul Argeș se curba distant și argintiu sub ea. Cetatea ei era în sfârșit terminată. Avea să fie refugiul ei, sanctuarul ei, punctul ei de regrupare. Trăgând adânc în piept aerul rece încă ud de ceața dimineții, Lada se întări cu aceeași forță incontestabilă precum cetatea ei.

Era treabă de făcut.

Bărbații și femeile ei se aflau împrăștiați prin acești munți în grupuri de câte două sute. Era mai ușor așa, atât logistic, pentru tabere, cât și strategic, pentru a se feri de dușmani. Chiar dacă o tabără era descoperită, rezervele Ladei nu aveau să fie decimate. Ea și cei care o urmau se puteau ascunde aici luni de zile.

Nu că avea în plan să facă așa ceva.

Se întoarse spre Bogdan și Grigore. Îl avansase pe Grigore după succesul lui în apărarea Bucureștiului, deși o enerva. Toată lumea o enerva, pentru că nu era cineva pe care îl iubea mai mult.

— Trimiteți vorbă papei despre victoria noastră. Asigurați-vă că știe ce-am făcut. Cincisprezece mii de oameni morți dintre ai lor, plus întreaga armată dând bir cu fugiții. Poate cu

felul ăsta de rezultate o să ne trimită mai mult decât laude. Laudele nu hrănesc oamenii și nici nu ucid dușmanii. Vreau bani și soldați.

Grigore își târșâi picioarele, evident jenat.

— Nu știu să citesc. Nici să scriu.

— Unde-i Doru? oftă Lada. El poate să scrie.

Trăsăturile colțuroase ale lui Bogdan se strâmbară într-o confuzie stânjenită:

— A murit. În atacul de noapte.

Lada nu observase. Dădu din mână, iritată de ea însăși că nu știa și de Doru că murise.

— Atunci scrie tu sau găsește pe cineva care poate. Papa *trebuie* să ne ajute. Vreau putere adevărată în spatele nostru atunci când ne întoarcem în Târgoviște. Trebuie să plănuim cum s-o luăm înapoi.

Știa că trupurile fuseseră îndepărtate și că o mică forță rămăsese în urmă. Dar cu siguranță nu se gândeau că niște mii de otomani ar putea să o oprească. Nu acum.

Bătu darabana pe sabia cu teacă pe care o purta la șold.

— Și vreau toți oamenii boierilor Basarabi.

Basarabii, conduși de un bărbat numit Galeș – slabul, lipsitul de credință Galeș –, fuseseră cei care își reținuseră forțele și o costaseră o victorie adevărată în timpul atacului de noapte. Și ei se ascundeau undeva în munți, folosind strategia ei. Se gândise o clipă să îi omoare, dar era o irosire a resurselor. Avea să taie doar capul și să absoarbă trupul.

— Îi vreau pe *toți* oamenii Basarabilor. Împreună cu capul lui Galeș. Asta-i prima noastră prioritate.

— Fă-ți curat în casă înainte să-i ajuți pe vecini, spuse Oana cu un zâmbet plăcut, întinzându-i Ladei un blid aburind cu fiertură și carne uscată alături.

— Sau, în cazul nostru, să ne facem curat în casă înainte să-i atacăm pe vecini c-au încercat să ne fure. Trebuie să luăm înapoi și Chilia de la văru-meu, ca să învățăm Moldova că hotarele noastre sunt de netrecut.

— Vrei să-l omori? întrebă Bogdan.

Lada se încruntă. Chiar nu era sigură. Nu putea să îl învinovățească pe regele Ștefan pentru acțiunile lui. Dacă rolurile ar fi fost inversate, și ea ar fi profitat de aceeași ocazie. Mai multe orașe erau trecute când sub stăpânirea Moldovei, când sub cea a Valahiei, la fiecare câteva decenii, și ar fi fost fericită să le pretindă. Și, în ciuda trădării lui, continua să îl placă pe vărul ei. Îi amintea de Nicolae.

Puse blidul jos, căci îi pierise pofta de mâncare.

— O să ne ocupăm de asta când vine vremea. Acum, mai aproape de casă, avem vreun aliat în Transilvania?

Grigore se foi, deranjat să transmită vești proaste.

— Nu ești foarte... populară acolo.

— Tot nu sunt? Chiar și după ce i-am expediat pe turci plângând înapoi acasă?

— Putem să trimitem niște oameni și să aflăm.

Lada încuviință din cap, apoi ezită.

— Poate-i mai bine să nu-i trimitem pe cei mai buni. Alege pe cineva care nu-i esențial și care să meargă cu tine.

Propria ei istorie privind răspunsul către emisari nu era chiar prietenoasă. Nu voia să riște pe cineva greu de înlocuit.

Ochii lui Grigore se măriră, speriați. Lada nu înțelegea de ce.

— Oh! făcu ea, amintindu-și ce spusese, apoi luă din nou blidul și-l împinse spre el. Nu că tu n-ai fi esențial. Sunt sigură c-o să fii bine. Mănâncă ceva! Începu să se plimbe încolo

și-ncoace pe lângă zidul care străjuia marginea stâncii. Avem vreo șansă să ni se alăture Skanderbeg? întrebă.

Bogdan ridică din umeri:

— N-am nicio legătură în Albania.

Lada dădu din mână a respingere. Bineînțeles că nu avea. Îl voia pe Ștefan aici. Unde era? Nicolae ar fi...

Încetă să umble și își frecă ceafa. Avea nevoie de propria ei Mara Brancovici. Descoperise chiar că îi lipsea Daciana. Dacă Daciana ar fi fost crescută cu educație, ar fi fost mai bună decât oricare dintre bărbații care o serveau pe Lada. Se umplea de valuri de mânie știind cât potențial trecea neobservat la oamenii ei numai din cauza sexului. Își trase părul de pe ceafă și îl legă la spate cu o fâșie de piele.

— Luați pe cineva de încredere și trimiteți-l la Skanderbeg. Probabil că n-o să ne-ajute – încă se mai luptă cu otomanii în propria lui țară –, dar e bine să urmărim fiecare aliat posibil.

— Că veni vorba de aliați, ce se aude cu Matei Corvin? întrebă Oana și se întinse să îi prindă părul Ladei din nou, dar Lada o plesni peste mâini.

— La cererea lui, oamenii pe care i-a trimis urmau să fie comandați doar de Galeș Basarab. Așa că nu știu a cărui lașitate și trădare ne-a făcut să ratăm o victorie completă, doar cea a boierilor Basarabi sau și cea a lui Matei?

— Ce-are Matei de câștigat din pierderea ta?

Oana îndesă blidul neatins de Grigore înapoi în mâinile Ladei. Lada strâmbă din nas și înghiți în silă câteva îmbucături. Mâncatul și dormitul erau corvezi. Voia să le dea cuiva prost ca Grigore, ca ea să își poată continua munca în toate orele zilei.

Se temea că dacă o să înceteze să se miște, dacă o să înceteze să plănuiască și să facă aranjamente, atunci...

Nu știa ce. Însă frica era constantă și sâcâitoare, și singurul mod de a o depăși era să nu se oprească niciodată.

— Ce câștigă Matei? Nu știu. O Valahie liberă nu i-ar aduce decât beneficii. E în continuare un tampon pentru hotarele lui față de avansarea otomanilor. Dar nu pot să pretind că-l înțeleg pe omul ăla. Dac-ar fi condus taică-său...

Lada își permise o clipă în care să își închipuie cum ar fi fost dacă pe dealuri ar fi așteptat Huniade. Ce extraordinară ar fi fost victoria lor, cât de totală distrugerea armatelor lui Mehmed!

Lumea întreagă și-ar fi amintit noaptea aceea și numele lor, pe veci.

Și totuși, dacă Huniade ar fi luptat cu ea, fără îndoială că întregul merit pentru victorie i-ar fi revenit lui. Numai el ar fi rămas în memorie.

Gărzile îi aduseră un băiat care gâfâia, acoperit de un strat lucios de sudoare. Nu era puțin lucru să te cațeri pe munte până la cetate. Majoritatea prizonierilor ei muriseră cărând pietre la deal.

Băiatul făcu o plecăciune adâncă și îi întinse o tolbă de piele:

— Scrisori, prințul meu.

Lada le luă. Pe una, de la Mara Brancovici, o aruncă deoparte pentru mai târziu, cu un nou val de invidie că nu avea o Mară a ei.

Radu. Radu ar fi fost Mara ei.

Înteți strânsoarea, mototolind diferite misive de la oameni ale căror nume nu le recunoștea. Dar la fundul stivei se afla o scrisoare sigilată cu un blazon cu corb. Matei. O deschise cu pumnalul.

Sprâncenele Ladei se apropiară, căci anticipa vești proaste. De data asta fu surprinsă.

— Matei ne laudă victoria. Pretinde că n-a ştiut de laşitatea Basarabilor şi ne dă ultimul loc cunoscut al oamenilor pe care-i conducea Galeş!

Dacă ar fi pretins doar că nu ştia de trădare, Lada ar fi continuat să îl bănuiască. Dar dacă locul se vădea a fi corect... Lada ar fi putut să îi omoare pe boierii care rămăseseră şi să le ia atât valahii, cât şi maghiarii în propriile ei rânduri.

— E surprins de cât de repede a fugit Mehmed, râse Lada. E clar că Matei nu ştie cât de mult îi pasă lui Mehmed de costul lucrurilor. Dar asta-i dă curaj lui Matei! E dispus să ofere mai mulţi oameni şi mai mulţi bani. Crede că putem să recucerim Dunărea şi să-i interzicem lui Mehmed calea aia de acces spre Europa! Dacă avem controlul Dunării, am putea să-i aducem pagube întregului său sistem de vasalitate...

Lada coborî scrisoarea, în timp ce în minte i se învârteau nenumărate posibilităţi. Tânjise să îl aibă alături pe Huniade, dar poate că până la urmă Matei se va dovedi a fi mai util dintre ei doi. El aducea legături europene. Ea aducea ferocitate şi capacitatea de a conduce oamenii împotriva lui Mehmed. Împreună chiar aveau o şansă să elibereze nu doar Valahia, dar şi restul ţărilor europene pe care Mehmed le avea la cheremul lui.

Ce lovitură ar fi fost asta împotriva lui Mehmed! Împotriva vistieriei lui, împotriva credinţei lui, împotriva mândriei lui. Lada putea să-i simtă gustul pe limbă. Voia Valahia eliberată, da, dar dacă ar fi putut obţine mai mult?

Ar fi luat. Cu bucurie. Cu voioşie, chiar.

— Matei vrea să mă duc la curtea lui ca să putem plănui, iar apoi să mă întorc cu oamenii lui.

Dacă pleca acum, putea fi acolo în câteva zile. Le-ar fi oferit timp să pună la punct o strategie şi să dea de urma aliaţilor. Nu

se îndoia că Matei, cu faţa lui nobilă şi vorba amăgitoare, putea să o facă mai bine decât ea. Iar ea avea să se întoarcă în Valahia înainte ca restul oamenilor lui Mehmed să îşi poată stabili o apărare bună în Târgovişte necontestaţi.

Mehmed plecase, dar ea nu era atât de naivă încât să creadă că plecase de-adevăratelea.

Îndesă scrisoarea în tunică:

— O să plec imediat.

Bogdan încuviinţă din cap:

— Vin şi eu.

— Nu. Tu trebuie să te duci după Galeş şi Basarabi. S-ar putea ca veştile astea să fie vechi de o săptămână. Trebuie să-i găseşti acum. Trimite vorbă când ei sunt morţi şi oamenii lor sunt ai tăi.

— Nu-mi place că te duci singură. N-am încredere în Matei.

— Nici eu, dar deocamdată ţelurile noastre se intersectează. N-am de gând să ratez oportunitatea asta.

— Poate să se ducă Grigore după Galeş, ca să...

Lada îl prinse pe Bogdan de braţe:

— Numai în tine am încredere pentru asta.

Era adevărat. Atâţia dintre oamenii ei erau pierduţi pentru ea. Dar Bogdan rămăsese. Ştia că, dintre toţi oamenii din lume, el avea să îi fie credincios.

— O să am eu grijă de ea! zise Oana, bătându-l pe braţ pe Bogdan, liniştitor.

Asta o făcu pe Lada să îşi dea seama cât de puţin se atingeau. Oana era mult mai demonstrativă cu Lada. De fapt, aşa era şi Bogdan. Fie pentru că Lada fusese treaba Oanei, fie pentru că Bogdan îi fusese luat de la o vârstă atât de tânără, Lada fusese centrul relaţiei lor mamă–fiu. La gândul acesta, îşi alungă un zâmbet satisfăcut.

Oana îi aruncă pe umeri șalul ei și i-l prinse, zicând:

— O doamnă n-ar trebui să fie niciodată singură. Nu într-un castel străin.

Lada râse fornăit:

— Dacă-mi amenință careva onoarea, o să-i omori cu andrelele?

Oana rânji și cute calde i se formară în jurul ochilor:

— Nu te îndoi de ce pot.

— N-aș face-o niciodată.

Luându-și rămas-bun de la Bogdan, Lada și Oana coborâră muntele cu treizeci de gărzi. Caii îi așteptau în satul cel mai apropiat, aflat atât de departe, încât sătenii nu se osteniseră să îl evacueze.

Lada ședea în șa dreaptă și nerăbdătoare. Pentru prima dată, mersul în Ungaria nu părea o pedeapsă. Părea o victorie.

32

Târgoviște

RADU NU ÎȘI DĂDEA SEAMA dacă duhoarea morții zăbovea în Târgoviște, sau dacă amintirea lui despre ea era atât de puternică, încât nu avea să mai poată umbla vreodată prin oraș fără să icnească.

Munca de îndepărtare a leșurilor – datul lor jos, îngropatul cu capetele spre Mecca și oferirea respectului pe care îl meritau – se terminase. Fusese o săptămână de lucru continuu, istovitor. Fiindcă nu aveau semne pentru morminte și oricum nu putuseră identifica majoritatea cadavrelor, Radu le îngropase în acele secțiuni ale pădurii care fuseseră tăiate pentru confecționarea țepelor.

Plantaseră semințe și lăstari între toate mormintele. Într-o bună zi, pădurea va crește și va ascunde față de ceruri oroarea făptuită de sora lui.

Până atunci, era povara tuturor.

Radu se opri la porțile castelului, privind lung spre locul în care fusese etalat Kumal. Nu avea să îi spună niciodată Nazirei. Avea să păstreze singur amintirea; nu exista niciun motiv să o împovăreze și pe ea. Dacă Radu ar fi fost în continuare creștin, i-ar fi închinat cumnatului său o biserică. Așa, ori de câte ori se ruga, se dedica pe sine amintirii lui Kumal. Nu era suficient – nu avea să fie niciodată suficient –, dar era tot ce avea de oferit.

— Domnule! spuse Chiril, înclinând frumos din cap şi umblând apoi alături de Radu.

Radu îl promovase ca adjunct al său.

— Am terminat de curăţat. Şi-acum?

— Trebuie s-o găsim pe soră-mea. Până nu ştim unde e şi ce plănuieşte, nu putem reuşi nimic aici. Nimeni n-o să se întoarcă în capitală dacă ameninţarea mâniei ei stăruie aici. Dar nu văd nicio cale prin care s-o recucerească, cu efectivele pe care le are.

Radu fusese alert şi aşteptase atacuri, dar nu se întâmplase nimic. Lada dispăruse şi luase cu ea pe toţi cei şi toate cele cu care trebuiau să lupte.

— Totuşi, numai pentru că n-o văd eu, asta nu înseamnă că nu poate să găsească o cale. Ba chiar, mai degrabă, o să încerce să ne atragă în munţi, unde o să fie în avantaj. Nu-mi doresc în mod special să mai am parte de vreun alt bun venit pus la cale de ea.

Radu evită uşa castelului. Nu dorea să intre înăuntru. În schimb, urcă scara spre zidul care înconjura castelul. Se aplecă peste bastion şi privi în afară, spre oraş. Era încă aproape gol. Îi fusese uşor să îşi încartiruiască oamenii – aveau la dispoziţie o capitală întreagă.

— Ar trebui să ne purtăm mai puţin ca otomanii şi mai mult ca valahii, zise el.

— Cum se poartă valahii?

Chiril era bulgar după locul naşterii, dar nu îşi amintea nimic despre obârşia lui. Fusese cu otomanii de la vârsta de cinci ani. Deseori i se alătura lui Radu la rugăciuni şi mese. Se înţelegeau lesne, ca două persoane care se hotărâseră să revendice căminul care îi revendicase.

Radu se rezemă pe coate, privind înapoi spre castel. În centrul curţii interioare, când era copil, privise odată cum Aron şi Andrei fuseseră biciuiţi pentru o fărădelege pe care nu o comiseseră. Una pe care el le-o înscenase.

— Valahii sunt disperați. Vicleni. Răutăcioși. Sau, cel puțin, așa s-a purtat întotdeauna neamul meu. Găsește un grup mic de oameni, din cei cu experiență la frontieră, nu la oraș. Trimite-i în munți, să cerceteze doar. Cu cât sunt mai mici grupurile, cu atât o să aibă mai multe șanse să descopere fără să fie descoperiți. Trebuie să aflăm unde-i Lada și unde-și ascunde principala masă a forței armate. Odată ce avem informațiile astea, putem să ne mișcăm. Între timp, îl încoronăm pe noul prinț al Valahiei, Aron Dănești.

— Deci ne purtăm ca și cum țara-i a noastră, chiar dacă există încă dușmani și totu-i în fierbere?

— Lada o să fie furioasă. Și-a atras ostilitatea lui Mehmed... Radu își luă seama și se corectă: Și-a atras ostilitatea dușmanului ca să-l facă s-o întâlnească acolo unde era avantajată. Așa o să facem și noi. Nu m-aștept să năvălească din munți, dar nici n-aș fi surprins dac-ar face-o. E iute din fire când îi iei ce crede că-i al ei. Și chiar dacă n-o momim, tot folosește la ceva. Uneori, cel mai bun mod de-a căpăta putere e să pretinzi c-o ai deja. O să încoronăm un prinț nou și o să începem să conducem. Țara o să se supună. Lada a schimbat prea multe, prea repede. Schimbarea nu-i ușoară. Cere foarte mult timp și foarte multă bunăvoință în a suporta disconfortul. Întotdeauna-i mai ușor să faci ce știi. Dacă adaugi asta la distrugerea masivă adusă de tacticile Ladei și la suferința pe care o s-o provoace? Valahia o să ne aleagă pe noi, fiindcă prin noi poate să supraviețuiască.

Spera că oamenii vor accepta cu bucurie o revenire la starea de lucruri dintotdeauna dacă venea însoțită de pace și stabilitate. Chiar dacă, poate, meritau mai mult.

La fel cum și el se întorsese la Mehmed de fiecare dată. Se hotărâse, în cele din urmă, că necunoscutul înfruntat de unul singur era de preferat cunoscutului înfruntat de unul singur. Nu avea de gând să revină la Mehmed. Nu așa cum o făcuse

până atunci. Se ruga ca Valahia să nu fi fost împinsă atât de departe, încât şi poporul ei să îşi dea seama că merita mai mult decât avusese dintotdeauna.

Radu avea să facă tot ce putea ca să îmbunătăţească ţara câtă vreme avea să se afle aici. Dar nu putea face asta decât dacă era stabilă. Şi, deocamdată, stabilitatea însemna reaşezarea în vechea formă.

Chiril încuviinţă din cap:

— Cred că-i un plan bun, domnule. Şi... s-ar putea să fiu deplasat, dar mă bucur să servesc sub dumneata. Fără îndoială că ştii zvonurile despre motivul pentru care eşti la comandă. Dar Mehmed nu oferă putere după toane sau ca favoruri. Îţi meriţi locul aici şi-s onorat să te urmez. Toţi oamenii dumitale sunt.

Radu râse:

— Complimentul ăsta-i un pic ca un trandafir. Vine cu o grămadă de înţepături şi spini.

Chiril ridică mâinile şi un val de roşeaţă îi acoperi obrajii.

Radu puse o mână pe umărul celuilalt bărbat:

— Nu, nu, înţeleg. Şi-ţi mulţumesc. Încrederea ta în mine înseamnă mai mult decât crezi. Întotdeauna încerc să fiu corect faţă de fraţii mei.

Radu îi dădu liber lui Chiril cu un ultim zâmbet cald. Era un plan bun. Avea să pună în scenă un spectacol de putere. Boierii urmau să se adune pe lângă el ca fiind singura opţiune sigură. Şi, dacă avea noroc, Lada urma să fie atât de furioasă pentru înlocuirea ei ca prinţ, încât avea să coboare ca să îi întâlnească acolo unde erau ei avantajaţi. Era nostim că, după atâţia ani în care făcuse tot ce putuse ca să îi evite mânia, acum se afla în poziţia de a folosi toată acea istorie a lor împotriva ei.

Radu trebui să călărească la o distanță bună în afara orașului pentru a răspunde chemărilor lui Aron. Presupusese greșit că frații Dănești își luaseră conacul de familie. Fusese prea ocupat ca să observe că nu se instalaseră, de fapt, în Târgoviște.

Aron și Andrei aveau câteva sute de oameni de-ai lor care fuseseră cu ei de la asediul Constantinopolului. Tabăra oamenilor era dezordonată, aproape neglijentă. Radu o traversă călare, cu o privire critică. El nu ar fi tolerat o astfel de lipsă de disciplină printre oamenii lui. Nimeni din Imperiul Otoman nu ar fi făcut-o.

Aron îl aștepta, plimbându-se nerăbdător prin cortul lui. Andrei ședea pe un scaun, lăsat pe spate, cu brațele încrucișate peste piept.

— Iată-te, zise Aron. Ți-a luat destul de mult s-ajungi aici.

Radu deschise gura ca să își ceară scuze, dar își opri vorbele înainte ca acestea să iasă. Nu le era dator cu așa ceva.

— Nu mi-am dat seama că nu v-ați mutat în Târgoviște. Când o s-o faceți?

— Nu putem să trăim acolo! Aron se opri din umblet, îngrozit. E nesănătos. Ne-am îmbolnăvi de moarte.

Radu ridică o sprânceană:

— Credeți că trasul în țeapă e contagios?

Aron îi aruncă o privire ironică și întunecată:

— Soră-ta e încă liberă.

Avea dreptate.

— Așa-i. Dar e important să strângem rândurile. Aici, în afara orașului, sunteți vulnerabili.

Aron începuse să se preumble din nou:

— O să mergem la moșia de la țară a familiei. Avem nevoie ca oamenii tăi să meargă înainte și să se încredințeze că-i sigură.

Nu îl invitaseră pe Radu să șadă. El își prinse mâinile la spate.

— Nu cred că-i înțelept, zise.

Aron se opri, încruntându-se.

— De ce?

— Mă îndoiesc că moșia de familie a Dăneștilor e întărită. Dacă Lada află că sunteți acolo, o să fiți măcelăriți.

— O să-i avem și pe oamenii tăi.

— Nu.

Radu vorbi încet și cu grijă. Nu era sigur cum de se comunicase atât de puțin. Fusese o neglijență din partea lui sau din partea lor?

— Oamenii mei sunt pregătiți să apere capitala. E vital s-o păstrăm, ca loc de scaun, ca să dăm un semnal Europei întregi cine-i adevăratul prinț.

Aron părea profund suspicios.

— Adevăratul prinț?

— Tu, îl îmboldi Radu. Desigur. Tu o să fii încoronat prinț. Dar ca să fii prinț, trebuie să domnești din capitală.

— N-o să mă simt în siguranță acolo.

— Nu-i vorba de a te simți în siguranță. E vorba de a părea puternic. Dacă nu putem să-i păcălim pe ceilalți că suntem încrezători în domnia ta, de ce ar avea ei atâta încredere în noi încât să ne țină partea? Pretindem că suntem puternici până ce avem efectiv puterea. E o minciună care-o să devină un adevăr.

— Pari expert în chestiile astea, remarcă sec Andrei.

Radu chiar era. Își croise calea printre favoriții lui Murad prin înșelătorie. La fel prin teritoriul inamic din Constantinopol. Și își croise drum, înșelând, printr-o prietenie de o viață pe care și-o dorise a fi cu mult mai mult.

Iar acum? Avea să fie nevoit să înșele pentru a reconstrui această țară care nici măcar nu pretinsese vreodată că îi păsa dacă el trăia sau murea.

Aron scutură din cap:

— Aş prefera totuşi să dirijez lucrurile de la moşia mea. Poţi să-ţi împarţi oamenii.

— N-o s-o fac.

Andrei se ridică niţel mai drept, iar Aron se apropie. Era mai scund decât Radu, totuşi, iar încercarea lui de a intimida fu prea scurtă, la propriu.

— Sunt aici cu susţinerea sultanului, nu? De ce-a lăsat oameni, dacă nu ca să facă ce le cer?

Radu zâmbi blajin. Era bine că avea atâta practică în prefăcătorie, deoarece, dacă ar fi fost sincer, i-ar fi râs în nas lui Aron.

— Sultanul şi-a lăsat oamenii aici ca să asigure stabilitatea. I-a lăsat sub comanda mea şi o să-i folosesc aşa cum cred că-i mai înţelept. Iar acum asta înseamnă să protejez Târgovişteа şi s-o restabilesc drept capitala ta.

— Sunt prinţul tău! zise Aron, ridicând bărbia mândru.

— De fapt, eşti prinţul Valahiei. Eu sunt un bei al Imperiului Otoman şi mă aflu aici numai ca o favoare personală adusă ţie. Nu-ţi sunt dator nicio supunere.

Aron şi Andrei schimbară priviri – alarmată din partea lui Aron, ameninţătoare din partea lui Andrei.

— Vrem bani, spuse Andrei. Ştim că sultanul ţi-a lăsat fonduri. Ca prinţ, fratele meu ar trebui să poată hotărî încotro merg fondurile alea.

— Banii sunt pentru lupta cu soră-mea.

— Şi, dacă devine prinţ, frate-meu nu se luptă cu ea? Ca urmare, ar trebui să poată să decidă cum sunt folosiţi cel mai bine.

— Îţi dai seama, zise Aron, întinzând mâinile într-un gest de liniştire, că e îngrijorător faptul că, deşi sunt prinţ, pare că tu controlezi toţi oamenii şi tot aurul.

Poate că Radu se înşelase când presupusese că aceştia doi trecuseră de faza copilărească a competitivităţii agresive.

Fuseseră întotdeauna politicoși cu el când se aflau printre otomani. Dar Radu avea mai multă putere acolo decât ei. Aici, în Valahia, erau hotărâți să demonstreze că ei contau mai mult. Era iarăși ca în jocurile din pădure pe care fuseseră obligați să le joace când erau copii.

Doar că, de data asta, Lada nu mai avea să sară din ascunziș și să îi bată pentru că îl loviseră pe Radu.

Iar de data asta, nici el nu mai avea nevoie ca ea să facă așa.

— Pot să înțeleg asta, zise Radu. Sultanul a donat resurse și timpul oamenilor mei. Nu l-am văzut niciodată atât de generos cu un alt prinț voievod. Tații noștri cu siguranță n-au primit nivelul ăsta de susținere din partea sultanului Murad. Cred că dacă urmați dorințele sultanului și vă stabiliți în capitală, începându-vă domnia cu încredere absolută, vă puteți aștepta la o relație avantajoasă pe viață cu Imperiul Otoman. Și îi pot cere să uite datoriile, cu plata cărora Valahia e cu câțiva ani în urmă.

Radu nu spuse ce s-ar fi întâmplat dacă Aron hotăra că nu era satisfăcut de generozitatea lui Mehmed. Dar, din schimbarea de la agresiune la zâmbete excesiv de demonstrative, văzu că nu era nevoie s-o facă.

— Desigur, spuse Aron. Vrem aceleași lucruri ca și sultanul. Sunt sigur că-i vei comunica asta.

Radu nu avea nicio dorință să se joace cu frații Dănești de-a politica. *Voia* ca ei să aibă țara. Dar, în același timp, avea o slujbă de făcut. Indiferent ce simțea pentru Valahia, pentru Lada, pentru Mehmed, avea să își îndeplinească sarcinile aici cât de bine putea. Era dator măcar atâta lucru.

Înclină capul.

— Anunțați-mă, vă rog, dacă putem să facem ceva ca să vă ușurăm transferul la castel. A fost curățat cu de-amănuntul. Întregul oraș e curat și pregătit pentru ca viața să-și reia cursul natural. Câtă vreme vă stabiliți acolo, o să-i caut pe boierii

rămaşi şi o să-i aduc înapoi ca sistem de susţinere pentru voi, astfel încât, cu ajutorul lor, să puteţi începe să restabiliţi ordinea. Ştiu, aşa cum ştie şi sultanul, că eşti prinţul de care are nevoie Valahia.

Aron dădu din cap, ca şi cum toate propunerile lui Radu făcuseră mereu parte din planul lui:

— Foarte bine. O să iau în considerare întoarcerea noastră şi-o să trimit vorbă când suntem pregătiţi... Făcu o pauză, apoi continuă: Dacă o să ne prefacem, totuşi, am nevoie să arăt mai bine. Îmi trebuie haine noi, mai potrivite pentru tronul meu, şi la fel şi fratele meu. Ne sunt necesare livrele pentru servitori, cu blazoanele familiei noastre. La fel şi cai noi.

Radu putea practic să îl vadă pe Aron întinzând mâna după aur. Iar dacă Radu era de acord cu asta, abia reuşea să îşi imagineze câte nevoi vitale avea să găsească Aron în viitor. Dar trebuia să facă oarece concesii, şi *într-adevăr* se potriveau imaginii pe care încercau să o ofere. Aron era isteţ.

Radu era şi mai isteţ.

— O să fie o onoare pentru mine să aranjez asta. Tot ce-aţi cerut o să vă aştepte la castel, când reveniţi.

Radu făcu o plecăciune ca să-şi ascundă zâmbetul care ameninţa să iasă la iveală. De fapt, îi fusese dor de jocurile de la curte.

33

Munţii Carpaţi

DEŞI LADA VOIA SĂ ÎŞI REZOLVE treaba cu Matei cât de curând posibil, trebui să facă o oprire pe drum.

— Unde mergem? întrebă Oana.

— Ocol.

Lada îi îndrumă spre o trecătoare care fusese săpată cu răbdare de un curs de apă secundar. Terenul era neiertător, nu se arăta nicio cale clară. Dar nu ajunseseră prea departe, când o femeie apăru de după un pâlc de arbori, cu arbaleta îndreptată direct spre Lada.

— Prinţul meu! exclamă femeia, coborând arbaleta.

Lada dădu din cap spre ea. Garda o luă înaintea lor, alertând mai multe alte femei aflate la pază. Lada era mulţumită să vadă că nu îşi slăbiseră disciplina şi rămăseseră vigilente.

Când ajunseră la tabără, totul era curat şi ordonat. Se aflau aici mai mult de o mie de femei, cele prea în vârstă ca să lupte şi cele însărcinate. Aveau grijă de copii împreună. Era una din cele trei tabere de acest fel, dar Lada bănuia că aceasta era cea mai bună. Între copaci erau întinse corturi provizorii care aveau fiecare în faţă câte o vatră curăţată cu grijă. Câteva sute de copii şedeau pe o pajişte, iar femeile se aplecau deasupra lor, arătând cu degetul.

Daciana zâmbi cu încântare neprefăcută:

— Lada! Nu te aşteptam.

— Eram în drum.

Lada coborî, aruncând o privire către copiii cei mai apropiaţi pentru a vedea ce făceau. Fiecare copil avea câte un beţişor cu care zgâria în pământ. Era un joc ciudat.

— Învăţăm să citim şi să scriem, zise Daciana şi arătă spre cea mai apropiată femeie. Maria ne învaţă literele noaptea, iar noi îi învăţăm pe copii peste zi. Eu ştiu acum tot alfabetul. Lucrez la o scrisoare pentru Ştefan.

Chipul Dacianei strălucea de mândrie.

Lada era impresionată. Deşi nu ar fi trebuit să fie aşa de surprinsă. Bineînţeles că femeile nu aveau să lâncezească, să piardă timpul. Femeile valahe lucrau de la naştere şi până la moarte. Chiar şi aici, ascunse în munţi, găseau căi pentru a îmbunătăţi viaţa copiilor lor.

— Vino cu mine! zise Lada şi se întoarse, iar Daciana o urmă.

Începea să îşi arate sarcina, şi semăna mai mult cu fata mândră şi netemătoare pe care Lada o întâlnise pentru prima dată pe pământurile boierului care o lăsase grea.

Lada privi în sus, spre crengile împletite. Deşi primăvara venise târziu în munţi, copacii erau toţi înmuguriţi. Verdele primăverii era aproape auriu. Smocuri mici de comori pe fiecare dintre copacii Ladei. Oare altundeva primăvara mai fusese vreodată atât de încântătoare? Trăgând aer adânc în piept şi simţindu-se, cu fiecare răsuflare, din ce în ce mai puternică, Lada zise:

— Spune-mi cum stau lucrurile aici.

— Totul merge atât de bine pe cât ne putem aştepta. Am limitat porţiile din rezerve şi ar trebui să putem sta încă vreo

câteva luni, dacă-i nevoie. Lungim totul cu vânatul pe care-l prindem, deși ne îndepărtăm mai mult ca să punem capcane. Dar femeile care fac asta sunt atente și nu s-au întâlnit cu nimeni altcineva. Cum stau lucrurile în țară?

— Am avut o șansă să câștigăm. Dar Basarabii m-au trădat.

— Boieri! scuipă Daciana.

— Da. Dar otomanii au plecat oricum.

Zâmbetul de răspuns al Dacianei era ascuțit și aspru ca o țeapă de-a Ladei. Ea fusese unul dintre cei mai hotărâți susținători ai planurilor Ladei cu Târgoviștea. Câțiva dintre bărbați obiectaseră la idea de a face asta cadavrelor. Dar Daciana știa de ce era nevoie ca să supraviețuiască. Și fusese de acord cu Lada. Erau deja morți – de ce să nu îi folosească pentru un scop mai înalt?

— Lui Mehmed nu i-a plăcut bun venitul, deci.

— Deloc! Lada se opri și se întoarse spre Daciana. Știai că Ștefan mă părăsește?

Daciana avu eleganța să nu se prefacă. Încuviință din cap, fără nicio urmă de teamă sau dezvinovățire pe chip.

— N-a fost ideea mea.

— Dar o să mergi cu el.

— L-aș urma pe omul ăla până la capătul pământului.

Lada simți o înțepătură de durere. Cândva, Nicolae îi spusese ceva asemănător. Iar acum era în pământ, iar ea își pierdea prietenii, unul câte unul. Sentimentul acela de dor o strângea la fel de tare și brusc precum își strângea ea medalionul.

Daciana se întinse după mâna Ladei. Aceasta nu i-o dădu, așa că femeia o prinse în schimb de umăr.

— O să-mi fie dor să fiu servitoarea celei mai ciudate doamne pe care am cunoscut-o.

Lada se întoarse și porni spre tabără.

— N-am nevoie de servitoare. O să fiu bine.

Se grăbi, astfel încât Daciana să nu meargă alături de ea. Se pregătise pentru luptă sau pentru mânie, dacă Daciana ar fi încercat să o mintă. Nu se pregătise să fie atât de... tristă.

Își găsi calul și porni călare, fără să-și ia rămas-bun de la Daciana. Oana, căreia îi fusese mai greu să urce cu calul pe poteca dificilă, tocmai ajunsese la tabără. Bombăni că era nevoită să se întoarcă.

Lada încă o avea pe ea. Nu avea nevoie de Daciana.

Dar nu era chiar același lucru. Daciana era o femeie tânără, aproape de vârsta Ladei. Până la ea, Lada nu mai avusese parte de companie de același sex cu ea. Nu își dăduse niciodată seama că avea nevoie de așa ceva – și chiar că se bucura de ea –, până ce nu se pusese problema absenței ei.

Durerea din interiorul Ladei se înteți. Își găsise tăria în prietenii ei, dar costul pierderii lor era din ce în ce mai mare. Cum de nu învățase deja lecția asta? Între Radu și Mehmed, chiar de la tatăl ei începând, cu siguranță inima ei ar fi trebuit să știe mai bine decât să facă loc cuiva.

Avea să își închidă inima.

Nu își dăduse seama că strângea iarăși în palmă medalionul, atât de tare, încât marginile lui îi mușcau pielea. Îi era datoare Valahiei să fie întreagă și completă. Dedicată și realistă. Nimeni nu putea să îi frângă inima dacă aceasta nu conținea decât țara ei.

Spre deosebire de ultima vizită a Ladei la Hunedoara, când fusese invizibilă, atunci când nu fusese ridiculizată, de data aceasta era tratată cu respect. Unul dintre sfetnicii de vârf ai lui Matei venise călare ca să o întâmpine la marginea orașului. Se plecă în fața ei așa cum ar fi făcut-o în fața oricărui prinț

bărbat. De data asta nu avea să mai fie nicio rochie pentru ea, nu avea să mai pretindă că e altcineva decât era. Intră în oraș ca un egal.

— Oamenii voștri pot sta în cazarmă, spuse sfetnicul, pe când erau escortați spre castel.

Ultima dată, oamenii ei fuseseră nevoiți să doarmă afară. Lada călări mândră și dreaptă peste pod și prin porțile care nu mai târziu de anul trecut păruseră sufocante. Acum, castelul se ridica în jurul ei ca o promisiune.

— Voi! spuse Lada, alegând douăzeci dintre oamenii ei. Aveți grijă de cai și de paturi!

Celorlalți zece le făcu semn să rămână cu ea. Și Oana rămase alături de ea. Lecția Oanei despre aparențe nu eșuase complet. Lada trebuia să facă impresie. Din fericire, să radieze putere și autoritate îi era mult mai natural decât să păşească prin camere aglomerate, într-o rochie voluminoasă.

Ridicând cu mândrie bărbia, Lada intră din nou în castel, nu ca o fată lipsită de țară, ci ca un prinț. Ba încă unul cuceritor.

Matei, la fel de frumos și viclean pe cât și-l amintea, se ridică atunci când ea se apropie de el, în sala tronului. Nu o îmbrățișă – ar fi fost nepotrivit și, sincer vorbind, Lada nu ar fi fost încântată –, însă îi zâmbi și își înclină capul cu respect. La fel făcu și ea, așa cum se cuvenea pozițiilor lor.

— M-ai surprins, spuse el, studiind-o.

— Asta fiindcă nu m-ai cunoscut niciodată. Dacă ai fi făcut-o, nimic din ce-am întreprins nu te-ar fi mirat.

Matei râse, făcând semn unui servitor. Fu adus vin, pe o tavă. Lada își luă pocalul și îl ridică atunci când și Matei îl ridică pe al său. El o privi peste buza potirului, cu sprâncenele împreunate, gânditor.

— Acum înțeleg de ce tata petrecea atâta timp cu tine. Am fost nițel gelos, să știi. Nu-nțelegeam de ce îi meritai atenția, când eu abia dacă aveam parte de ea.

— Tatăl tău a făcut ce-a crezut că-i mai bine pentru tine. Și a mers, făcu Lada semn spre sala din jurul lor. Ești rege.

Lada își ridică pocalul spre coroana lui. Mâna îi încremeni la jumătatea gestului. *Coroana* lui. Cea pe care nu și-o putuse permite. Coborî vinul, iar neîncrederea se așternu peste ea ca un curent rece. Bărbatul purta o vestă bordată cu blană, cu un guler înalt, alb, care-i acoperea gâtul. Părul lui întunecat era scurt și ondulat, barba îi era tunsă îngrijit. Arăta exact ca ultima dată când îl văzuse; coroana nu schimbase nimic. Și schimbase totul.

Matei se așeză înapoi pe tron, înclinând capul într-o parte:

— Ești cu adevărat o ființă remarcabilă. Tot nu-mi vine să cred ce-ai reușit să obții.

Lada întinse pocalul și servitorul îl luă. Încercă să se scuture de premoniția unei osânde. Era doar o coroană. Matei convinsese probabil Polonia să i-o dea. Ea nu putea să riște să îi piardă ajutorul. Avea nevoie să pună în acțiune stima lui de sine nou obținută. Își drese vocea:

— Închipuie-ți ce-o să obținem împreună. Pentru Europa. Pentru creștinătate. Pentru popoarele noastre.

— Da, zâmbi el. N-am uitat serviciile pe care le-ai oferit ultima dată. Să știi că-s foarte recunoscător pentru serviciul pe care mi-l oferi acum. Și acceptă-mi scuzele, în avans.

Matei făcu un semn. Zeci de oameni se năpustiră în sala tronului, copleșindu-i și ucigându-i rapid pe cei ai Ladei. Lada trase sabia, cu un strigăt de furie, dar între ea și Matei se aflau deja prea mulți oameni. Omorî doi, trei, patru, până ce o puseră la podea, lovindu-i fața de marmură în timp ce îi legau

mâinile la spate. O putea auzi pe Oana ţipând blesteme în valahă, dar niciunul dintre oamenii ei nu striga. Nu mai era nimeni în viaţă care să facă asta.

Vocea lui Matei răsună peste sală, peste podeaua de care era zdrobită şi sub tavanul pe care nu îl putea vedea:

— M-ai ajutat să ajung pe tron şi acum o să mă ajuţi să-l păstrez. O nimica toată, să dau în schimb libertatea ta pentru siguranţa mea. Ştiu că-i posibil să nu mă crezi, dar chiar sunt recunoscător.

Ultima imagine a lui pe care Lada o prinse în timp ce era târâtă afară fu un zâmbet cald şi un pocal ridicat într-un toast.

34

Târgoviște

RADU SE ASCUNDEA DIN NOU în castel.

Fusese principala lui ocupație din copilărie. Pe vremea aceea se ascundea de fratele lui, Mircea, și, pentru un timp, de aceiași bărbați pe care îi evita acum. Chiar dacă pe atunci erau băieți și încercau să îl rănească.

Astăzi voiau bani. Cu orice ocazie, îl presau să le dea mai mult. Radu se străduia să rămână civilizat și plăcut. Rămăsese ca să îi ajute. Era din ce în ce mai greu.

Făcuse tot ce putuse ca să fie de negăsit. Nu dormea în castel, ci se muta din conac în conac, sub pretextul oferit de nevoia de a se asigura că sunt bine întreținute pentru când aveau să se întoarcă boierii. Patrula frecvent cu Chiril și Simion și-și petrecea cât mai mult timp cu putință în afara zidurilor.

Astăzi, o ceartă între ienicerii lui și oamenii lui Aron îl obligase să se întoarcă. Oamenii lui Aron insistau că toți caii care se aflau acolo în grajduri aparțineau neapărat prințului. Ienicerii nu erau la fel de înclinați spre politețe precum Radu.

După ce îi informă cu fermitate pe oamenii lui Aron că sultanul nu avea să privească cu amabilitate furtul cailor săi – și apoi aranjă cu Simion să mute caii în grajduri din afara castelului, unde aparent nu mai constituiau o tentație așa de mare –,

Radu se retrase pe zidul castelului ca să-și tragă sufletul. Se aplecă în afară, privind peste orașul încă gol.

O procesiune ce își croia drum spre castel îi atrase privirea.

Radu nu își putea imagina cine ar fi sosit așa devreme. Cu siguranță boierii aveau să aștepte până ce se convingeau că lucrurile erau în siguranță, chiar și după ce primiseră invitațiile de la Radu. Apoi își dădu seama că gărzile purtau cu toții haine în stilul otoman. Un bărbat ce călărea la urmă îi atrase atenția lui Radu ca fiindu-i foarte familiar, deși de la distanță nu își putea da seama de ce.

În centru călăreau două femei. Una îmbrăcată simplu, în robă albastru-închis, cealaltă îmbrăcată ca o floare de primăvară.

Ca o fantomă a tatălui său, un blestem valah îi veni pe buze, nechemat.

— Pe rănile Domnului! șopti el.

Nazira probabil că nu primise avertismentul lui să nu vină!

Drumul ei aici mergea direct printre mormintele proaspăt acoperite. Radu se strânse tot, gândindu-se la miile de țepe îngrămădite pe marginile drumului câtă vreme ei dezbăteau dacă să le ardă sau să le folosească drept o apărare suplimentară în jurul orașului. Prima cale era mai respectuoasă față de morți, a doua, mai practică. Radu ura faptul că era responsabil de felul ăsta de decizii.

Era recunoscător, măcar, că Nazira întârziase suficient cât să rateze înmormântările. Nu își putea imagina ce efect ar fi avut asupra ei starea inițială a orașului. Sau asupra dulcii, delicatei Fatima. Ele nu ar fi trebuit să se afle aici.

Coborî în viteză zidul, aproape ciocnindu-se de Aron.

— Te căutam. Aș vrea...

Radu ridică mâinile:

— Îmi pare rău, nu pot. Tocmai a sosit nevastă-mea.

Aron se strădui prea puțin să își ascundă nemulțumirea, deși vorbele sale îi contraziceau tonul:

— Oh, desigur! Du-te mai întâi și ocupă-te de ea. Pot s-aștept. Dar aș vrea să văd o actualizare detaliată a tuturor eforturilor pentru a întări orașul și a o găsi pe sora ta.

Radu nu avea nici timp și nici chef să pretindă că îl implica pe Aron în treburile militare care se desfășurau în jurul lui. Dar dacă țara avea să fie a lui Aron, la un moment dat avea să preia frâiele.

— Da, desigur! răspunse Radu și înclină respectuos capul, apoi fugi.

Ieși pe poartă tocmai când sosiră caii. Aproape că fu doborât de un vârtej de mătase galbenă care se aruncă spre el.

— Radu! Nazira îi sări de gât. Ce mă bucur că ești bine! N-am primit vești bune despre luptă. A trebuit să așteptăm încă două săptămâni lângă Dunăre înainte să se considere că-i suficient de sigur pentru noi ca să continuăm. Am trecut pe lângă toată armata care mergea în sens invers! Hamza Pașa a spus c-ai rămas s-ajuți.

Radu o strânse și el, ținând-o aproape, apoi îndepărtând-o ca să o poată privi în ochi. Se întrebă ce altceva îi mai spusese Hamza Pașa Nazirei și se rugă ca el să fi avut decența să nu îl menționeze pe Kumal.

— De ce-ați venit? Ar fi trebuit să vă întoarceți cu ei!

Nazira strânse buzele, mustrătoare:

— Ți-am mai spus, soț al meu. N-o să mai fim separați niciodată. Suntem o familie.

Fatima descălecă delicat, zâmbindu-i lui Radu cu capul plecat:

— N-a fost o călătorie așa rea.

Mințea extrem de prost, iar eforturile ei de a-l face să se simtă mai bine îl îmboldeau să o trimită imediat înapoi acasă. Merita confort și liniște.

— În plus, continuă Nazira, întotdeauna am vrut să văd de unde te tragi. E încântător!

Zâmbea, cu o expresie atât generoasă, cât și evident falsă.

Radu râse:

— E jalnică. Lada n-a lăsat nimic întreg. Dar într-o zi o să vă duc la țară. Snagovul e o mânăstire încântătoare, pe o insuliță în mijlocul unui mare lac verde. Iar munții de la Argeș o să vă taie răsuflarea. Sunteți sigure că nu vreți să vă întoarceți la Edirne și să așteptați până-mi termin treaba aici? întrebă el și aruncă o privire prudentă spre castel.

— Sunt sigură.

— *Suntem* sigure, adăugă Fatima.

Radu oftă.

— Prea bine. Ați vrea să-mi faceți *voi* treaba, atunci, și să-mi permiteți *mie* să mă întorc la Edirne în clipa asta?

Nazira râse, deși sunetul păru un pic mai încet și mai forțat decât normal. Apoi chipul îi deveni sobru.

— Fratele meu? I-ai găsit trupul?

Radu își plecă privirea în pământ.

— A fost îngropat cu toată dragostea și respectul pe care le merita. L-am spălat și l-am îmbrăcat chiar eu, și am stat la îngropăciune. Pot să te duc la mormântul lui, mai târziu.

— Mulțumesc.

— Îmi pare atât, atât de rău că...

Nazira îi puse o mână pe față, obligându-l să o privească:

— N-o să mai accept nicio scuză din partea ta în privința asta. Tot ce îți cer este să-l plângi pe fratele pe care l-am iubit amândoi. Și s-o faci fără vinovăție. Nu pot să adaug vinovăția ta peste tristețea mea.

Radu încuviință din cap, simțindu-se egoist. Punea cu adevărat o povară pe Nazira. Dacă ea nu îl învinovățea, el nu avea niciun drept să o forțeze să îl ierte.

— Bun! Nazira își scutură palmele una de alta, ca și cum ar fi aruncat rămășițele vinovăției lui Radu. Apoi, cu vocea ciudat de ridicată având în vedere subiectul, zise: Acum o să mă așez în camerele mele, cu Fatima. Te rog să ne revedem la turnul de nord, singuri, peste o oră.

Radu se încruntă, derutat:

— Nu stau la castel.

— Ei bine, asta trebuie să se schimbe. Ai nevoie de ajutorul nostru, la fel ca și frații Dănești. O să stăm cu toții aici, acum.

Radu nu putea discuta adevărul situației cu ea în public. Totuși, prezența ei alături ar fi fost un tampon excelent între el însuși și cererile Dăneștilor. Nazira probabil că va avea și ceva idei despre cum să se descurce cu ele.

— Cum dorești. Pot să te conduc la...

— Fatima și cu mine suntem perfect capabile să ne instalăm singure. Fără îndoială, ai lucruri importante de care să te ocupi. Doar întâlnește-te cu mine în turnul *acela* – și arătă spre turnul din care Lada și Radu, copii, îl urmăriseră pe Huniade intrând în oraș – peste o oră.

Radu se înclină.

— Cum dorești.

Nazira se ridică pe vârfuri și îl mângâie pe capul acoperit cu turban. Ochii îi străluceau de emoție; zâmbea, deși arăta ca și cum stătea să plângă.

— Meriți toată fericirea! șopti ea, apoi se răsuci și intră în castel cu Fatima.

Radu chiar că nu le înțelegea pe femei.

Folosi timpul acordat de Nazira pentru a-l găsi pe Aron și a-l pune la curent cu planurile recente, inclusiv cu grupurile de iscoade pe care le trimisese în munți.

— Îmi pare rău că nu am mai mult timp de vorbit! zise Radu, deşi numai rău nu-i părea. Trebuie să mă întâlnesc cu soţia mea. A făcut o călătorie foarte lungă până aici.

— Da, desigur. Vă alăturaţi nouă la cină? Ar fi drăguţ să mai am cu cine vorbi în afară de Andrei. Iar Nazira e mult mai plăcută la privit decât el.

— Cu riscul de a-l ofensa pe fratele tău, asta-i şi părerea mea. Ar trebui să începem să vorbim despre alianţe maritale pentru tine. O să-i scriu Marei Brancovici să văd dacă are vreo sugestie pentru cum să folosim asta mai bine ca să-ţi întărim puterea.

— Da, presupun că ăsta-i următorul pas. Şi ar fi bine să mai am companie. Am uitat cât de singuratic poate fi castelul ăsta, zise Aron, cu ochii trişti deasupra cearcănelor întunecate pe care le avea mai mereu.

O parte din resentimentele lui Radu se risipiră într-un val de compasiune.

— Copilăriile noastre cred c-au avut mai mult în comun decât ne-am dat seama atunci, răspunse el.

Aron dădu din cap, apoi îşi netezi piepţii hainei noi de catifea.

— Poate că vărul tău, Ştefan al Moldovei, are vreo rudă apropiată.

Era o idee bună. Ştefan fusese agresiv la hotare, iar o alianţă maritală ar fi putut calma lucrurile.

— O să mă ocup de asta de îndată.

Cu cât mai repede se rezolvau lucrurile aici, cu atât mai repede putea să plece Radu.

Îşi luă rămas-bun de la Aron şi îşi croi drum prin castel şi în sus, pe scări, în turn. Ajunsese puţin cam devreme. Un bărbat din gărzile Nazirei era aplecat, privind către peisaj, cu spatele la Radu. Acesta nu ştia dacă Nazira avusese vreun motiv să îi ceară să se întâlnească singuri. Totuşi, avea să aştepte sosirea ei

ca să îi spună omului să plece. Închise cu zgomot uşa în spatele lui, astfel încât bărbatul să nu fie surprins.

— Mă tem că priveliştea-i cam sumbră acum, zise Radu, cu toată veselia pe care o putea aduna.

Bărbatul se uita în direcţia mormintelor. Mii de pete întunecate de pământ proaspăt întors alcătuiau un model de ogor cu o recoltă tragică.

— Ţi-au dat de mâncare în...

Vorbele lui Radu îi pieriră pe buze când bărbatul se întoarse şi-şi arătă ochii la fel de cenuşii precum apa din Marele Corn al Constantinopolului.

— Ciprian, şopti el.

Acesta îşi desfăcu mâinile în lături, într-un gest ţeapăn. Zâmbi ironic; nu era zâmbetul care îi deschisese inima lui Radu atunci când credea că era închisă pentru toţi, mai puţin pentru Mehmed.

— N-am nicio armă.

— Eu...

Radu scutură din cap. Nici nu-i trecuse prin minte că Ciprian ar fi putut veni aici ca să-i facă rău. Deşi omul avea tot dreptul să-l urască, să-l vrea mort.

Privirea lui Ciprian fugi peste chipul lui Radu, iar Radu nu mai ştiu ce să facă. Orice expresie facială sau postură care îi venise vreodată de la sine fugise. Îngheţă sub ochii lui Ciprian.

Acesta făcu semn cu capul spre turbanul lui Radu:

— Ţi se potriveşte. Eu încă nu-s obişnuit cu al meu, zise, ridicând degetele spre propriul turban.

— Ai... ai venit cu Nazira.

Bărbatul pe care îl recunoscuse de la distanţă la coada gărzilor. Nu se uitase îndeaproape la gărzile Nazirei când ieşise, pentru că fusese copleşit de revederea cu ea. Din cauza asta îi dăduse ea instrucţiuni pentru întâlnire cu voce atât de tare. Nu erau pentru Radu. Erau pentru Ciprian.

— Mai întâi m-am dus la Constantinopol, spuse Ciprian. N-o să te mint: m-a durut să-mi văd oraşul refăcut. Dar ai avut dreptate. Mehmed a făcut deja lucruri incredibile cu el. E vibrant şi plin de viaţă, într-un fel în care n-am ştiut că poate fi. I-a reînnoit fosta vitalitate. Dar asta explica numai de ce ai avut încredere în Mehmed. Voiam să te înţeleg pe *tine*, locul din care vii. Ciprian se întoarse într-o parte şi făcu semn spre peisajul rănit şi însemnat cu violenţa a douăzeci de mii de oameni profanaţi: Asta explică multe.

Radu era încă prea şocat ca să ştie ce să spună sau cum s-o spună.

— Acum pot să înţeleg, puţin, de ce otomanii ţi-au fost salvarea. De ce îi iubeşti. Din acelaşi motiv pentru care eu îl iubeam pe unchiul meu. M-a scos din cruzime şi mi-a oferit un loc, un scop.

Radu nu mai suporta să îl privească pe Ciprian. Dacă îl duruse depărtarea de el şi înţelegerea că nu vor fi niciodată împreună, faptul că bărbatul era acum aici şi Radu ştia că nu vor fi niciodată împreună era o asemenea agonie, încât nu credea că o să-i supravieţuiască. Ridică ochii spre cerul senin şi albastru.

— Îmi pare rău. Îmi pare atât de rău! N-o să pot niciodată...

Ciprian îl întrerupse:

— M-am gândit la toate. De fapt, nu m-am gândit la prea multe altele, ca să fiu sincer. Şi am avut o mulţime de timp de gândit, cât nu m-am putut mişca şi am fost îngrijit de scumpa noastră Nazira. Mă tot întorc la trei detalii. Primul: nu m-ai trădat niciodată pe mine personal sau încrederea mea. Ţi-am dat multe ocazii să mă foloseşti împotriva oraşului meu şi n-ai făcut-o. Al doilea: mi-ai salvat cei doi verişori când nu erai nevoit. I-am văzut, în oraş. Nu m-am apropiat de ei. Dar trăiesc şi sunt fericiţi. N-ar fi supravieţuit dacă nu te-ai fi întors după ei. Al treilea: ai avut nenumărate ocazii să-l asasinezi pe unchiul meu şi n-ai făcut niciodată alegerea asta.

— M-am gândit la ea, şopti Radu.

— Dar n-ai putut s-o faci.

— Nu.

— Fiindcă eşti un om bun.

— Cum poţi să spui asta după tot ce am făcut?

Radu îl privi în cele din urmă pe Ciprian, căutând pe chipul lui semnul unei capcane sau al unei minciuni. Pentru că *nu era posibil* să fie privit de Ciprian cu altceva decât ură.

— Ne aflam în tabere adverse. Având în vedere circumstanţele, aş fi făcut acelaşi lucru. Chiar am *făcut* acelaşi lucru – am venit la Edirne cu unicul scop de a te folosi pentru informaţii. Dar taberele în care ne aflam nu mai există.

Ciprian făcu un pas înainte, ocupând spaţiul dintre ei. Radu ar fi putut să îl atingă, dacă ar fi fost în stare să ridice mâna. Dacă nu ar fi fost atât de paralizat şi îngrozit de ceea ce îşi dorea.

— Ţi-am spus odată, zise Ciprian. Ţi-aminteşti?

— Mi-amintesc fiecare clipă petrecută împreună.

— Ţi-am spus, făcu el, cu o încercare de zâmbet atât de plină de speranţă, încât vederea ei durea fizic, că te-aş ierta. Am vorbit serios.

Radu lăsă să îi scape o răsuflare ca un suspin. Nu putea fi adevărat. Era prea mult, un dar prea mare, o milă prea puternică. Nu avusese parte niciodată de aşa ceva în viaţa lui crudă şi pedepsitoare. Nu ştiuse că era posibil. Radu ridică o mână tremurândă şi – aşteptându-se încă pe jumătate ca Ciprian să se ferească – i-o puse pe obraz. Ciprian ridică şi el mâna şi o lăsă peste a lui Radu, împletindu-şi degetele cu ale lui.

— Am vorbit serios, şopti el.

Radu se aplecă spre el, Ciprian îi veni în întâmpinare, iar buzele lor se atinseră într-o mişcare la fel de familiară, la fel de sacră, la fel de vindecătoare ca o rugăciune.

35

Hunedoara

— Am crezut c-o să fie închisă într-o casă, zise un bărbat cu faţa ca un nap, privind în carcera rece şi umedă a Ladei.

Uşa era din lemn masiv, iar în ea era tăiat un pătrat – prea mic ca să treci prin el, prea sus ca să ajungi la încuietoarea de pe partea cealaltă. Pe peretele opus uşii se afla o fereastră cu zăbrele. Un morman de blană încâlcită şi mucegăită stătea pe un pat scund, sub care se afla o oală de noapte prea mult folosită si prea puţin curăţată.

— O să fie, zise un alt paznic, aflat în afara razei ei de vedere, dar are nevoie de niţel timp ca să se calmeze. A omorât patru gărzi.

— *Patru?*

Lada privi chipul omului pe care se aşternuse o expresie pe care un nap nu ar fi avut-o niciodată. Femeia nu zâmbi. Nu-şi mută privirea. Paznicul o făcu primul, trăgându-se de guler.

Un al treilea bărbat îi împinse cu umărul pe ceilalţi, făcându-şi loc. Ducea o tavă de metal cu un bol de fiertură.

— Ştiu că preferi să-ţi mănânci mesele în compania morţilor, zise el, aplecându-se spre deschizătură. Am văzut cu ochii mei gravurile. Azi n-ai parte de carne de om. Făcu semn cu bărbia spre uşă: Dă-te înapoi!

Lada nu se mişcă.

— Dă-te înapoi de lângă uşă!

Lada rămase tot nemişcată.

Bărbatul ridică din umeri, întoarse bolul într-o parte şi-l împinse prin gaură. Vasul se răsturnă cu zgomot pe podeaua de piatră aspră, vărsându-şi conţinutul şi făcând mizerie.

— Data viitoare pot s-aduc ceva care să te facă să te simţi mai acasă.

Zâmbind rece, plecă. Ceilalţi doi se aşezară pe scaunele rezemate de perete.

Lada rămase în faţa uşii, privindu-i.

Câteva ore mai târziu, când picioarele o dureau, dar spatele încă îi era drept, apăru o persoană pe care nu se aştepta să o vadă vreodată într-o temniţă din Hunedoara.

— Salut, Lada!

Mara Brancovici zâmbi cu o formalitate amabilă, ca şi cum asta ar fi fost o vizită socială de rutină.

— Ce... Lada trase aer adânc în piept, întărindu-se ca să nu îşi arate emoţiile, şi spuse: Mehmed l-a cumpărat pe Matei.

— Nu-i ieftin regele ăsta de schimb! Mara strâmbă din nas, iar Lada nu-şi dădu seama dacă din cauza dezgustului faţă de Matei sau ca reacţie la mirosurile de urină şi disperare ce umpleau carcera. Îmi pare rău pentru asta. Întotdeauna ai insistat să urmezi calea mai dificilă. Gândeşte-te cât de diferită ar fi fost viaţa ta dacă te-ai fi măritat cu Mehmed, aşa cum te-am sfătuit acum mult timp.

— *Tu* nu eşti măritată şi iată-te, liberă, în timp ce eu sunt prinsă, o acuză Lada.

— Mi-a luat mulţi ani şi multe sacrificii să ajung aici. Dar am făcut-o într-o manieră acceptabilă. Îmi pare rău să te văd aşa. Poate n-o să mă crezi, dar chiar sper că ăsta-i începutul unui drum nou pentru tine. Unul care să nu se încheie cu moartea ta.

— Toate căile pe care le urmez implică enorm de multă moarte.

Mara ridică o sprânceană elegantă:

— Atunci presupun că nu poţi să te învinovăţeşti decât pe tine.

— Sunt perfect capabilă să te învinovăţesc pe tine. Şi pe Mehmed. Şi pe fratele meu. Şi pe Matei.

— Oricum ar fi, ţi s-au oferit ocazii. Nu trebuia să se încheie aşa. Nici acum nu trebuie. Mara se apropie, coborând vocea: Matei nu poate să te ucidă pur şi simplu. Încă eşti privită cu bunăvoinţă în Europa, mulţumită succeselor împotriva lui Mehmed şi dorinţei tale de a lupta. El ţine încarcerarea ta secretă, ca să nu primeşti niciun ajutor. Numai Mehmed ştie că eşti aici. N-am voie să-i spun nici lui frate-tău. În ce priveşte Valahia, ai dispărut în munţi şi i-ai abandonat. Matei o să te ţină cât crede că e nevoie. Joacă-ţi rolul, fii modestă, măcar prefă-te îmblânzită şi, în cele din urmă, e posibil să aranjezi un măritiş avantajos care să te scoată de aici. Nu cu nobilimea moldoveană – asta ar fi văzută ca o ameninţare. Şansele să te măriţi cu *oricine* important din Transilvania sunt destul de mici. Presupun că nu vrei unguri. Pot să mă interesez printre nobilii sârbi.

— Asta vrea Mehmed pentru mine? întrebă Lada, neîncrezătoare.

— Nu, fată prostuţă. Asta vreau *eu* pentru tine. Mă întristează să te văd închisă. Eşti aşa de tânără! Ai o viaţă întreagă în faţă. N-o irosi pe asta. Fii cuminte, mărită-te. Şi foloseşte asta ca să obţii mai multă putere. Plec în după-masa asta, dar o să încep să caut posibilităţi şi să-i sugerez lui Matei că un eventual măritiş pentru tine e în interesul lui. Dar trebuie să-ţi joci rolul.

Îi dădu prin deschizătură un pacheţel strâns. Lada îl luă, cântărindu-l în mână.

— Nu-i nicio armă, spuse ea, dezamăgită.

— E o rochie, adică un fel de armă subtilă pe care o să trebuiască să înveți cum s-o folosești.

Lada aruncă pachetul deoparte.

— N-am fost niciodată bună la subtilități.

— Sper c-o să te răzgândești. Te rog să mă crezi că nu-ți doresc decât ce-i mai bun.

Lada deschise ochii ei mari cât de larg putu, înclină capul într-o parte și zâmbi.

— Vino încoace și lasă-mă să te îmbrățișez pentru bunătate.

Mara se dădu înapoi, scuturând din cap:

— Da, cu siguranță trebuie să-ți îmbunătățești talentele actoricești. N-am nicio dorință să fiu ostaticul cuiva. Rămas-bun, Lada! Mult noroc!

Mara dispăru, iar Lada privi spațiul gol pe care cealaltă femeie îl ocupase atât de complet. Deseori își imaginase ce ar fi putut să facă cu resursele lui Mehmed. Banii și pământul, da, dar mai ales minți atât de isteațe și nemiloase precum cea a Marei la dispoziția ei. Mehmed nu o merita pe Mara.

Nimeni nu o merita, așa cum Mara știa foarte bine. Și totuși sfatul ei pentru Lada era să se mărite. Oare chiar totul se întorcea la asta?

Matei aștepta o zi întreagă înainte să vină să o vadă.

— De ce nu te-ai schimbat? întrebă el, privind tunica murdară și pătată a Ladei, pe care încă o purta peste zale.

Rochia pe care i-o dăduse Mara zăcea pe podea, pe jumătate în mizeria de la terciul răsturnat.

Lada nu răspunse. Dormise doar câteva ore, preferând să lase furia să o susțină. Tapiseria de putere pentru care adunase fire atâția ani fusese din nou deșirată de un bărbat. Un bărbat *prost*. Avea să plătească pentru asta.

— Nu pot să te las afară arătând aşa. Şi-o să răceşti dacă porţi cămaşa de zale înăuntru.

Lada nu se mişcă şi nici nu-şi schimbă expresia, continuând să-l privească lung pe Matei, cu pleoapele pe jumătate coborâte.

El se foi, cu umerii tresărind ca şi cum ar fi încercat să se scuture de ceva iritant.

— Te-ai gândit că fac asta pentru binele tău? Mulţi te vor mort, prinţişorule! Scuipă ultimul cuvânt, a batjocură. Eşti mai în siguranţă aici decât în Valahia. Consider-o penitenţa mea pentru linia Drăculeştilor. Tata l-a ucis pe taică-tău. Eu te păstrez în viaţă.

Făcu o pauză şi aşteptă. Lada nu îşi imagină ce anume. Gratitudine? Plânsete? Nu avea să capete nimic de la ea.

— Schimbă-ţi hainele! lătră el. Am pregătit o casă pentru tine, dar n-o să desconsideri ospitalitatea mea arătând ca un animal.

Lada lăsă în cele din urmă o umbră de zâmbet să-i întrerupă monotonia expresiei. Dar tot nu răspunse.

— Gărzi! strigă Matei. Apoi se întoarse din nou spre ea. Dacă nu-mi accepţi generozitatea cu graţie, o să te ajutăm.

Dispăru din raza vederii ei. O încuietoare zăngăni, iar bara de la uşă alunecă. Gărzile erau pregătite când se repeziră la ea.

Lada era mai pregătită. Se răsuci pe sub braţele primului şi lovi genunchiul celui de-al doilea atât de tare, încât genunchiul pocni. Al treilea o prinse de încheietură, dar ea se răsuci şi îl lovi cu cotul în nas. Aproape că ajunsese la uşă, când aceasta se trânti la loc. Zăvorul clincăni din nou.

— Acum nu mai poţi să ieşi.

Primul paznic, cel cu faţa de nap, întinse braţele spre ea, ca şi cum se aştepta să alerge pe lângă el, către celălalt colţ al carcerei ei.

Lada îşi dezveli dinţii către el într-un zâmbet:

— Nici tu.

Peste chipul bărbatului trecu o străfulgerare de nesiguranță. Apoi Lada se aruncă asupra lui. Îl trânti pe podeaua de piatră. El o înconjură cu brațele, trăgând-o în jos în timp ce încerca s-o țintuiască. Fețele li se izbiră una de cealaltă. Lada deschise gura și îl mușcă tare de gâtlej. Bărbatul țipă și gura ei se umplu de sânge.

Fu izbită din spate, iar fruntea i se lovi de podea. Un genunchi i se înfipse în șale, apoi o mână o înșfăcă de păr și capul îi fu pocnit de podea de două ori. Văzu luminițe și nu știu cât din sângele din gură era al ei.

— Cățea mică și proastă, spuse paznicul de deasupra ei, gâfâind.

Bărbatul se dădu într-o parte ca să o prindă de haine. Lada își înfipse palmele în podea și se împinse cu toată forța, dezechilibrându-l. Omul căzu la podea. Ea se ridică și lovi cu piciorul, cu toată puterea pe care o mai avea.

Beregata bărbatului se frânse sub talpa ei. Pe când el se prindea de gâtlej, disperat după aerul care nu avea să îi mai umple niciodată plămânii, ea se întoarse spre cei rămași.

Judecând după cantitatea de sânge care cursese pe podea din gâtlejul sfâșiat al omului cu fața de nap, mai rămăsese un singur paznic. Acesta era lipit de perete, stând în echilibru într-un singur picior din cauza genunchiului rănit, și lovea în ușă.

— Vă rog! Vă rog, dați-mi drumul!

Lada privi dincolo de el, la ferestruica din ușă. Matei se uita fix la ea, îngrozit.

— Dacă ai înceta să te comporți ca o bestie turbată, te-aș putea *ajuta*, spuse el.

Lada nu mai omorâse fără arme pe cineva de ani de zile. Se simțea amețită din cauza loviturilor, și scuipă. Nu-i plăcea gustul pe care îl avea în gură.

Și nu îi plăceau trupurile de pe podea. De ce o obligaseră să facă asta?

— Am avut deja parte de varianta ta de ajutor. Nu-mi mai trebuie. Dar lui, da. Deschide ușa.

Matei întoarse capul:

— Aduceți-mi mai mulți oameni! lătră el.

— N-o să vină destul de repede.

Lada scuipă din nou sânge. Bărbatul de lângă ușă începuse să plângă. Matei nu urmă ordinele ei de a deschide ușa. Ea nu putea să arate nicio slăbiciune. Merse adânc în sine, dincolo de instinctele animalice care o împinseseră să îi ucidă pe ceilalți bărbați. De data asta era mai mult o alegere.

Dar, de fapt, nu exista nicio alegere. Trebuia să facă ceea ce era de făcut, ca totdeauna.

Matei, laș cum era, nici măcar nu o urmări pe Lada cum îi frânse soldatului celălalt genunchi, iar apoi gâtul.

Lada știa ce ar fi sfătuit-o Mara. Ce ar fi sfătuit-o Radu. Sau Nicolae. Chiar și Daciana.

Să își joace rolul. Să facă așa cum i se spusese. Să supraviețuiască.

Dar era un prinț. Avea alte metode de supraviețuire. Despicase ani și vieți ca să ajungă aici. Existau cei din Europa care încă mai credeau în ea, și cei din Valahia care nu ar fi renunțat niciodată la ea.

Era prinț. Nu știa să fie altceva. Și nu avea să îi ofere niciodată lui Matei satisfacția de a crede că a învins-o.

O oră mai târziu, următoarea încercare de a o îmbrăca implică zece bărbați. Lada nu avea nicio șansă și o știa. Dar între timp făcu cât de multă pagubă putu. După ce o dezbrăcară de zale, lăsându-i doar cămașa pe ea, o loviră și o aruncară într-un

colţ. Apoi înhăţară cele trei cadavre şi zoriră afară din carceră. Măcar asta fu satisfăcător.

Ridicându-se în picioare, grijulie să nu arate cât fusese rănită în cursul celor două atacuri, Lada se apropie încet de uşă.

— Măcar acum arăţi ca o femeie, spuse Matei.

— Şi totuşi, tu nu arăţi nicicum ca un rege.

Lada zâmbi, cu dinţii roşii şi faţa acoperită de sânge, până ce el se răsuci, cu un fior prost ascuns, şi plecă.

Abia când se lăsă noaptea şi fu întuneric, ea se prăbuşi în cele din urmă în culcuş, se ghemui strâns şi simţi tot ce pierduse.

36

Târgoviște

NAZIRA, ȚINÂNDU-SE DE CUVÂNT, nu numai că se instalase cu Fatima într-o cameră, dar o rezervase pe cea de alături pentru Radu. Acesta era încolăcit în jurul lui Ciprian, în întuneric. Crezuse că nu va fi niciodată fericit în acest castel.

Greșise.

Își apăsă fruntea de a lui Ciprian, delectându-se cu gâdilatul respirației celuilalt bărbat pe fața lui. Însemna că e adevărat. Radu avea să strângă toate dovezile pe care le putea căpăta.

Erau pe patul lui Radu, cu membrele împletite. Cizmele și turbanele zăceau aruncate pe podea. Radu își înfășură pumnul în cămașa lui Ciprian și îl trase mai aproape:

— Nu-mi vine să cred că ești aici cu-adevărat.

Ciprian râse, iar sunetul fu la fel de moale și intim ca întunericul din jurul lor:

— N-ai idee de când îmi doream asta.

— Ai putea... să-mi spui?

Radu simți râsul din pieptul lui Ciprian. Își puse palma pe el, bucurându-se de bătaia inimii celuilalt bărbat. Acum și de bătaia inimii lui.

— Știi c-am vrut să te cunosc din prima clipă în care ne-am întâlnit.

— Mi-amintesc și asta. M-ai impresionat când credeam că nu puteam să văd pe nimeni în afară de...

Radu amuți. Existau încă atât de multe muchii delicate ale istoriei lor la care era necesar să fie atenți. Fusese plină de lucruri teribile. Ceea ce făcea și mai prețios, și mai sacru miracolul acestei legături.

— Din cauza zâmbetului meu, este?

Ciprian își frecă fața de obrazul lui Radu, iar acesta simți zâmbetul acolo.

— Nu, ăla m-a prins la a doua întâlnire. Prima dată au fost ochii tăi.

— Hmm, făcu Ciprian. Pe mine nu ochii tăi m-au atras.

— Dar ce?

— Nu știu dacă ți-a spus cineva vreodată, dar ești un bărbat cu adevărat chipeș.

De data asta fu rândul lui Radu să râdă, deși cu sfioșenie.

— Am auzit asta câteodată. Deși termenul preferat este Radu cel Frumos.

— Radu cel Frumos..., murmură Ciprian, folosind cuvintele valahe.

Limba lui maternă nu îi sunase niciodată lui Radu atât de încântător. Chiar și numele care fusese folosit în derâdere părea nou și curat atunci când îl rostea Ciprian. Îi dădea speranța că trecutul lui nu avea să îl hăituiască pentru totdeauna. Nu făcuse și nu trecuse prin nimic ce să nu poată fi depășit – nu cu Ciprian alături.

— E așa o ușurare să te pot atinge! zise Ciprian, trecându-și buzele peste gâtul lui Radu.

Pulsul acestuia zori din cauza efortului său de a ține pasul cu sentimentele. Își închipuise cum s-ar putea simți aceste lucruri, dar nu ajunsese niciodată aproape. Fiecare părticică din corpul lui era vie într-un fel pe care îl mai percepuse doar în luptă. Dar

în loc să se simtă deconectat și doar reacționând la lucrurile din jurul său, se simțea pe de-a-ntregul și absolut conectat la sine însuși. Fiecare atingere, fiecare mișcare era intenționată.

— În Constantinopol n-a fost ușor, zise Radu, să încerc să ascund felul în care mă afectai. Și să încerc cu disperare să nu mă las afectat.

Ciprian râse:

— Mă bucur c-ai suferit și tu! Știi cât de des am încercat să stârnesc vreun fel de reacție în tine?

— În noaptea aia, la forjă...

Ciprian își trecu mâna peste mijlocul lui Radu, lăsând-o să se odihnească în locul în care osul șoldului îi ieșea în afară:

— Aș fi sărit peste masă la cel mai mic semn din partea ta.

— Exista un motiv pentru care am ținut masa între noi! Încercam atât de tare să nu te iubesc.

Ciprian încuviință din cap, cu fața încă lipită de gâtul lui Radu:

— Era o situație imposibilă.

Cândva, aveau să vorbească mai mult despre asta; aveau timp. Acum, aveau nevoie doar de apropiere.

— Întotdeauna m-am temut că *asta*, spuse Radu, sărutându-l pe frunte pe Ciprian, e o situație imposibilă.

Ciprian se trase înapoi, prinzând chipul lui Radu în mâini și studiindu-l în întuneric. Radu abia îi deslușea detaliile expresiei. Ciprian părea îngrijorat.

— Este? Pentru tine? Ortodoxia e religia mea așa cum tata îmi este tată. Undeva departe, și numai fiindcă am fost născut în ea. În Constantinopol am văzut prea multă stricăciune făcută de oamenii care mânuiau voința lui Dumnezeu ca pe o armă. Dar în islam, putem... poți...

Radu zâmbi. Se chinuise destul în legătură cu lucrurile acestea.

— Cred că Dumnezeu e milos și mare, răspunse el, și se află dincolo de înțelegerea noastră. Iar Nazira mi-a spus întotdeauna că se simte mai aproape de Dumnezeu când simte dragostea. Cred că are dreptate. Într-un fel, dragostea e cea mai înaltă expresie a credinței – în noi, în ceilalți, în lume. Pot să îmi extind credința ca să-mi permit fericirea în viața asta, și să am încredere în dragostea și mila Domnului *după* această viață. Făcu o pauză, apoi reluă: Deși... mi-aș dori să pot urma cât mai multe reguli cu putință. Pentru mine, structura islamului e importantă. A fost un eșafodaj de protecție și alinare.

Tachinându-l, Ciprian își coborî mâna în josul abdomenului lui Radu, dar se opri exact... acolo unde Radu ar fi vrut ca el să continue.

— Deci ceea ce spui e că ar trebui să ne căsătorim foarte curând, zise Ciprian, cu buzele lipite de urechea lui Radu.

— Da, suflă acesta. Foarte, foarte curând.

Căsătoria lui cu Nazira era legală. Căsătoria ei cu Fatima era spirituală, dar cu atât mai strânsă. Radu avea să facă același lucru cu Ciprian.

Bărbatul își urcă din nou mâna și o așeză peste inima lui Radu. Era atât o ușurare, cât și o dezamăgire. Dar când Ciprian se mută mai aproape și respirară la un loc, alunecând împreună în somn, Radu știu că aveau tot timpul să exploreze dorința. Nu era niciun fel de frică sau disperare aici. Numai fericire și harul incredibil de a iubi și de a fi iubit.

Acesta fusese singurul lucru pe care și-l dorise, toată viața lui. Îl găsise în islam. Îl găsise în legătura cu Nazira. Și acum îi găsise aici cea mai deplină formă. Își odihni capul pe pieptul lui Ciprian, adormind pe muzica inimii care bătea cu tot ce avea nevoie Radu în viața sa.

37

Hunedoara

După două săptămâni de captivitate, Lada era destul de sigură că Matei o otrăvea. Abia dacă putea să mănânce ce îi dădeau. Și de cele mai multe ori vomita. Deși nu știa de ce alesese el otrava.

Ba da, știa. Era ieșirea unui laș. Își dorea doar ca el să crească doza și să o termine, în loc de chinul acesta prelungit. Poate că era pedeapsa lui Dumnezeu. Ea îi dăduse lui instrumentele ca să ia tronul, iar el otrăvise prințișorul bolnav ca să ajungă acolo. Acum așa avea să moară și ea.

Deși, dacă Dumnezeu era interesat să o pedepsească, avea multe păcate mai rele decât faptul că îi înlesnise calea lui Matei. Ajunsese prea departe? Omorâse prea mulți? Ignorase sfatul celor cărora chiar le păsa de ea?

Uneori îi simțea aici, cu ea. Mai ales pe Nicolae. Nu spunea nimic, dar când ea se trezea din visele despre banchetul însângerat în care îi omorâse pe toți boierii Dănești și începuse călătoria care o condusese la această carceră, își putea aminti doar felul în care el o privise. Felul în care urmărise totul.

Știuse, chiar și atunci. Și o avertizase. Și Radu o avertizase. Toată lumea o avertizase, dar ea îi sfidase. Și câștigase!

Iar acum se afla aici.

Toată furia i se scursese, și îi era frig constant. Urma peticul de soare ce reușea să ajungă pe podea. Era singurul ei companion. Încerca să se miște cât de mult putea, speriată că o să-și piardă puterea și capacitatea de a lupta, dar letargia grea a trupului și sufletului o reținea.

Într-a optsprezecea dimineață zăcea pe podea, ghemuită strâns în încercarea de a-și înghesui cât mai mult din trup în pătratul de lumină.

— Copilă, de ce ești în cămașă? exclamă Oana.

Lada se ridică și alergă la ușă. Oana o privea prin ferestruică.

— Trăiești! strigă Lada și se prinse de zăbrele.

Pierduse urma doicii ei când fuseseră atacați prin surprindere în sala tronului. Nu își îngăduise să se gândească prea mult la asta, dar ușurarea care o cuprinse la vederea chipului plin de riduri și obosit al Oanei era aproape copleșitoare. Acum, că știa că Oana nu era moartă, simți cât de adânc ar fi rănit-o acea moarte. Trase adânc aer în piept, apăsându-și degetele peste ochi, apoi reveni la fereastră.

Oana își puse mâinile peste ale Ladei:

— Trăiesc, da. Au încercat să scoată informații de la mine, dar sunt o bătrână care nu știe nimic și care abia vorbește valahă, darămite să înțeleagă maghiară. Tot ce știu e să cos. Cu siguranță n-am avut niciodată știință despre vreun plan de-al tău.

Lada rânji, ușurată că măcar Oanei îi mergea bine în captivitate.

— Și-acum?

— Acum, la insistențele Marei Brancovici, care a scris de mai multe ori, mi s-a permis în fine să-ți aduc de mâncare. Matei zice că nu prea mănânci.

— Mă otrăvește.

Oana privi în jos la ce adusese.

— O să mănânc şi eu niţel din ea. Şi-atunci ştim cu siguranţă.

Lada scutură din cap:

— N-avem de ce să murim amândouă.

— Lada, copila mea, am fost alături de tine de când te-ai născut şi nu vreau să trăiesc după ce-o să mori. Oana se rezemă de uşă şi ciuguli din mâncarea Ladei. Are gust bun, spuse.

Lada strâmbă din nas cu dezgust:

— Ai vreo armă? Alea mi-ar fi mult mai de folos decât mâncarea, otrăvită sau nu.

— M-au controlat foarte atent. De fapt, a fost cel mai mare interes pe care l-a arătat vreun bărbat faţă de trupul meu în ultimii aproape douăzeci de ani. L-am invitat în camerele mele, dar n-a părut să înţeleagă.

Lada râse, fără să se poată abţine. Era mai profund recunoscătoare pentru Oana, aici, în mijlocul disperării ei, decât crezuse că ar fi posibil. Ar fi fost chiar de acord să îi fie periat părul, dacă acest lucru ar fi fost posibil prin uşă.

Oana privi întâmplător în lături.

— Bun. Paznicul nu vorbeşte valahă. Nici măcar n-a tresărit la subînţelesul meu ruşinos. Începu să-i treacă mâncarea Ladei, continuând: Mă simt bine. Dar o să te anunţ imediat dacă mor. Oana se opri, privind în celula întunecată: Ce naiba-i aia?

Lada urmări privirea Oanei până la scena pe care o construise de-a lungul culcuşului ei.

— Oh. Paznicii s-au gândit că-i nostim să mi-i aducă. Au zis c-o să-mi amintească de casă şi o să mă împiedice să fiu prea tristă.

Mai mulţi şobolani fuseseră traşi în ţepe mici şi ţintuiţi în poziţii groteşti. Ţepele, din nefericire, erau prea mici şi subţiri ca să servească vreunui scop practic.

— Încearcă să mă supere, aşa că, în schimb, etalez ăştia.

Oana strâmbă din nas, dezgustată:

— Dă-i încoace. O să-i arunc.

Lada se rezemă de uşă ca să se odihnească. Trebuia să se mişte mai mult, să fie activă chiar şi în condiţiile acestea de prizonierat.

— Ba îi păstrez. Nu pot să le arăt nicio slăbiciune viermilor ăstora. Dar ajunge cu carcera mea. Zi-mi ce se întâmplă afară.

— N-o să-ţi placă.

— Zi-mi!

— Radu e în Târgovişte. L-a pus pe tron pe Aron Dăneşti.

Pe Lada o duru falca, dar n-o putu descleşta.

— Oamenii noştri din munţi?

— N-am auzit nimic de ei, ceea ce e de bine. Înseamnă că n-au fost găsiţi sau nu ne-au trădat.

— Şi restul Europei? Cum răspund la mişcarea curajoasă a lui Matei de a mă lua prizonieră?

— Nu ştie nimeni.

Lada oftă. Sperase că Mara avea să-i spună lui Radu sau cuiva care ar fi putut împrăştia vestea. Dar Mara era a lui Mehmed şi făcea ceea ce i se spusese, pentru că aşa rămânea liberă şi puternică. Cât de diferită ar fi fost lumea dacă meritul şi abilitatea ar fi fost răsplătite, dacă ambiţia ar fi adus rezultate! În schimb, era un amestec învălmăşit de fire. Lada încercase din răsputeri să rămână în afara acestei pânze de păianjen, să nu fie datoare nimănui pentru putere. Dar cu cât se apropia mai mult de a trece dincolo de firele care o legaseră toată viaţa, cu atât pânza se strângea mai mult în jurul ei.

Oana continuă:

— Din ce ştiu toţi, continui să te ascunzi în munţi. Sau sub paturile copiilor mici care refuză să-i asculte pe părinţi. Dar măcar Matei nu poate să te omoare şi să rişte mânia admiratorului tău, papa.

Lada îşi împinse capul în uşa de lemn, dorind ca scândurile să se depărteze şi să o lase să treacă printre ele.

— Papa știe unde sunt? Poate să m-ajute?

— Nu, și el crede că te ascunzi.

— De unde știi toate astea? Ți-ai luat un iubit aici? Faci pe iscoada?

Lada nu își putea imagina așa ceva, dar, pe de altă parte, Oana o surprindea întotdeauna.

Femeia râse, o izbucnire joasă, guturală, ca a lui Bogdan. Lada fu din nou lovită de dorința de a fi oriunde altundeva, numai aici nu. De a fi înapoi în munți cu Bogdan. Măcar îl făcuse să stea acolo. Altminteri ar fi murit. Își strânse medalionul, pe care o lăsaseră să îl păstreze. O alina faptul că Valahia aștepta. Că Bogdan aștepta.

O alina și o înnebunea în egală măsură. Cui folosea ea aici?

— N-am aflat nimic din toate astea de una singură.

Oana se dădu la o parte, înclinând ușor capul spre stânga. Lada se rezemă de deschizătură și privi spre locul în care un bărbat mătura podeaua, sub privirea imperturbabilă a unui paznic. Nu petrecuse mult timp privind prin ferestruică, considerând că ar fi făcut-o să pară slabă, dar ar fi trebuit să fie mai atentă la cine se afla acolo.

Spre deosebire de majoritatea oamenilor, Lada se antrenase să remarce acel chip anost, inexpresiv.

Ștefan.

— A început lucrul aici cu două săptămâni înainte să fii capturată. Ei nu bănuiesc nimic. Acum ar trebui să plec, zise Oana cu un zâmbet. Ține-te bine.

Întinse o mână prin deschizătură și așeză o palmă uscată pe obrazul Ladei. Aceasta o privi plecând, atentă să nu îi acorde nicio atenție lui Ștefan.

Pentru prima dată de când fusese închisă, speranța îi flutură în piept. Era la fel de mică și fragilă ca rozătoarele răsucite într-o moarte macabră lângă patul ei.

38

Târgoviște

Cu toate că Radu era recunoscător pentru ajutorul lui Ciprian, era distras când acesta lua parte la întâlniri. În mod plăcut, dar totuși distras. Cu toată agitația, nimeni nu pusese sub semnul întrebării prezența lui Ciprian. Radu îl prezentase sumar ca prieten apropiat și sfetnic. Oamenii lui Radu îl acceptaseră pe Ciprian fără a se îndoi. Iar Aron și Andrei erau prea ocupați să comploteze ca să se întrebe de unde apăruse. Din fericire, întâlnirile aveau loc în turcă: oamenii lui Radu nu vorbeau valahă, iar Aron și Andrei erau fluenți în turcă.

— Radu!

Radu își desprinse cu greu privirea de la zâmbetul seducător de pe buzele lui Ciprian.

— Ce?

Aron se încruntă:

— Am zis: câți crezi că trebuie să luăm în calcul pentru sărbătorire?

Radu se lăsă pe spate în scaun, încercând să își păstreze expresia neutră.

— Am crezut c-am fost de acord că plătitul pentru atâta mâncare și băutură, plus mobilatul tuturor camerelor de oaspeți din castel nu reprezintă cea mai bună folosire a resurselor noastre în momentul ăsta.

— N-am fost de acord cu nimic, spuse Andrei. Ai zis că trebuie să-i aducem pe boieri de partea noastră. Altfel cum să le dovedim că avem controlul?

Radu se strădui să își alunge de pe chip suspiciunea pe care o simți:

— Cel mai bun mod de a le arăta că avem controlul asupra țării este să obținem cu adevărat controlul asupra țării. Oamenii mei încă sunt în munți, vânând forțele armate ale Ladei. N-am primit nicio vorbă despre ea sau locul în care se află, de săptămâni întregi, ceea ce înseamnă că orice adunare a boierilor e implicit riscantă. Nu-i stilul ei să ne dea atâta timp pentru întăriri. Mă face să mă întreb ce-a plănuit.

— Poate c-a murit, zise Andrei.

— Nu-i moartă! se răsti Radu.

— Cum poți fi sigur?

Nu era sigur. Sau cel puțin nu exista niciun mod în care să fie sigur. Dar nu își putea imagina că Lada ar muri singură și în secret. Sau că ar putea fi moartă și el nu ar ști, cumva. Cu siguranță, moartea ei avea să fie marcată de ceva. O cometă. Un hău căscat în pământ. O furtună, o inundație, un incendiu. O forță așa cum era Lada nu ar fi plecat din lumea asta fără să lase un ultim semn.

Radu își frecă fruntea.

— Indiferent de asta, până ce primim vești despre ea, trebuie să ne comportăm ca și cum un atac ar fi iminent. Și dacă la anul vrem să evităm foametea în masă, trebuie să plantăm și să recuperăm ogoarele cât mai curând cu putință. Oamenii au început să se întoarcă în sate. Toate resursele care nu-s necesare pentru protecție ar trebui să meargă spre reconstrucție.

Aron își netezi vesta:

— Cred că fratele meu are dreptate. E nevoie de-o afişare de forţă.

— De unde şi forţele din munţi care vânează duşmanii, mormăi Ciprian în greacă.

Radu tuşi pentru a-şi acoperi râsul cu care răspunsese.

— Aşa se fac lucrurile, zise Aron. Aşa ar fi făcut tata.

— Taică-tău este mort, la fel ca mulţi dintre boieri.

Radu nu dorise să fie aspru, dar Aron tresări. Andrei se îndreptă în scaun, şi o flacără protectoare îi aprinse privirea. Radu ridică mâinile, în semn de împăcare:

— Ce vreau să spun e că soră-mea a împins lucrurile atât de departe de făgaşul lor normal, încât o să trebuiască să fim foarte atenţi cum le aducem înapoi. Dac-ai avea un cal care s-a eliberat şi-a trăit sălbatic un an, nu i-ai pune şaua de îndată şi nu te-ai aştepta să călăreşti în siguranţă. L-ai aduce înapoi, l-ai hrăni, l-ai face să se simtă în siguranţă şi i-ai aminti de ce eşti un stăpân bun. Lada a distrus toate grajdurile. Trebuie să punem totul la loc înainte să ne putem aştepta la o revenire la normalitate.

— Tu eşti cel care ne-a zis că trebuie să ne purtăm ca şi cum lucrurile ar fi normale pentru ca ele să devină aşa! replică Aron şi îşi netezi din nou vesta, fixând un nasture care niciodată nu părea să stea încheiat. Îndrept o parte din bani către serbare. O să-l plătesc înapoi pe sultan adăugând băieţi la tributul pentru ieniceri. Ca voievod al Valahiei, n-am nevoie de permisiunea ta. Îi susţinu ferm privirea lui Radu. Pentru nimic! adăugă.

Radu deschise gura ca să se opună, apoi o închise şi, în schimb, lipi de ea un zâmbet.

— Cum crezi că-i mai bine. O să dau drumul finanţelor puse deoparte pentru tine şi apoi o să-mi continui treaba după cum mi-a indicat sultanul. Te rog să-mi spui dacă mai ai nevoie de ceva.

Radu se ridică, făcu o plecăciune țeapănă și ieși din cameră. Fu urmat de Chiril, de ceilalți oameni ai lui de la conducere și de Ciprian.

— Aron e un prost, oftă Ciprian.

Radu nu se opuse, și era descurajant.

— Am sperat c-o să facă mai mult. Are pretenții ca și cum ar fi moștenit, pur și simplu, tronul de la taică-său. Dar totul e diferit. Nu putem să continuăm lucrurile așa cum erau. Și nu cred c-ar trebui.

Pe cât de mult îi plăcea lui Radu să se instruiască cu ienicerii și aprecia oamenii pe care îi conducea, considera totuși că a ceda mai mulți tineri valahi ca să dai petreceri nu era cel mai bun început pentru Aron.

— Câți oameni s-au întors în oraș? îl întrebă Radu pe Chiril.

— Vreo sută, poate? Se întorc câțiva în fiecare zi, dar vin cu țârâita, nu un potop.

Radu scutură din cap:

— Iar Aron vrea să sărbătorească. Nici măcar nu putem să fim siguri că unii dintre localnici nu lucrează cu Lada. O fi ea înjurată de boieri, dar n-ar trebui să subestimăm cât de mult a făcut pentru țăranii din țara asta. O să trebuiască să muncim din greu ca să le câștigăm susținerea, fie chiar și mulțumirea.

Chiril își luă rămas-bun de la ei, iar Radu și Ciprian merseră singuri spre camerele lor.

— Crezi că Aron o să facă față? întrebă Ciprian, pe când se alăturau Nazirei și Fatimei.

— Așa sper.

Radu nu putea să nu se teamă că seria de vărsări de sânge pentru tronul Valahiei avea să continue la nesfârșit. Nimic nu se schimba vreodată.

Nu. Unele lucruri se schimbau. Radu privi spre mâna sa, spre degetele împletite cu ale lui Ciprian. Nu părea posibil ca acelea să fie degetele lui, ca aceasta să fie viaţa lui. Cum se putea ca un lucru atât de simplu, cum era să te ţii de mână cu o altă persoană, să pară un miracol?

Ca şi cum i-ar fi simţit gândurile, Ciprian ridică mâna şi-şi puse buzele pe dosul mâinii lui Radu, apoi îşi odihni obrazul acolo.

Nazira se încruntă în timp ce asculta raportul dat de Radu, fără să se uite în sus în timp ce se juca cu părul Fatimei. Aceasta era culcată pe podea, cu capul în poala Nazirei. Ciprian şi Radu şedeau faţă în faţă cu ele, în salonaşul ce lega cele două dormitoare. Pentru prima dată în viaţa lui, castelul îi părea acasă. Nu datorită locului, ci datorită oamenilor.

— Nu-mi vine să cred că lui i se pare că soluţia e o petrecere. Am sugerat foarte clar c-ar trebui să se ocupe de pregătirea ofertelor de căsătorie, oftă Nazira. Îmi cere sfatul numai pentru stilurile de îmbrăcăminte.

— Ar fi trebuit să-l auzi, spuse Ciprian. Le oferă boierilor un dineu ca dovadă că are dreptul să fie prinţ.

Nazira ridică ochii spre tavan, exasperată:

— Nu cred că-i potrivit pentru asta. Nu-i genul de conducător capabil să liniştească o ţară atât de tulburată.

— El e singura alegere reală, zise Radu.

Apoi închise ochii, închipuindu-şi cum ar fi fost toţi înapoi acasă în Edirne sau, şi mai bine, la moşia de la ţară, unde trăiau de obicei Nazira şi Fatima. Părea tangibil. El şi cu Ciprian aveau să se căsătorească în curând, la fel cum o făcuseră Fatima şi Nazira, iar apoi...

Iar apoi pur şi simplu ar *exista*. Şi asta ar fi suficient. Mai mult decât suficient.

— Există un alt moştenitor, mult mai potrivit pentru treaba asta, zise Nazira.

— Şi Andrei mă îngrijorează. Nu cred că...

— Nu el.

Tonul enervant al vocii Nazirei îl obligă pe Radu să deschidă ochii. Ea îl privea cu mult înţeles:

— Linia Drăculeştilor are dreptul la tron în egală măsură.

Radu se trase înapoi:

— Nu vreau tronul ăsta. Nu l-am vrut niciodată.

— Şi de-asta eşti persoana potrivită! zise Nazira, cu privirea plină de siguranţa încrezătoare care o ducea prin viaţă. Nu pentru că te simţi ca şi cum ţi s-ar cuveni. Ai lua tronul ca un adevărat servitor al oamenilor tăi. Prinţul pe care şi-l doresc cu disperare şi pe care îl merită. Nu un despot războinic violent şi nu un nobil lipsit de coloană vertebrală. Un prinţ cu *adevărat*.

Radu ridică din umeri, dar zâmbetul lui era împotriva sentimentelor ei:

— Din păcate, postul a fost deja ocupat. O să fac ce pot pentru Aron şi pentru Valahia. Şi dup-aia o să plecăm acasă. Îl strânse de mână pe Ciprian şi simţi valul de căldură şi confort când Ciprian îl strânse de mână la rândul lui. Noi toţi, adăugă el. Definitiv.

Buzele pline ale Nazirei coborâră la colţuri.

— Oamenii tăi merită ceva mai bun decât Aron, spuse ea.

— Voi sunteţi oamenii mei. Oamenii mei sunt cei trei care se află acum în cameră cu mine.

Numai Fatima păru mulţumită de acest sentiment. Încruntarea Nazirei nu dispăru.

Iar Ciprian scoase un sunet din piept care părea nesigur.

— O să ajungem la Lada înaintea oricui altcuiva. O s-o trimitem înapoi în imperiu, unde-şi va petrece restul zilelor într-o închisoare. Iar apoi Aron se poate descurca în postura de prinţ şi fără mine.

Radu vorbi cu toată autoritatea şi încrederea pe care nu le simţea, dorindu-şi să fie adevărate. Nu voia să fie nevoit să susţină povara Valahiei. Las-o să aibă grijă de sine, aşa cum n-avusese niciodată grijă de el.

39

Hunedoara

LADA ŞEDEA PE PODEA, cu spatele la uşă. Carcera care fusese atât de rece şi umedă era acum înăbuşitor de caldă şi umedă, în timp ce primăvara se transforma în vară.

— Cred că mor.

— Prostii! o dojeni Oana de pe cealaltă parte, răpăind cu încheieturile degetelor în lemn. N-ai voie să mori. În plus, mi-am luat unul din bucătari drept drăguţ.

— *Ce*-ai făcut?

Lada se îndreptă de spate.

— Nopţile-s lungi aici. Şi mi-a părut un mod simplu să mă încredinţez că mâncarea ta e sigură. Cu siguranţă nu te otrăveşte. În primul rând, nu i-a zis nimeni s-o facă. Iar apoi, pentru că dac-ai muri, n-aş avea niciun motiv să rămân aici. Bietul nătărău mă adoră.

Lada nu ştia dacă să râdă sau să-şi taie urechile în efortul de a îndepărta informaţia pe care tocmai o primise.

Oana continuă, ca şi cum nimic din toate astea n-ar fi fost ciudat:

— Acum, ca să termin repede. Ştefan zice că întotdeauna sunt cel puţin cinci paznici. Cheia e ţinută sus, într-o cameră încuiată care are şi ea câţiva paznici. Probabil că ar putea să omoare paznicii de pe etajul ăsta, dar nu-i sigur că poate să ia

cheia și pe urmă să coboare aici și să-i omoare pe toți fără să stârnească vreo alarmă. Iar atunci ar fi imposibil să te furișezi afară odată ce ușa-i deschisă.

Lada încă mai era uimită că asasinul cel mai grozav pe care îl cunoscuse vreodată lucra ca servitor de mai mult de trei luni. Se transformase într-un obișnuit al castelului. Nimeni nu îl observa; putea să facă tot ce era nevoie câtă vreme își îndeplinea îndatoririle. Ea nu avea să îi mai privească niciodată la fel pe propriii servitori din castel. Presupunând că avea să mai aibă vreodată un castel.

Lada se scărpină în cap, apoi se uită la unghiile ei murdare.

— Deci trebuie să găsesc un mod de-a face paznicii să deschidă singuri ușa.

— Cât timp Ștefan e aici. Iar el curăță locul ăsta doar o dată pe săptămână.

Lada strâmbă din nas la duhoarea permanentă.

— Mi-am dat seama. Din nefericire, de când i-am omorât pe cei trei paznici cu mâinile goale, n-au mai fost dispuși să deschidă ușa.

Lada trebuia să scoată oala de noapte prin ferestruica din ușă. Tot așa primea apă de băut și de spălat, mâncare – care după cele trei luni nesfârșite tot o mai făcea să vomite, aproape de fiecare dată – și tot ce mai considerau potrivit să îi trimită. De obicei, alți șobolani. Nu mai avea energia să se obosească să îi etaleze.

— O să găsești tu ceva. Iar atunci o să fim pregătiți.

— Și dacă asta e? Dacă n-o să ies niciodată? O să dispar, așa cum a ticluit el, și-o să câștige. Mehmed o să câștige. Toți bărbații o să câștige. Nu suport asta, Oana.

— Cu cine vorbesc? Oana întinse o mână prin ferestruică și bâjbâi după capul Ladei. Îl găsi și își împleti degetele în părul

fetei. Pare a fi Lada mea, dar cu siguranță nu sună ca ea. Chiar o să-l lași pe regele ăsta cu hainele lui frumoase, cu barba lui unsă cu ulei și cu minciunile lui poleite să-ți vină de hac? Ești un dragon.

Lada încuviință din cap. Dar aici, în carcera asta înăbușitoare, departe de oamenii și pământul ei, nu se simțea ca un dragon.

Pentru prima dată după mult timp, se simțea ca o fată. Iar lucrul ăsta o îngrozea. Pentru că nu era nimic mai vulnerabil pe lume ca o fată.

În aceste ultime trei luni, Lada nu vorbise decât cu Oana, căreia i se îngăduia să o viziteze în fiecare zi vreme de câteva minute. Bănuia că în spatele acestei bunătăți se afla Mara. O vreme, se întrebase dacă Mehmed avea să trimită după ea. Dar încercase să îl omoare, iar dacă ar fi transportat-o tocmai la Constantinopol, s-ar fi dus vorba, ruinând țelul lui Matei de a o face să se stingă din conștiința Europei.

Așa că atunci când Matei veni să o viziteze în următoarea zi, Lada era mai fericită să vorbească cu el decât ar fi trebuit să fie.

— Mă doare să te văd așa, spuse el.

— Dă-mi drumul și-ți arăt eu ce-i durerea.

Matei râse:

— Negociezi foarte prost. Dar nu mă mir că tata te-a preferat în locul meu. Vorbiți aceeași limbă. Știi că a vrut să mă însor cu tine?

— Da. Știam.

— Știai?

O strălucire de nedumerire traversă chipul lui. Lada presupuse că nu își putea închipui cum vreo femeie ar rata oportunitatea de a se mărita cu el.

Lada căscă, întinzându-şi braţele deasupra capului.

— Am simţit că ar fi lipsit de respect faţă de tatăl tău să mă mărit cu fiul lui şi apoi să-mi omor soţul în somn. Deşi probabil că te-aş fi ucis când erai treaz, ca să am satisfacţia de a-ţi privi faţa când cuţitul meu îţi elibera sufletul din trupul ăla dezgustător.

Matei se aplecă mai aproape, privind prin orificiu.

— De ce-ţi faci viaţa mai grea decât ar putea fi? Ai fi putut să stai într-o casă. Cu servitori. Cu tot confortul. Aş fi avut o deosebită grijă faţă de tine, din respect pentru ce-ai reuşit. Nu-s prost; ştiu c-ai întreprins lucruri măreţe. Dar pe calea asta ţi-ai făcut atâţia duşmani! Nu te îngrijorează că te-am ţinut închisă în astea trei *luni* şi nu te-a căutat nimeni? Nimeni n-a întrebat unde eşti. Matei îşi strâmbă faţa într-o compasiune prefăcută şi continuă: Nimănui nu-i pasă că nu mai eşti. Ai fost înlocuită la tron fără fast sau luptă. Oi fi scos tu otomanii din ţară, dar asta ţi-e răsplata! oftă el, ca şi cum chiar i-ar fi fost milă. Nu te pot omorî. Nu ştiu dacă vreau s-o fac, dar chiar dacă aş vrea, m-ar pune în opoziţie cu cei care te admiră. În plus, e mult mai uşor să te ţin doar. Să te las să stai aici până uită toată lumea de tine. Până ce singura ta moştenire sunt gravurile îngrozitoare şi poveştile de noapte înspăimântătoare ale saşilor. O să te transformi într-un monstru, într-un mit. Şi când o să se întâmple asta, o să fiu blând. Când tot ce-ai reuşit va fi dispărut – şi nu va dura mult –, atunci o să te scot din carcera asta. Şi-o să te las să mori. Matei făcu o pauză, gânditor. Apoi zise: Sau s-ar putea să te las să trăieşti. Oricum nu cred că va conta prea mult. Lumea n-o să-ţi permită niciodată să continui. Ar fi trebuit să fii nevasta respingătoare a cuiva, să ai un moştenitor sau doi şi să-ţi închei viaţa în nefericire, liniştită.

Lada ridică rece o sprânceană.

— Lui taică-tău i-ar fi rușine cu tine.

Matei încuviință din cap, fără emoție.

— Probabil că i-ar fi. O să trebuiască să trăiesc cu asta. Și *am să* trăiesc. Am coroana. O să-mi conduc poporul, iar domnia mea o să fie lungă, dreaptă și atinsă de glorie. Iar tu o să fii mai puțin decât o notiță în istoria triumfătoare a vieții mele. Cine știe, poate o să ai câteva rânduri și în istoria sultanului? Întotdeauna îți rămâne speranța.

Lada voia să găsească vorbe care să facă tot atâta rău cât știa că ar fi făcut pumnii ei. Voia să îl taie până în străfunduri pe omul acesta mărunt.

Dar știa că deși era mai bună, mai isteață, mai puternică, și chiar dacă deja făcuse mai mult pentru Europa decât ar fi făcut el vreodată, chiar dacă muncise și luptase mai vârtos decât era el în stare, probabil că el avea dreptate. Avea să fie recompensat, amintit și respectat.

Și în cele din urmă, poate chiar avea să merite un pic din toate astea.

— Am fi putut să facem lucruri măreție împreună, zise Lada. Dacă ai fi avut măcar o părticică din curajul tatălui tău, am fi schimbat pentru totdeauna fața Europei.

— Dar numai unul dintre noi vrea să schimbe lucrurile. Așa cum sunt ele acum, răspund nevoilor oamenilor mei. Și fii sinceră, perla mea. Chiar credeai că lumea o să accepte o femeie ca prinț?

Matei îi cercetă chipul în căutarea unui răspuns, cu adevărat curios. Apoi, cu o ridicare din umeri, se răsuci.

Lada privi cum spațiul se întuneca pe măsură ce Matei se îndepărta.

Știa perfect cum să fie o fată. *Era* o fată. Oamenii păreau să uite asta sau să presupună că voia să fie altceva din cauza

alegerilor ei. Auzindu-l pe Matei cum îi prezintă viitorul în termeni atât de sumbri, altădată s-ar fi înfuriat, dar era mai bătrână decât fusese când ajunsese aici. Era ostenită.

Era pregătită.

Data următoare când paznicul cel crud veni cu un rozător, Lada îi zâmbi. Deschise ochii mari și zâmbi prin părul lung, încâlcit.

— Vreau animale mai mari, zise ea. Șobolanii nu sunt satisfăcători. Adu-mi iepuri. Animale mai mari. Bărbați, dacă aveți de dat.

Expresia lui de groază voioasă îi confirmă Ladei că avea să facă așa cum îi cerea, fie și ca să aibă o nouă poveste despre depravarea ei pe care să o folosească drept monedă de schimb cu ceilalți soldați. Zâmbetul ei se lărgi.

Lada zăcea într-o baltă de sânge, cu pielea palidă și ochii închiși. Sângele era rece și închegat, o poveste scrisă neelegant despre sfârșitul vieții ei vărsate pe podeaua de piatră.

— Lua-o-ar dracu', mormăi paznicul de la ușă. Hei! Vino să vezi.

— O, Dumnezeu să ne apere! Ce mizerie. Hei, tu! Stai aici. O să ai ceva de curățat noaptea asta. Iosif, du-te după chei!

— Să trimit vorbă regelui?

— Nu, nu încă. Ar trebui s-o verificăm, să ne asigurăm că-i moartă. Apoi s-o scoatem în liniște, să nu observe nimeni. După asta putem să ne gândim ce să-i spunem. Bine-ar fi să nu intru în belea pentru asta.

— Îmi plăcea slujba asta, zise al doilea paznic.

— Mie nu. Uită-te la animalele alea! Era un monstru. Lucifer dansează fericit în flăcările lui în noaptea asta, c-a primit așa un suflet pentru iad.

După câteva minute, ușa se deschise și două perechi de picioare în cizme fură târșâite pe podea.

— Doamne ferește, ce miros!

O cizmă o înghionti pe Lada în coaste. Apoi încheietura îi fu ridicată, ținută cu băgare de seamă între două degete, ca și cum paznicul era îngrijorat că moartea ei – sau poate doar mirosul – era contagioasă.

— Unde-i rana? N-are încheieturile tăiate.

Lada răsuci mâna, prinzând încheietura paznicului. Îl smuci la podea. Un țipăt se înălță, dar fu scurtat rapid de lama iute a lui Ștefan. Mâinile Ladei din jurul gâtului primului paznic îl împiedicară să strige, iar lama lui Ștefan îl reduse la tăcere pe celălalt.

— Ce ți-a luat atâta?

Lada se ridică, scuturând din mâini și picioare ca să-și restabilească circulația. Sângele de animal îi făcea rochia lipicioasă și țeapănă, dar nu avea cu ce să se schimbe și nici când.

Ștefan își șterse cuțitul pe tunica unuia dintre paznicii morți. Se strecurase înăuntru după ei.

— A trebuit să-i omor mai întâi pe cei de pe hol.

Îi întinse o bucată de material maroniu, iar Lada se înfășură în ea ca într-un șal. Ascundea cea mai mare parte a sângelui. Ezită în prag, apoi ieși în hol. Părea o distanță mult mai mare decât era.

— Unde-i Oana? *Ea* trebuia să-mi descopere corpul. Am zăcut pe podea niște ore!

Ștefan scutură din cap:

— Nu știu.

— Am căzut de acord că asta-i ziua!

— Nu vine întotdeauna la program.

— Nu putem să plecăm fără ea. Trebuie să mergem la bucătării și...

— Lada, n-avem timp.

Lada încercă să zorească pe hol. Voia să se simtă triumfătoare, dar un val de amețeală o cuprinse. Trecuse atâta timp de când se simțise bine, de când putuse să se miște suficient. Se rezemă de zidul aspru. Minunându-se că după atâtea săptămâni era un alt zid decât cele patru cu care se obișnuise.

Ștefan mergea înaintea ei, asigurându-se că nu sunt alți paznici.

— N-avem timp, iar tu nu ai forță. Dacă vrei să ieși, trebuie să plecăm acum.

— Atunci du-te tu după Oana.

— Dacă te las, n-o să reușești să ieși.

Inima Ladei îi gonea în piept. Trebuia să existe o altă cale. O cale de a scăpa *împreună* cu Oana.

— Dacă mă duc și-o scot din bucătărie, n-are cum să nu observe careva, zise Ștefan. Nu pot să vă țin ascunse pe amândouă.

— Ea nu m-ar părăsi.

Ștefan scutură din cap.

— Nu, n-ar face-o! încuviință el.

Lada trebuia să ia o decizie. Și trebuia să o ia acum.

— Ea nu m-ar părăsi, dar mi-ar spune s-o părăsesc.

Dacă Oana era în bucătărie, avea martori și un alibi. Nimeni nu ar fi putut să o facă răspunzătoare de bărbații morți din carceră. Dar ar fi putut să o țină prizonieră. Pentru totdeauna.

Lada dădea libertatea Oanei în schimbul libertății ei.

Acceptând cotul lui Ștefan drept sprijin, fugi din închisoare și din Hunedoara, urându-se cu fiecare pas. Urându-l și mai mult pe Matei. Și urând cel mai mult lumea, pentru că îi lua oamenii de care îi păsa și o făcea să aleagă de fiecare dată între ei și Valahia. Oana îi spusese odată, chiar în acest castel, că niciun sacrificiu nu era prea mare pentru cauza țării lor. Lada se ruga ca Oana să gândească la fel și acum, să gândească la fel și atunci când avea să descopere că fusese abandonată.

Dar încă o noapte în acea carceră ar fi putut să o omoare pe Lada. Iar ea nu avea să se întoarcă acolo pentru nimic în lume.

40

Mânăstirea de pe insula Snagov

— SPUNE-MI DIN NOU DE CE te-a trimis Aron la o mânăstire de pe o insulă departe de Târgoviște, cu o sarcină aparent neimportantă, pe care ar fi putut s-o facă oricine altcineva? întrebă Nazira, bătând inocent din gene.

Fatima o țistui cu reproș. Ciprian râse. Radu oftă.

Călătoria lor până aici fusese liniștită. Prea liniștită. Toată regiunea dintre Târgoviște și Snagov era încă aproape goală. Oare toată țara avea să se ascundă în munți pentru totdeauna? Asta făcea sarcina lui Aron de a o conduce mult mai dificilă. Cum ar fi putut să comande sau să pună biruri pe o populație pe care nu o găsea?

Radu corectă direcția iepei sale solide, aducând-o înapoi în linie cu ceilalți. În față și în spate se aflau ieniceri, dar era ușor să își închipuie că nu erau decât ei patru.

— Aron mă trimite pe mine fiindcă Mehmed n-a putut să ia Snagovul – atacul insulei era prea complicat logistic și nu merita timpul. Trebuie să ne asigurăm că toți călugării de acolo sunt loiali tronului și, de asemenea, să invităm pe unul dintre ei să preia catedrala din Târgoviște. Până acum n-a vrut nimeni.

— Da, întregul plan are sens, negreșit. Dar mai normal ar fi fost să trimită pe *altcineva* s-o facă, nu pe bărbatul însărcinat cu toate forțele militare aflate în acest moment în țară.

De data asta, Nazira o ţistui pe Fatima înainte ca aceasta să o poată face cu Nazira.

Ciprian îşi strâmbă gura într-o parte şi-şi adună sprâncenele. Radu iubea toate expresiile de care era în stare chipul lui Ciprian, deşi zâmbetul lui sincer era încă – şi avea să fie întotdeauna – favoritul lui.

— Înclin să fiu de acord cu Nazira. Aron încearcă să te împingă spre margini, să-ţi scadă vizibilitatea. Eşti deja o ameninţare.

Radu nu putea să o nege. Lucrurile deveniseră din ce în ce mai tensionate între el şi fraţii Dăneşti. Radu îşi frecă fruntea, privind la pontonul de care se apropiau.

— Nu vreau nimic din ce are Aron. Aş dori să vadă asta. Totuşi, ne apropiem de sfârşit. Când ne întoarcem, vreau să retrag toate iscoadele. De peste trei luni nu avem nicio vorbă despre Lada. Nu-mi pot imagina că a plănuit ceva ce ar necesita atâta tăcere şi lipsă de acţiune. Bănuiesc că s-a întâmplat altceva.

Nu-i plăcea să se gândească de ce s-ar fi putut opri agresiunile surorii lui. După tot ce făcuse, tot nu voia ca ea să sufere. Voia doar să dea greş.

— Oricum, am încredere că în scurt timp putem merge mai departe.

— Mai departe unde? întrebă Fatima.

Radu descălecă şi o ajută să se dea jos de pe cal.

— Undeva în afara Valahiei.

— Nu ştiu, zise Ciprian. Regiunea asta e destul de frumoasă.

Îşi bătu calul cu palma şi îşi întinse umerii largi. Radu privi repede în altă parte – iar apoi îşi aminti că nu era nevoit. Îşi lăsă ochii să zăbovească, sorbindu-l pe celălalt bărbat. Ciprian observă că era urmărit. Zâmbetul lui de răspuns fu mai ascuţit decât de obicei. Mai ascuţit şi mai viclean.

Ienicerii se adunară şi descălecară şi ei. Radu îl lăsase pe Chiril la comandă în Târgovişte, încredinţându-i supravegherea lucrurilor acolo. Gărzile care îi însoţiseră aveau să treacă pe insulă cu ei, în caz că întâmpinau vreo ostilitate. În efortul de a nu părea ameninţător, Radu se îmbrăcase în stil valah. Îşi lăsase acasă turbanul preaiubit şi purta în schimb o pălărie mai degrabă absurdă. Voia să revină la veşmintele curgătoare şi materialele frumoase, să lase în urmă straturile astea de nădragi, veste şi haine.

Nu numai că erau urâte, erau insuportabil de încinse în aerul greu de vară.

Nazira şi Fatima, de asemenea, îşi schimbaseră rochiile. Nu arătau chiar valahe, dar nici turceşti. La fel cum se întâmpla cu toate, Nazira făcea din orice haină pe care o purta un lucru drăgălaş, prin simplu fapt că o punea pe ea. Radu bănuia că ar fi putut purta lână murdară direct de pe spinarea unui miel şi ar fi făcut-o să pară ceva pus dinadins şi la modă. Hainele Fatimei erau practice şi simple.

Deşi Radu îi spusese că aici nu mai trebuie să se prefacă a fi servitoare, ea prefera să treacă neobservată. Era mai uşor să devii invizibilă pentru oricine nu avea nevoie de tine când arătai ca o fată în casă.

Ciprian cel puţin se simţea confortabil în hainele valahe, pentru că erau similare cu cele pe care le purtase în Constantinopol. Încetase să poarte uniforma ienicerească – de unde îi făcuse rost Nazira de una, Radu nu ştia, deşi presupunea că undeva exista un ienicer încă prea fermecat de ea ca să fie supărat că umbla dezbrăcat.

După ce dădură instrucţiuni paznicilor, merseră către pontonul şubred. Era evident că pontonul anterior fusese ars şi distrus. Înlocuirea consta în doar câteva scânduri prinse în cuie

laolaltă, dar exista şi o barcă în aşteptare. Cu o clătinare de rău de mare, toate gândurile lui Radu se împrăştiară.

— Oh, o barcă! Radu iubeşte bărcile, îl necăji Nazira.

Radu se urcă prudent în spate, cu Ciprian alături. Nazira şi Fatima ocupară o bancă din apropiere, în timp ce restul gărzilor se aşezară pe unde putură. Ajutară la vâslit, urmând indicaţiile din ce în ce mai enervante ale barcagiului vorbitor de valahă. Radu traducea cum putea, printre încercările de a-şi reţine icnetele.

Când ajunseră la insulă, Radu aproape căzu în graba de a atinge din nou pământul. Ciprian se aplecă spre el şi îi şopti:

— Poate că m-am înşelat. Poate că adevăratul motiv pentru care ai rămas în Constantinopol nu a fost din cauza vreunei datorii altruiste faţă de verişorii mei, ci pentru că ştiai că n-o să supravieţuieşti unui drum pe vas.

Radu râse slab, iar Ciprian i se alătură. Faptul că Ciprian nu numai că putuse să-i ierte trecutul, dar mai era şi în stare să glumească despre el era profund liniştitor. Întotdeauna avea să fie un punct sensibil – dar o cicatrice, nu o rană deschisă.

După ce stomacul i se linişti, Radu aruncă în fine o privire insulei. Era micuţă, cu marginile mlăştinoase şi pline de buruieni. Insectele zumzăiau, împrumutând aerului umed şi greu propria lui muzică. Copaci deşi, dar scunzi, ofereau promisiunea de umbră, iar o cărare ducea către o grădină cu straturi atent îngrijite. Mânăstirea se înălţa la distanţă şi turnuri de piatră de un roşu palid îi marcau poziţia. Deşi gărzile din jurul lor erau în alertă maximă, călugărul ce venea agale spre ei părea complet nepreocupat de apariţia unui număr atât de mare de oameni înarmaţi.

— Ziua bună, spuse Radu. Sunt..

Făcu o pauză, nesigur dacă ar fi fost mai bine primit ca Radu Bei sau Radu Dracul. Dar hainele lui erau cele ale unui nobil valah. Ar fi putut să-şi continue rolul.

— Sunt Radu Dracul, din partea prinţului Aron Dăneşti, voievodul Valahiei.

Călugărul, a cărui faţă era brăzdată şi înnegrită de anii în care muncise afară, nu zâmbi. Dar ceva din ridurile din jurul ochilor lui se schimbă, de amuzament.

— Prinţul Aron? N-am ştiut că avem unul nou. Sau că ne trebuie unul.

— Da, zâmbi Radu, deşi nu era chiar sigur cum stătea treaba cu acest bărbat. Vă trimite salutări şi cere ca un preot să i se alăture în Târgovişte, pentru a prelua catedrala.

— Hmm. Ei bine, veniţi cu mine la mânăstire. Putem să vă oferim hrană şi odihnă.

Călugărul se întoarse şi-o porni pe cărare. Radu i se alătură, iar ceilalţi îi urmară.

— Ai mai fost vreodată la noi pe insulă? întrebă călugărul. Îmi pari cunoscut.

— Doar când eram un băieţel.

— Ah, da, mi-amintesc acum. Soră-ta mi-a spus.

— Lada a fost aici?

— A venit toamna trecută. De fapt, uite acolo... Călugărul arătă spre turlele bisericii, aproape terminate, de ale căror exterioare atârnau oameni prinşi de funii care băteau şiţa. A dat bani pentru noua construcţie. Ne-a fost protector bun.

Radu se încruntă, nedumerit. Biserica era funcţională şi elegantă, din piatră prăfuită care avea să îmbătrânească splendid, aşa cum se întâmplă cu toate bisericile.

— Pari surprins, zise călugărul.

— N-am ştiut niciodată că soră-mea e interesată în mod special de bunăstarea sufletului ei.

Călugărul zâmbi șiret:

— Nu suntem toți? În plus, după cum spune ea, biserica noastră e valahă și astfel merită mai multă glorie și podoabe decât alți zei.

— Ah, asta are sens.

Dacă era făcută pentru Valahia la concurență cu alte țări, atunci Radu înțelegea dorința Ladei de a îmbunătăți insula. De fapt, era surprins că nu făcuse biserica mai mare. Și mai ascuțită.

— Ce crezi despre ea? îl întrebă pe călugăr.

— E unică. N-am întâlnit pe nimeni ca ea – dar am trăit ultimii douăzeci de ani pe insula asta și nu avem prea mulți vizitatori. Totuși, deși inițial eram sceptic, veștile din țară au arătat că sora ta e un conducător de o forță și o viziune remarcabile.

— Era, îl corectă Radu cu blândețe.

— Ah? Călugărul făcu o strâmbătură veselă. Mircea!

Radu se chirci involuntar auzind numele crudului său frate mai mare. Dar Mircea era mort, iar numele era comun. Unul dintre oamenii ce lucrau la biserică întoarse capul.

— Cine-i prințul Valahiei? strigă călugărul.

— Lada Dracul, scuipar-ar veșnic în fețele turcilor!

Gărzile din jurul lui Radu se foiră neliniștite, dar niciunul dintre lucrători nu făcu vreo mișcare agresivă și nu îi băgă în seamă.

— Știe că s-a încoronat un prinț nou? întrebă Radu.

Poate că oamenii nu se întorseseră în orașele lor pentru că nu știau.

Călugărul deschise ușile bisericii, spre interiorul întunecos, răcoros și primitor:

— Cred, fiule, că nu-i pasă.

Prânzul constă în pește cu legume de vară și pâine grosolană. Călugării erau politicoși și blânzi, de o indiferență

răbdătoare în legătură cu orice avea Radu de spus. Şi chiar şi mai puţin interesaţi să ocupe o poziţie în capitală.

— Ai putea să cauţi într-una din bisericile de sat, îi sugeră călugărul care îl condusese aici.

— Tuturor le e teamă să vină în Târgovişte, mărturisi Radu, privind în sus la o frescă a lui Hristos. Majoritatea încă se ascund în munţi. Cei care au coborât sunt în cea mai mare parte ca bărbatul de pe acoperiş. Nu le pasă de noul prinţ. Nici măcar nu putem să începem să strângem biruri. Aproape că ne rugăm doar să planteze ogoarele, ca să avem o recoltă.

— E o altă ţară acum. Sora ta le-a oferit schimbarea. N-o să renunţe uşor.

— Dar ea nici măcar nu-i aici!

Călugărul ridică mâinile, în semn de dovadă:

— Şi totuşi e. Câtă vreme trăieşte, asta fac şi schimbările pe care le-a produs. Porţile au fost deschise larg, iar oile s-au împrăştiat. Bănuiesc că Aron ăsta nu-i în stare să îndeplinească sarcina de le aduce îndărăt.

Radu nu putea să îl contrazică aici. Nu spuse nimic şi evită cu sârguinţă privirea ascuţită a Nazirei.

Călugărul se ridică:

— Vreţi să facem ceva pentru voi înainte de a pleca?

Radu nu voia să îi spună călugărului că religia aceasta nu mai avea nimic din ce îşi dorea el. Erau oameni foarte cumsecade – şi le dorea tot binele în trăirea credinţei lor –, dar pentru el nu mai era decât o amintire din copilărie. Nu simţea nimic pentru ea, nici de bine, nici de rău. Asta, presupunea, era un fel de binecuvântare. Era plăcut să aibă ceva în Valahia faţă de care era neutru, ceva care nu producea durere.

— O să-mi spuneţi dacă soră-mea vă vizitează din nou?

Propria lui vizită îi limpezise faptul că nu se lupta numai cu sora lui – se lupta până şi cu *ideea* de Lada. Iar asta era la fel de

greu de ţintit şi de atins, dacă nu mai greu. Aron nu părea să poată inspira devotament sau să încurajeze o schimbare a loialităţii din partea celor ce răspunseseră surorii lui.

Călugărul privi în sus la aceeaşi frescă.

— A spus că i-a plăcut să fie aici. A găsit ceva atât de asemănător păcii pe cât poate găsi o făptură ca ea, cred. Sper c-o să vină din nou. Iar dacă o face, o să fie bine-venită, şi niciunul dintre duşmanii ei nu va fi prevenit. Bărbatul îl privi pe Radu, ridicând o sprânceană: Eşti duşmanul ei?

Deşi Radu nu se simţea deloc legat de religia aceasta, nu era în stare să mintă un om care îşi dedicase viaţa lui Dumnezeu.

— Nu ştiu. Cred că sunt.

Călugărul dădu din cap, fără reproş pe chip:

— Ar trebui să rămâi aici peste noapte. Vezi dacă poţi găsi şi tu un pic de pace aici.

Indiferent ce făcea Radu, ţara aceasta continua să îi aparţină Ladei. El nu fusese niciodată în stare să ia înapoi ceva ce revendicase ea. Nici pe tatăl lor, nici pe Mehmed, şi nici Valahia, acum.

— Poate, zise Radu.

Dar ştia că nu avea să îşi găsească pacea aici. Avusese Lada grijă de asta.

41

Oraşul Argeş

LADA FUSESE PREA NEFERICITĂ în timpul fugii lor ca să se gândească prea mult la ceva. Ştefan făcuse rost de cai de undeva, şi totul fusese rezolvat în tăcere şi rapid. Nimeni nu se uita de două ori la un bărbat care călărea alături de o femeie cocoşată, învelită într-un şal. Chiar dacă era murdară şi desculţă.

Odată ce ieşiră din oraş, nu mai erau decât sate şi ogoare. Vara trecuse de apogeu şi aluneca din ceaţa ei înăbuşitoare şi caldă înspre toamnă. Lada ar fi trebuit să fie copleşită de bucuria de a fi din nou afară, dar descoperi că este înspăimântată şi plină de resentimente. Cum îndrăzneau anotimpurile să se schimbe, cum îndrăznea natura să îşi continue călătoria, când ea fusese blocată într-un mod atât de crud? Şi cum îndrăzneau toate să fie atât de frumoase încât îţi hrăneau sufletul, când ea îşi lăsase în urmă doica pentru a se putea salva pe sine?

Respinse frumuseţea peisajului maghiar, ignorând căldura de un verde vibrant a Transilvaniei, şi îşi îngădui un strop de uşurare şi fericire doar când trecură hotarul în Valahia. Chiar şi în starea aceasta, nu putea să nu îşi iubească ţara. Dar se temea pentru ce avea să găsească atunci când ajungea acolo. În faţa lor se profilau munţii aflaţi de-a lungul Argeşului, unde avea să se întoarcă la cetatea ei. La Bogdan.

Fără mama lui.

Lada nu credea că Matei avea s-o ucidă pe Oana. Sau cel puțin spera că n-o va face. Părea genul de persoană care considera o servitoare suficient de lipsită de importanță ca nici măcar să nu o observe. În plus, când Lada fugise, Oana nu se aflase nicăieri în apropiere. Cu siguranță asta avea să fie în favoarea ei. Totuși, Lada trebuia să adauge încă un nume pe lista celor care nu erau lângă ea.

Matei. Trădător, dar totuși îi lipsea, ca prima pierdere semnificativă a unui ienicer.

Petru. Ucis, răzbunat.

Nicolae. Mort pentru ea, motiv pentru care probabil că o bântuia cel mai mult.

Oana. Sacrificată, ceea ce fără îndoială avea să o bântuie.

Și întotdeauna, veșnic, prezențele fantomatice de-a dreapta și de-a stânga ei: Mehmed și Radu. Cândva, avea să îmbătrânească destul încât să nu îi mai pese de cei mai buni doi tovarăși din copilăria ei.

Spera.

Atât că nu o să-i mai pese, cât și că o să îmbătrânească. Niciuna din aceste opțiuni nu părea probabilă în după-amiaza aceea de vară năucitoare. Îngrămădită pe șa și cocoșată, Lada nu era deranjată doar de ce natura arăta în mod izbitor, ci și de ce nu arăta: ogoarele.

Călăreau printre acri și acri de terenuri neplantate. Toamna trecută, pământul acesta chiar oferise recolte bogate. În toamna asta, nu avea să fie nimic. Ceea ce însemna că iarna care urma avea să fie mult mai mortală decât primăvara anterioară. Otomanii puteau fi păcăliți, învinși, alungați. Foametea era cel mai răbdător și neiertător dușman din lume. Ce făcuse? Cum ar fi putut s-o repare?

Ștefan înfrână calul.

— Nu merg la Poenari.

Lada oftă. Un alt nume de adăugat pe lista celor pe care îi pierduse și, cu el, Daciana. O avertizase; se părea că momentul venise.

— Ești sigur?

El dădu din cap, grav:

— Mi-am plătit pe de-a-ntregul datoria către tine.

Lada ridică o sprânceană.

— Ei, nu chiar.

— Oh?

— Datoria la mine pentru că te-am eliberat de sub otomani, da. Dar nu uita că eu am lăsat-o pe Daciana să rămână în compania noastră. Dacă aș fi refuzat-o, ai fi fost în continuare umbra unui bărbat, nepriponit, *al meu*. Lada se încruntă. N-ar fi trebuit s-o las să rămână.

Ștefan o răsplăti cu cel mai vag zâmbet, iar ea privi în lături, astfel încât să nu fie cuprinsă de emoție. Măcar pe acest prieten îl pierdea în *viață*, nu în moarte.

Lada se scutură de emoțiile profunde și adoptă un ton adecvat unui prinț:

— Îndeplinește încă o sarcină pentru mine și am să-ți spun unde-i Daciana.

— Ce sarcină?

— Sunt uzurpatori la mine în castel. Ucide-i pe Aron și Andrei Dănești, ca să fie clar că-s singurul prinț pe care-l are și de care are nevoie Valahia. N-ar trebui să-ți fie prea greu.

— Se face, zise el și își întoarse calul. O ultimă favoare între prieteni.

— Nu vrei să știi unde-i Daciana? strigă Lada.

Ștefan privi peste umăr și, pentru prima dată, Lada constată puterea deplină a zâmbetului său. Înțelese ce văzuse Daciana și de ce merita să deții mai mult decât loialitatea militară a unui astfel de bărbat.

— N-aș fi o iscoadă prea grozavă dacă nu mi-aș fi dat seama deja, singur.

Lada râse, dezarmată de acel zâmbet.

— Atunci de ce-ai rămas?

— Ți-am zis: sunt recunoscător. Îți doresc toate cele bune, prințe. A fost o onoare.

Dacă Lada nu ar fi fost atât de obosită și de bolnavă, ar fi putut să fie mânioasă pentru plecarea lui. Dar fantoma lui Nicolae atârna greu lângă ea, amintindu-i că nu era atât de rău să îl piardă pe Ștefan în felul acesta. Existau lucruri mai rele.

— Ai face bine s-o crești pe Lada cea mică așa încât să fie o teroare.

— Nici nu mă aștept la altceva.

Lada se uită cum ultimul dintre bărbații cu care se instruise, ultimul din grupul ei de bază de aliați și susținători loiali – prieteni –, se îndepărta călare. Era sfârșitul unei ere. Nu știa dacă o să fie mai slabă din cauza asta. Se hotărî că nu va fi. Fiecare dintre ei fusese sacrificat, într-un fel sau altul, pentru binele mai mare al Valahiei. Nu decisese ea să sacrifice tot ce ar fi fost necesar?

Trăgându-și șalul mai strâns pe lângă ea, călări înainte, spre cetatea ei și spre ultimul prieten rămas din tinerețea ei. Dar spre ce călărea de fapt?

Făcu o socoteală a resurselor ei.

Din tot cercul ei de apropiați, singurul rămas era Bogdan. Avea câțiva alți oameni despre care știa că sunt buni, dar nu era același lucru. Cu Daciana și Oana pierdute din gospodăria ei, nu avea să se mai încreadă niciodată în cineva din castel – presupunând că avea să îl obțină înapoi. În fond, văzuse cât de ușor era pentru un servitor să fie cu totul altcineva.

Ungaria era împotriva ei, deşi ştia că Matei nu avea s-o înfrunte direct. Probabil că ar fi trebuit să îl trimită pe Ştefan să îl omoare pe *el*, dar Valahia trebuia să fie întotdeauna prima ei prioritate. Oricum, nu avea să vină niciun conflict şi totodată niciun ajutor din partea Ungariei.

Moldova nu era împotriva ei, dar vărul ei, regele Ştefan, îi luase pământul. La asta trebuia răspuns cu sânge, aşa că nu aveau să fie aliaţi în viitor. Poate înainte de asta ar putea să-l manipuleze ca să o ajute. Ar putea să amâne răzbunarea deocamdată.

Bulgaria, desigur, o ura şi avea să o mai facă o vreme. Albania şi Serbia erau vasale otomane ferme. Nu avea niciun fel de dragoste pentru Transilvania şi saşi, ori din partea acestora.

Papa o admira, dar ţara ei nu era catolică şi el nu avea decât să îi laude, fără să le ofere ajutor real. Ajutorul pe care îl trimisese trecuse prin cineva în care el avusese mai multă încredere – şi mult le servise! Cu siguranţă avea totuşi să îi scrie despre înşelăciunea lui Matei. Să explice el cum a cumpărat coroana din vistieria papală.

Şi chiar şi în propria ei ţară, resursele îi erau puţine. Fratele ei îl ajuta pe uzurpatorul Dăneşti. Târgovişteа trebuie că era fortificată. Boierii rămaşi trebuie că fugiseră la el. Presupunând că Galeş Basarab şi oamenii lui erau morţi – spera că sunt, dar nu conta pe asta, având în vedere că informaţia venise de la Matei –, Radu nu căpătase un influx masiv de oameni de la boierii rămaşi împrăştiaţi. Cu toate astea, nu o încânta ideea de a-şi asedia propria capitală.

Aşadar: inamici înăuntru şi în afară. Toţi bărbaţii aflaţi la putere porniţi împotriva ei. Aproape nimeni în care să aibă încredere. O ţară în dezordine. O toamnă fără recoltă. Un popor ascuns în munţi. O capitală plină de şerpi.

Nu exista decât o soluţie.

Fusese prea blândă, prea bună. Încercase să păstreze intact ce putuse, încercase să construiască pe ce exista deja. Dar întreaga fundație era putredă. Nu putea construi un regat puternic îndepărtând doar câteva dintre cele mai stricate pietre. Trebuia să dărâme totul.

Trebuia să ardă totul până la temelie. Abia atunci Valahia putea să se ridice din nou din cenușă.

Se îndreptă în șa, cu ochii asupra orizontului. Nu exista loc pentru bunătate, nu exista loc pentru milă. Matei îi dovedise că ea nu putea să joace după regulile existente deja. Trebuia să devină ceva cu totul nou.

Ținutul din jurul ei era tăcut, liniștit, ca și cum până și insectele și vântul recunoșteau trecerea unui mare prădător. Își închipui din nou aripi desfășurându-se în urma ei, acoperind tot pământul în umbră și foc. Nu avea să mai fie nicio ordine, nicio structură. Avea să omoare conducătorii tuturor țărilor de la hotarele ei și pe toți moștenitorii lor. Avea să semene haos și distrugere absolute.

Iar ea avea să fie acolo, în centru, încolăcită peste propriul ei pământ. Valahia avea să supraviețuiască. Întotdeauna supraviețuise. Dar cu ea acolo și cu totul în jurul lor prăbușit într-o dezordine mortală, Valahia avea în fine să prospere.

La urma urmei, focul, sângele și moartea nu însemnau nimic pentru o țară condusă de un dragon.

42

Târgoviște

RADU SE AFLA ÎN VÂRFUL TURNULUI. Acest turn anunțase atâtea schimbări în viața lui. Prima dată, când el și cu Lada îl urmăriseră pe Huniade intrând călare în oraș, semnalând sfârșitul vieților lor aici, când tatăl lor le ceruse sprijinul otomanilor – și le dăduse acestora în schimb viețile copiilor săi. Deși fusese înspăimântător în acel moment, fusese totodată cel mai bun lucru care i se putuse întâmpla lui Radu. Iar acum turnul fusese locul celei mai neașteptate și mai fericite reîntâlniri din viața sa.

Ca și cum ar fi fost chemat de gândurile lui Radu, Ciprian i se alătură. Aerul era limpede și se simțeau primele semne ale toamnei ce se apropia cu pași repezi. Radu se înfioră, iar Ciprian își puse brațul în jurul lui în timp ce priveau zorile ivindu-se, moi și blânde prin ceață. Cicatricele ultimelor luni se amestecaseră cu verdele, lăsând totul tăcut și liniștit. Câmpurile din jurul Târgoviștei erau pline și aproape gata de seceriș. Fusese o folosire neconvențională a ucigașilor instruiți, dar grație ienicerilor lui Radu care munciseră sub îndrumarea câtorva fermieri cărunți, avea să fie suficientă hrană pentru ca Târgoviștea – și toți refugiații care li se alăturaseră – să treacă cu bine prin iarnă. În fond, fusese încartiruit aici ca să protejeze orașul.

Radu era mândru de acele câmpuri. Aron îi ceruse lui Radu să își trimită oamenii în munți pentru a o vâna pe Lada, dar Radu știuse că existau lucruri mai importante. Iar când Aron avea să nu moară de foame în lunga iarnă ce se apropia, avea să fie recunoscător. Sau dacă nu recunoscător, măcar plin de resentimente fiindcă Radu avusese, din nou, dreptate.

Un călăreț singuratic părăsea orașul, îndreptându-se spre munți. Radu nu îl invidia pentru libertatea lui – însă asta numai pentru că propria lui scăpare se apropia cu pași repezi.

— Azi plecăm, spuse Radu, întorcându-se cu spatele spre peisajul pe care aproape că îl iubea acum.

— Azi?

Ciprian îi luă mâna într-a sa. Radu se întreba când nu va mai fi atingerea lui Ciprian un șoc, dacă avea să se obișnuiască vreodată cu acest fior. Spera că nu. Spera că aveau în față o viață întreagă ca să afle.

— Aron nu mă mai vrea aici. Am încredere în Chiril. O să facă o treabă bună la conducerea oamenilor pe care-i lăsăm în urmă. Și, de la atac, nimeni n-a auzit nicio iotă despre Lada. Asta era acum patru luni. Dacă avea de gând să lovească, ar fi făcut-o până acum. Așteptarea asta, pândind o oportunitate...

— Ar putea fi o strategie.

— Dar nu-i stilul ei. N-ar fi vrut să piardă avântul ăsta. Cred... Radu scutură din cap. Cred că nu mai are controlul.

— Crezi că-i moartă? întrebă blând Ciprian.

— E prea rea ca să moară. Sunt sigur că nu-i de bine ce i s-o fi întâmplat, dar nu cred c-a murit.

Radu își duse mâna la inimă, întrebându-se dacă i-ar simți moartea, dacă ar ști. Fuseseră separați atâta timp! Îl privise în noaptea aceea, în cortul lui Mehmed, ca și cum ar fi avut în față o amintire, nu un bărbat.

— Deşi, zise Radu gânditor, dacă-i moartă, asta înseamnă că eu o să trăiesc veşnic.

Ciprian îi oferi un zâmbet nedumerit.

— Nu-ţi urmăresc logica.

Radu se aplecă în faţă şi-şi rezemă fruntea de cea a lui Ciprian.

— Cu mult timp în urmă, Lada a promis că n-o să mă omoare nimeni în afară de ea. Aşa că dacă nu-şi poate ţine partea ei de promisiune, se pare c-o să fiu nemuritor.

Ciprian îşi încolăci braţele în jurul mijlocului lui Radu.

— Îmi place foarte mult ideea asta.

— Atunci o să trebuiască să trăieşti şi tu veşnic, zise Radu.

— O să văd ce pot să fac.

Ciprian îşi apăsă buzele pe gâtul lui Radu, iar Radu se cutremură. Nu, nu se va obişnui niciodată cu asta. Fiecare clipă petrecută cu Ciprian i se părea deja un miracol. Era ceva sfânt, ceva pur în ceea ce simţea el pentru Ciprian. Nu era niciun fel de ruşine sau tortură. Nimic din durerea care îi însoţise atâta timp sentimentele.

— La ce te gândeşti? şopti Ciprian.

— La Dumnezeu, răspunse Radu.

Ciprian râse:

— Nu mi-am dat seama că-s atât de bun la sărutat.

Radu râse şi el şi apoi buzele li se întâlniră din nou.

Îşi amintiră să nu se mai ţină de mână înainte să ajungă la poalele turnului. Radu plutea, incapabil să lase zâmbetul să îi piară de pe buze la fel cum lăsase degetele lui Ciprian. Nu înţelegea cum cineva care îi vedea nu îşi putea da seama ce simţeau. Dar Nazira şi Fatima făcuseră asta ani de zile. Oamenii vedeau ceea ce se aşteptau să vadă, aşa cum îi spusese şi Nazira că o să se întâmple.

— Radu Bei!

Radu se răsuci și văzu un paznic ienicer alergând spre el, cu fața albă și ochii mari. Stomacul lui Radu se strânse de frică.

— Ce-i? Au găsit-o pe soră-mea?

Ienicerul scutură din cap.

— Prințul.

Radu amânase, dar era timpul să îi spună lui Aron că plănuia să plece. Se întreba dacă asta avea să ajute sau să afecteze relația dintre ei. Nu mai conta.

— Vrea să mă vadă?

— Nu. E mort.

Radu simți cuvintele ca și cum l-ar fi lovit.

— Aron e *mort*?

— Și Andrei la fel.

Zăpăcit, Radu se împletici în urma ienicerului spre camerele regale.

Castelul se trezea, diferiți servitori circulau, neștiind că, din nou, erau fără prinț. Mai mulți ieniceri stăteau de gardă în fața apartamentelor lui Aron și Andrei. Chiril se dădu la o parte pentru a-l lăsa pe Radu să treacă. Trupul prințului se afla pe pat. Radu se mișcă pe cât de tăcut putu, de parcă ar fi fost îngrijorat că niște pași prea zgomotoși l-ar fi putut deranja pe Aron. Măcar de-ar fi putut!

Aron zăcea pe-o parte, iar la ceafă avea o mică rană, acolo unde cineva strecurase un pumnal și-i retezase coloana vertebrală la baza căpățânii. Fusese un mod rapid de a muri. După poziția trupului lui Aron, nici măcar nu se trezise.

— Și Andrei? șopti Radu.

— Tot așa. Amândoi în somn, răspunse la fel de încet Chiril. Trupurile abia li s-au răcit. Nu-i mai mult de o oră sau două.

— Și nimeni n-a văzut nimic?

Chiril scutură din cap.

Radu privi în jos, la cadavrul lui Aron. Îi părea rău pentru bărbat, dar totodată resentimentul își făcea loc spre suprafață. Cu Aron ucis în propriul pat, în mijlocul castelului, în mijlocul capitalei, cum ar fi putut Radu să îi convingă pe boieri că erau în siguranță?

Și cine avea să fie prinț acum?

Radu era prea copleșit ca să aibă pretenții la maniere sau tradiții. În jurul mesei îi avea pe Chiril, pe Ciprian și pe Nazira.

— Ea a fost, nu? întrebă Chiril.

Radu își scoase turbanul. Se simțea prins în capcană, constrâns.

— Așa trebuie să fi fost. Aron și Andrei n-au dușmani. N-au avut timp să-și facă. Bulgaria, Moldova, Ungaria, Transilvania – e în interesul tuturor ca Valahia să fie stabilă și sub control. Nimeni n-ar fi trimis un ucigaș după ei.

— Dar de ce acum? De ce a așteptat atâta, fără să facă nimic? întrebă Nazira.

Radu scutură din cap:

— N-am idee. Vreo veste de la iscoade?

— S-au întors câțiva, răspunse Chiril. Restul mă tem că nu se mai întorc. Oamenii lui Simion au găsit trupuri într-o groapă. Nu știau cine sunt, dar după haine păreau boieri. Erau ceva dovezi ale unei tabere mari, dar urma se răcise.

— Basarabii, zise Radu. Cred că Lada i-a găsit.

— Deci, ce facem acum?

Radu își frecă ceafa, unde se aduna o durere de cap tensionată. Își închipui un pumnal subțire strecurându-se acolo. Ce tăietură precisă, chirurgicală, minusculă te separa pe veci de viață!

— Avem nevoie de un prinț. Nu cred că Basarabii rămași au pe cineva de vârsta potrivită, dar o să mă uit în scripte. Cei

câțiva Dănești rămași probabil că n-o să aibă curaj nici măcar să se apropie de țară. Au fugit toți la rudele îndepărtate. Poate că există un candidat bun de prinț la...

— De ce cauți un prinț? întrebă Nazira.

— Avem nevoie de cineva pe tron.

Privirea Nazirei reuși cumva să fie și dură, și plină de milă.

— Radule, soț al meu, avem deja un urmaș. Unul despre care știm că nu-i e frică să vină la Târgoviște sau să dea ochii cu Lada.

Radu se dezumflă. Sperase, se prefăcuse că exista o altă opțiune.

— Nu vreau tronul.

— Știu. Am vorbit despre asta. Dar uneori, pentru binele poporului, trebuie să facem lucruri pe care nu le dorim.

— Nu-i poporul meu! Radu se ridică, surprins de forța declarației sale, și începu să umble prin cameră. Nu vreau asta. Nu vreau nimic din toate astea. Am rămas aici ca o favoare pentru imperiu. Nu pot să fiu prinț.

— Ai văzut în ce hal e țara.

Radu râse:

— Exact! O să fie o muncă de-o viață s-o refaci.

— Muncă grea, zâmbi trist Ciprian. Muncă importantă.

Radu privi chipurile celor din jurul mesei, apoi se prăbuși înapoi pe scaun.

— Vreau să merg acasă! spuse el, știind că sună ca un copil și nepăsându-i.

Nazira își puse mâna peste a lui.

— Avem familia noastră. Putem să ne facem un cămin oriunde. Dar cred că noi – tu și cu mine – purtăm o greutate enormă în suflete pentru ce-am văzut și făcut. Am participat la distrugere. O să fie bine pentru sufletele noastre să îngrijim și să reconstruim, în schimb.

Ciprian se aplecă spre el.

— Știu că vrei să te retragi, să trăiești în liniște și să uiți tot ce s-a întâmplat mai înainte. Dar n-ai putut să le întorci spatele verilor mei. Cu siguranță nu poți să întorci spatele unei țări întregi care are atâta nevoie de tine.

Aveau dreptate. Radu știa că o să poarte cu el, pentru totdeauna, fantomele Constantinopolului. Poate că aceasta era pedeapsa lui pentru tot ce făcuse. Dar poate că putea fi șansa lui de ispășire.

— Prea bine. O să fiu prinț! spuse el, iar cuvintele i se adunară în jurul gâtului ca o cătușă.

Prietenii lui încuviințară solemn din cap, știind că nu era un motiv de bucurie sau de sărbătoare. Nu exista niciun triumf în ascensiunea lui Radu.

— Vrei să dai o petrecere? întrebă Nazira, într-o încercare generoasă de a relaxa atmosfera. Asta era prima pe lista lui Aron.

— Nu, zise Radu. O să facem încoronarea imediat și o să trimitem vorbă că sunt prinț. O să postăm gărzi în jurul orașului, ca să fie perfect apărat. Și apoi mergem în munți.

Toate fragmentele vieții lui se îmbucaseră pentru a forma pietrele ascuțite dintr-o cărare dură. Totul îl dusese aici. Totul îl dusese înapoi la Lada. Și știa ce avea de făcut. Ce ar fi făcut Mehmed. Ce ar fi făcut Lada însăși.

Trebuia să pună capăt, o dată pentru totdeauna.

43

Cetatea Poenari

DEŞI ÎŞI PĂSTRASE ÎN TOT ACEST TIMP deghizarea murdară, ca nu cumva să o recunoască cineva, nu mai putea să se ascundă. Nu voia să călărească spre cetatea ei arătând – şi simţindu-se – atât de slabă. Sosi în satul cel mai apropiat de Poenari. Era mic, agăţat de o fâşie îngustă de teren între râu şi munţi. Îl vizitase deseori şi ţinea acolo cai. Oamenii o cunoşteau. Când descălecă, îşi scoase şalul şi privi în jur, sperând că măcar atât de departe în munţi pământul era încă al ei. Dacă nu era, avea să moară fără să-i pese.

— Prinţul meu, şopti o bătrână, scăpând rufele pe care le spăla pe malul râului. Văzu rochia pătată de sânge a Ladei, apoi se ridică. Vino cu mine! zise, ştergându-şi mâinile de şorţ.

Lada o urmă într-o casă modestă, aflată la marginea satului. Femeia scoase o albie de lemn şi puse un cazan mare cu apă pe jarul din vatră. Scormoni în foc, fredonând un cântecel pentru sine.

— Îmi pare rău, zise, nu mă aşteptam să-l găzduiesc pe prinţ. Dar eşti un prinţ al oamenilor.

Femeia îi zâmbi Ladei cu mai multă căldură decât avea jarul, iar Lada simţi ceva plesnind înăuntrul ei. Voia să plângă. Nu-şi putea aminti ultima oară când *voise* să plângă, şi nu îşi

putea imagina ce ar rezolva cu asta acum. În schimb, se așează și acceptă pâinea și carnea uscată pe care i le oferi femeia.

— Cum sunt lucrurile aici? întrebă Lada.

Nu voia să dea detalii despre absența ei – dacă Matei îi păstrase secretă încarcerarea, cu siguranță nu era ea cea care să vorbească despre asta.

— Liniște. Pace. Acum o lună a venit un bărbat care întreba de tine. N-a mai plecat, zâmbi femeia. Turnă apa opărită în albie, apoi se scuză. Se întoarse cu două găleți cu apă rece și le vărsă și pe ele în albie. O să fie cea mai mare onoare din viața mea să îl spăl pe prințul meu, zise ea, aplecând capul.

Lada își smulse hainele de pe ea și le aruncă în foc. Își puse cu grijă medalionul pe un scaun, apoi se căță în albie, cu genunchii la piept. Se lăsă cât putu mai jos. Femeia fredonă un cântec jos și dulce, în timp ce luă o bucată de săpun și o perie aspră și se apucă de treabă.

Deși Lada nu mai fusese spălată de cineva de când era copil, acceptă oferta de bunătate a acestei femei. Luni de teamă, de mizerie, de sânge închegat se spălară cu apa. Lada dorea să își poată îndepărta pielea, pentru a scoate la iveală ceva nou și mai puternic de dedesubt. Solzi sau zale. Dar sub murdărie era doar carne moale și roz. Propriul corp îi era nefamiliar. Sânii îi erau încă mari, stomacul i se umflase după luni de hrană proastă. Brațele și picioarele îi erau mai subțiri, dispăruseră bătăturile din palme cauzate de arme.

Când apa se răci, Lada ieși din albie. Femeia o înveli într-o pătură pe care anii de folosință o făcuseră moale. Lada se așeză lângă foc și – într-o altă trădare de neiertat a Oanei – îi dădu voie femeii să-i perie părul.

— De ce mi-ai arătat atâta bunătate? întrebă Lada.

Era una să-l servești pe prinț. Dar Lada nu ceruse asta și era clar că nu avea cu ce plăti.

Femeia se opri o clipă, apoi continuă cu periatul, dar mai gânditoare.

— Pentru că eşti singurul prinţ care ne-a vizitat satul, răspunse, şi Lada auzi un zâmbet în vocea femeii. Pentru că eşti singurul prinţ care ştie ce înseamnă să fii femeie în lumea asta. Şi pentru că mi-e un pic teamă că dacă nu-s cumsecade cu tine, o să mă omori.

Lada râse:

— Nu-mi omor oamenii. Numai pe cei ce iau de la ei.

Femeia râse şi ea, iar sunetul era la fel de tocit şi de moale precum pătura din jurul Ladei.

— Un alt motiv pentru care meriţi bunătatea mea. Nu mi-a păsat niciodată prea mult de prinţi. Nu mi-a folosit la nimic. Dar oamenii de aici te cunosc şi te iubesc. Mulţumită ţie, ne păstrăm mai mult din recolte şi venituri. Iar nepotul meu – un băieţel puternic şi isteţ – n-o să fie niciodată vândut necredincioşilor ca să lupte în războaiele lor. Termină şi o bătu pe Lada pe umăr: Acum aşteaptă aici. Ştiu că nu porţi fuste. O să-ţi găsesc nişte straie.

Lada ştia ce sacrificiu era. Într-un sat de mărimea acestuia, fiecare ins avea probabil un singur rând de haine. Nădragii şi cămaşa aduse de femeie erau curate şi bine cârpite.

Lada se îmbrăcă. Când terminase, un băieţel – probabil nepotul femeii – privi pe furiş înăuntru. Ochii îi erau mari de uimire sau teamă. Lada îi aruncă o privire, apoi îi făcu cu ochiul. Micuţul nu arătă cu nimic mai puţin speriat când se dădu înapoi şi închise uşa. Femeia se întoarse, zâmbind ruşinată şi întinzându-i o faşie de ţesătură roşie.

— Mama mi-a dat asta când m-am măritat.

Mângâie materialul. Era o ţesătură simplă, dar culoarea era scumpă. Probabil că era cea mai mare comoară a ei. Lada se întoarse cu spatele la femeie şi o lăsă să-i lege ţesătura în jurul capului, prinzându-i părul umed.

Stând mai dreaptă decât când ajunsese aici, Lada o urmă pe femeie în sat. Peste tot, țăranii ieșiseră din case și se întorseseră de la râu sau din câmp. Nepotul femeii alerga din ușă în ușă, șoptind și arătând cu degetul spre Lada. Oamenii stăteau de-a lungul drumului, privind. Doar câțiva zâmbeau, dar toți o priveau cu o mândrie aprigă. Multe dintre femei își țineau mâinile pe umerii unor băieți tineri. Băieți care nu aveau să fie luați niciodată. Băieți care aveau să crească pentru a-și servi propria țară.

Lada ridică bărbia.

— Pentru bunătatea care mi-a fost arătată azi aici, satul acesta nu va mai plăti niciodată biruri vreunui prinț.

Oamenii ovaționară și fetițele fluturară flori – una învârti un băț ca și cum ar fi fost o sabie – pe când trecea printre ei. Un bărbat îi înmână solemn propriile lui cizme, deși înlocuirea lor avea să îl coste și ochii din cap. Lada le acceptă și urcă pe cal. Dădu din cap, mândră și puternică, înainte să se întoarcă și să călărească spre cetatea ei.

Niciun preț nu era prea mare de plătit pentru binele Valahiei, iar Valahia – cea *adevărată* – o cunoștea și o iubea pentru sacrificiile ei.

Se întâlni cu câțiva dintre soldații ei la baza vârfului peste care Poenariul se înălța deasupra râului, ca o santinelă. Părură uimiți de apariția ei, dar ea nu așteptă niciun fel de întrebări și nu oferi niciun fel de explicații. Le dădu frâiele calului și apoi trecu pe lângă ei, urcând pe cărarea ce șerpuia întortocheată. Până când ajunse în vârf, era obosită și fără suflu, dar făcu tot ce putu ca să nu o arate. Avea să afișeze doar tărie.

Bogdan alergă la poartă să o întâmpine. Putu să vadă din postura lui că își dorea să o îmbrățișeze, dar se abținea. Măcar asta îl instruise bine. Bărbatul privi peste ea. O căuta pe mama lui.

— Nu-i cu mine.

Lada îi făcu semn lui Bogdan să o urmeze, știind că era posibil ca aceasta să fie ultima dată când era dispus să o urmeze undeva. Reuși să se ducă în camera ei din fundul cetății, ignorând regește oamenii pe lângă care trecea. Iar apoi, în cele din urmă, după ce Bogdan închise ușa, se prăbuși pe un scaun.

— Ce s-a întâmplat? Unde-ai fost? Le-am spus tuturor că vânezi iscoade otomane, dar nu știu cât aș mai fi putut să păstrez controlul asupra oamenilor fără tine. Am vrut să vin după tine. Dar știam că mă vrei aici.

— E bine că n-ai venit. Ai fi fost omorât. Matei ne-a trădat. M-a luat prizonieră.

Bogdan îngenunche în fața ei, căutându-i chipul.

— Nu ești bine.

— Cred că m-a otrăvit.

— Și mama?

Lada știa că ar fi trebuit să își ceară scuze. Știa că, în locul ei, Radu ar fi făcut-o. Dar nu suporta. Dacă își cerea scuze, însemna că greșise, iar dacă recunoștea cu voce tare că greșise părăsind-o pe Oana, nu și-ar fi putut-o ierta niciodată.

— Când am ajuns acolo, Matei mi-a omorât toți oamenii. Am stat într-o carceră mai mică decât odaia asta, vreme de trei luni. Mama ta a fost pusă la muncă în bucătării, în siguranță și teafără. Am scăpat cu ajutorul lui Ștefan. A trebuit să omorâm toate gărzile. Mama ta trebuia să se întâlnească cu noi, dar era în castel când s-a întâmplat. N-am putut să merg după ea.

Trăsăturile colțuroase ale lui Bogdan se răsuciră, trecând printr-un vârtej de emoții. În cele din urmă, înghițind cu greu, încuviință din cap.

— Ar fi vrut să pleci.

Lada încercă să nu își arate ușurarea, dar simți lacrimile acelea trădătoare de dinainte adunându-i-se în ochi. Acum nu

îl mai avea decât pe Bogdan. Dacă o ura din cauza asta, dacă o părăsea din cauza asta... nu voia să se gândească mai departe. Și nu trebuia s-o facă. Se întinse și îl trase de una din urechile lui prosteşti, ca nişte toarte de urcior, dregându-şi glasul pentru a încerca să disloce unele din emoţiile nepotrivite înţepenite în gâtlej cu toată durerea sensibilă a unei răni vechi.

— Spune-mi ce s-a întâmplat în absenţa mea.

Bogdan raportă că Târgovişteа era întărită, dar nu fuseseră atacuri majore în munţi. El îi găsise şi îi ucisese pe boierii Basarabi. Oamenii de sub comanda boierilor erau împrăştiaţi, ascunşi de iscoadele care îi căutau, dar toţi la distanţă de o jumătate de zi călare şi gata să se readune de îndată ce i-ar fi chemat ea.

— Rămân loiali?

— Majoritatea. Ungurii au plecat cu mult înainte să ajungem acolo.

Era cam ce se aştepta şi Lada.

— Câţi avem acum?

— Numărând şi femeile? Două mii, poate trei. E greu de aflat câţi aşteaptă încă şi câţi au fugit. O să-l omorâm pe regele Matei?

Cuvintele lui Bogdan erau la fel de puternice şi aspre ca pumnii lui. Îşi dorea asta la fel de mult ca ea.

Lada îşi odihni capul pe speteaza scaunului şi închise ochii:

— O să-i omorâm pe toţi.

— Bun.

Lada zâmbi şi întinse o mână. Bogdan i-o dădu pe a lui, şovăitor.

— Să nu mă părăseşti niciodată, spuse ea.

— N-o s-o fac.

Pe când aluneca în somn, Lada se simţi din nou în siguranţă. Nu ştia ce s-ar fi făcut fără Bogdan. Ştia că ar trebui să

îi spună cum se simte – știa că el ar prețui cunoașterea aceasta mai mult decât prețuise femeia din sat bucata aceea de țesătură roșie din părul ei –, dar nu putea să lase cuvintele să iasă din ea. El nu era Mehmed. Dar poate că era ceva mai bun. Nu avea să o provoace niciodată, nu avea să îi ceară să asculte de ce voia el. Era *al ei*.

În loc să îi mulțumească, se hotărî să se mărite cu el. Pentru ea nu însemna nimic, dar era o recompensare a loialității lui. Și servea scopului dublu de a scoate măritișul ei din mașinațiunile politice ale tuturor celorlalți.

Avea să îi spună dimineață. Se vor căsători, iar apoi își vor începe munca de distrugere.

44

Munţii Carpaţi

RADU NU ÎŞI DOREA PROCESIUNE, tradiţie sau sărbătorire. Aşadar, încoronarea lui avu loc în mijlocul celor douăzeci de mii de morminte ce marcau domnia surorii sale.

În mijlocul pământului care se tasa şi al mlădiţelor de arbori ce creşteau în jurul lor, Radu îngenunche. Lăsă capul în jos şi o coroană simplă de fier îi fu aşezată pe cap de către singurul preot care se întorsese în capitală. O simţea mult mai grea şi mai restrictivă decât fuseseră vreodată turbanele sale.

Se gândi la încoronarea lui Mehmed. La săptămânile de sărbătorire. La sentimentul că era începutul a ceva cu adevărat deosebit, al unei istorii la o scară inimaginabilă. Radu se întreba ce ar gândi Mehmed despre noul său rol. Nu fusese timp pentru ca Mehmed să primească vestea şi să şi răspundă. Radu resimţea intens distanţa dintre ei. Dar o şi aprecia. Deoarece dacă era forţat să facă lucruri pe care nu le dorea, măcar putea să le facă aşa cum considera că era potrivit.

Radu avea doar cinci martori: preotul, Nazira, Fatima, Ciprian şi Chiril. Câteva duzini de cetăţeni stăteau respectuos în apropiere, mai mult din curiozitate decât din vreun simţ al datoriei sau încântării.

Când preotul termină, Radu se ridică. Era prinţ, la fel cum fuseseră şi sora şi tatăl lui mai înainte. Noroiul de pe morminte i se lipise de genunchi. Nu îl scutură.

La o săptămână după încoronare, după ce se asigurase că apărarea oraşului era pe poziţii şi că recoltele erau bine gestionate, Radu şi Ciprian plecară în munţi împreună cu Chiril şi un grup de ieniceri selectaţi. Cu cât mai repede terminau, cu atât mai repede Radu îi putea ademeni înapoi pe boieri. Inclusiv pe cineva – oricine – care să devină voievod. El era prinţ numai din cauza violenţei Ladei. Considera că unica lui îndatorire princiară era să oprească acea violenţă. Iar apoi responsabilităţile lui aveau să fie îndeplinite.

După două zile de călătorit atent, se opriră pentru reaprovizionare. Dimineţile şi serile se răcoriseră, dar după-amiezile încă mai aveau arşiţa puternică, persistentă a verii târzii. Radu şi Ciprian se aşezară la umbra unui conifer imens împreună cu Chiril şi trecură în revistă ce ştiau.

Chiril se încruntă, privind peste lanţurile muntoase abrupte care îi înconjurau, şi spuse:

— Ar trebui să le găsim rezervele de oameni ascunse. Sunt pe-aici pe undeva.

Puteau să rătăcească săptămâni întregi şi să nu dea peste nici măcar un suflet, cu atât mai puţin peste oameni ascunşi cu grijă, care ştiau regiunea ca şi cum era parte din ei. Radu scutură din cap:

— Nu trebuie să-i găsim. Nu şi dac-o găsim pe Lada. S-a asigurat că totul depinde de ea. Toţi îi datorează puterea şi speranţele lor. Dacă ea cade, întregul ei sistem de guvernare şi conducere o să cadă. Oamenii o să se demobilizeze şi-o să revină, în cele din urmă, la vechile lor vieţi.

Chiril își scărpină obrazul bine ras. Pe Radu nu l-ar fi deranjat dacă el și-ar fi lăsat barbă, dar ienicerii nu își abandonau disciplina pentru nimic.

— Tot nu știm unde se ascunde sau dacă e cu adevărat în munții ăștia. Există zvonuri despre o cetate ascunsă, dar nu se pomenește nimic despre construirea ei și nimeni nu ne poate spune unde e.

— E pe un vârf? întrebă Radu, bănuind că știa exact locul în care se afla sora sa.

Cum de nu se gândise mai devreme la asta?

Chiril ridică din sprâncene, surprins de întrebare:

— Am auzit că muntele *este* cetatea ei. De-aia n-are sens.

Radu simți mai degrabă o groază sumbră decât triumf. O parte din el sperase că nu aveau să o găsească niciodată. Atunci ar fi fost pur și simplu dispărută. *Oh, Lada!*

— Adună oamenii și tunurile. Cele mai ușoare pe care le avem. N-o să fie un drum lesnicios.

— Știi unde e?

— Am împărțit aceeași copilărie. Cred că ea uită asta.

Radu își aminti punguța pe care sora lui o purtase toți acești ani. O umpluse aici. O păstrase ca pe un talisman împotriva durerii și distanței pe care le îndurase. Și când punguța fusese stricată de sânge, Radu îi pusese conținutul prăfuit într-un medalion de argint pentru ea. Pe care nu și-l scotea niciodată.

Inima Ladei rămăsese întotdeauna aici.

Și aici avea să se și oprească.

Radu își învățase bine lecțiile. Le lăsase pe Nazira și pe Fatima în urmă, în Târgoviște, într-o căsuță de pe o stradă laterală, la care nimic nu arăta că ar conține ceva cu adevărat

preţios. Radu nu ştia dacă Lada ar încerca să o ucidă pe nevasta sa, dar îl omorâse deja pe cumnatul lui. Nu avea să lase viaţa Nazirei în voia sorţii.

Indiferent ce se întâmpla aici, Nazira şi Fatima aveau să fie în siguranţă. Iar dacă Radu nu se întorcea, ştia că Mehmed avea să aibă grijă de ele. Pentru a onora atât amintirea lui Radu, cât şi pe cea a lui Kumal. Toate fragmentele vieţii sale se aşezaseră. Prietenia cu Mehmed, în fine eliberată de durere şi tensiune. Datoria sa faţă de Nazira şi Fatima. Cu excepţia faptului că prezenţa lui Ciprian alături de el îi amintea cu cât disperare îşi dorea să trăiască, Radu nu ar fi putut fi mai pregătit să se întâlnească cu sora lui.

Pe când călăreau mai adânc în verdele şi cenuşiul Carpaţilor, Radu simţi greutatea morţii apăsând mai aproape decât vârfurile ce se ridicau ameninţătoare de ambele părţi.

Toţi cei care se aflau împreună cu el îl considerau Dracul cel bun. Cel nobil. Dar nu trebuia el să dea socoteală pentru tot atâţea cât Lada? Toate vieţile care intraseră în contact cu ei fuseseră, într-un fel sau altul, pătate pentru totdeauna. Însângerate. Sfârşite. Iar acum se aflau în tabere opuse, cu atâtea alte vieţi în cumpănă. De dragul ţării sale şi al tuturor ţărilor din jur, pentru stabilitate şi siguranţă – nu doar pentru Mehmed, ci şi pentru toţi oamenii protejaţi sub conducerea imperiului, care nu puteau să prospere decât dacă prospera şi imperiul –, Radu *trebuia* să învingă.

Ştia asta.

Dar nu ştia dacă merita să învingă.

— La ce te gândeşti? întrebă Ciprian, îndemnându-şi calul mai aproape, astfel încât picioarele celor doi bărbaţi se atinseră.

— La tot sângele care m-a adus în punctul ăsta.

Ciprian făcu o grimasă exagerată.

— Eu mă gândeam la ce ne putem aştepta pentru cină.

Radu încercă să-i ofere un zâmbet, dar cu Ciprian nu era nevoit. Nu trebuia să se prefacă sau să se forţeze să fie plăcut. Ciprian nu îi cerea niciodată să joace roluri. Radu îl privi cu toată tandreţea pe care o simţea. Şi o parte din el îi şopti să se agaţe de fiecare privire, de fiecare moment, pentru că sosea un sfârşit.

Radu făcu un gest larg cu mâna, pentru a cuprinde munţii străvechi, falnici. Caii lor se căţărau pe poteca de lângă râu. Valea era atât de îngustă, încât în unele locuri soarele strălucea doar câteva ore în fiecare zi. Dacă te urcai până la jumătatea versantului nordic, puteai să atingi versantul sudic cu o săgeată sau chiar cu o piatră bine aruncată.

— Astea sunt potecile copilăriei mele, dar băiatul care eram atunci nu-l cunoaşte pe bărbatul care sunt acum. Şi mă gândesc... mă tem... că ăsta-i ultimul pas pentru a deveni orice doresc să devin. Nu vreau să aflu ce anume.

Ciprian nu se forţă nici el să zâmbească. Încuviinţă din cap cu îndârjire:

— O să aflăm împreună.

Radu se furişă pe versantul muntelui, pe partea cealaltă faţă de cetatea Ladei. Argeşul era o linie neagră sub el, separând cele două vârfuri. Cei doi fraţi. Noaptea era neagră şi groasă ca păcura, nori grei îndepărtându-i până şi de stele. Părea prevestitoare, ca şi cum toată natura ştia ce rezervă viitorul.

Radu petrecuse aici o vară. O vară fericită, una dintre cele mai fericite din copilăria lui. Şi nu mult după asta, tatăl lui îi vânduse, pe el şi pe Lada, pentru tronul Valahiei.

Lada dăduse la schimb traiul cu Radu și Mehmed – o viață în siguranță, o viață despre care Radu bănuia că ar fi putut fi cumva fericită, măcar pentru ea – pentru sânge, luptă și violență, se vânduse pe sine din nou pentru tronul Valahiei.

Radu, se părea, era condamnat să se sacrifice pentru același lucru. Oare niciun Drăculea nu putea să scape de tronul acesta blestemat și de ceea ce îi cerea? Măcar Lada și tatăl lor fuseseră victime voluntare. Radu nu voia să ofere ceea ce era nevoie pentru a păstra tronul.

Nu avea de ales.

Făcură cât mai puțin zgomot cu putință, ceea ce nu era puțin lucru când o sută de oameni și zece tunuri mici își croiesc drum pe o pantă muntoasă fără nicio cărare. Dar Radu avusese dreptate despre loc. Licărirea unei lumânări de pe vârful Ladei îi ghida. Pe partea lor, la vreo șase metri deasupra cetății de pe partea opusă, exista un platou stâncos. De aici aveau un punct de observație perfect – și un punct de atac.

Lansarea unui asediu asupra cetății era aproape imposibil. Lada se asigurase de asta. Cetatea părea că țâșnise din chiar stâncile vârfului de munte ce creșteau în jurul ei.

Poate că așa se întâmplase. Poate că Valahia o iubea pe sora lui la fel de mult pe cât o iubea și ea.

Dar făcuse aceeași greșeală pe care o făceau toți cei care i se opuneau lui Mehmed. Fiindcă nu conta cât de isteți erau. Mehmed avea banii, oamenii și armele pentru a fi mai isteț. Tot ce aveau ei de făcut era să șadă acolo, în siguranță în spatele adăpostului de arbori și stânci, și să tragă ghiulea după ghiulea în cetatea surorii sale. Cu zece ani în urmă, atacul acesta ar fi fost imposibil. Dar Lada nu fusese la Constantinopol. Nu văzuse artileria proiectată de geniul mortal al Urbanei.

O duzină de oameni coborâră pentru a aduce şi mai multe tunuri şi praf de puşcă. Radu mai avea câteva sute care aveau să stabilească o poziţie la baza vârfului odată ce începea bombardamentul şi elementul-surpriză avea să fie epuizat.

În cele din urmă, cetatea avea să cadă. Oamenii Ladei nu puteau să fugă fără să fie doborâţi – la fel cum oamenii lui Radu nu puteau să atace urcând pe jos fără a fi doborâţi. Punctele forte ale cetăţii erau şi cele mai mari slăbiciuni ale ei.

La fel ca fata care o construise.

— Urmărim şi aşteptăm. Trebuie să ne asigurăm că-i acolo, şopti Radu.

Dar ştia. Aşa cum simţise că nu era moartă, la fel o putea simţi, mai grea şi mai întunecată decât noaptea. Era acolo.

Oamenii lui se împrăştiară tăcuţi printre copaci, iar tunurile fură acoperite cu crengi, ca să nu se vadă nimic. Radu se culcă pe burtă, lăsându-şi doar capul să se iţească peste marginea unui bolovan mare aflat pe coasta muntelui său. Sub el era doar întunericul.

Ciprian i se alătură şi aşteptară să vadă ce aveau să dezvăluie zorii.

— Dacă-i acolo..., zise Ciprian, dar apoi tăcu, se întoarse pe spate şi privi drept în sus.

Radu îl imită. În linişte şi noapte, era uşor să pretindă că nu erau decât ei doi. Că nu erau înconjuraţi de oameni şi maşini făcute pentru a ucide. Că sora lui nu era adormită la doar un mic hău distanţă.

Acest ultim fapt era mai greu de ignorat. Lada era încăpăţânată, întotdeauna pretindea spaţiul care nu îi aparţinea, fie în realitate, fie în mintea lui Radu.

— Dacă-i acolo, începu din nou Ciprian, ce-o să faci?

— Ce trebuie.

— Și ce trebuie?

Radu închise ochii, deși întunericul din spatele pleoapelor nu îi oferea mai mult confort decât noaptea.

— Ce-ar face ea. Ce-ar face Mehmed. Am încercat atât de tare să scap de asta, dar drumul meu ducea întotdeauna aici. Am cotit de câte ori am putut. Am găsit credința și pe Dumnezeu. Am găsit o nouă casă și o nouă țară, chiar și limbi noi și un nume nou. Dar nu pot să scap de a deveni un Dracul. Cruzimea, dorința de a distruge orice altceva în urmărirea unui scop. Știu ce-ar face ea. Știu ce trebuie să fac. Dar nu vreau s-o fac.

Radu simți degetele lungi ale lui Ciprian căutându-le pe ale sale, le simți împletindu-se cu ele. Simți felul în care se potriveau, ca și cum erau făcute dintotdeauna unele pentru altele.

Ciprian ridică mâna lui Radu și și-o apăsă de buze:

— Lada și Mehmed nu se pot mișca decât înainte. Au o singură cale și nu se pot despărți de ea. Dar tu te subestimezi. Nu ești soră-ta, și nici nu ar trebui să fii. Întotdeauna ai avut o tărie pe care ea n-a avut-o. Dacă vrei să cobori muntele în noaptea asta și să părăsești Valahia pentru totdeauna, o să fiu alături de tine. Și dacă hotărăști că decizia corectă e s-o ucizi pe soră-ta, o să fiu alături de tine. Dar nu face un lucru doar fiindcă l-ar face ea ori Mehmed.

— Dar ei au fost capabili de lucruri mărețe. Chiar predestinați pentru asta.

— Atunci nu ținti măreția. Țintește bunătatea. Și indiferent cum ajungi acolo, aia va fi calea potrivită pentru tine, scumpul meu Radu.

Radu simți lacrimi calde curgându-i pe față. Cum putea găsi bunătate în toate astea?

— Ea n-o să se oprească niciodată. Nu poate. Nu sunt în stare să mă gândesc la o cale prin care s-o salvez și pe ea, *și* Valahia.

— Ai supraviețuit unei copilării crude. Ai construit un spațiu sigur pentru inima și sufletul tău. Te-ai descurcat într-o curte străină și ai făcut-o să fie a ta. Te-ai ridicat la putere când ar fi trebuit să fii un captiv. Te-ai împrietenit cu cel mai puternic bărbat de vârsta noastră. Te-ai dus într-un oraș străin și ai ajutat la schimbarea cursului evenimentelor în favoarea poporului tău – și ai reușit să arăți o milă enormă în același timp. Dacă poate să găsească cineva o cale, Radule, tu ești acela.

În zori, Radu se rugă.

În cetate erau oameni. De la distanța aceasta era mici și neînsemnați, umblând de colo-colo alene. Habar nu aveau că sunt urmăriți.

Radu avusese dreptate, știuse că aveau să o găsească aici. Lada ieși pe zidul cetății și se înclină peste margine. Alături de ea se afla Bogdan. Deși distanța era mare, Radu l-ar fi recunoscut oriunde pe bărbatul masiv. Nu recunoscu pe niciunul din ceilalți oameni, din care câțiva se aflau alături de Lada și Bogdan.

Bogdan încercă să o prindă pe Lada de mâini, dar aceasta i le abătu.

Radu îngenunche și căută o săgeată. Fixând-o în arcul mare, expiră, privind de-a lungul cozii săgeții către sora lui. Întotdeauna fusese un arcaș mai bun ca ea. Era singurul lucru fizic la care o putea învinge.

La ea toate celelalte fuseseră mai puternice, întotdeauna. Inclusiv inima.

Radu avea să i-o frângă. Inspiră adânc și ținti.

45

Cetatea Poenari

LADA ÎI PLESNI MÂNA LUI BOGDAN, îndepărtând-o din nou când bâjbâia după ale ei.

— Ne căsătorim. Nu eşti un copil care umblă prea aproape de malul râului. Nu cred că-i nevoie să te ţin de mână.

Bogdan zâmbi, iar bucuria îi înmuie trăsăturile masive, transformându-l iar în băiatul cu care îşi împărţise copilăria.

— Ţi-aduci aminte când i-ai zis mamei că-s eu fratele tău şi că Radu-i un vierme? Acum o să fiu soţul tău. Aici ne-am căsătorit şi prima dată.

Lada îşi dădu ochii peste cap, dar îşi aminti. Şi, chiar dacă nu resimţea bucuria atât de evidentă a lui Bogdan, tot i se păru un lucru bun. Întotdeauna îl voise pe Bogdan alături de ea. Era o reînnoire a acelei legături făcute cu sânge în copilăria lor.

O reînnoire a legăturii ei atât cu Bogdan, cât şi cu ţara ei. Nu făcuse destul încă. Nu se străduise suficient de mult timp şi nici suficient de tare. Dar avea să o facă. Iar Bogdan urma să o susţină la fiecare pas, cum făcuse întotdeauna.

Părintele cocoşat şi cărunt din sat îşi continua zisa, ca şi cum nu vorbiseră peste el. Lada purta zalele şi o cămaşă brodată cu blazonul ei. Îşi lăsase pânza roşie în păr. Bătrâna o purtase la nunta ei. Era plăcut să o poată onora. Era şi lipsit de

loialitate, pentru că femeia pe care ar fi trebuit să o onoreze de fapt Lada fusese lăsată în urmă, în Hunedoara. Oare Oana ar fi fost fericită pentru uniunea asta oficială? Lada spera că da.

Părintele îl întrebă pe Bogdan ceva. Lada nu era foarte atentă. Simți un fluturat nervos în josul stomacului. Nu avea sens. Nu era agitată. Nu îi păsa suficient de mult de ceremonia asta încât să fie îngrijorată sau temătoare.

Fluturatul veni iarăși. Era ceva nou. Ceva străin.

Lada își puse mâna pe stomac și privi în sus la Bogdan, îngrozită. El se uita solemn la preot.

— Bogdan! șuieră Lada.

Bogdan se întoarse spre ea, întinzându-i din nou mâinile. Ea le prinse, având nevoie de o ancoră, ceva de care să se țină, împotriva groazei bolnave care deschisese un hău în ea. Avea nevoie de doica ei. Avea nevoie de Daciana.

Dar acum nu îl avea decât pe Bogdan.

Îngrijorarea îi șterse fericirea, ca un nor care trece peste soare.

— Ah, spuse el, încruntându-se spre săgeata care apăruse, înfiptă adânc între coastele lui.

Privi din nou în sus spre Lada, apoi se împletici spre zid. Lada se întinse spre el, dar prea târziu. Greutatea și elanul lui îl făcură să cadă peste margine.

Lada îl urmări pe Bogdan învârtindu-se prin aer înainte să atingă în cele din urmă un bolovan, să salte cu un pocnet greu și să se prăbușească în josul stâncii abrupte spre râul aflat cu mult mai jos. Membrele i se mișcau fără a opune rezistență, căci Bogdan era deja doar un simplu cadavru.

Bogdan se dusese. Și de data asta nu avea să mai fie nicio reuniune miraculoasă, nu aveau să se mai regăsească după ani de separare. Bogdan se dusese. Bogdan nu avea *voie* să se ducă. Bogdan nu putea să dispară. Îi aparținea ei.

Lada privea în locul în care căzuse. În jurul ei oamenii strigau, iar cineva o smuci de braţ. Dacă o săgeată îl găsise pe Bogdan, o săgeată o putea găsi şi pe ea. Privi în sus, cercetând muntele de pe partea opusă.

Acolo.

O siluetă singuratică, în picioare, cu un arc mare alături.

Radu ridică o mână şi o flutură. Ameţită şi şocată, Lada flutură şi ea din mână.

Primul tun lovi cetatea. Sunetul pietrei zdrobite de piatră o dezmetici pe Lada din starea ei de visare. Radu nu flutura mâna. Radu le făcea semn oamenilor lui.

— Acolo! arătă Lada. Ţintiţi într-acolo cu tot ce-avem!

Se feri, sărind de pe interiorul zidului jos, pe podea. Aterizâ cu un şoc pe care îl resimţi în tot corpul. Avea nevoie de el. Avea nevoie să se concentreze.

Bogdan, răsucindu-se, îndepărtându-se de ea pentru totdeauna.

— Tunuri! Săgeţi! Arbalete! Şi păziţi cărările să nu se furişeze şi de pe partea noastră! strigă Lada indicaţii către oameni.

Oameni pe care nu îi ştia, ale căror chipuri abia le recunoştea. Se repeziră pe lângă ea, grăbind la treabă, iar ea stătu.

Singură.

Bogdan, primul bărbat pe care îl alesese. Ultimul care o părăsise.

Un om ţipă când o explozie azvârli în aer schije minuscule de piatră şi resturi, aruncând-o pe Lada în genunchi. Îşi şterse sângele care îi curgea în ochi şi văzu jumătate din zidul exterior spulberat – jumătatea care era un perete al locului în care ţineau tunurile şi praful de puşcă.

— Pe rănile Domnului!

Întotdeauna se gândise că măritișul îi va aduce moartea. Nu se așteptase ca temerea aceasta să fie îndeplinită atât de exact.

Unul dintre turnuri gemu, în timp ce ploua cu pietre. Cetatea crescuse repede, viteza și secretul fiind principalele scopuri ale Ladei. Nu o proiectase să reziste artileriei, presupunând că nimeni nu avea să poată căra tunuri mari și grele în susul munților fără a fi observat. Fusese o lipsă de imaginație îngrozitoare din partea ei.

Radu nu suferise de aceeași lipsă.

Oamenii Ladei găsiseră deschideri care pe unde putuseră și trăgeau cu arbalete și săgeți. Lada își încleștă mâna pe medalion, cu senzația că uită ceva, că ratează ceva vital care o hărțuiește. Dar știa ce îi lipsea, iar el nu avea să se întoarcă vreodată. Și apoi, o altă fluturare mică în stomac. Se simți ca și cum ea era cea care se rostogolise în josul muntelui.

Trebuia să se concentreze. Alergă în cealaltă parte a fortăreței și se cățără pe zid pe o scară, privind în jos dincolo de poartă, la cărarea care cobora șerpuit.

— Tu! Înhață un bărbat – Grigore – când acesta se îngrămădi lângă zid și puțina protecție pe care o oferea. Te trimit după ajutor. Încă nu-s pe partea asta de munte.

Lada aruncă o funie peste zid. O legă, apoi îi făcu semn spre ea.

— Dar...

Omul privi disperat în jur, șovăind.

— Preferi să fii afară cu ei ori aici cu mine, după ce nu mi-ai ascultat ordinul?

Grigore se aruncă peste zid, dându-și drumul pe funie. Aproape că ajunsese jos când o săgeată de arbaletă i se înfipse în pântece, iar el căzu, țipând.

— Ardeți podul! strigă Lada, ferindu-se.

Cetatea era construită pe un pinten de stâncă, şi un pod de lemn se întindea peste râpa dintre vârf şi restul muntelui. Era o altă apărare naturală. Atât cât le putea servi, sub acest atac.

Lada coborî în cetate în timp ce oamenii aruncară smoală pe pod, peste ziduri, iar apoi îi dădură foc cu săgeţi aprinse.

Din câte ştia, pe muntele ei se afla un singur ienicer. Dacă se năpusteau cu toţii, era posibil să copleşească pe oricine ar fi fost acolo. Mulţi dintre ai ei ar fi reuşit să scape. Dar Radu avea mai multe resurse decât ea. Putea avea zece mii de oameni aşteptând în copaci.

El nu putea să doboare întreaga cetate într-o zi. Ar fi putut să o tot lovească, dar abia peste o săptămână, cel puţin, tunurile mici pe care le putuse urca atât de sus pe munte ar fi făcut suficiente pagube încât să doboare toată construcţia. Avusese noroc cu lovitura care îi distrusese depozitele de praf de puşcă. Restul procesului avea să fie mai lent.

Generoasă, Lada estimă că aveau o săptămână în care se puteau apăra. Ar fi putut să lupte şi să îşi croiască drum în josul muntelui, dar nu aveau cum să o facă în secret. Aşa că şi dacă Radu nu avea mulţi oameni în aşteptare, i-ar fi văzut fugind şi ar fi avut suficient timp să îşi mute oamenii la poalele muntelui şi să aştepte.

Dacă Lada aştepta moartea înceată a cetăţii, din cauza tunurilor, sătenii ar fi observat, în cele din urmă. Dar nu aveau nicio idee încotro să meargă după ajutor. Iar ea nu trimisese încă niciun fel de instrucţiuni oamenilor ei. Din ce ştiau soldaţii ei ascunşi în aceşti munţi, făceau exact ceea ce ar fi trebuit să facă: aşteptau.

Mii de oameni dornici de luptă şi niciunul aici care să ajute.

Bogdan era mort. Lada îşi tot amintea asta. Dar acum simţi un val de uşurare că Oana fusese abandonată. Că nu văzuse

asta. Fusese un act de milă, de fapt, lăsatul ei în urmă. Măcar atâta lucru bun reieșise din trădarea Ladei.

Stătea în picioare în curtea micuță, ascultând oamenii cum strigă, privindu-i cum aleargă în jurul ei.

Văzându-l pe Bogdan cum cade, din nou și din nou și din nou.

Era singură. Pentru prima dată de când își putea aminti, era cu adevărat singură. Crezuse că este puternică și independentă, dar asta fusese o minciună.

Copilă fiind, o avusese pe doică. Pe Bogdan al ei. Adorația pentru tatăl ei. Și pe Radu.

Apoi îi avusese pe Radu și pe Mehmed.

Apoi pe Nicolae și oamenii ei, iar în mintea ei încă îi avusese pe Radu și Mehmed, chiar dacă acum știa că era o minciună și fusese întotdeauna.

Ba chiar îi recuperase pe Bogdan și pe doică și construise o mică armată de oameni în jurul ei. Dar, unul câte unul, aceștia plecaseră sau îi fuseseră luați.

Senzația de fluturare din josul abdomenului reveni, iar ea nu putu să-și recapete răsuflarea, nu putu să-și domolească inima. Nu era singură.

Era singură.

— Trageți cu tot ce avem și dup-aia abandonați cetatea! strigă.

Oamenii se opriră, înghețați de neîncredere. Iar apoi, pe când îi urmau ordinele, acțiunile lor deveniră frenetice.

Ea merse, amorțită și nepăsătoare la haosul dimprejur, către cea mai apropiată ușă. În interiorul camerei era un puț vechi, bine acoperit cu scânduri din lemn. Lada luă un colac de frânghie de lângă perete și îl legă de un inel de metal fixat

în pietre. Apoi împinse la o parte scândurile, aruncă funia înăuntru și se căță în puț.

Frânghia îi ardea palmele, iar brațele îi tremurau, slăbite după timpul petrecut în închisoare. Coborî cât de lent putu, alunecând pe ultimii coți și apucând cu greu cu degetele de la picioare treptele care duceau spre fundul puțului.

Anul trecut găsise peștera de la poalele vârfului. În timpul construirii cetății, descoperise puțul când din el zburaseră lilieci. Trebuia să fie ieșirea de la capătul de sus al trecerii secrete din munte. Însă nu avea idee dacă mânerele și treptele continuau până jos sau dacă trecerea timpului le rosese complet.

Dacă ar fi găsit puțul în vara când descoperiseră vârful! L-ar fi explorat. L-ar fi forțat pe Bogdan să coboare în el. Sau, mai degrabă, pe Radu. Atunci ar fi știut cu siguranță dacă era posibil să cobori până la trecerea secretă. Explorările din tinerețe o trădaseră, așa cum făcuseră toate cele din copilăria ei. Mama ei. Tatăl ei. Bogdan. Radu. La ce erau bune amintirile dacă nu o puteau salva acum?

Era chinuită de gânduri despre Bogdan, despre Radu. Despre timpul pe care îl petrecuseră aici tustrei. O vară de râs și genunchi juliți, scăldată în soare, amintirea bătându-și joc acum de ea când era agățată, orbește, de piatra rece și umedă.

Radu i-l luase pe Bogdan.

Radu.

Pe cine avea ea acum? Unde erau puterea și siguranța care o susținuseră? Ar fi trebuit să se încreadă în mama ei adevărată, Valahia, dar continua să îl vadă pe Bogdan căzând. Rostogolindu-se de pe munte. Cum de îi luaseră până și asta?

Pietrele erau lunecoase de umezeală, porțiuni din ele fiind acoperite cu straturi de excremente de lilieci sau grămezi de mucegai. Le simțea sub unghii, se bucura că nu le putea vedea

negreala agățată de ea. Acum era complet întuneric, deschiderea de deasupra ei era atât de îndepărtată, încât nu îi mai putea zări lumina. Sub ea, ținta îi era prea îndepărtată ca să zărească măcar o scânteiere de speranță.

Singură, apăsată de piatră, știu: nu era nicio inimă în muntele acesta.

Valahia nu îi era mamă. Valahiei nu îi păsa ce se întâmpla cu ea. Și toți cărora le păsase fie erau morți, fie încercau să o omoare.

Piciorul îi alunecă și rămase agățată de vârfurile degetelor. Durerea ardea prin ele.

— Sunt un dragon, șopti ea.

Ecoul se plimbă în jurul ei și propriile cuvinte se întoarseră chinuite, lipsite de orice înțeles sau forță.

Căzu.

46

Cetatea Poenari

RADU ŞEDEA ÎN LUMINA SLABĂ a felinarului, cu capul rezemat de piatra rece. În mână ţinea unul din cuţitele Ladei. Încheietură, încheietură, talie, gleznă, gleznă. Le luase pe toate.

Lada îşi odihnea capul în poala lui, cu ochii închişi. Respiraţia îi era egală. Braţul îi era îndoit într-un unghi imposibil atunci când o găsise într-o grămadă prăbuşită la capătul tunelului lung şi întunecat care ducea la cetate. Nu sângera vizibil pe nicăieri, dar dormea deja de nişte ore.

Radu se foi, punându-şi din nou sângele în mişcare în picioarele amorţite.

Pleoapele Ladei fluturară. Radu o mângâie pe frunte, dându-i la o parte una din buclele încurcate. Ea sări în capul oaselor, apoi ţipă de durere, prinzându-şi umărul şi ghemuindu-se la distanţă de Radu. Încercă să se ridice, dar una dintre glezne îi cedă. Târându-se în continuare, se lovi de zidul îndepărtat, la numai câţiva paşi de Radu, şi se opri, rezemându-se de el şi respirând greu.

— Salut, Lada, zise Radu.

Cu mâna bună, Lada se căută la cealaltă încheietură.

Radu ridică pumnalul. În pâlpâitul auriu al felinarului, ochii negri ai Ladei păreau morţi, nu reflectau nimic. Era ca şi

cum lumina ar fi fost suptă înăuntru, devorată pe de-a-ntregul și aruncată.

— De unde-ai știut de locul ăsta?

Lada își puse mâna zdravănă pe coaste și se strâmbă.

— Ai crezut că toată vara aia n-am făcut altceva decât să plâng fiindcă tu și cu Bogdan nu mă lăsați să mă joc cu voi?

Lada clipi, încă amețită.

— De fapt, da.

Radu râse, iar sunetul răsună mai strălucitor în locul acela decât lumina felinarului.

— Am făcut-o destul de mult. Dar am și explorat. Am găsit peștera asta și m-am cățărat până sus la cetate. De îndată ce am ieșit afară acolo, am știut că era secretul pe care îl păstraseși. N-am avut totuși curaj să cobor tot pe aici. M-am întors pe munte, și a durat până la căderea serii. N-ai observat niciodată că fusesem plecat toată ziua, zâmbi Radu.

— Nici tata n-a observat când am găsit prima dată ruinele cetății. Am fost atât de încântată să-i spun. Dar tot ce voia el era să ne părăsească.

— Asta nu s-a schimbat niciodată. Radu oftă și sunetul moale se pierdu în briza care își găsise drum în partea aceasta de peșteră. Când am auzit zvonuri despre cetatea ta din munți, am știut c-o să te găsesc aici.

Lada închise ochii și o altă grimasă îi trecu peste chip, de unde fu alungată repede.

— Deci ai coborât aici după ce ai ratat.

— După ce-am ratat?

— Ținta. Cu săgeata.

— N-am ratat.

Lada deschise ochii și îi îngustă spre el:

— Și totuși sunt aici, fără găuri de săgeată.

— Mi-am atins ținta.

Lada se luptă să își găsească cuvintele:

— Ai... ai vrut să-l omori pe Bogdan?

Nu fusese o decizie ușoară. Radu o luase întâi pe Lada în cătare. Dar încrederea lui Ciprian în el îl făcuse să se oprească. Dacă îl avea pe Ciprian alături, știa că putea face orice. Și știa că dacă Lada îl avea pe Bogdan lângă ea, nu avea să renunțe niciodată. Trebuia să i se ia tot ce revendicase de-a lungul anilor. Așa că Radu îl ucisese pe cel mai vechi prieten al Ladei. Băiatul doicii lor iubite. În niciun caz nevinovat, dar cu toate astea, Radu avea să își poarte crima până la sfârșitul zilelor sale.

Trebuia să o zdrobească pe Lada înainte de final. Așa că Bogdan murise.

— Trebuia să înțelegi acest cost. Să simți pierderea.

— Sau pur și simplu l-ai urât pe Bogdan.

Radu își frecă urechea de umăr, jenat. Era adevărat. Îl urâse pe Bogdan. Dar nu ura îi motivase acțiunile.

— Trebuie să pierzi.

— Mi l-ai luat.

Propria mânie a lui Radu se stârni la acuzațiile ei:

— Tu mi-ai omorât cumnatul!

— *El* mi te-a luat! Lada vru să se azvârle în față, apoi durerea îi tăie răsuflarea și căzu înapoi. Nu-mi pare rău!

Radu se luptă cu furia. Ea încerca să îl provoace.

— Știu.

— Poți să-i spui asta lui Mehmed. Spune-i că nu mi-a părut rău. Spune-mi că singurul meu regret e că n-a murit sub cuțitul meu.

Radu ridică o mână și se făcu a scrie o scrisoare.

— Dragă Mehmed, zise el cu voce cântată. Sora mea îți trimite salutări și dorește să știi cât de mult îți admiră sângele și își dorește să fi văzut mai mult din el. Să-l fi văzut pe tot, de fapt.

Lada izbucni şocată în râs, ţinându-se de coaste şi cocoşându-se de durere. Gâfâi, ridicându-se încet.

— Isprăveşte! Întotdeauna am spus c-o să te omor. Nu mi-am închipuit niciodată c-o să mă omori tu.

Radu nu îşi luă ochii de la sora lui:

— Atunci înţelegi. Rezultatul luptei tale. Eşti singură, în întuneric, fără aliaţi, fără prieteni şi fără arme.

Chipul Ladei era înverşunat şi mândru, ca şi cum ar fi fost desenat şi rupt din durere.

— A meritat? şopti Radu.

— Da! ridică ea bărbia.

Radu zgârie cu cuţitul piatra umedă de sub el.

— Ţi-aminteşti povestea lui Shirin şi Ferhat?

— Suntem în mijlocul muntelui, Radu, şi nu văd nicio inimă.

Radu zâmbi:

— Te înşeli. Sunt două. A ta şi a mea.

Lada lăsă să-i scape o răsuflare adâncă, tremurată, şi o parte din mândrie îi căzu odată cu umerii. Pe chipul ei era o expresie pe care Radu nu o mai văzuse niciodată.

Tristeţe.

— Mi-aş fi dorit să nu fii tu, spuse ea. Aş primi cu bucurie tăişul oricui, dar nu al tău.

— Totuşi, n-o să te opreşti niciodată. Chiar şi acum. Dacă ar exista vreo cale să continui, singură, lipsită de toate, ai face-o.

Lada încuviinţă din cap şi mâna îi alunecă spre medalionul pe care i-l dăduse Radu.

— O să lupt cât mai am suflare în mine. Chiar dacă pare că propria mea ţară nu vrea s-o fac, o să lupt. Nu mă pot opri.

— Aşa mă gândeam şi eu. Radu se ridică, scuturându-şi picioarele care erau dureroase şi amorţite de şederea îndelungată.

Tu și cu Mehmed. Întotdeauna am încercat să vă protejez pe voi doi, am încercat să vă schimb traiectoriile. Îmi doresc s-o fi putut face. Dar dacă aș fi reușit, voi n-ați fi fost oamenii care sunteți, și nu vă pot reproșa asta.

Radu se apropie de ea. Lada se uită în sus spre el sfidătoare, aprigă.

Bărbatul își îndesă cuțitul la betelie.

— Ai încercat cu adevărat să mă aperi în copilăria noastră. Să mă faci mai puternic. De fiecare dată când ai lăsat să fiu bătut. De fiecare dată când ai fost cea care m-a bătut. Pentru că n-ai văzut altă cale de a mă apăra.

Lada ridică o sprânceană, confuză.

— Da.

— Atunci lasă-mă să te apăr și eu așa cum știu. N-o să stau cu tine veșnic... nu pot și nu vreau. Dar pot să te ajut un timp scurt, astfel încât să continui să eliberezi Valahia. Cred că vă meritați una pe alta.

Lada se încruntă:

— Asta-i o insultă?

Radu râse:

— Nu știu. Dar ai văzut la ce-au dus metodele tale. Lasă-mă să te ajut destul cât să ajungi pe teren stabil. Pot să-ți ofer un tron fără agitație sau amenințare, ca să-ți poți însănătoși țara.

— Și apoi?

— Și apoi o să plec.

— Și Mehmed?

— Lasă-mă să-mi fac eu griji pentru el. Te rog. Lasă-mă să-mi fac eu griji pentru *toți* ceilalți conducători, nobili și boieri. Insist.

— N-am nevoie... Lada se opri, scuturând din cap, apoi continuă: Ba am nevoie de ajutorul tău. Întotdeauna am avut. Dar nu erai aici. Nu m-ai ales pe mine.

Radu îngenunche în faţa ei, întinzându-i cuţitul. Ştiind că tocmai îi ucisese cel mai bun prieten. Ştiind că-i luase totul. Ştiind că o creatură sălbatică rănită, încolţită, este cea mai periculoasă.

Ştiind că asta era alegerea lui. Nu era ce ar fi făcut Lada sau Mehmed. Şi că de aceea era alegerea corectă.

Lada se întinse şi degetele i se adunară în jurul cuţitului. Îl ridică, jucându-se cu reflexele luminii.

— Eşti al meu din nou?

— O vreme.

— Şi dup-aia?

— Şi dup-aia mă retrag ca să trăiesc o viaţă fericită, paşnică, departe de tronuri, domnitori şi decizii imposibile. Radu făcu o pauză, apoi continuă: Sau putem face asta acum. Vino cu mine. Lasă totul în urmă.

Mâna Ladei se strânse într-o mişcare reflexă în jurul cuţitului.

— Nu credeam, dar trebuia să încerc, zise Radu şi îi întinse mâna.

Lada îşi puse cuţitul în teacă şi îi acceptă ajutorul.

— Eşti conştientă că asta o să-ţi fie moartea? zise Radu cu o voce la fel de blândă ca strânsoarea braţului său în jurul mijlocului ei. Nu azi. Nici mâine, dacă avem noroc. Dar în cele din urmă o să te sfârşească pentru c-ai îndrăznit să ceri putere.

— Ştiu. Dar Valahia merită.

În vocea surorii sale, Radu îi auzi acceptarea sfârşitului. Nu era nicio sfidare. Cuvintele ei erau aproape tandre, ca şi cum ar fi fost spuse unui iubit.

Ieşiră din peştera întunecoasă împreună, în lumină.

— Şi, zise Lada, clipind în timp ce ochii i se obişnuiau, vrei un copil?

47

Târgoviște

LADA ERA CULCATĂ PE SPATE, privind în sus la ramurile copacilor. Erau împletite ca niște degete, iar albastrul cerului se lupta să străbată printre ele. Toamna târzie le lăsase lipsite de frunze, cu excepția câtorva rămase în urmă, triste. Era suficient de rece încât însoțitorii ei să fie înfășurați în blănuri, dar nimeni nu obiectase când le sugerase să se întâlnească în pădure. Nazira o evita, găsindu-și mereu un alt loc în care să se afle atunci când Lada era implicată în întâlniri. Lada nu îi purta pică. Venise în schimb Fatima, servitoarea tăcută, împreună cu Radu și Ciprian.

Undeva în apropiere, oamenii lui Radu păzeau grupul în tăcere și invizibili. Lada bănuia că deseori atenția lor era îndreptată mai mult spre ea decât spre alte posibile amenințări. Ceea ce dovedea că erau oameni buni. Când Radu o scosese pe Lada și declarase că se convenise asupra unui tratat, oamenii lui fuseseră neîncrezători. Dar Radu continua să fie extrem de convingător pentru a-i încredința pe ceilalți că această cale a lui era cea mai bună.

Îi scrisese și lui Mehmed. Lada nu întrebase ce spusese Radu sau cum răspunsese Mehmed. Nu știa decât că Radu era de partea ei, ceea ce era mult mai de preț decât își închipuise și nu avea de gând să pună în primejdie acest fapt.

— Şi regele Ştefan? întrebă Lada, continuând discuţia lor despre ameninţări şi aliaţi. Încă mai are oraşele pe care mi le-a luat când ar fi trebuit să mă ajute. Vreau să-l omor.

Radu oftă, frecându-şi o nară şi lăsând în urmă o dâră de cerneală.

Ciprian, tânărul grec înalt care era tot timpul lângă fratele ei, râse şi şterse dâra. Ciprian nu semăna deloc cu Mehmed. Era plin de voioşie şi deschis, purtându-şi sentimentele atât de limpede, încât până şi Lada îl putea citi. Mehmed fusese întotdeauna atât de atent cu ce arăta lumii. Şi în timp ce Mehmed nu fusese niciodată satisfăcut cu nimic, vrând mereu mai multă cunoaştere, mai multă putere, mai mult control, Ciprian părea profund mulţumit atâta timp cât era cu Radu.

Cândva, Lada se întrebase dacă ar fi putut cineva să îi abată inima lui Radu de la Mehmed. Nu ar fi crezut că o persoană atât de diferită de Mehmed avea să o facă. Presupunea că trebuie să fie fericită pentru Radu, dar el era foarte iritant.

— Nu poţi să-l ucizi pe regele Moldovei, zise Radu.

— Nu plănuiam s-o fac cu mâna mea, făcu semn Lada spre burta care îi tot creştea. Evident c-aş trimite pe altcineva.

— Nu, vreau să spun că *noi* nu-l putem omorî pe Ştefan. Ne e încă aliat. Am răspunsuri bune de la trimişii către el. În plus, am crezut că-l placi.

— Îl plac. Dar asta nu înseamnă c-ar trebui să trăiască după ce-a făcut. Ce fel de exemplu dau dacă-i permit să păstreze pământurile pe care le-a luat?

— N-o să-l lăsăm să le păstreze. O să i le dăm ca dar, pentru a-i mulţumi că ne e aliat şi ca gest pentru bunăvoinţa şi cooperarea lui în viitor.

Lada se ridică în capul oaselor, mormăind.

— Asta-i groaznic.

— Asta-i diplomație. În momentul acesta, nu pot să fac mare lucru pentru relațiile noastre cu Transilvania și Bulgaria, dar n-o să stricăm niciunul din hotarele noastre prietene.

Lada pufni mânioasă, masându-și spatele cu încheieturile degetelor.

— Lasă-mă pe mine!

Fatima se așeză pe pătură lângă ea și îi masă mușchii dureroși. În castel, ori de câte ori se întâlnea cu trimiși sau se ocupa de administrarea pământurilor, Nazira purta o rochie căptușită, ca să imite starea Ladei.

— Ești drăguță cu mine numai fiindcă vreți copilul ăsta, zise Lada.

Fatima nu se opri și nu răspunse. Nu o făcea niciodată. Se purta cu Lada cu o blândețe distantă pe care aceasta știa că nu o merită, iar asta o irita. Fatima ar fi trebuit să o urască, așa cum o făcea pe drept Nazira.

Uneori, Lada se întreba dacă ar fi trebuit să îi ceară scuze Nazirei pentru că îl ucisese pe fratele ei. Dar îi *dădea* un copil, ceea ce se părea că Nazira își dorește foarte tare. Iar Lada nu putea găsi cuvintele – sau sentimentul – pentru a spune că îi pare rău. Totuși, o plăcea pe Nazira în pofida voinței sale. Pe cât de mult suspectase și se îndoise de căsătorie, vedea acum că Nazira era înverșunată în ceea ce i se cuvenea, cu o minte iute ce căuta mereu oportunități.

Ladei i se părea o pierdere faptul că ea și Nazira nu puteau fi prietene. Dar nu putea face nimic ca să repare ce înfăptuise. Nu avea să încerce. Nazira avea totuși mult mai multe decât Lada. Radu reușise să construiască în jurul lui o familie formidabilă. Și, spre deosebire de Lada, putuse să îi păstreze pe toți.

O crenguță pocni și Lada se întinse după o piatră, înainte să își dea seama că nu era Bogdan care încerca să se furișeze la lecțiile lor din pădure.

Era Oana, ce urca prin pădure spre ei, cărând un coş mare.

— O să-l omorâm pe Matei, totuşi, zise Lada.

Cuvintele atârnară într-un nor îngheţat de răsuflare. Îşi dori ca ele să devină o realitate palpabilă.

— M-a trădat. M-a ţinut în închisoare trei luni. L-a trădat şi pe papă şi aliaţii lui europeni, luând aurul destinat cruciadei noastre împotriva lui Mehmed şi folosindu-l ca să-şi răscumpere prostia aia de coroană. Nu-i de încredere. În plus, nu putem fi siguri că n-o să încerce din nou să-mi facă rău.

— Ba n-o să-l omorâm pe Matei, răspunse Radu.

— M-a luat prizonieră!

— Dar nu te-a omorât. Şi nici pe Oana. Ba chiar ne-a trimis-o înapoi, ca dar.

Oana mormăi, despachetându-le masa de prânz:

— Ar fi putut să trimită ceva mai valoros.

— Nimic nu-i mai valoros, zise Radu.

Dar tot nu putu să o privească pe doica lor în ochi. Numai el şi Lada ştiau sursa vinovăţiei lui. Lucrul cel mai apropiat de scuze pe care îl putuse face Lada pentru că o lăsase în urmă fusese să nu îi spună doicii ei cine îl ucisese pe Bogdan. Din câte ştia Oana – şi ceea ce avea să ştie totdeauna –, Bogdan se dusese în munţi să caute ajutor şi nu se mai întorsese niciodată.

Oana nu avea să fie nevoită să trăiască ştiind adevărul. Era suficient că o făceau Lada şi Radu.

Privirea doicii alunecă spre pântecele umflat al Ladei, iar ochii i se umeziră de lacrimi. Lada îşi învinse pornirea de a mârâi. Dacă ar fi putut să scoată chestia aia nenorocită din ea şi să termine cu asta, ar fi făcut-o. Era ca un parazit, străin şi supărător. Iar Lada ştia că atunci când ceilalţi se uitau la pântecele ei, vedeau ceea ce voiau.

Nazira și Fatima își vedeau viitorul ca mame. Radu, un secret de ascuns pentru a o proteja pe Lada. Oana, carnea și sângele ei, amestecate cu ale fiicei revendicate.

— E-al lui? întrebase Radu într-o noapte, în vreme ce o ajuta pe Lada să facă exerciții cu brațul rănit, pentru a-și recăpăta complet mobilitatea.

— Vrei să zici al lui Bogdan? întrebase Lada la rândul ei.

— Știm amândoi că nu la el mă refeream.

Din nou, Lada nu răspunsese. Nici nu avea să o facă vreodată. Știa că pruncul ar fi putut fi considerat un moștenitor legal – știa că în mintea lui Mehmed și în ochii legii otomane, Lada era parte din haremul lui. Dar Mehmed nu avea să mai aibă nimic din ea, niciodată. Cu siguranță nu bestia care în momentul acela ocupa locul de deasupra bășicii ei.

Radu continua să vorbească:

— ...pentru că știm ce vrea, e ușor de discutat cu el. Și e legătura noastră cu papa și restul Europei. E ca un mers pe sârmă, dar cred că putem să-l păstrăm de partea noastră sau cel puțin să nu ne fie direct împotrivă.

— Ne-ar ajuta dac-am avea bani să-i trimitem lui Matei, zise Lada. Le e profund loial banilor.

— Dac-am avea bani, ne-ar ajuta la o mulțime de lucruri. În primul rând, trebuie să supraviețuim iernii ăsteia.

Lada știa că aveau să o facă, și numai grație precauției lui Radu de a pune ienicerii să lucreze pământul. Ea își distrusese propria glie. El o vindecase.

Din nou o enerva.

— Dacă nu mă lași să-l omor pe Ștefan sau pe Matei, pe cine putem omorî?

— Am făcut o listă detaliată, răspunse Radu, răsfoindu-și pergamentele.

Majoritatea descriau finanțe, unde se aflau, unde puteau fi distribuite. Resurse cum erau hrana și materialele. Liste cu oameni și unde se aflau aceștia, precum și persoane în care considera că puteau avea încredere sau a căror încredere putea fi cumpărată. Pe scurt, toate micile detalii cu care Lada nu voise niciodată să aibă de-a face, dar care erau necesare pentru a conduce o țară.

Radu era un prinț excelent. Lada nu era surprinsă. Nici supărată în mod special. Întotdeauna îl voise alături de ea. Întotdeauna știuse că împreună puteau realiza ceea ce nu ar fi reușit niciunul dintre ei de unul singur.

Poate că dacă ea nu ar fi distrus atâtea ca să îl aducă aici, el ar fi rămas.

— Ah! Iat-o!

Radu ridică o bucată de pergament și i-o întinse. Ochii Ladei se îngustară cât niște lame de cuțit.

— E goală.

— Exact! Construim, nu ardem.

— Tot cred c-ar fi mai ușor dac-am lua-o de la capăt. Să distrugem tot ce există și a dus la așa slăbiciune și putregai.

Radu își încleștă maxilarul, gânditor:

— Am văzut cât costă să iei ceva foarte vechi și să-l faci de nou. Sângele curgând pe străzi pentru a da la o parte un imperiu căzut și a face loc viitorului. Copiii...

Ciprian se întinse și își puse mâna peste a lui Radu, care tremura atât de tare, încât pergamentul foșnea. Radu trase adânc aer în piept.

— Nu vrei să plătești prețul ăla. Crede-mă! Chiar și tu ai construit cetatea Poenari pe pietrele trecutului, ale tăriei care era deja acolo. Și noi facem la fel.

Lada ridică o sprânceană:

— Ai doborât cetatea aia.

Un chicotit moale din partea Fatimei atrase privirile tuturor spre locul în care ședea femeia, ghemuită sub o blană groasă.

— Mda, zise ea moale, probabil că nu-i cel mai bun exemplu.

Lada se rezemă pe spate și îi lăsă să vorbească, ascultându-i pe Ciprian și pe Radu discutând, făcând strategii și plănuind. Radu încerca să îi ofere un tron cât mai stabil putea, iar ea nu se îndoia că el avea să facă o treabă bună. Rămânea să discute cea mai mare problemă, cea cu care aveau o istorie întreagă împreună. Niciunul dintre ei nu fusese dispus să abordeze încă acel subiect. Lada își odihnea mâinile pe burtă.

Le dădu la o parte.

Fatima îi masă blând fruntea și gâtul Ladei, unde tensiunea era constantă. Aici în pădure, între arborii ei, în țara ei, Lada asculta familia pe care o construise fratele ei și ducea teribil lipsa familiei ei proprii.

— Vrea să ne întâlnim, zise Radu, privind din turn în afară.

Lada nu voia să fie aici sus. Niciunul dintre ei nu agrea castelul, dar el părea atașat de turn. Pentru Lada, aici nu erau decât fantome. O altă noapte, o altă vreme, alți oameni pe care îi iubise. Lada privi în jos spre Târgoviște, încercând să uite. Totul era înghețat. Calm. Războiul dormea în timpul iernii, ghemuit ca un urs într-o peșteră.

Și astfel, Târgoviștea se umplea din nou. Mulțumită depozitelor de hrană ale lui Radu și prezenței Ladei, oamenii din Valahia se întorseseră, încet-încet. Și, din nou mulțumită lui Radu, câteva din conacele mari adăposteau din nou boieri. Radu trecea pe la ei zilnic, făcând vizite de curtoazie cu nevasta lui fermecătoare ca o floare. Dar se întâlnea și cu oamenii

aleşi de Lada, cei cărora ea le dăduse pământ. Lada putea vedea în acţiunile lui că respecta ce încercase ea să facă, ceea ce în continuare spera să facă. Voia doar să fie mai amabil în legătură cu toată povestea, ceea ce era tipic pentru el.

— Lucrăm bine împreună, zise el, ca şi cum i-ar fi citit gândurile.

— Vrei să zici că eu fac toată treaba şi pe urmă vii tu şi zâmbeşti ca oamenii să te placă?

— Da, râse Radu. Apoi oftă, iar chipul îi deveni din nou serios. Mehmed vrea să ne întâlnim. Trimite soli, care vor supravieţui cu toţii şi vor pleca bine sănătoşi, iar eu lucrez la condiţii noi pe care cred – sper – că le va accepta. Mi-e dator, iar eu nu i-am cerut niciodată nimic. Cred c-o să-ţi permită să rămâi pe tron. Dar vrea să ne întâlnim în secret.

— Voi doi?

— Noi trei.

Lucrul dinăuntrul ei îi trase un ghiont în coaste, care încă o dureau după căderea din urmă cu câteva luni. Îl împinse cu palma. Renunţase la cămaşa ei obişnuită de zale. Purta robe ciudate, ample, undeva între rochii şi *entari*-ul purtat în Imperiul Otoman. Corpul îi era masiv de la natură şi îi ascunsese o vreme starea, dar acum aceste veşminte erau singura ei opţiune. Nu mai era mult.

Lada scutură din cap:

— N-am nimic să-i spun.

— Chiar după tot ce s-a întâmplat?

— Mai ales după tot ce s-a întâmplat. Ţi-am zis c-am văzut-o pe mama?

Radu îşi lăsă capul într-o parte, încruntându-se la schimbarea de subiect.

— Când?

— Când erai în Constantinopol. Încercam să găsesc sprijin. Am crezut că poate mă pune în legătură cu tatăl ei.

Sprâncenele lui Radu se ridicară, iar el arătă din nou ca băieţelul pe care îl salvase de atâtea ori când era mic. Dar de asta nu îl putea salva.

— Nu i-a păsat, zise Lada. De noi. De ce ni s-a întâmplat. Nici măcar n-a întrebat de tine.

Radu clipi iute, apoi încercă să-şi ridice colţurile gurii împreună cu umerii.

— Nici măcar nu mi-o aduc aminte.

— Nu merită niciun loc în amintirile tale. A lăsat lumea – pe tata – s-o frângă. Şi a lăsat să ni se întâmple acelaşi lucru şi nouă. Eu n-o să fiu frântă. Şi n-o să-i uit şi nici n-o să-i iert vreodată pe cei care n-au fost de partea mea.

— Mehmed a fost prietenul nostru, Lada. Mai mult de-atât. Cel puţin ţie.

Zâmbetul lui Radu era trist, dar nu amar.

— Avea toată puterea din lume şi nu m-a ajutat în niciun fel, a replicat ea. N-a vrut să mă vadă reuşind. I-a păsat de mine numai în relaţie cu el.

Ştia că era adevărat, pentru că şi ea îl tratase pe Bogdan la fel. Îl ura pe Mehmed pentru asta, şi făcea tot ce putea ca să nu se gândească la Bogdan, pentru a nu se urî şi pe sine.

Radu oftă, încuviinţând din cap:

— Nici eu nu vreau să-l văd.

— Ce s-a întâmplat între voi doi?

Lada fusese geloasă atâta timp, îngrijorată de sentimentele lui Mehmed. Ar fi trebuit să fie mai îngrijorată pentru Radu. Dar niciunul dintre ei nu fusese în stare să evite ca Mehmed să devină steaua centrală în jurul căreia se rotiseră.

— Nu s-a întâmplat nimic. Mi-a cerut să rămân și am ales să plec. E singur.

Lada pufni:

— Are un imperiu.

— Și trebuie să se ridice mai presus de toate. Ne-a iubit – a avut nevoie de noi – pentru că eram singurii oameni cu care putea fi o *persoană*. Singurii pentru care era doar Mehmed, nu sultanul.

— Ăsta-i prețul puterii.

Lada nu se uită la Radu, știind că și el avea să o părăsească. Avea să fie singură, la fel ca Mehmed. Numai că Radu alesese oamenii în locul puterii. Lada privi în sus spre cer, unde începuse să se ridice o lună în creștere.

— Ți-aduci aminte de noaptea în care luna s-a transformat în sânge?

Radu încuviință din cap:

— Eram în Constantinopol, cu Ciprian.

Lada fusese chiar aici, cu Bogdan. Cu Nicolae. Cu Ștefan. Cu Petru. Era deja singură. Doar că încă nu-și dăduse seama.

— Mehmed poate trăi în iadul pe care și l-a făcut singur, zise Lada. Promite-i bani pe care n-o să i-i trimit niciodată. Nu fi de acord să-i dai valahi. Câtă vreme sunt prinț, ienicerii nu vor primi sânge valah ca să-și îngroașe rândurile.

Dacă prinții dinaintea ei ar fi fost la fel de puternici, ea nu și-ar fi întâlnit niciodată prietenii.

Își dorea să fi fost așa. Dacă nu ar fi fost ieniceri, nu ar fi fost ienicerii *ei*. Ar fi fost cu toții încă în viață. Iar ea nu i-ar fi cunoscut niciodată, ceea ce însemna că nu le-ar fi dus dorul niciodată.

— Mehmed a fost umilit de eşecul atacului său, zise Radu. Cred c-o să fie de acord, câtă vreme înseamnă pace. Şi fiindcă i-o cer eu.

— *O să iau* totuşi Dunărea înapoi.

— În momentul ăsta o să vii jos în sala tronului şi-o să rezolvi nişte dispute pentru pământ. Şi dacă peste zece ani oamenii tăi n-o să fie în pericol să moară de foame şi dacă o să ai o armată pe picioare, precum şi susţinerea ţărilor vecine, asigurată de ani de pace, atunci chiar te rog, ia înapoi Dunărea.

Lada mimă o degajare pe care nu o simţea:

— Am putea s-o facem împreună.

— O să fii singură, zise Radu, cu voce tristă, dar fermă.

— Ştiu, răspunse Lada.

48

Mânăstirea de pe insula Snagov

Expresia îngrijorată a lui Radu se topi când călugărul îl înştiinţă că sora lui născuse o fetiţă. Iarna era atât de rece, încât aproape că nu ajunseseră la timp la mânăstire, luptându-se să traverseze atât pământurile, cât şi lacul. Dar ajunseseră. Şi acum ajunsese şi copilul.

Oana ieşi din cameră, cărând un braţ de cearşafuri pătate.

— S-a descurcat bine.

Vocea îi era răguşită de emoţie.

Radu deschise uşa şovăitor şi o văzu pe Nazira şezând pe un scaun, ţinând un ghemotoc învelit într-o pânză. Femeia îl privi radioasă, cu lacrimi în ochi. Fatima era lângă pat, învelind-o pe Lada cu pături şi ştergându-i sudoarea de pe faţă.

Se auzi un chiţăit ciudat, iar Radu îşi dădu seama că era copilul. Se apropie de Nazira şi privi în jos. Copilul avea păr des şi întunecat şi, deşi faţa îi era roşie şi umflată după venirea pe lume, Radu avu nevoie doar de o privire ca să vadă că era un amestec din doi oameni pe care el i-ar fi recunoscut oriunde.

Acesta nu era copilul lui Bogdan.

— Cum să-i spunem? întrebă Nazira, privind în sus.

— Teodora, zise Lada, cu voce aspră. Care s-a născut fără nimic şi a ajuns să conducă un imperiu.

— Ea nu-i născută fără nimic, zise Radu și zâmbi în jos, către copil.

Fatima se apropie și luă copilul din brațele Nazirei. Își lipi fața de capul copilului și trase aer adânc în piept.

— Numele e puternic și frumos. Iar ea o să fie la fel.

— Sper, pentru binele ei, c-o să fie urâtă. Și-acum ieșiți și lăsați-mă să mă odihnesc! se răsti Lada.

Nazira și Fatima se grăbiră afară din cameră cu copilul. Lada se întoarse cu spatele la Radu.

El îi puse o mână pe umăr și simți cum trupul Ladei se zguduia de plâns tăcut.

— Ieși afară! spuse ea din nou.

Radu se cățără în patul îngust și se ghemui lângă Lada, ținând-o în brațe până ce ea adormi.

— Cum te simți? întrebă Radu.

— Ca și cum aș înjunghia pe următorul care mă întreabă cum mă simt, zise Lada cu dinții strânși, în timp ce călărea alături de el.

Trecuseră doar câteva săptămâni de la venirea copilului. Nazira și Fatima erau încă protejate la Snagov, unde găsiseră o doică dispusă să stea cu ele atâta timp cât avea nevoie copila. Era dispusă chiar să se mute la Edirne. Radu bănuia că o parte din entuziasmul ei venea din plata frumoasă, iar o parte din faptul că Nazira nu își dorea de la ea decât să hrănească micuța, nimic altceva.

— Deci o să pleci și-o să ai un cămin fericit la țară? întrebă Lada.

— Da. Ciprian o să se însoare cu Fatima, pentru ca lucrurile să fie mai ușor de explicat.

Lada scoase un zgomot, gânditoare.

— Presupun că mariajele au fost întotdeauna aranjamente de afaceri pentru ca viaţa să fie mai uşoară. Voi sunteţi doar mai deosebiţi decât restul.

Radu râse:

— Încă nu-mi vine să cred cum ne-am găsit toţi unii pe alţii.

— Eu pot să cred. Întotdeauna ai fost nemilos în a găsi oameni care să te iubească.

Radu deschise gura să protesteze, rănit. Dar Lada avea dreptate. Întotdeauna fusese la fel de concentrat şi hotărât ca ea. Doar că avuseseră scopuri diferite.

— Ai putea încă să vii cu noi.

— Ai putea încă să stai aici şi să mă ajuţi să domnesc.

O spusese cu lejeritate, dar într-un fel scurt care îl făcu pe Radu să bănuiască o greutate mai mare a cuvintelor decât intenţionase ea.

— Nu.

Radu îl iubise pe Mehmed şi o iubise pe sora lui, dar nu avea nicio dorinţă să îi slujească. Nu voia să plătească preţul ambiţiilor lor sau să-i vadă şi pe ei plătindu-l.

Lada încuviinţă scurt din cap.

— În câtă vreme?

— Trei luni. Vrem să aşteptăm până ce copilul e un pic mai mare ca să putem călători.

— Ei bine, atunci dă-i bice. Am o mulţime de lucru pentru tine înainte să pleci.

Dar ea nu grăbi pasul. Păru mulţumită, pentru prima dată în viaţă, să o ia pe îndelete.

— O s-o trimit pe Oana cu tine, spuse ea, îndesându-se mai adânc în haina căptuşită cu blană.

— Vrea să meargă? întrebă Radu, ştiind că numai dorinţele Ladei contau.

— N-are importanță ce vrea. Eu nu vreau să rămână. Poate să vă ajute cu copilul.

Radu bănuia că, de fapt, Lada voia ca Oana să rămână. Era evident în felul intenționat și hotărât în care Lada respinsese orice ajutor din partea doicii ei de când se născuse Teodora. Dacă Ladei nu i-ar fi păsat atât de mult, nu s-ar fi purtat niciodată atât de răutăcios.

— Dacă-i ceri, o să rămână în Târgoviște.

— Nu pot să-mi iau asupră-mi altă moarte, zise Lada.

Cuvintele sosiseră atât de repede, încât Radu se întrebă dacă ea intenționase să le rostească cu glas tare.

— Tu vrei copilul? întrebă Lada, schimbând rapid subiectul.

— De ce întrebi asta? se încruntă Radu.

— Știu că Nazira îl vrea. S-ar fi târât în pântecele meu să-l ia, dacă ar fi fost nevoie. Dar tu îl vrei?

— Nu cred c-am vrut vreodată un copil, zise Radu, cercetându-și sentimentele.

Avusese rareori ocazia de a vedea copila și o ținuse în brațe doar de câteva ori. Fatima se dovedise a fi teribil de posesivă.

— Dacă-ți amintești, propriile noastre copilării au fost mai puțin decât plăcute.

— Vrei să zici că nu te-ai gândit deja la toate modurile în care ai putea să-l folosești pentru scopurile tale personale?

— N-aș face-o niciodată, zise Radu, tresărind.

Lada se uită spre el, serioasă dintr-odată:

— Știu. De-asta ți-am dat-o ție. Mehmed ar folosi-o... Chiar și eu în cele din urmă. Sau ar muri din cauza mea. Vreau pentru ea ceva mai bun decât am avut noi. Am încredere în Nazira și Fatima pentru asta. Și am încredere în tine.

Radu încuviință din cap, iar pieptul i se umplu de emoții pe care încercă din răsputeri să nu le lase să iasă la suprafață.

— O s-o cresc cu dragoste.

— Şi tărie.

— Şi tărie. Deşi sunt sigur că n-o putem împiedica să fie puternică, nici dac-am încerca.

Lada ridică mâna şi-şi desfăcu medalionul. Îl ţinu în palmă, privindu-l. Apoi scoase unul dintre cuţitele ei şi răsuci lanţul medalionului pe după mâner. I le întinse lui Radu.

— Moştenirea ei. Nu m-aştept să-i spui vreodată adevărul despre locul din care provine. Dar vreau să aibă astea.

Radu le luă respectuos, simţind greutatea sufletului Ladei în palma lui.

— S-ar putea să aştept câţiva ani până să-i dau cuţitul.

Lada dădu din mână zeflemitor:

— Eu am avut unul de la trei ani.

— Şi uite cum ai ajuns!

Ea râse zgomotos, privindu-l cu un zâmbet care însemna distrugere, foc sau ambele.

— Primul care ajunge la Târgovişte hotărăşte dacă-l omorâm pe Matei!

Lada dădu pinteni calului, depăşindu-l rapid pe Radu. El o privi cum călăreşte spre destinul ei, ştiind că avea să îl depăşească întotdeauna, că avea să ajungă înaintea lui la orice destinaţie. Renunţase să încerce să o prindă din urmă. Era o resemnare plină atât de tristeţe, cât şi de pace.

49

Târgoviște

LADA PRIVI MULT TIMP DRUMUL pe care dispăruseră Radu și însoțitorii lui. Primăvara revendica pământul, și totul era moale și verde, proaspăt răsărit. Era vremea reînnoirii, reconstrucției. Iar ei plecau.

Era bine că Radu pleca. Nu mai era nevoită să se prefacă, să joace fericirea sau calmul când nu le simțea pe niciunele. Și avea să fie plăcut ca el să nu i se mai uite tot timpul peste umăr, spunându-i pe cine putea și pe cine nu putea să ucidă.

Făcuse totuși o treabă bună. Mai bună decât ar fi făcut ea. Avea tratate cu toate hotarele care contau. Boierii cu care lucrase Radu păreau de nădejde, deși avea să-i urmărească îndeaproape. Țara ei mergea așa cum își dorise să meargă. Cu ordine. Cu tărie. Cu dreptate și justiție. Dacă era o schimbare mai lentă decât își dorise, spera că promisiunea lui Radu, că o să fie ca un arbore cu rădăcini adânci, care crește în zeci de ani, era adevărată.

Lada rătăci spre sala tronului. Se așeză, privind pe fereastra prin care privise și tatăl ei înainte de ea. Pe unde priviseră și prinții Dănești.

Tronul era o sentință la moarte. Nu era proastă. În cele din urmă avea să o revendice, așa cum făcuse cu toți cei dinaintea

ei. Toți, cu excepția lui Radu cel Frumos, prințul care plecase. Care alesese viața și dragostea în locul țării.

Lada nu avea să plece.

Cândva șezuse aici, cu toți ochii prietenilor ei ațintiți spre ea. Acum, și de-acum încolo pe vecie, ședea aici singură.

Săpase prin munte pentru a-și atinge dorința inimii și descoperise că muntele avea până la urmă o inimă: pulsul zvâcnitor cerut tuturor celor care nu voiau să se oprească, celor care nu acceptau ce le oferea lumea, celor care nu se plecau.

Răpăi cu degetele pe brațele tronului, privind spre camera goală. Nu era atât de proastă încât să creadă că oamenii n-o să mai încerce să i-l ia. Întotdeauna aveau să fie acolo, așteptând slăbiciunea, așteptând căderea ei. Voiau ce avea ea *pentru că* avea asta. Și, într-o zi, în cele din urmă, cineva avea să o înfrângă. Dar până în ziua aceea avea să lupte pe viață și pe moarte, cu tot focul și sângele care o modelaseră în ceea ce era.

Era un dragon.

Era un prinț.

Era o femeie.

Ultima îi speria cel mai tare pe toți. Zâmbi, bătând cu degetele în tron așa cum îi bătea inima.

— Al meu, zise ea.

Al ei. Și numai al ei.

50

Trei ani mai târziu, lângă Amasya

RADU ÎŞI TERMINĂ RUGĂCIUNEA, apoi se lăsă pe călcâie, bucurându-se de pacea deosebit de tăcută a spaţiului. Un zdupăit şi un râs îl ridicară. Se întinse, aruncând o privire peste scrisorile care îl aşteptau pe birou. Majoritatea erau probleme regionale – dispute minore, revendicări de biruri, toate lucruşoarele legate de conducerea liniştită a domeniului său de bei.

Una era totuşi de la Mara Brancovici. O luă cu el afară, în grădina ameţitor de colorată, în care Oana aşeza un picnic pentru după-amiază şi Fatima cosea la umbră. Nazira şedea pe leagănul ce atârnase de bătrânul copac de pe domeniul lui Kumal. Îl aduseseră cu ei. Îl aduseseră şi pe Kumal cu ei, în spirit, în toate felurile în care putuseră.

— E de la Mara, zise Radu, înmânându-i scrisoarea Nazirei.

Aceasta o citi şi zâmbi, scuturând din cap:

— Mara zice că Urbana ne trimite dragostea ei.

— Trebuie să ştie că ştim că minte.

— Bănuiesc c-o face ca să se amuze. Ne mulţumeşte pentru condoleanţele trimise la moartea mamei ei. Hotarele de est îi fac probleme lui Mehmed, aşa că n-a fost mult în capitală în ultima vreme. O, şi da, iată şi motivul real al scrisorii, şi i-au trebuit doar trei pagini ca să ajungă la el: vrea să ştie dacă eşti

dispus să-i amintești Ladei de obligațiile ei fiscale. „Asemenea lucruri sunt întotdeauna mult mai plăcute când vin de la un membru al familiei." Nazira râse. Încearcă să te însărcineze.

Radu se lăsă pe iarbă lângă Fatima, privind peste umărul ei la cămașa pe care o cosea.

— E foarte frumoasă.

Ea zâmbi, mulțumită:

— E pentru Teodora.

— Deci o să rămână frumoasă încă trei minute întregi după ce-o pune pe ea.

Zâmbetul Fatimei deveni mai blând și mai mândru. Mângâie țesătura:

— Da.

Cu un răget, Ciprian năvăli în grădină cu Teodora pe umeri. Dădu de câteva ori ocol copacului înainte să se prăbușească pe iarbă. Teodora îi sări pe burtă, râzând, dar Ciprian făcu pe mortul.

Amenințătoare, Teodora porni spre casă, cu părul lung și negru deja desfăcut din cosițele îngrijite pe care Fatima i le făcuse doar în dimineața aceea.

Radu se întinse și-și odihni capul pe pieptul lui Ciprian. Ziua era caldă, încântătoare și blândă, cel mai bun anotimp. În seara aceasta, avea să îi răspundă Marei și să își scrie raportul despre domeniul lui pentru Mehmed. Dar în după-amiaza aceasta?

După-amiaza aceasta era pentru fericire.

Oana termină de așternut masa, mormăind despre cum nu putea găsi aici ingredientele trebuincioase. Se adaptase bine unei noi vieți, deși refuza să învețe turca. Era bine, totuși, pentru Teodora să înțeleagă valaha. Era corect.

— Teodora! strigă Oana. E ora mesei!

Radu se ridică în capul oaselor, dând mâncarea celorlalţi şi ascultând-o pe Nazira cum făcea planuri pentru o vacanţă la Bursa, unde să vadă marea. Cândva aveau să facă pelerinajul la Mecca, dar acel drum putea să aştepte până ce mai creştea Teodora. Aveau să viziteze şi Ciprul, pentru a vedea de unde se trăgea mama lui Ciprian. Dar deocamdată Bursa era destul de departe.

— Câtă vreme nu trebuie să merg cu vreo barcă, zise Radu.

— În mod ciudat, Ciprian şi cu mine am avut şi noi parte de suficiente bărci, pentru toată viaţa! replică Nazira.

— Şi insule pustii, râse Ciprian, împletindu-şi degetele cu ale lui Radu.

Senzaţia de miracol nu dispăruse niciodată.

— A trebuit să mă lupt cu un munte, zise Teodora, trântindu-se în mijlocul păturii şi răsturnând câteva vase cu mâncare. Era nebun. Am strigat la el şi avea ochi de foc. Dar dup-aia l-am dovedit cu cuţitul.

Ridică pumnişorul cu gropiţe încă, unde ţinea strâns un cuţit.

Radu se întinse şi i-l luă din mână.

— Unde tot găseşte cuţite? zise Nazira, în timp ce o trăgea pe Teodora în poală şi se ocupa de părul ei.

Teodora se lipi de Nazira, ridică mâna şi o mângâie pe obraz.

Radu ştia că ar trebui să se supere, dar nu se putu abţine să nu izbucnească în râs.

Mai târziu în seara aceea, când Radu o vârî pe Teodora în pat, băgă mâna sub pernă şi scoase de acolo cuţitul pe care îl ascunsese cea mică.

Buzele ei se strânseră de îmbufnare. El o sărută pe frunte.

— O să-l păstrez pentru când creşti mai mare. Şi dacă ai de luptat cu un munte, vino la mine. O să lupt alături de tine.

Trupul ei de trei ani nu putea să păstreze prea mult furia sau luciditatea. Radu rămase, ore întregi după ce copila adormi, privindu-i faţa. Lada şi Mehmed se combinaseră într-o îmblânzire a trăsăturilor amândurora. Buzele pline ale lui Mehmed cu ochii mari ai Ladei, genele întunecate ale lui Mehmed cu nasul coroiat al Ladei.

— Fii puternică, şopti el. Fii blândă. Fii plină de speranţă. Se aplecă şi o sărută pe frunte: Şi fii aprigă.

EPILOG

Mânăstirea de pe insula Snagov, şaptesprezece ani mai târziu

RADU PRIVI CUM LUNTREA care se apropia devenea din ce în ce mai mare. Era recunoscător că venise primul, astfel încât să nu ajungă pe mal icnind la prima lor întâlnire după zece ani.

Teodora se foia nerăbdătoare lângă el. Purta haine potrivite pentru călătorie, dar cusute excelent de Fatima în culorile atât de îndrăgite de Nazira. Şi întotdeauna purta şi cuţite, favoritul ei fiind cel pe care îl moştenise.

Teodora nu era elegantă, dar era puternică şi, neîndoielnic, plăcută. Adoptase optimismul isteţ al Nazirei, bunătatea Fatimei şi, din nefericire, simţul umorului al lui Ciprian. La douăzeci de ani, continua să fie centrul strălucitor al vieţii lor. Radu era recunoscător că ea îi ceruse să îl însoţească. Călătoria aceasta de unul singur l-ar fi lăsat cu prea multe fantome. Teodora era atât de impertinentă şi încântătoare, încât nu exista loc pentru melancolie.

Era de asemenea nerăbdătoare. Aşteptau de aproape o oră. Când Mehmed coborî, ajutat de o suită, Teodora îşi recompuse grijulie expresia în ceva acceptabil. În niciun caz modestie, dar măcar respect.

Mehmed nu părea să sufere din cauza călătoriei. Radu zâmbi, dar nu se grăbi să îşi întâmpine vechiul prieten aşa cum ar fi

făcut-o pe vremuri. Vârsta fusese nemiloasă cu Mehmed. Era mai greoi și umbla cu un șchiopătat evident. O barbă mare îi ascundea trăsăturile feței, dar privirea îi era la fel de pătrunzătoare și de inteligentă ca întotdeauna.

Mehmed dădu din mână, îndepărtându-i pe paznicii care îl încadrau.

— Fără purtător de scaun? zise Radu cu un zâmbet, fără a se putea abține.

Mehmed răsuflă în ceva ce putea fi un hohot de râs:

— A participat la un complot de asasinare. Am pus să fie ucis.

— Serios? ridică Radu sprâncenele, oripilat.

Chipul lui Mehmed se despică într-un rânjet malițios, care îi transformă cei patruzeci de ani în cincisprezece într-o singură expresie:

— Nu.

Radu râse, scuturând din cap:

— Mi-amintești de fiică-mea, Teodora.

Mehmed îi zâmbi cald fetei:

— Zvonurile despre frumusețea ta ne-au ajuns chiar și în Constantinopol. Mă bucur să te revăd. Ultima dată erai mult mai scundă decât mine.

Radu simți o zvâcnire de neliniște. Nu o putea privi pe fată fără să îi vadă în ea pe Lada și pe Mehmed. Dar dacă Mehmed bănuia, nu spuse nimic. O bătu pe Teodora pe mână, strecurându-i o punguță care suna suspect de plină cu monede.

— Pentru toate zilele de naștere la care n-am ajuns, micuțo! spuse el.

Ochii Teodorei tresăriră.

— Mulțumesc!

— Aș vrea să ne fi reunit în circumstanțe mai fericite, zise Mehmed. Chiar dacă Lada nu a excelat în crearea unor circumstanțe fericite.

Teodora îl privi pe Radu:

— Aș fi vrut s-o cunosc. În locul tuturor poveștilor. Deși poveștile sunt *destul* de reușite, rânji ea apoi, cu o undă de răutate. Lada Țepeș, doamna care trage în țeapă. Nimeni altcineva n-are o mătușă atât de remarcabilă.

Mehmed și Radu râseră, dar stingheriți. Teodorei nu i se spuseseră niciodată poveștile cele mai rele. Inclusiv cum acea mătușă îi ucisese unchiul.

— O să vă las câteva clipe singuri înainte de a-mi aduce omagiile, zise ea și înclină capul.

Medalionul pe care îl purta întotdeauna la gât ieși la iveală. Mehmed îl privi lung, ca și cum ar fi văzut o fantomă. Se întoarse spre Radu, dar acesta nu arătă nicio emoție.

— Mulțumesc, zise Radu. N-o să dureze mult.

— Desigur. Teodora se roti cu brațele deschise, trăgând aer adânc în piept. Stai cât îți trebuie. Aici e ceva special. Îmi place cum simt Valahia – caldă și primitoare. Ca o mamă, nu?

Coborî pe potecă, cu pași siguri și fermi. Nu tropăia și nici nu avea mersul de prădător al Ladei, dar se mișca exact ca și cum ar fi stăpânit orice pământ pe care se afla.

Radu își simți scopul aici cu o durere mai ascuțită decât înainte. Merseră încet spre biserică.

Mehmed era în continuare încruntat.

— Teodora nu-i a Nazirei, așa-i?

Singurul răspuns al lui Radu fu un suspin.

— Bănuiam. De ani de zile. Dar acum, felul în care i s-au îngustat ochii la vederea darului meu, acordat cu superioritate! Abia am putut respira. Era ca și cum aș fi văzut trecutul. Înțeleg de ce ai evitat capitala toți anii ăștia. Ai ținut-o deoparte.

Radu se opri cu mâna pe ușă.

— Este fiica mea.

Zâmbetul lui Mehmed era deopotrivă blând și trist.

— Mă bucur. De-am fi avut toţi taţi ca tine...

Viaţa de adult a lui Mehmed fusese tumultoasă, plină de tragedie şi violenţă, chiar şi în familia sa. Se întoarse şi privi grădinile, aparent nedorindu-şi să intre aşa iute. Radu nu îi purtă pică pentru întârziere.

— Cum e Nazira?

— Bine. Îi e mai greu cu vederea, dar se descurcă cu graţie.

Erau obligaţi să rămână acasă acum, dar pe Fatima nu o deranja. Singurul loc pe care îl doriseră întotdeauna fusese unde erau împreună, atâta tot.

— Şi Ciprian?

Pe Radu îl săgetă inima. Ura depărtarea de el, chiar şi acum.

— Am ajuns în cele din urmă în Cipru, acum doi ani. Dar cred că zilele noastre de călătorit s-au încheiat. Glezna îl deranjează acum, de la rana veche.

— Ştii, m-am gândit să pun să-l aresteze.

— Ce?

Mehmed se rezemă de tocul uşii, punându-şi mâna pe piatre ca şi cum ar fi admirat lucrătura. Radu îşi dădu seama că urmărea liniile numelui gravat acolo. Lada Dracul, ctitorul acestei biserici anume.

Mehmed rânji, iar prietenul din copilărie al lui Radu apăru din nou prin barbă şi riduri:

— Oh, a fost acum nişte ani. Şi aveam de gând numai să-l ţin ca prizonier politic. Doar ca să-l fac să stea în capitală, ca să te întorci.

— Tu şi cu soră-mea aţi avut întotdeauna aşa nişte moduri ciudate de a vă exprima afecţiunea! Ea mă pocnea şi-i lăsa pe alţii să mă bată. Tu te-ai gândit să-i răpeşti pe cei pe care-i iubesc ca să petrecem mai mult timp plăcut împreună.

Mehmed zâmbi, dar subţire.

— După ce-ai plecat, n-a mai fost acelaşi lucru. Nimeni n-a fost ca tine.

— Sau ca ea.

Expresia lui Mehmed era îndurerată.

— Sau ca ea. Ceea ce probabil e cel mai bine. Aş fi făcut-o împărătească. Ai zice că o femeie cu ambiţia ei...

Privirea îi deveni îndepărtată şi înceţoşată.

— A căpătat exact ce-a vrut!

— Aşa e, încuviinţă Mehmed şi se trase de barba deasă.

Şi, în cele din urmă, căpătase exact ce îi prezisese Radu.

— Al cui cap a fost? întrebă Radu. Cel pe care l-ai adus în capitală şi l-ai pus la vedere pe zid? M-am tot întrebat.

— Habar n-am. Nu prea contează. Un cap tăiat e un cap tăiat.

Mehmed luptase în bătălii de când avea doisprezece ani; Radu avea păreri puţin diferite în legătură cu capetele tăiate, dar ei doi trăiseră vieţi foarte separate în ultimii douăzeci de ani.

În cele din urmă, când nu mai avură niciun motiv care să le întârzie scopul vizitei, intrară în principala încăpere a capelei. Statui de sfinţi şedeau de pază, iar picturi elaborate spuneau poveşti din Biblie. Radu reţinu că frescele erau toate deosebit de violente, ceea ce era potrivit, din moment ce Lada plătise pentru această capelă.

Un călugăr ce stătea în picioare înclină capul. Îi conduse la o porţiune de podea cu dale noi, având o inscripţie simplă în partea de sus: PRINŢ.

— Fără nume? întrebă Mehmed.

— Mi-a fost teamă că o să-l profaneze careva, zise Radu.

Chiar şi moartă, Lada avea mulţi duşmani. Priviră în linişte locul în care dormea sora lui, îngropată pe veci.

— Oamenii tăi au fost? întrebă Radu.

Nu era nicio acuzație în tonul lui, doar curiozitate. Lada fusese ucisă pe câmp, gata să îi înfrunte pe Mehmed și pe oamenii lui în luptă, primul lor conflict direct de la zilele acelea oribile de lângă Târgoviște.

Mehmed scutură din cap:

— Am încercat să aflu cine-a fost. Unii bănuiesc că Matei a trimis un asasin. Majoritatea cred că a fost cineva din gărzile ei. Nimeni nu știe cu siguranță.

— Lovitura ucigașă?

— Un cuțit în spate. Mi-au adus corpul ei pe câmp. Cred că se așteptau la o recompensă. Mehmed se foi, cu o expresie jenată. I-am ucis pe amărâții ăia pe loc. A fost o prostie, având în vedere că mă dusesem acolo ca să mă lupt eu însumi cu ea.

Radu puse o mână pe umărul lui Mehmed.

— Mulțumesc că i-ai trimis trupul aici.

Mehmed dădu din cap, apoi se lăsă în genunchi, rezemându-și o mână pe pietrele de deasupra trupului Ladei.

— Chiar și după toți anii ăștia, nu-mi vine să cred că s-a dus.

— Mie nu-mi vine să cred c-a reușit să rămână în viață atâta timp! Radu îngenunche alături de Mehmed. Dar ai dreptate. Pare greșit să fiu în Valahia când știu că nu mai e aici.

— A fost un prinț puternic.

Puternic și teribil și drept.

— Bănuiesc că numele Dracul nu va fi uitat prea curând.

— Îmi pare rău că lucrurile s-au sfârșit așa cu noi. Cu toți trei. Aș fi vrut să fie altfel. Să fi rămas împreună.

Cândva, Radu nu și-ar fi dorit nimic mai mult. Dar viața lui plină de bucurie tocise marginile ascuțite ale durerii din trecut. În locul ei se afla ceva ca medalionul de argint al Ladei: neted, rece, plin cu mult iubitul praf al istoriei.

— Voi doi n-ați avut niciodată altă șansă decât să cuceriți și să conduceți.

— Și tu?

Radu zâmbi, depunându-și un sărut pe degete și apăsându-le pe pietre. Își dorise atât de puțin față de ce avuseseră ei – și atât de mult. Ei aleseseră căile grele, căile singuratice, căile sângelui și trudei.

— Eu mă întorc acasă la familia mea.

Dădu să se ridice, dar apoi, gândindu-se mai bine, scoase un pumnal și scrijeli încă două inscripții pe piatra funerară a Ladei.

PRINȚ
SORĂ
DRAGON

Era suficient.

PERSONAJELE

Familia Drăculeştilor, nobili valahi

Lada Dracul: prinţ al Valahiei
Radu Bei: cunoscut şi ca Radu Dracul şi Radu cel Frumos, sfetnic al sultanului Mehmed
Vlad Dracul: tatăl decedat al Ladei, al lui Radu şi al lui Mircea
Vasilisa: mama Ladei şi a lui Radu, prinţesă a Moldovei
Mircea: fiul cel mai mare, decedat, al lui Vlad Dracul şi al primei sale soţii, decedate

Curtea Valahiei şi persoanele din provincie

Oana: mama lui Bogdan, doica din copilărie a Ladei şi a lui Radu, servitoarea curentă a Ladei
Bogdan: cel mai bun prieten din copilărie al Ladei
Andrei: boier din familia rivală a Dăneştilor, fiul prinţului anterior
Aron: fratele lui Andrei, succesor la tronul Valahiei
Familia Dăneştilor: familie rivală la tronul Valahiei
Daciana: soţia lui Ştefan, prietenă şi servitoare a Ladei
Lucian Basarab: boier din familia Basarab
Galeş Basarab: aliat al Ladei, responsabil cu conducerea soldaţilor

Persoanele de la Curtea otomană

Mehmed: sultan otoman
Murad: tatăl decedat al lui Mehmed
Mara Brancovici: văduva lui Murad, din familia regală sârbească, acum sfetnic al lui Mehmed
Vizirul Halil: fostul Halil Paşa, executat pentru trădare
Kumal: paşă devotat din cercul intim al lui Mehmed, fratele Nazirei, cumnatul şi prietenul lui Radu
Nazira: soţia doar cu numele a lui Radu, sora lui Kumal
Fatima: servitoarea doar cu numele a Nazirei
Ciprian: nepotul împăratului Constantin, dispărut după fuga din Constantinopol
Valentin: servitorul lui Ciprian, dispărut după fuga din Constantinopol
Mesih: moştenitorul şi nepotul împăratului Constantin, rebotezat şi făcând parte din Curte
Murad: moştenitorul şi nepotul împăratului Constantin, rebotezat după tatăl lui Mehmed şi făcând parte din Curte
Işak Paşa: paşă puternic, însărcinat cu forţele militare
Mahmud Paşa: paşă puternic, însărcinat cu forţele militare
Ali Bei: conducătorul trupelor de ieniceri
Chiril: ienicer sub Radu, conducător a 4 000 de soldaţi călări
Urbana din Transilvania: expertă în tunuri şi artilerie

Cercul militar apropiat al Ladei Dracul

Matei: mort
Nicolae: cel mai apropiat prieten al Ladei
Petru: mort

Ștefan: cea mai bună iscoadă a Ladei
Grigore: soldat valah sub comanda Ladei
Doru: soldat valah sub comanda Ladei

Aliații Ladei

Matei Corvin: regele Ungariei
Regele Ștefan: regele Moldovei, vărul Ladei

GLOSAR

bei: guvernatori ai provinciilor otomane

concubină: o femeie care îi aparţine sultanului şi nu îi este soţie legitimă, dar poate da naştere unor moştenitori legali

dracul: *Dragon*, dar şi *diavol*, întrucât termenii sunt interschimbabili

Hagia Sophia (Sfânta Sofia): catedrală construită în perioada de apogeu a erei bizantine, giuvaierul lumii creştine

harem: grup de femei, constând din soţii, concubine şi servitoare, care îi aparţine sultanului

ieniceri: membri ai forţei militare profesioniste de elită, luaţi de copii din alte ţări, convertiţi la islam, educaţi şi antrenaţi pentru a-i fi loiali sultanului

Ordinul Dragonului: Ordinul Cruciaţilor binecuvântaţi de papă

paşă: nobil din Imperiul Otoman, numit de sultan

spahiu: comandat militar răspunzător de soldaţii otomani localnici chemaţi sub arme în timpul războaielor

stat vasal: ţară căreia i se permite să îşi păstreze conducerea, dar supusă Imperiului Otoman, cu biruri plătite atât în bani, cât şi în sclavi pentru armată

trupe neregulate: soldaţi din Imperiul Otoman care nu fac parte din trupele organizate oficial, deseori mercenari sau bărbaţi care caută prăzi

voievod: prinţ luptător

NOTA AUTOAREI

Pentru mai multe informații privind resursele pentru studierea suplimentară a vieților fascinante ale lui Vlad Țepeș, Mehmed al II-lea și Radu cel Frumos, consultați nota autoarei din *Și mă întunec*. Până la urmă, această serie este o operă de ficțiune. Am încercat să încorporez cât de multă istorie am putut, cu cât de mult respect am putut, și încurajez pe toți cei interesați să se aplece mai mult asupra studiului acestei perioade și regiuni.

Personajele din serie interacționează toate cu religia, mai ales cu islamul, în diferite moduri. Am tot respectul pentru istoria bogată și frumoasa moștenire ale acelei învățături a păcii. Părerile individuale ale personajelor asupra complexității credinței, atât islamice, cât și creștine, nu reflectă părerile mele.

Ortografia diferă între limbi și în timp, la fel ca și numele locurilor. Eventualele erori și inconsecvențe îmi aparțin.

MULȚUMIRI

De obicei, păstrez ce e mai bun la urmă, dar aici, în ultima carte, mulțumesc primului cel mai bun: Noah, ești cea mai grozavă persoană pe care am cunoscut-o, și sunt atât de norocoasă să am o viață cu tine! Fără tine, cărțile astea nu ar fi existat.

Mulțumesc, Michelle Wolfson, agentul meu înțelept și iscusit. Nu vreau să fac vreodată munca asta fără tine. Asta sună nițel amenințător, având în vedere faptul că tocmai am petrecut câteva sute de pagini împreună cu Lada... dar intenția e să fie *mult* mai amenințător. Nu înceta niciodată să fii un agent!

Mulțumesc lui Wendy Loggia, incredibilul meu editor, care a păstorit această trilogie încă de la începuturi. Am beneficiat de entuziasmul tău contagios în fiecare etapă. E o bucurie să lucrez cu tine și abia aștept să avem multe alte cărți împreună.

Mulțumesc lui Beverly Horowitz și Audrey Ingerson de la Delacorte Press pentru îndrumările editoriale și de carieră. Redactorilor mei, Colleen Ellingham și Heather Lockwood Hughes, ridicăm lăzi și înălțăm sprâncene, știu, dar o să fac aceleași greșeli și în următoarea carte. Mă bucur că o să fiți acolo să le corectați. Pentru echipele First In Line și Get Underlined, mulțumesc că ați venit cu moduri noi și captivante de a găsi cititori, astfel încât eu să pot sta singură pe canapea, în secolul al XV-lea. Pentru Aisha Cloud, promit că n-o să mai mănânc niciodată la IHOP câtă vreme o să continui să fii deliciosul meu agent de presă. Pentru John Adamo, Adrienne Waintraub și toți ceilalți de la marketing, pentru executarea unor planuri atât

de strălucite și trimiterea dragonilor noștri către cititori din întreaga țară. Pentru Felicia Frazier și echipa de vânzări, pentru susținerea atât de înflăcărată și neclintită.

Coperțile incredibile ale acestei serii au fost desenate de Sam Weber și au depășit, consecvent, visurile mele cele mai nebunești. Isaac Stewart, mulțumesc pentru uimitoarele hărți, și Alison Impey, mulțumesc pentru designul superb.

Pentru Barbara Marcus și toți cei de la Delacorte Press și Random House Children's Books, există un motiv pentru care sunteți editura mea de vis. Să scot cărți împreună cu voi este un privilegiu enorm.

Mulțumesc Penguin Random House pentru distribuția globală și lui Ruth Knowles pentru că a avut grijă de Lada în Anglia și Australia. Mi-aș fi dorit să o pot însoți acolo.

Ca întotdeauna, o secțiune de mulțumiri nu poate să nu includă cele mai bune două prietene ale mele în ale scrisului. Natalie Whipple, ești întotdeauna acolo pentru mine, chiar și când propria ta călătorie este accidentată. Dacă aș fi Lada, fără îndoială te-aș alege pentru cercul meu apropiat. (Dar atunci probabil c-ai muri, așa că mai bine să fiu Radu.) Stephanie Perkins, faci ca totul să fie mai bine – cărțile mele și viața mea. Sunt atât de norocoasă că îmi ești prietenă!

Mulțumesc celor trei copii minunați ai mei pentru răbdarea și încurajarea lor. Întrebarea zilnică: „Sunteți la zi cu toții?" chiar m-a ajutat. (Serios, voi trei m-ați hrănit într-un mod uimitor, încântător și creativ.)

În cele din urmă, cititorilor mei. Ați ajuns atât de departe cu Lada și Radu! Vă mulțumesc c-ați îmbrățișat această familie fictivă a mea și că mi-ați dovedit că nicio idee nu e prea ciudată, nicio fată nu e prea dură și niciun băiat nu e prea tandru pentru cititorii YA. Voi o să schimbați lumea, și abia aștept să văd în ce mod!

Pentru comenzi și informații, contactați:
GRUPUL EDITORIAL CORINT
Departamentul de Vânzări
Str. Mihai Eminescu nr. 54A, sector 1, București, cod poștal 010517
Tel./Fax: 021.319.47.97; 021.319.48.20
Depozit
Calea Plevnei nr. 145, sector 6, București, cod poștal 060012
Tel.: 021.310.15.30
E-mail: vanzari@edituracorint.ro
Magazin virtual: www.edituracorint.ro

Format: 16/54x84;
Coli tipo: 24

Tiparul executat la:
EVEREST
:TIPOGRAFIA

CINE VA TRĂI? CINE VA MURI? ȘI CINE VA DOMNI TRIUMFĂTOR?

UNELE IUBIRI VINDECĂ

Chinuit de faptul că nu știe ce s-a ales de Nazira și de Ciprian, Radu e chemat înapoi în noua capitală. Mehmed clădește un imperiu, devenind sultanul de care are nevoie poporul său. Ca împărat, Mehmed e mai puternic ca niciodată… dar îngrozitor de singur. Oare asta înseamnă că Radu va putea în sfârșit să aibă ceva mai mult cu Mehmed?

UNELE IUBIRI DISTRUG

Domnia Ladei de dreptate absolută a creat o Valahie lipsită de crime. Însă Lada nu va avea liniște până ce lumea nu va afla că hotarele țării ei sunt inviolabile. Astfel că atunci când se hotărăște să-i trimită lui Mehmed cadavrele solilor lui de pace, sultanul și Radu nu au de ales – trebuie să-i declare război fetei prinț, care a devenit cu adevărat un dragon. Dacă Ladei îi este îngăduit să continue, doar moartea va triumfa.

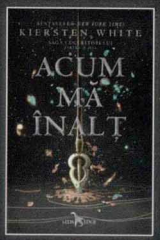
UNELE IUBIRI NU SFÂRȘESC NICIODATĂ

Numai distrugând tot ce-a fost înainte – inclusiv relațiile sale – va putea Lada cu adevărat să-și clădească țara pe care și-o dorește. Radu se teme că ei subestimează voința de neclintit a surorii lui, însă Mehmed continuă să o iubească. Și o înțelege. Ea trebuie să piardă în fața lui, astfel încât să o poată feri de primejdii. E singura cale… nu-i așa?

REVENDICĂ TRONUL! CERE COROANA! CONDU LUMEA!

ÎN ACEEAȘI SERIE:

LEDA EDGE

ISBN: 978-606-793-111-2
ISBN: 978-606-793-619-3

www.edituracorint.ro